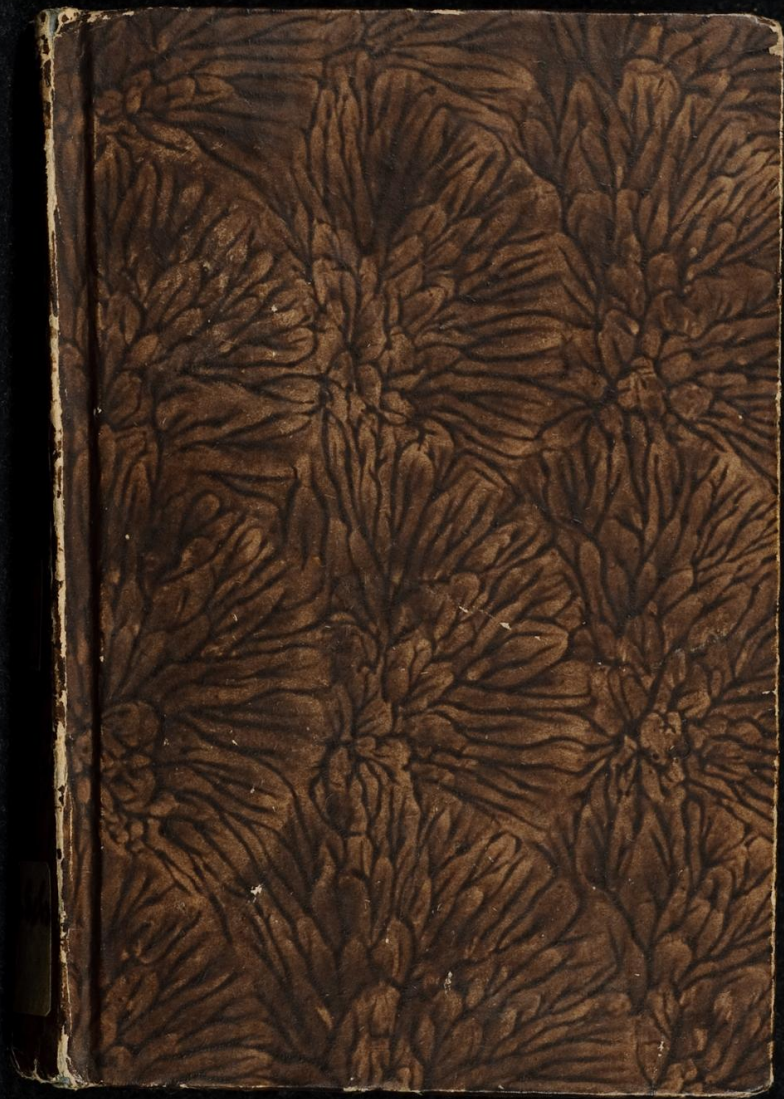
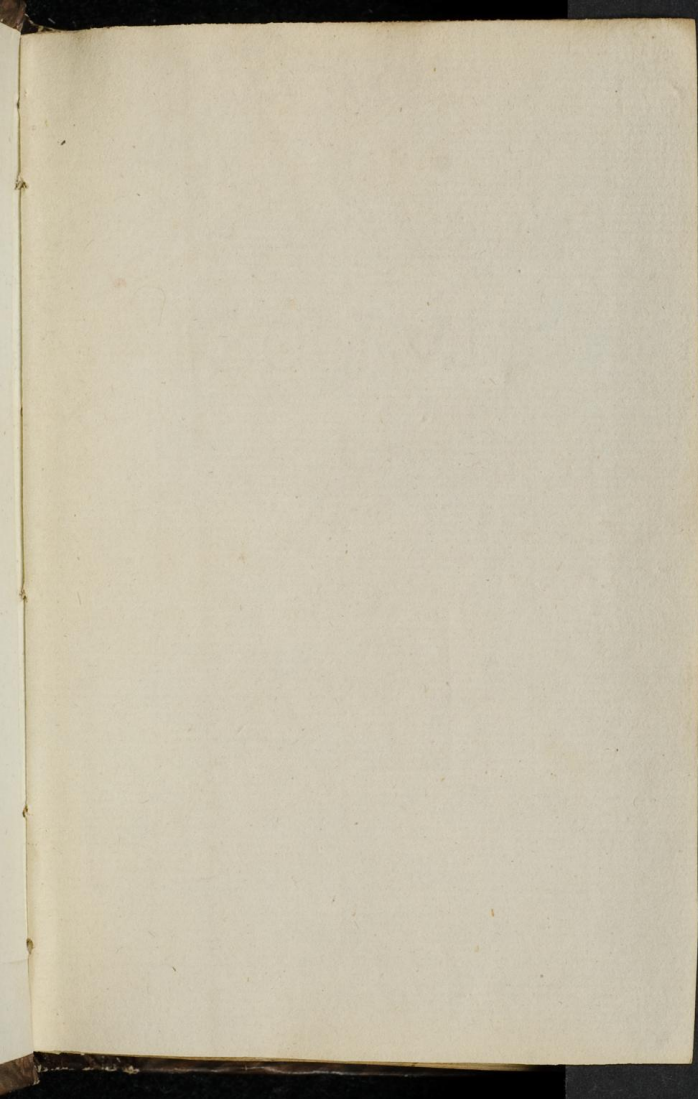

von
24. Sept. 1874

Stimulus.

diuini amoris deuotissim⁹. a sacro
iohāne bonauetur & editus cordiū
oīm i amorē christi ihesu iflāmatiū⁹
post eiusdē varias impressioēs i cor
rectas vltiātē emēdat⁹ & correctus
peritium sacre pagine professorem
Magistrum Johānem quēt in cano
nicum & penitētariū pisiensem.

A.i.

15 / 80

Ex lib. With Lindani
Bibliotheca conuēntis
Warwig. Wallen.

M. Th. n. Sch. 77
2^{Be}

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Incipit Prolog⁹ seu epi
stola domi bona
uētute in libro qui dicitur stimulu⁹ amoris.

Ad te domine
leuaui aīam meam deus meus
inte confido nō erubescā. **Lō**
fis⁹ de tua liberalissima pietate. allectu amira
suauissimi amoris ⁊ odoris tui suauitate. a/
tract⁹ iſtrigibiliviclo tue ardētissime caritat⁹
Ad te qui habitas ī cel⁹ leuaui oculos me
os. splēdore solis iustitie illuſtrat⁹. clarita
tis tue lumīe prouocatus / auīdissime requi
rens speciosissimū decorē amātissimi vult⁹
tui. **S**olicitat me intima que tibi ī me pla/
cita habeas. **Q**uid autē mihi indigno suo
acceptabili⁹, q̄s scire qualiter tāto domino
valeam famulari. **A**d tuū ī gīt amorē erect⁹
amici prece īduct⁹, zelo īterno coact⁹, qua
liter quisq; te studiose q̄rere debeat, qualr
īuenire valeat, qualr possit ad te accedere.
⁊ strict⁹ tenere amplexib⁹ quibusdā medita
tōib⁹ declamare p̄sumā. **I**nquib⁹ ⁊ si diuer
se corde tāqunf ad vnū redacte puris auri
bus fatiūt melodiam. **Q**uāuis em̄ diuerse

et plūme materie ī diuerſ capltul' describāt.
tamē inde nihil resonat niſi pfectō aīmi ad
diuinū amorē. **S**i qđ aliud īuenerſ pie lec/
tor, legitrie corrigas, z n̄ rodas. qz malitia
nō est in causa ſz ſimplicitas. diuerſū nāqz
modū iucies ī eis vt diuerſitate modi et ma/
terie. lectorſ fastidiū tēperet. z ei⁹ aīa ad ce/
lestia cauti⁹ eleuet. varijs illuſtrata radijs, ci/
bis reſecta diuerſ mltiplīciqz varietate al/
lecta. **T**u aut mi frater ioānes. de ordie fr̄m
mīoz q̄ eucharisti⁹ appellarſ. accipe munuſ/
culū qđ a me īdigno ſepe tua hūilitas poſtu/
lauit. nec iriſceas meā īgrātia. ſz poti⁹ mihi
pūlo balbutiēti, z ī ſatilibz artubz geſtiēti.
ſic pia mater arripe. **S**cio nāqz qz ſīplicitatē
diligas z fercula etiā ruſtica ſapide qđā
ſamelico appetitu deguſtes. **I**nſatiablē ē enī
deſideriū tuū, z auidē apphēdis oblata. **A**pe/
ri g os tuū z tibi q̄uiſ rudia ī corpā iſraſcri/
pta. **I**pā enī pſuatia ſūt z pſuatia hūidi ra/
dicaliſ. qz ea deligno vite ſuſcepi. **L**aue g ne/
lignū ſcie z trahat ab h̄ eſu z nud⁹ appeze h̄
rearſ corā deo, ī ſipidaqz tibi ſapida, z ſapida
tibi ī ſipida videt. **H**ic h̄o modū orādi viue/
di z meditādi iuciet vir deuot⁹. **I**n iſt iuſt⁹
ab īſimīſ eripit ad itia tollit ad ſūma erigit
cū dulcor. **Q**ui g voluit vſqz ad pſc̄m eſcere,
legat z iſpleat q̄ ſcribā grā cruci fixi irigāte.

Incipit liber ^{qui dicitur}
^{stimulus}
amoris quem composuit sanctus frater bonaue-
tura de ordine fratrum minorum.

Iber iste qui ^{stimulus}
lus amoris in dulcissimum et piissi-
mum iesu saluatorem nostrum non in cogi-
tatione potest dici. In tres diuiditur partes.

Prima pars.

In quam prima de christi gloriosissima passi-
one agit. videlicet quomodo homo in passione
meditari debet. et quod sit utilis eius meditatio.
Et qualiter et quod libenter homo conuer-
tendi debet ad con-
patiendum domino iesu crucifixo et alia plura que
circa ipsam passionem considerari possunt.

Secunda pars.

In secunda vero parte de his que ad contem-
plationem disposita sunt tractatur. videlicet qualiter
homo possit amplius proficere et magis deo
placere. qualiterque ordiatur esse debeat ad deum
ad se et ad proximum et alia plura que ad ipsam contem-
plationem dispositiva et inductiva sunt.

Tertia pars.

Tertia vero et ultima parte de ipsa con-
templationis quiete prosequitur. videlicet

que sūt que iducunt hoīez ad cōtemplatōis
quietē ⁊ q̄ gloriōsū sit se mutare ī deū. q̄ liter
q̄ homo mutet ī deū. ⁊ alia plura que ad īpī
cōtemplatōis quietē puenire volentibz per
vtilia ac necessaria sunt.

¶ Qui vult habere saporē amoris ī his que
sequūt debz cum humilitate ⁊ amore maiesta-
tē ⁊ dignitatē dei ad mirari: quātā huiusmodi
⁊ passionē ppter caritatē p nobis moriēdo
in cruce sustinuit meditari, ⁊ ruminare cum
amore ⁊ cū ardētissimo desiderio petitiōes q̄
ibi cōtinēt sibi petere. Et pcerto pficere in
christi amore.

¶ Sequūt capitula prime ptie.

Quomodo homo debz libēter christi passiōz
meditari et q̄ sit vtilis ei⁹ meditatio.

¶ Capitulum primum.

Qualr debz hō nri ad cōpatiēdū xpō cruci-
firo.

¶ Capitulum secundum.

Meditatio in parascene de dolore quē tunc
beata virgo maria habuit.

¶ Capitulum tertium.

Quod circa passiōez domi sex sūt cōsiderāda:

¶ Capitulum quartum.

Quod passio domi adaptat q̄ttuor affectibz
animi.

¶ Capitulum quintum.

Qd passio dñi adaptat virtutibz et p̄o fidei

et p^o de alijs.

Capitulum vi.

De quatuor uirtutibus cardinalibus. **Capitulum** vii.

De septuplici ascensu contemplationis in passionem secundum septiformem gratiam spiritus sancti. **Capitulum** viii.

Quod Christus in sua passione beatitudines octo perfecte habuit.

Capitulum nonum.

Quod in cruce apparet Christus fructus spiritus sancti enumerat apostolus ad galatas.

Capitulum x.

Quod in cruce spectari possunt plures et exemplar decem mandatorum decalogi.

Capitulum xi.

Quod a passione omnia sacramenta ecclesiastica trahunt uirtutem et quod sine ea impossibile est intelligere sacramenta scripturarum.

Capitulum xii.

Quomodo in beata domini passione relucet omnis angelicarum et hierarchiarum officium.

Capitulum xiii.

Quomodo etiam ibi relucet summa dei potentia summa eius sapientia et sua clementia et circa hec quedam excitatio vel exercitia.

Capitulum xiiii.

Quomodo in passione domini excites et inflames cor hominis ad septem opera misericordie.

Capitulum xv.

Oratio ualde deuota circa passionem domini.

Capitulum.

xvi.

Sequuntur capitula secunde partis.

Qualiter homo possit apostolice perficere et magis deplacere.

Capitulum.

primum.

Qualr hō ad amorē dei se debz excitare et
q̄tū pōt cor suū vnire vl' ignire. **Cap. ij.**
Qualr hō debz deo libēter dare cor suum.

Capitulum tertium.

Qualr hō ordinet cogitatōes suas itaq; deū
semp habeat ī corde. **Capitlm q̄rtū.**

Qualr hō ad operādū pl' ī deo ferueat.

Capitulum quintum.

Qualr hō se p̄fēe odiatvr deū p̄fēe diligat.

Capitulum sextum.

Qualr hō debz ī omni actōe frui' p̄tēplātōe.

Capitulum septimum.

Quoddam delectabile et allectiuum.

Capitulum octauum.

Q; sit hō bene ordinat' ī cōgitatōe. locutōe
et opatōe. **Capitulum nonum.**

De ordiatiōe ad p̄m. **Caplm decim.**

Qualr zelator aīarū se ordiāre z hrē debz.

Capitulum vndecim.

Q; anīa debet affici tātū amore christi ter
renorum vilitate contempta.

Capitulum duodecimum.

Descriptio beatitudinis.

Capitulum tredecim.

Oratio valde deuota. **Caplm xiiij.**

Quedā notabilia. **Caplm. xv.**

Quedā alia notabilia **C**aplm. xvi.
Qualr se debeat habere sacerdos cū ad cor
pus christi venit. **C**aplm. xvij.

Petitio ad exercitiū amorē dulcissimi iesu.

Capitulum. Decimū octauū.

Sequuntur capitula tertie partis.

Que sūt que iducūt hoīez ad p̄tēplatiōis
quietem. **C**apitulum. primum.

Quam gloriolum sit se mutare in deum.

Capitulum. secundum.

Q̄ mirabile est gustatē semel deū posse ab
eo apli⁹ separi. **C**apitulū. tertiū.

Q̄ homo in breui potest esse p̄fectus.

Capitulum. quartum.

Quomodo anima iebriat̄ in p̄tēplatione
a creatore suo. **C**apitulum. quītum

Q̄ hō anteraptū diuersimode iebriatur.

Capitulum. sextum.

Q̄ p̄tēplatiū⁹ debz gaudere de bonis p̄xi
imi. q̄ si nō fecerit tria mala committet.

Capitulum. septimum.

Q̄ p̄tēplatiū⁹ n̄ iudic̄z alios p̄pter defectū
in ip̄is apparētes. **C**aplm. viij.

Q̄ p̄tēplatiū⁹ nō reputet alios impares si bē

Capitulum. nonum.

Cōtra supbos ⁊ de se p̄sumētes. **C**lar.

De paucitate bene obediētū. **C**lar. xi.

Quod utiles sint temptatōes suis dei. **¶** La. xij
Quod tētatōes de pēstiatōe repmī dñi. **¶** La. xij
Questio carnis ad deū prēz de xpo. **¶** La. xiiij
Et patris respōsio. **¶** Capitulū. xv.
Meditatio sup Ave maria. **¶** La. xvi
Meditatō hūil' ac expositio sup orationem
dominīcam. **¶** Capitulum. xvij.
Sequūt alie due breues expōes sup orōes
dominīcam. **¶** Capitulum. xvij.
Meditatō sup salue regina. **¶** La. xix
De statu btōz ī celesti iherlm. **¶** La. xx.

¶ **I**ncipit liber primus
¶ **E**t primo. **¶** Quomō debet homo libenter
¶ xpi passiōes meditari. ¶ Capitulū. p̄mū.

Quare gentes
vndiqz ⁊ miremini erga vos cari
tatē dei. ⁊ erga ipsū cecitatē et //
malitiā vraz. **S**i enī dei filiū voluit ī sepa
bil' cōiungi nature huāne quāto magis anīa
vestra deberet sibi īsepabil' copulari. **S**i
enī dei fili' voluit tāto caritatis feruore sic
vilissimos cineres sibi vñire. quāto auidius
deberet vnusquisqz ad recipiēdū ipsū de //

notissime cor suū recipe. **Q**ue vesania ani-
me. q̄ hoc negligit et potius vult stercore ad-
herere. **N**ō enī assūpsit fili⁹ dei carnem
vt homo carni adhaereat. sicut ip̄e ī carne
existēs. carnē afflixit et carnalia p̄tēsit. et aīa
ei⁹ semp deo patri adhesit. sic homo carnē
mortificet et sēp se erigat ad diuinā. **M**irabi-
lis cecitas hominis qui cū ex aīa et carne
cōsistat. et aīa sine cōparatōe melior sit et no-
biliores ip̄a carne totū temp⁹ expēdit in pro-
uisione carnis siue in his que caro requirit
et aīa suā negligit ac si nihil esset. nec ip̄as
pascere nec ipsā nutrire nec in sūmo q̄etare
studet creatore. cū tamē hoc leuius suauius
delectabili⁹ seu oportuni⁹ sine cōparatione
valeat impetrari. **U**biq; se enī offert ho-
mini deus. et sui ipsius. nisi mortem filij sui
p̄tētiū nō requirit. **C**orpalia autē semp fu-
giūt. nec etiā cū omni sollicitudine et labore
ac anxietate possūt plene ab aliquo posside-
ri ī hoc mūdo. nisi forte dicam⁹ q̄ plene oīa
contemnit. **S**ed quod mirabile est hoc sibi
facit anima a carne aliquantulum inclina-
ta non tamen coacta. **N**am voluntarie
subdit se carni. et carnis beneplacita ni-
titur ad implere. et deo suo subdere cū om-
ni exhortatione. beneficiorū collatione in

possidet q̄ ple-
ne oīa
cōtēnit

terna inspiratōe contēnit. ⁊ ī p̄p̄o bono id ē ī
p̄pria vtilitate. non vult dei volūtātē facere
Lextesiana nō esset peior omī aīali. deū cui
siliis ē deberet sup omīa diligere ⁊ de ceteris
nō curare. **S**i ergo aīma carnē diligis nllāz
carnē nisi carnē xpi ames. **H**ec enī p tua
et toti⁹ huāni generis salute ē sup arā crucis
oblata. **Q**ui⁹ passioēs ī corde rumīnes cot
tidie. **H**ui⁹ enī passioīs xpi meditatio cō/
tinua mentē eleuabit. quida gēdū quid me
ditādum quidqz sciendū ⁊ sentiendū sit indi
cabit. te demū ad ardua inflāmabit. te vili
ficari ⁊ p̄tēni ⁊ affligi fatiet affectare. te tā
cogitatioē qm̄ ī locutione ac etiā operatioē
regulabit. **P**assio desiderabilis mors ad
mirabilis. **Q**uid mirabili⁹ qz q mors viui/
ficet. vulnera sanent. sāguis album fatiat ⁊
mūdet intima. nīmī⁹ dolor nīmū dulcorē
inducat. apertio lateris. cor cordi coniun/
gat. **S**ed ad huc mirari nō cesses quia sol
obscurat⁹ plus solito illuāt. ignis extinct⁹
magis inflāmat: passio ignominiosa glorifi
cat. **S**ed vere mirabile est qz christus in/
cruce sitiēt inebriat. nudus existens virtu
tum vestimentis ornat sed et eius manus

ligno conclauate nos soluūt. pedes confos/
si nos currere fatiunt. emittens spiritum
vitā inspirat. in ligno decedens ad celestia
vocat. **P**assio mirabilis. que suum medi/
torem alienat. et non solum reddit ange/
licum sed diuinum. **N**ā per meditationem
commorās in christi tormentis etiā se ipsum
non videt semper intuetur dominum suum
passum vult secum crucem baiulare. et pro
ipso leuissime omne bonū et malum vult por
tare. et ipse in corde portat celum et terrā
pugillo tenētem. **V**ult secum spinis coro/
nari. et ipse spe glorie coronatur. **V**ult
secum in ligno sine vestimentis frīgescere
et nimio amoris ardore accenditur. **V**ult
secum acetum gustare et vino inenarrabi/
lis dulcedinis potatur. **V**ult secū in cruce
existens sibi illudi. et ipse ab āgelis honora/
tur et a beata virgine in filium adoptatur.
secum volens trīstari letatur. secum volens
affligi consolatur. et nimium iocū datur.
Cum christo vult in cruce pendere et eum
dulcissime christ⁹ āplexat. **S**ecū vult fa/
ciē mortis pauore pulsā inclinare. et eius ca/
put xps eleuās suauissime osculat. **O** mors
amabil. **O** mors dīcabil. **O** cur cruci illi⁹

loco nō fuit. vt christ⁹ fuisset maib⁹ meis ⁊
pedib⁹ cōclauar⁹. **C**erte illi ioseph ab ar/
mathia dixisse. nō auferas iesū a me sꝫ me
secū sepelias ī seplchro. **N**ō enī volo āpli⁹
ab ipso separi. **S**ed si hoc modo facere nō
possi corpore. saltē hoc volo mēte. **B**onū ē
enī secū esse ⁊ in ipso volo tria tabernacula
facē. vnū in maib⁹. vnū in pedib⁹. sꝫ aliud
cōtinuū ī latere. ibi volo quiescere. dormi
re. videre. bibere. comedere. legerē. adorār
⁊ oīa mea negotia ptractare. **I**bi loquor ad
cor ei⁹ ⁊ ab ipso qđ voluero īpetrabo. **S**ic
faties dulcissime matris vestigia se quaz cui⁹
aīaz passionis filiū gladi⁹ pertāsiuit. secuze
de cetero ipsa alloquar vulneratus. ⁊ ipsā
ad quod voluero inclinabo. **E**t non solū ap
parebo cum filio suo crucifix⁹ sed ad p̄sepe
rediens ibi cū eo facbo paruulus vt ibi dē
cum suo filio suis vberib⁹ merear ablactari
Miscebo igitur lac matris cū sanguine filiū
⁊ mihi faciā vnā dulcissimā potōez. **D**amā
tissima vulnera domī nostri iesu christi. **N**ā
cum ī ea quadā vice oculis subintrazē ap̄s
ipsi oculi sanguine sūt repleti. sicqꝫ nihil ali
ud videns cepi ingredi. manu palpans. do
nec perueni ad intima viscera caritatis sue

quibus post vinctis circumplex⁹ reuerti nequi-
ui. Ideoq; ibi in habito. et quibus vescitur
cibus vescor ac ibi inebrior suo potu. Ibi
tanta habundo dulcedine vt tibi nō valeam
enarrare: Et qui prius fuerat p peccatorib;
in vtero virginali nūc dignat me seruū suū
intraviscera sua cōportare. **S**z multū timeo
ne veiat part⁹ ei⁹ z ab ill' deliciis excidar
q̄bz fruor. **S**ed certe z si me pepit debebit
sic mater me lactare vberib; leuare maibus
portare brachijs. osculari labijs. foueri gre-
mijs. Aut certe quid faciā scio. Quātūcūq;
me pariat. scio q; sēp sua vulnera sūt aperta
z p ea i ei⁹ vter; itez introibo. z hoc toties
replicabo quousq; ero sibi i se pablitē cōglo-
bat⁹. **O**ccitas filioz ade qui p hec vulnera
i christo nesciūt introire. **S**upra suas vires
laborāt i vanū. z apta sūt hostia ad quietē.
An ignorat; q; xps est gaudiū beator;? **C**ur
g; tardat; p sui corporis foramiā i illud gau-
diū introire? **Q**uomō i sanit; q; beatitudo a
geloz patet z circūstantia z pates ei⁹ cōfra-
cta est. z vos introire negligit;? **A**n forsā ex-
pecta t; q; pu⁹ resoluat corp⁹ vestz nō credē-
tes q; i christo i presenti animā valeat quietā-
ri. **S**z crede mihi o homo q; si i ipm p hec

angustia foramina intrare cōtēderis. nō solū
anima s; etiā quietē ac dulcediēz mirabilez
ī veniet corp⁹ tuū: z quod carnale ē z ad car
nalia tēdit. ex illo vulnerū introitu fiet adeo
spūale vt ceteras pter eas q̄s ibi sētīt deli
cias reputz esse nihil. imo fortasse aliqñ aīa
ppter aliq̄ obdiētā vl' utilitatē dictabit eē
recedēdū z caro alecta illa dulcediē dīcīz ibi
eē īmorādū. **E**t si ita accidit de corpe. q̄ta
credis aīāz frui dulcediē q̄ pilla foramina cō
iūgīt cordi xpī. **C**erte expmēre tibi neq̄o s;
expire z scito. **E**cce apta est apoteca oībz aro
matibz plēa z medicinalibz opulēta. p vulnerē
ergo fenestras ītra z accīpe medicīāz sanati
uā. restauratiāz. p̄suatiāz. z p̄suatiāz. **I**bi q̄s
cūq; volueris speties accīpe. **I**bi q̄cūq; deli
cata appetieris electuaria sūme. **S**i etiā
suauitatis vnguentis volueris deliniri. **P**er
illa intrare vulnera nō post ponas. **E**cce ap
ta est ianua paradisi z p lanceā militis gla
dius versatilis est āmotus. **E**cce lignū vite
tam in ramis quā īstipite perforatum. in
q̄bz forāmbus nisi pedes id est affect⁹ pos
ueris. nō poteris carpere fruct⁹ eius. **E**cce
apt⁹ ē thesaur⁹ diuīe sapiētīēz caritatēz eter

ne. **I**ntra g^o p vulnerū ap^oaz: z cū cognitōe
delicias obtinebis. **Q**uā b^o lācea et beati
clauī. qui ap^oonē hui^o mōi facere meruerūt
Si fuisset loco illi^o lācee. exire de christi la-
tere noluisse: s^o dixisse. **H**ec requies mea i se-
culū scli. hic hītabo qm̄ elegi eā. **S**tulti z
tardi corde. qui ad possidēdū aliqd^o vanū p
īcerta foramina itroīt. z ite etiā exire mltō
tīes nō potest. s^o ad possidēdū dei filiū sū-
mū bonū. cādorez z splendorez eternū p ap-
tas vulnez ianuas nō itroīt. **D**ania adyma-
gīez dei facta qmō potes apli^o cōtineri. **E**cce
spōs^o tu^o dulcissim^o p te vulnerat^o. iā fact^o
glōs^o te cupit āplecti z tibi dulcissīa elargi-
ri oscula. z ad ipm negligis festinare. **N**ā p
nimio amor aperuit sibi lat^o vt tibi tribuat
cor suū. sibi etiā voluit pedes z man^o pfo-
rari vt cū ad ipm puener^o sic tue man^o itret
in suas ac pedes tui i suos vt sibi īsepabil^o
cōiūgaris. **O**bscuro scdm aplm omia pba
hoc experiri coner^o z si bonū tibi videt in te
apli^o ne discedas. z nō dubito q si fuer^o exp-
tus oīa pter ipm amaritudīez reputabis.
Velles libēter tunc tibi illa vulnez hostia
postq^o intrauer^o obserari vt īde exire apli^o nō
valeres. z admiraber^o sup tuā z alioz sup b

habirā cecitatē. **B**audēb nichilomin⁹ de tāta
dulcedine quā tu sēries: et ī tātū etiā īflāma
bīs cor tuū vt q̄si nī tens aīa de corpore exire
velit et naturaliter ī xpī vulnerib⁹ habitare
Et iēbriabīs aīa a tāta dulcedine ⁊ feruore
q̄ vīr poterīs eā ad aliud īclinare. **D** vul/
nera corda saxeā vulnerātia: et mētes ⁊ ge/
latas īflāmātia et pectora adamātinā liq̄fa/
ciētia p̄ amore. **D** certe vita dulcedo et spes
nrā. **S**i tñ p̄ meditationē īstī⁹ passionis ad
illā puenēris dulcedinē de q̄ dixi vī etiā ad
maiore. attēde ne velis ipsā passionē medi/
tari p̄pter aliquā dulcedinē tēporalē: s; vt
tui creatoris bñficiū recognoscēs ī ei⁹ accē
daris amore. **E**t hec d; semp esse tua con/
tinua oratio. **O**ratio deuotissima.

Domine scē p̄ oī potēs et ne
de⁹ p̄pt tuā largita
tē ⁊ filij tui q̄ p me sustinuit passionē ⁊ mor/
tē ⁊ matris ei⁹ excellētissimā scētātē atq; bñ
francisci et oīm scōz merita: cede michi
p̄tōri ⁊ oī tuo bñficio īdīgno: vt te solū di/
ligā: tuo amore sēp sitia. bñficiū passiōis cō
tinue ī corde habeā. meā miserā recognoscā
⁊ ab oī b⁹ ꝑculcarī et ꝑtēni cupiā: nichil me
ꝑtristet nisi culpa. am. **Q**ualit d; hō nīci

ferueat. tuū
amore sp̄

Del
affināt nisi
tu

ad ppatiēdū xpo crucifixo. **C**apitulū. ij.

Ad ppatiēdū dño iesu xpo crucifixo. Prius studeas q̄tū potes te
vnire illi p feruētē amorē. Nā q̄tō feruēt⁹
diligēs eū tāto mag⁹ sue ppatier⁹ passioni ⁊
q̄tō pl⁹ ei ppatiar⁹. tāto pl⁹ erga eū tu⁹ ac-
cēdet effect⁹. **U**nde sit mutuo se augebūt
dilectio et ppassio donec venias ad pfectū
nisi h remāserit ppt aliq̄ tuā miserā. Et pci-
pue studeas abijcere oēm p̄sūptionē diffidē-
tiā et negligētiā. Debet enī hō tān obile op⁹
a gredi hūilit⁹: p̄fidēter. ⁊ iustat⁹: et cū q̄ta
pōt mūdiciā cordis. Et q̄uis hō videat sibi
idign⁹ et neq̄ nichilomin⁹ nō desistat q̄ ipse
p pctorib⁹ crucifix⁹ ē. **I**nstru⁹. i. ppa. dño
Prius igit sic sibi vnīar⁹ amorē. vt cor tuū
iā sibi nō tibi videat diūctū. Quo⁹ enī tunc
nō sētēs ei⁹ vlnera. aut q̄s passiōes hēbit. q̄
nō pfūdāt cor tuū? Studeas ḡ q̄tū potes
vt cor tuū itret ī ipsū totalit⁹. et te extra ipm
reputes esse nichil: et de te extra ipsū tāq̄ de
nichil curab. Tota cura tua p̄tat ad p̄ns cir-
ca dñm tuū passū. Nā ei⁹ es q̄cqd es nec de-
bes alteri de te q̄cqd exhibere. Si ḡ trāslat⁹
in ipsū sic fueris nō possū credere quin ei⁹
vulneribus vulnereris: et pfundaris eius

cōtumelijs illusionib⁹ et opprobrijs. **T**ūc
quātā iocūditatē ⁊ dulcedinē affequiris. dñs
p suā mīam te faciat experiri. **M**ale enī sci
rem s̄ tibi calamo declarare. **E**t si hec tibi ni
mīa altavident. nec ad hec bene ptingere po
tes sicut velles potes te adhuc exercei mō
alio grossiori s̄seqnti. **I**nstructio sc̄da.
Debes enī cogitare q̄tā passionē sustine//
res si excoziareris sicut beatus bartholome⁹
vel assareris vt beat⁹ laurēcius aut vsq; ad
ossa carnes tue dētib⁹ ferreis lacerarentur
alias etiā cogita penas q̄s voluer⁹ ⁊ passio//
nes. **E**t cū ita ista cogitando sup te ⁊ ceperis
quēdā horrozē nimie passionis. tūc cogita q̄
dñs noster iesus xps pro te vīllissimo pctōre
multo grauiōres ⁊ tollerabiliōres sustinuit
in cruce dolores q̄ tu sustineres in passiōib⁹
supdict⁹. **T**ūc ergo rumia in corde tuo q̄tā
sustinuit angustia ⁊ afflictionē ⁊ quāt⁹ amor
ad h̄ ipsū iduxit. ⁊ sic meditādo afficiat cor
tuū illis dolorib⁹. quātū p̄t ⁊ q̄si illos susti//
neres amarissimis lacrimis pfundaris. nec
dubiū quī in dulcedinē maximā pvertatur

Instructio tertia.

Et si adhuc s̄ tibi nō valet meli⁹ experire
facias tibi vnū bonū flagellū multū affli//
ctiū ⁊ nō nimis lesiū. ⁊ in abscondito. gr :

gie te flagella. nō pccs corpori donec fuerit
bñ pfulū dolore. **E**t tūc cū illos senties do-
lores ad xpm passum dirige cogitatū tuū z
meditare q̄ dulcis dilect⁹ spōsus tu⁹: amor
tu⁹. desideriu aīe tue: āgelorū solaciū. brōz
p̄miū. dñs iesus xps p te villissimo stercore
voluit ī suo corpore q̄si sine p̄p̄tione sustinere
multo intēsiōres dolores. **E**t nō dubites q̄
vltimū istud remediū mltū valet. q̄ p passi-
ones addicit hō p̄p̄tati paciēti. **A**d hec oīa
addas orationē. vt q̄si p̄tinue dep̄ceris dñm
iesu xpm vt suis vlnerib⁹ mētē tuā vulneret
Et vt p̄p̄as passiōes z vulnera a sua largi-
tate īpetres qđ ītēdis. **I**nstructio q̄rta.
Et si hec oīa nō valent tibi ppter duriciē
cordis tui. te tāq̄ sterc⁹ abhorres plores a-
mare z dicas. **U**sq̄q̄ cordis mei neq̄cia p̄ua
lebit aduersus iesu dñm meū passū. **C**uius
vulnera vicerūt diaboli potestātē supauerūt
p̄mi parētes veneficia. p̄fregerūt portas īfer-
ni z aperuerūt portas paradisi. z itantū abū-
dat malicia cordis mei: vt nō dauincant a tā
excellētissima bonitate. **Q**uid ḡ me neq̄us et
qđ mai⁹ malicia cordis mei? **D**eu michi qđ
faciā. q̄ nimīū īfirm⁹ a passiōe dñi mei iesu
xpi neq̄o recipere medicinā. **N**ō cessēt oclī
mei a ploratu. donec lacrimaz abūdātia de/

molliat duriciā cordis mei. **H**eu heu quo
ibo a spū tuo? **Q**uid faciā ex q̄ aīe mee vitā
nescio ī uēire z erga me sūmā diffusionē dīne
elemētie: nō valeo degustare. **S**edēbo ī ster/
q̄linio z mētē mee sanie testa radā. affligā me
de cetero. nec aliq̄ten⁹ michi pctā donec in
afflictioē iueniā dñm meū afflictū. **M**irū
est certe. qm⁹ hō hz patiētīā ī seipso. videns
tātā neq̄ciā cordis sui. et nō doleat. **C**or
pessimū imo diabolicū vsq̄q̄ resistes largi/
tati imēie. **Q**uare magis delectarē ī vulnerib⁹
pcti q̄ ī vulnerib⁹ iesu xpī. **Q**uare magis op̄pa
teris p̄ue pūcture pedis tui. q̄ ḡuissie mortī
dñi tui z itētissimo dolori capitis sui vite aīe
tue xpī. **U**bi maior ībecillitas z insania. **Q**
hō nōne tibi videt q̄ illū pl⁹ diligis cui pl⁹ cō
pateris ī dolore? **E**t nūq̄d ḡ pl⁹ diligis pedē
tuū q̄ dñm tuū: qz scz īstī pedi pl⁹ op̄ateris ī
parua afflictioē: z ī illū q̄li cor tuū tēdis q̄
illī scz dño deo tuo ī maxia āgustia z dolore z
paz aut nichl īclīat cor tuū ad ipsū. **C**eci
tas īmēsa. **O**spētib⁹ deteriores q̄ia afflictioē
op̄itiēdo capiti. totū corp⁹ suū exponūt fla/
gello. **S**z certe videt q̄ tāq̄ mēbra putrida
iā sumus excisi a capite nro iesu xpō. qz ipso
vulnerato ei⁹ vulnera nō sentim⁹. **H**eu heu
dñe mi q̄re me fecisti. si nō debeo tibi eē piū/

et? aut si tibi sū pūct⁹: q̄re nō sū tecū parit̄
vulnerat⁹: **P**ro me dñe p me vulnerat⁹ es
nō p te. ⁊ tu vulnera portas nō ego. **Q**uid ē
h⁹? **E**go debeo ēē s̄biectū vulnere. ⁊ nō tu. q̄rego
sū q̄ peccaui ego q̄ iniqui egī s̄ tu q̄ es inocēs o
uis qd fecisti? **U**ertat̄ obsec⁹ vlnera hec ī me
⁊ ī domū p̄is mei **R**edde nob dñe redde vlne
ra n̄ra. ne tu q̄ inocēs es. nocēs app̄cas. reti
nēs vulnera aliena. aut saltē tecū vlnera cor
da n̄ra. **E**n mori volo nisi vlneres mētē meā
Ab horreo videre cor meū nō vlneratū. cū vi
deā te saluatōrē sic p me vlissio cruci affixū.
Aut g dñe iesu me tecū p vulnera. aut cte
da michi licētīā trāsūberādī meipsū māiali
gladio. **N**olo enī dñe sine vlnerē viuere. qz
te video vlneratū. **S**i hec oīa nō voluerint
tibi. tā nobilissio bñficio es idign⁹: ⁊ te ce
tero nō reputes te hoīez s̄ bestia ⁊ cū ferz sit
hīra tua. qz idign⁹ es p̄sor⁹ alior. **F**orte tñ si
mltū te hūilianerz. ille q̄ respexit hūilitatē a
cille sue. r̄spiciet hūilitatē aīe tue: ⁊ dabit ti
bi cor nouū. vt cognoscas dñz deū tuū passū
Sz qñ dñe iesu: qñ hoc erit? **D**ifferre dñe
mors michi ē. **E**t si mltū expectaueris forte
desiderio liquefiā. et post modum in liquido
vulnera permanentia imprimi nō valebūt
Nam anima mea dñe incipit iam languere

et quasi ad nichilum redigor. desideras tuus vul-
neribus solari. **D**omine iesu: ubi est sapientia
tua? **A**n ignoras quod melius est te habere crea-
turam tuam vulneratam quam ad nichilum redactam?
Non ergo me quod differas vulnerare: ne multa
dilatatione amittas quem tuo precioso sanguine re-
demisti. **C**urre curre domine iesu curre et me vul-
nera quod fortasse nichil de me inuenies si expe-
ctas. **S**ed heu michi quam vilis factus sum. quod videtur
etiam quod deus quam inimicos diligit me odiat. **N**umquid
ergo plus quam inimicus factus sum. **N**am ut inimicos redi-
meretur voluit letaliter vulnerari: et ego desisti-
cio: et non videtur curare. **N**on enim peto ut per me
apostolus vulneretur: sed ut michi quasi iam mortuo ap-
plicet sua vulnera: et reuiuam. **D**omine iesu ferrum
(tua creatura insensibile) voluisti tuum corpus
vulnerando intrare: et me tuam creaturam rationalem
intrare per iam facta vulnera non permittis. **Q**uid est
hoc? **N**umquid cor meum est durum? et vile? omni ferro?
An cogitas quod crudelius est? **S**ed mea crudeli-
tas non tibi oberit si intrauero: cum amodo sis
impassibilis. **Q**uatum cumque enim intrem per tua vulnera
et discurram et tuas carnes comedam pre amore
sepe impassibilis permanebis et me faciet appetitum
ita tamen quam apostolus iacet. **S**ed quod vociferabor a-
postolus? **T**ardas et non venis: et iam lassatus deside-

ratio incipio insanire. **A**mor regit et non ratio: et
curro cum impetu quocumque me volueris inclinare.
Nam qui me videt derident: et quod tuo amore sim
ebrius non cognoscunt. **D**icunt enim quod iste insanus
vociferatur in plateis. **E**t quantum sit desiderium non
ad fructum. **I**gnorat quod amor tuus in te ipsum impedit
usum sensus: et quod qui te ferventer querit seipsum et omnia
de relinquit: et qui te querit puro corde sic parum de
extrinsecis curat: ut etiam quod faciat multociens
advertat. **V**eni domine bone iesu: et noli apostoli
tardare: ne penultimo desiderio fias simpliciter
sine sensu. **S**ed forsitan aliter requiris: ut cum ab
omnibus fuero abstractus: purus in te per tua vulnera
gloriosa quibus tunc plenarie vulneres amantem
Tunc clamabo et dicam heu heu michi domine mi
iesu quam te video crudeliter vulneratum: quanto
dolore te video aggravatum. **Q**uis michi hoc
tribuat ut per te moriar dulcissime domine iesu:
Te videre vivere in tanto dolore sustinere non
possum: te aspicere horreo supra modum.
Te etiam liberari mors michi esset: et ideo
angustie sunt michi undique et quod eligam ignoro:
nisi tecum pater crucifigi. **T**uas angustias con
sideras in me ipso deficio et iam exanimis efficio
per dolore et ira. quod per me sustines tanta mala. **Q**uid
fecisti domine: quare per me villissimus ascendisti in cru

cē. **E**t qđ sū egovillissim⁹ h̄mīs: putredo del/
testabilis. p̄ q̄ tu dñs oīm debeas sic affligi
cū tu sis sapiētia patris. **Q**uare talē p̄mu/
tationē fecisti vt dāres vitā p̄ morte: verita/
tē p̄ vanitate. gratiā p̄ malicia. gloriā p̄ mi/
seriā. **D**ñs. q̄re hoc tu potēs feceris. pote/
rit cogitare vl̄ idicare. **N**imīa fuit dilectio
tua: z i hoc apparuit abissus tue scilicet im/
mēsitās pietatis. **N**ō enī in te video causā
mortis. nisi supabūdantiā caritat̄. **N**ōne me
lius erat bone iesu. vt nō esse. q̄ vt fact⁹ te
occiderē. **E**t cur carnes meas nō lacero p̄re
dolore aut q̄modome oīs creatura nō occidit
q̄ fuit occasio tue mortis. **N**ōne mirabile videt̄
me cogitat̄ te tā nobilissimū z benignissimū
dñm p̄ me tā vilissimo mortuū. et nō statim
deficere p̄re nimia tristitia. **E**t q̄modo (si nō
esset tue cōtrariū volūtati) me materiali gla
dio nō occido p̄ dolore. q̄ fuit occasio tue mor
tis. **C**ū pugna ḡ maḡ me debes sustinere, sicut
sustinerē aliquē iūmicū meū corā oculis meis
cū video q̄nē toto corde occidere affectare.
q̄uis nō auderē aliq̄ ratiōe. **N**ōne z hoc ne
q̄ssimū est q̄ post tā admirabile et fructuosū
tue passiōis bñficiū nō cesso peccare in cō/
spectu oclor̄ tuor̄: ac si tua passio nichl̄ esset

Temichi redisti et te remio: tñbras effugasti
et ipsas incurro. mūdū abiēcisti. et ipsū eligo
vl' eligi. **A**n non vides patiētissime dñe iesu
q' sp' nitor facere tue p'trariū volūtati et i fa-
cie tibi resisto apte. **S**i dicis nolo vt h' fa-
cias: dico volo: si dic' volo vt h' fiat dico no-
lo. **S**cio te dñm meū summū bonū esse et
nichil ego sū et ad te ac si nichil esses nō aspi-
cio: s'z ouerto cordis et corporis mei faciē ad
ea q' vana sūt. et aliqñ ad q' icōgruū est noīār
et sic eis cor meū amoris vinclo colligat. vt ad
te cur' est neq'at eleuari: et h' cōte detestabilis
abusio est. **S**z nūq'd bone dñe iesu voluisti
p' me frustra mori. q' quē sic care emisti p' ni-
chil op'didisti. **N**e te cū occidas et pariter
trāsfigas: ne a te valeā āpli' separari: et tecū
posū viuere ieternū. amē. **O**ro deuotissia

Omine iesu xpe cor meū tuis vul-
nerib' s'ucia et tuo s'guīe iēbria
mētē meā vt q'cūq' vertā sēp te videā cru-
cifixū. et q'cūq' aspexero in tuo s'guīe michi
appareat rubicatū vt sic in te tot' tendēs
nichil p'eter te valeā inuenire. nichil nisi
tua vulnera valeam intueri. **H**ec michi con-
solatio tecum mi dñe vulnerari. hec intima
sit michi affectio sub te aliquid meditari.

Nō q̄scat cor meū bone iesu donec iueiat te
cētrū suū. **I**bi cubet ibi suū termiet appetitū
amē. **M**edita^o passiuā ī pascue dolorū
quē tūc habuit brā h̄go maria. **L**aplin. iij

Etabat iuxta crucē iesu mater
cuius. **D**ōna mea ubi
stabas. **N**ūq̄d tātū iux crucē? Immo
certe ī cruce cū filio: ibi crucifixa eras secū
Sz h̄ distat q̄z ipse ī corpore tu autē ī corde
Nec nō z ei⁹ vulnera p corp⁹ ei⁹ disp̄sa sūt in
tuo corde vnita. **I**bi dña laceatū est cor tuū
ibi spinis coronatū: ibi illū exp̄bratū: z
p̄tūmēlīs plenū aceror felle potatū. **D**ōna
cur iuisti īmolari p nobis? **N**ūq̄d sufficiebat
filij passio nob: nisi crucifigeret z maret? **D**
cor amoris: cur p̄uersū es ī globū doloris?
Aspicio dña cor tuū: z id nō cor sed mirrā
z absentiū z fel video. **Q**uero matrē dei z
ecce iuenio sputa flagella z vulnera: q̄z tota
p̄uersa es ī istis. **A**maritudine plena: q̄d
fecisti? **C**ur vas sc̄itatz fecisti vas penalita
tis? **D**ōna q̄re nō es solitaria ī camera tua
Quare iuisti ad caluarie locū. **N**ō est tua cō
suetudo dña ad talia spectacula properare
Cur te nō retinuit pudor mulieris: cur te nō
retinuit horror facinorū? **C**ur te n̄ retinuit

verecūdia h̄gitat⁹. **E**ur te nō retinuit loci
spitudo: multitudo vulgi: detestatio mali.
Eur te nō retinuit clamoris vehemētia: stul
torū vesania: demoniacorū caterva. **H**ec nō
p̄siderasti dñā: qz cor tuū alienatū totū pre
dolore nō erat ī te: s; ī afflictioe filij: z ī vul
nerib⁹ vnici: z ī morte dilecti. **N**ō p̄sidera
bat cor tuū vul⁹: s; vuln⁹. nō p̄surā: s; fixu
rā. nō clamorē: s; liuorē: nō horrore: s; dolorē.
Rētere dñā ad locū p̄stinū: ne cū p̄cussioe
pastoris te etiā amittamus vt non vna hora
vtriūsq; p̄uamur regimie. **N**ō est p̄suetudo
dñā: mulieres. tali morte p̄dēnari: nec etiā
p̄tra te dñā sentētia ē puulgata. **S**z vt puto
audire hec nō potes: qz amaritudie repleta
es: totū cor tuū h̄sū ē dñā circa filij tui pas
sionē. **M**ira res: tota es ī vulnerib⁹ p̄pi
tor⁹ xps crucifix⁹ est ī timis vīscerib⁹ cor
dis tui. **Q**uomodo est h̄ qz p̄inēs sit ī p̄tēro
O homovlnera cor tuū: si vis hāc ītelligere
q̄stionē. **A**peri cor tuū clauis z lācea: z vita
subittabit. **N**ō enī ītrabit sol iusticie ī cor
clausū. **S**z o vulnerata dñā vulnera corda
nra: z ī cordib⁹ nris tuā et filij tui renoua
passionē. **C**or tuū vlneratū p̄iūge cordi nro:
vt tecū tuis vulnerib⁹ pariter vulnēremur

Aur hoc tuū cor saltē dñā nō habeo. vt quoh
cūq; pergā: sēp tuo filiō videā te cōfixā. **D**
dñā si nō vis michi dare tuū filiū crucifixū
nec cor tuū vulneratū. saltē q̄s michi tribue
filiū tui vulnera ꝓtumeliāsꝓ et illusiōes ac
opprobria. ⁊ illa q̄ i te sētis. **Q**ue enī mater
ē. q̄ si possz ⁊ a se ⁊ a suo filio n̄ auferret passi
ones. et i suo poneret suo. **A**ut si sic iebrie
tas es istis q̄ nec eavis a tuo corde nec a tuo
filio separare. saltē dñā illis ignominijs et
vulnerib⁹ idigniſsimū me ꝓiūge. vt tibi ⁊ fi
lio tuo solatiū sit habere sociū penaz. **Q**ū
beat⁹ esse si possē vobis saltē invulnerib⁹ so
ciari. **N**ā qđ est maius hodie dñā. q̄ habere
cor iunctū cordi tuo et filiū tui corpori ꝓfo
rato. **N**ōne cor tuū plenū est gratie illi⁹. **E**t
si apertū est gratia illa nō decurrit i cor sibi
iūctū. **E**t fili⁹ tuus gloria btōꝝ quomodo
si ꝓforatū est corp⁹ eius nō emanat illi⁹ dul
cedo glorie in cor sibi iūctū. **N**ō enī itelli
go aliter posse esse sed timeo ne simus aliqñ
lōge: et credam⁹ esse ꝓꝓe. **D** dñā q̄re michi
qđ peto nō tribuis. **S**i te offendī ꝓiūsti
cia cor meū vulnera. **S**i tibi seruim⁹: nūc ꝓ
mercede peto vulnera. **E**t vbi est dñā. vbi ē
pietas tua. vbi est imēsa clemētia tua. **Q**uār

facta es michi crudelis. que semper fuisti be-
nigna. **Q**uare facta es michi amara. que sp-
fuisti dulcis et pia. **Q**uare facta es michi
atara. que semper fuisti liberalis et larga.
Non peto a te dñā solē neq; sidera. sed pe-
to vulnera. **Q**uid est hoc si de istis vulneri-
bus es auara. **A**ut a me dñā vitam auferas
corporalē: aut cor meū vulnera. **V**erecundū
enī et opprobriosum est michi videre dñm
meū iesum vulneratū et te cōvulneratā do-
minam: et me seruū vilissimum pertransire
illesum. **C**erte scio quid faciam. vel tibi sine
cessatione vel intermissione cū clamore et la-
crimis tuis pedibus prouolutus postulabo
proclamabo et ero nimīū inportunus. **A**ut
hec michi tribues: aut si me percusseris vt
recedā tamen stabo et tua sustinebo flagella
donec ero vndiq; vulneratus nec aliud a te
nisi vulnera peto. **S**i autē sine percussione
blandiri volueris perseverabo constans et
tua recipiam blandimenta. et ipse blandicie
cor meum vulnerabunt amore. **S**i autem
nec quicq; dixeris tunc cor meum vulnera-
bitur tristitia et dolore et sic sine dolore nō
recedam. **C**irca passionem domini
sex sunt consideranda:

Capitulum quartum.

Circa passionē dñi iesu sic po-
test hō se habere vt pñ//
deret eā. **P**rimo ad imitādū. **S**cdo ad pa-
tiēdū. **T**ertio ad admirādū. **Q**uarto ad exēl//
tādū. **Q**uinto ad resoluādū. **S**exto ad q̄scē-
dū. **P**rimo i gñ eā cōsideret ad imitādū:
hec enī est sūma z p̄fectissima xp̄iani imitatio
Hec est sūma z p̄fectissimā vita imitādo xp̄m
Hec ē sūma z p̄fecta religio z religiosa p̄fe-
ctio. **H**ec est regula z exēplar p̄fectionis oīs
vire z p̄ut; scz xp̄m imitari i passiōe z morte
Sit ḡ regula nra viuēdi passio saluatoris z
tāto āpli⁹ si h̄ p̄solemur quāto āpli⁹ xp̄o p̄for-
memur z tāto āpli⁹ cōsolemur q̄to ab h̄ exēpla-
ri z reglā āpli⁹ elōgamur. **S**c̄p ḡ q̄tū i nob
ē velim⁹ ab oīb; cōclari. de cū vilipēdi illudi
p̄seq̄ fligellari: et i diuīs obseq̄is ab oīb; ex-
p̄brari. **S**im⁹ nudi cū eo nudo et nichil pe-
nit⁹ cupiamus habere: imo habere aliqd sit
nob̄ grauissima pena et dolor imēsus nichil
autē habere plena exl̄ratio. **A**bhorreamus
dulcia et delectabilia degustare: et poti⁹ ve-
lim⁹ vilib; et amarīs cibari. et desiderem⁹ q̄
q̄libet cibaria felleū nob̄ poti⁹ q̄ melleū fe-
rāt sapore. qz ipse xp̄s felle z aceto fuit pota

tus. Et vt breuiter dicā considerem⁹ q̄ p nobis
sustinuit q̄liter i passiōib⁹ se habuit. ⁊ nos p
modulo n̄ro q̄tū possum⁹ pformem⁹ eidem.
CScdo deberet eā hō considerare ad p̄patie/
dū. Debem⁹ enī considerare ipsi⁹ flagella. illu/
siōes ⁊ opprobria. ⁊ in corde n̄ro rumiare ⁊
ymaginari q̄ta ibi fuit deiection⁹ p̄tēpt⁹ erga
dñz n̄r m̄iesū xpm q̄t⁹ dolor q̄ta ve afflictio
i corde ⁊ corpore. Sic ⁊ ratioe passiōis ⁊ p
passiōis p p̄ctis n̄ris fuit. **C**ōsiderem⁹ ḡ q̄ta
tūc amaritudie replet⁹ erat āgeloz dulcedo
q̄tūq; aggrauabatur nō tantū pene illatio
⁊ n̄ra i gratitudo. s; ⁊ assistēt⁹ matris afflictio
q̄ sic diligebat. ⁊ q̄si deficere p̄tēpt⁹ passiōis
dolore videbat. **I**bi fili⁹ crucifigebat cū ma
tre ⁊ p̄tēpt⁹ mutuā et itēsam dilectionē ex cō/
passione mutua erat nimia afflictio vtriusq;
⁊ marie cū p̄uicē paterent. **S**ciebat mater
q̄ fili⁹ patiebat p ipsa sicut p reliq; redimē
dis. sciebat fili⁹ ⁊ certissime scrutabat q̄ suis
gladi⁹ ex p̄passiōe matris aīaz p̄trāsibat. **U**n
passio fili⁹ erat passio matris. **E**ya ḡ xpiane
hec verte et p̄uerte in corde tuo. et totū cor
tuū reple cōuicijs illis et penis. vidēs dñz
tuū et sponsum tuū pro te talia sustinere. **S**i
enim ei per amorē bene vnitus fueris. tunc

cōpati:ris eidē. **S**i autē nō sentī dolorē cap/
piti's. q̄modo es vnu cū ipso. Et sicut plus
p̄patiēdū est capiti q̄ ceterī mēbris. sic ma/
gis sine p̄paratiōe sibi p̄pati debem⁹ plus q̄
q̄tūcūq; dilecto filio vel amico. imo plusq;
tibi ipsi si oīa p̄dicta patereris. **N**unc ḡ ca/
rissimi felle et absintio atq; mirra iēbriamur
et solū ei⁹ vulnera sentiam⁹ trāsfīgāt cordis
nrī itima ei⁹ iūicia flagella et vulnera. nec
in nob sit qd nō pfundat p̄passiōis dolore et
affligat itēse. **T**ertio cōsiderem⁹ eā ad ad/
mirādū. **S**i enī cōsideremus q̄s. q. p̄ quibus
passus est. multū mirari debem⁹. **Q**uis. scz
fili⁹ dei ver⁹. sūme potēs. sapiēs. et bon⁹. et
simpliciter q̄cqd. nobilitat⁹ ei attribueris.
nichil est adhuc respectu magnitudinis sue
Oīa q̄tūcūq; bona sūt et magna. sūt sicut
qdā fauilla imo quedā vnitas ī p̄paratiōe
ipsi⁹. **S**z q̄ p̄grinationē fugā. sitim. famā.
calorē. frig⁹. tētatiōes. horrores p̄secutiōes
obfusiōes. sputa. opprobria. vīcula. flagel/
la. illusiones et dolores. plagas et vulnera.
Cōspuit enī glia. cōdēpnat iusticia. iudex iū/
dicat. inoffēsus īculpāt. īnocēs īfamat. reus
blaphemat. xp̄s cōculcatur. occidit vita ob/
scuratur sol. luna denigrat sidera disp̄gūtur

et hec omnia tollerant patienter ut agnus cum
solo nutu omnem creaturam demergere pos
set in profundum inferni. **S**ed pro quibus
hec patitur? **P**ro nequissimis mancipijs:
pro celeratissimis inimicis. ymmo pro dyab
olicis viris et per imitationem dyaboli
filijs. pro contemptoribus diuine maiesta
tis. et diuine bonitatis ingratis. **E**rgo ta
lis et tantus talia et tanta pro tam vilissi
mis et abiectissimis passus est. **S**ed a qui
bus? a specialiter pre dilectis et alijs pre
electis quibus omnem benignitatem osten
dit. a vilissimis maximus. a stultis. sapien
tissimus quia dei verbum et dei sapientia
ab impijs summe pius. a sanie fetidissima
splendor eternus. **I**n hijs ergo omnibus
i diuine benignitatis et largitatis admi
rationem eleuemur: **C**uarto con
sideremus eam ad exultandum. **E**xultare
in ea debemus de redemptione humana.
restauracione angelica et diuina clementia.
De redemptione humana sine dubio nimis
gaudere debemus facta per christi passio
nem et mortem. **Q**uis queso non exultet et
gaudeat cum cernit seipsum per hanc.

beatissimā passionē liberatū a dānatione e/
terna. a culpe ignominia a potestate diabo/
lica. **S**ed q̄s nō exl̄tet in imēsum cū cernit
deū. ipsū in tantū diligere vt tātē vilitati ⁊
penalitati subiecerit semetipsū p̄ eo. **N**on
q̄ gaudeat de ei⁹ vilitate ⁊ passione dico sed
de ei⁹ effectū. affectusq̄ et amoris manifesta/
tiōe. **Q**uis p̄iceps in regno vlt̄ ip̄erio alicu
ius ip̄eratoris vel regis cernēsq̄ tantū a re/
ge vlt̄ ip̄eratore diligi vt parat⁹ esset mou p̄
ip̄so nō gauderet et exl̄taret. **Q**uātomagis
nos vilissimi hoīes et nephādissimi p̄ctōres
et fui gaudere debem⁹ et exl̄tare cū videmus
regē regū et dñm dominatiū et creatorē n̄m
iesum nos ita cōtinue diligere vt imolauerit
seipsū pro nob̄ in tā turpi et vilissima morte
Debem⁹ etiā sup̄ extollī imēsa exultatione.
Plus enī sine p̄paratiōe me diligit q̄s ego
meipsū. **G**audem⁹ etiā et exultem⁹ q̄ p̄ xpi
passionē restaurata est angelica ruina. **M**ag
iocūditas debet nob̄ esse cū videm⁹ p̄ xpi
mortē tā nobile collegiū reparari de nob̄: vt
fiat vnū ouille ⁊ vn⁹ pastor et sim⁹ vnū i vno.
In h̄ enī debet tota celestis curia et etiā mi/
litaris ecclesia gratulari. **D** certe amabilis ⁊
venerabilis passio saluatoris q̄ sic dissiūcia

piū q̄is. et tā seq̄strata p̄glutinas et vnīs fir
missime ī sūmā str̄igisq̄ vīclō p̄sūmati amoris
et felicitate gaudiū sēpiternū. **P**recipue aut̄
gaudere z exltare debem⁹ cernētes ī sup̄dī /
ctis oīb⁹ sūmā clemētiā dñi deiq̄ nostri iesu
xp̄i. **H**ec puto sūmā esse gloriā bonoz tā hoīs
q̄ etiā āgeloz: q̄to itim⁹ et p̄fundius p̄tē /
plant clemētiā et beniuolētiā dei et īmensi /
tatē bonitatis ei⁹. et h̄ debet esse cuiuslibet
p̄tēplant⁹ exltatio medullaris. **S**z vbi q̄so
magis apparet diffusio bonitatis diuine z
benignissime clemēcie dulcissimi z amātissi /
mi patris et dñi nr̄i iesu xp̄i: q̄ ī passione
sua. vbi talia. tāta. tā turpia et gūia sustinē
voluit p̄ inimico suo liberādo et gloriificādo
p̄vanitate q̄dā digna morte et̄na. **I**n istud
gaudiū itret hō. et reficiat magnificētiā be /
nignitat⁹ diuine. **A**ccedat hō ad cor altū: z
ī corde suo exalteť excellētissimā z enarrabilē
clemētiā xp̄i passi. zc. **Q**uāto etiā p̄sidere /
mus br̄issimā xp̄i passiōē ad cordiū nostro /
rū resolutionē et etiā p̄fectā trāsformationē
ī ipsū. q̄d fit quādo hō nō solū imitat. p̄patit̄
admirat̄ et exultat: s̄ etiā totus hō p̄uertit̄
in eū scilicet dñm nostrū iesū xp̄m crucifixū
vt iā q̄si vbiq̄ z semp crucifix⁹ sibi occurrat

imo tūc ille vere in ipsū resoluit hō. quando
eritens ex se ⁊ suppositus vniuersis imo sup
se abstract⁹ ab oīb⁹. tot⁹ est puerlus ī dñm
suū passū. vt nichil videat aut sentiat intra
seipsū: nisi xpm crucifixū illū exprobratū
et passū p nobis. **S**exto p̄siderem⁹ eādē
viliissimā xpi passionē ad quietā dulcoris in
terni. qđ sit qñ resolut⁹ homo vt dixi sitibū
dus eādē passionē rumiare nō cessat. ⁊ itras
scđm posse suū illū passiōis thesaurū humi/
liter et deuote. liq̄scit amore deuoto. et ferui
da deuotione vlt dilectiōe deficit a se. et re/
quiescit in xpo crucifixo. **S**ed quāto ei plus
iheret et appodiat. tāto āplius deuotissimo
amore ī se deficit ⁊ liq̄scit. et q̄to plus deficit
a se amore et deuotiōe tāto āpli⁹ eidē dile/
ctio p se mortuo iheret: ⁊ pl⁹ requiescit in eo.
Et sic mutuo se augēt adhesio amoris ⁊ deu
tio. donec tota spōsa absorbeat ab illo camio
amoris passiōis dilecti. **S**ic ī āplexib⁹ spōsi
soporata q̄scit. q̄ clamat et dicit. **A**d iuro
vos filie hierusalē. ne euigiletis neq; suscitāt
faciatis dilectā: donec ipsa velit. et cetera.
Sic ergo circa passionem dñi debet esse
imitatio. ad purgationē mētis ⁊ dilectionē.
passio ad vniōnē ⁊ amorē admiratio ad mē

tis elevationē. gaudiūz exultatio ad cordis
dilatationē. resolutio ad pfectā pformatio //
nē. q̄es z pausatō ad deuotiōis ppositionē.
Qualiter passio domini adaptatur qua //
tuor affectibus animi.

Sed necdū ruminare cessem⁹ xpi
gloriosissimā passionē: vt per
eā dirigamur in omni bona affectiōe
p̄tute. sapiētia. cogitatiōe. locutiōe z opera //
tiōe. **S**z p̄mo de q̄tuor affectib⁹ animi videā //
mus. q̄ sūt gaudiū. dolor. spes. et timor. **I**n
hac autē beatissima passione dat nobilissimū
gaudiū materia. z vehemēs exultatio. **I**bi ē
etiā omīs iūtilis et nociuū gaudiū resecatio.
Ubi est maior materia gaudiū et exultatio //
nis. q̄ circa xpi passionē. qua ab omni po //
testate dyaboli liberamur. a culpa. et pena
absoluihur. in dei filios adoptamur. et xpo
in matrimoniū iungimur. qua etiā gratia
largitur. celum aperitur. gloria offertur et
datur. **U**bi maior est et excellentior gaudiū
materia q̄ vt videamus nos a deo in tan //
tum diligī. vt talia voluerit pati pro nobis.
Est etiā ibi inuūtilis et nociuū gaudiū re //
secatio. **C**onsidera domini nostri passio //
nem vilissimā. et videbis quomodo

rescāda ē oīs solatio corporal' z oē gaudiū
corporale. et oīs laus hūana. **E**st etiā in hac
vilissima passiōe materia īmensi doloris. **I**n
dolore enī dñi nrī iesu xpī. debem' ītime sibi
dolere z pati. **D**ebem' etiā ei cōdolere z
multū dolere q' pct ā nrā fuerūt sibi occasio
tāte abiectiōis et tā īmēse afflictiōis. **E**st in
sup ibi materia spei. **Q**ui enī pprio filio suo
nō peccit. s; p nobis oīb' tradidit illū. quo
modo etiā cū illo nō oīa nob' donauit? **E**st etiā
ibi vehemētis materia timoris. si enī sic pro
delict' nrīs passus est hō dē i quo nō potuit
esse pctm q' tōmagis punient' pctōres? **S**i
enī sic actū est ī viridi. qd fiet ī arido? **I**nui
cē aut cōiunge scz gaudiū et dolore. spēs ac
timorē ne desperationē i curras vl' p'sūptionē
Et si aliq'liter adaptatio de q'tuor animi effe
ctib' patet. **Q**uo' passio dñi adaptat' vir/
tutib' z pmo fidei et post de alijs. **C**a. vi.

Nunc aliq'tulū de virtutibus
videam' diuinis. **Q**uid
discem' de fide? **D**ico q' hec ē robur z fūda/
mētū totū xpīane fidei vl' religionis. **P**ero
an dē erat iste qui passus est: an nō. **S**i sic
habeo ppositū. qz ipa passio verā hūanitate de
mōstrat patet ipsū esse verū deū et hōiem:

Si autē dubitas: oñdo tibi ex ipa passiōe
ipsū fuisse deū. **N**ā si nō erat de⁹ ⁊ dicebat
se deū esse. erat supbissim⁹ hoīm imo ⁊ demo
nū. qz lucifer nūq; dixit se esse deū: licz q̄tū
ad aliud voluerit esse similis altissimo. **S**z
sic supbū īpossibile est tantā deiectionē: illu
sionē. passionē. ⁊ ignominiosā mortē sbire tā
volūtariē tā hūiliter tā pacifice ⁊ velle cum
pctōrib⁹ reputari. **Q**d xps se deū ostēdere
voluit p multotiens occultauit. **S**i enī non
erat de⁹ ⁊ volebat se ostēdere deū: quicquid
fuiſſet vilitat⁹ fragilitat⁹ ⁊ deiectionis occul
tasset p posse. **I**teoz nec famē. nec sitim. nec
laborē. nec fatigationē: nec lacrimationē nec
timorē nec vllū dolorē ostendisset sed si ha
buiſſet libēter occultasset. **N**ec enī multum
curasset se ostēdere hoīm et maxime passi bi
lē et mortālē sed q̄ videreſſe apparentie
sublimitatis et magnificēcie: vt posset ali
q̄liter credi de⁹. **S**uffecisset superbo credi
deus nō multū curasset reputari homo. **C**ū
hec simul credere sit difficillimū et parū ad
elationē supbi faceret reputari homo mor
talis. quomodo obsecro dixisset. tristis est
aīa mea vsq; ad mortē. **Q**uomodo se dixisset
filiū hoīs. **S**i dicas q̄ non voluntarie sed

inuente passus est hoc stare nō potest: qz ipse
dixerat. **E**cce ascēdim⁹ hierosolimā. et fili⁹
hoīs tradet. vt crucifigat⁹ z cetera. **U**nde p⁹
dixit oīa. **S**i dicas q⁹ hec ad deceptionē fe-
cit. h̄ nichil est. q⁹ scz aliq⁹s sevelit morti tra-
dere ppter aliquā deceptionē. **S**i dicas q⁹
videbat⁹ mori. sed nō moriebat⁹. **A**d h̄ dico:
q⁹ nllō modo hō q̄tūcūq⁹ malitiosus seu etiā
dyabolic⁹. nec etiā diabol⁹ h̄ fecisset. qz nō
erat ista via tradēda ad credendū aliquē nō
deū esse deū: sed poti⁹ p̄trariebat⁹. **Q**uod patet
qz discipuli ei⁹ relicto eo abierūt. et vt dicit⁹
in sola f̄gine remāsīt fides ecclesie. **S**tul-
tissimū enī z incredibile est nec etiā licet di-
cere nec etiā cogitare q⁹ hō q̄tūcūq⁹ diabo-
lic⁹ pcuraret se ab oīb⁹ p deo colī. tā igno-
miniosa morte zvilissīa directiōe. sed potius
ecōtrario. cū passio xpī sit in dei s̄cadalū. gē-
tib⁹ autē stulticia. **E**x q̄ gloriosissima passiōe
arguit⁹ iesū xpī non esse tm̄ vez hoīem sed
etiā vez deū z oīm dñm. **I**tē si solā humanā
laudē q̄reret et appeteret. nōne descēdisset
de cruce. quādo iudei dixerūt descēdat nūc
de cruce. z credim⁹ ei⁹. **H**ec enī via passionis
ignominiose z si nō esset expediēs hoī decipe-
re volēt vt ostēsū est tamē p̄gnetissima fuit

deo saluare cupienti ratioe sue bonitatis po-
tētie et sapiētie q̄ nō procurabat nisi nostrā re-
dēptionē et salutē. obediendo patri vsq; ad
mortē. **De spe et caritate.**

Est autem hec gloriosissima
passio nō solū fidei fundamentū sed et
spei erectio, **U**bi se ipsum donauit: et caritatē
inflāmatiō, vbi se pro nobis immolauit. **E**t
hec sufficiant de theologicis virtutibus et
etiam de cardinalibus. **D**e quibus tamen
latius tam in precedentibus q̄ etiam in se-
quentibus patet.

De quatuor virtutibus cardinalibus.

Capitulu septimū.

Est nichilominus
exēplū et ratio pfectissime prudentie. tēpe-
rātie fortitudinis et iusticie. sicut intelligē-
tibz apparet manifestissime. **D**e septēpli-
ci ascēsu cōtēplatiōis in passione scđm sep-
tiformē gratiā spūs sancti.

Capitulū octauum.

In hac etiam
gloriosissima passione gloriosissime relucet

speculū sapiētie et ītellectus p̄siliū et forti/
tudinis. sciētie et pietat̄ et timoris. **S**ed
q̄liter ībi sit et apparet sūma sapiēcia et sen/
sus p̄sumatus cogitare de ea. et q̄ sapiētissi/
mus hō fiat in illa et de alijs donis p̄ tracta/
re p̄ singula nimis est plixū. **A**d huc tamen
carissime frater potes in p̄clarissima passiōe
quā notare sū indignus septē ascensus siue
gradus p̄tēplationis euidentissime speculari
scdm̄ septiformē gratiā spūs sancti donū scz
sapientie et intellectus. zc. **A**scensus
primus siue gradus p̄ donū sapientie.

Nā in illa vilissima passiōe crucifixus cū
xp̄o ad acūm p̄tēplatiōis ascēdit p̄ sapiētie
donū hoc modo. **C**onsideratio sapiēcialis
est in hac vilissima passione q̄n hō cōsiderat
potētissimū p̄ nobis cōculcarī: sapiētissimū
ad modū stultī illudi. optimū amaritudine
replē. et tanq̄ pessimū turpissima morte
danari. **E**t ex hoc surgit mēs in quadā ad/
miratione tate dignatiōis diuine et tate er/
ganos benignitat̄ īdignos. **E**t tūc cū ma/
sticat illā passionē dñi sui iesu diligēter ad/
mirās in ea excellētissimā. benignitatē dñi
dei nr̄i iesu xpi. erga nos fuulos suos. **I**nci/
pit mēt̄ desiderii et amoris ardor erga dñm

nrm iesu xpm itedit et qda auiditate hanc
excellētissimā passionē z imēsa saluatoris cle
mentia ruminas. **I**ncipit ei⁹ gust⁹ animi
quodāmodo ineffabili dulcorari amaritudine
appetit⁹ reffici. z tot⁹ hō iterior alienari a se
z q̄etari i xpo. **M**ira z a sclis res i audita.

In ineffabili amaritudine, dulcor indicibilis
reperit. z in hoc pficit⁹ p̄tēplatio specularis
qz iūmā z ienarrabilē dulcoris suauitatē q̄
fērit i p̄sideratiōe illi⁹ sūme clemētie q̄ di
gnat⁹ est p nob mori p̄iūgit cū amaritudine
iestimabili quā fērit p̄patiēdo dolorib⁹ dñi
nri iesu xpi passi. **A**maritudo enī p̄passiōis
animū recolligit z vnit admiratio diuine cle
mētie i eadē passiōe animū iā vnitū eleuat. z
totū i deū diffundit. **M**ira passio ineffabil⁹ po
tatio. o p̄fectio ip̄ciabil⁹ p̄mixtio ineffabilis.
Intim⁹ dolor in terne p̄passiōis cū imensa
exl̄tatiōe diuine bonitat⁹. **E**t qz ibi ienarra
bilis amaritudo cū inenarrabili dulcedine
repi⁹. i eo iter vtrūqz p̄tēplāt⁹ anim⁹ obstupe
scit z q̄si ebrī⁹ cornuit tot⁹ in deū. **I**n p̄passi
one illi⁹ amaritudinis fit q̄si aux in fornace
aia purissima. **I**n p̄sideratione vero illi⁹ cle
mētie z benignitat⁹ fit aia ab illo sole iusticie
splēdidissima. **F**it quidē illa amaritudine hō

inocētissi⁹: fit illa benignitate deuotissi⁹ fit
hō iterior illa amaritudine abstractissi⁹ et fit
illa clemēcie imētsiāte diuissi⁹ Quid dicā⁹
Ex tati⁹ fit aspect⁹ iterior et ab illa ineffabili
clemētia absorbet⁹ et tūc req̄escit spōsa cū spō
so et mira suauitate sopit⁹. **S**cōd⁹ g⁹ per
donū intellectus. **E**st etiā ascēsus in p⁹
amabili passiōe p⁹ donū intellect⁹ h⁹ modo. **N**o
enī q⁹ hō cogitat q⁹ fili⁹ dei voluit p⁹ ipso re⁹
dimēdo talia sustinere. recognoscit q̄te no⁹
bilitat⁹ sit aīa sua. p⁹ q⁹ redimēda voluit fili⁹
dei mori. et h⁹ ipso ad nobiliora aīat⁹. **E**t quia
illū p̄ciosissimū sāguinē p⁹ aīa sua dealbāda
eff⁹ su esse agnoscit dedignat⁹ se vilitatibus
vitiōz inq̄nari. **Q**z coḡscit etiā p⁹ illā br̄ssimā
passiōē ruina āglōz de hoīb⁹ repari. iteo
reuocat⁹ ad āglīce viuēdū et i celestib⁹ p̄sari
Et qz videt xpm in cruce totū p⁹ nob⁹ expositū
tribulatiōi. iā sibi oīa leuia vident⁹ dū tamē
possit illi soli viuere et placere. **R**ecogitat
q̄modo ab ipso xpo dilect⁹ est quē p⁹ se sic vi
det ignomīose et acerbe tractatū. et amor ipi⁹
accēsus illud lat⁹ br̄ssimū p⁹ suo modulo ni
tit⁹ itroire qd⁹ p⁹ se ac sibi dignoscit cē aptū.
Az descit q̄si ignis anim⁹ ei⁹. et cū xpo toto
corde desiderat crucifigi. **S**uspirat: ahebat et

axiat totalit illa passiōe pfūdi. ⁊ plenarie in
suū dñm crucifixū trāformari. **I**n fuitute
et miseria se reputat esse. nisi p̄suet i s̄guie
redēptoris. **N**ō se reputat hoīem. s̄ bestia. ⁊
pei⁹ q̄ bestia nisi sit vestit⁹ dñica passiōe.
Abhorret negligere tā nobilissimū dei be
neficiū ⁊ ideo sēp vel q̄si vult meditari de
ipsa passiōe. **S**icut enī vult sp̄ redēpt⁹ ma
nere. sic sp̄ vult redēptiōis p̄ciū i corde por
tare. **S**uauitā ⁊ suas delitias reputat xpm
passū: ⁊ ideo sp̄ p̄ulat cū illo. **D**q̄t⁹ dolor. q̄
taq̄ tristitia si videat cor suū ad aliud incli
nari. **I**nebrat se xpi cruce. ⁊ ad dignat⁹ p
frui alia re. **N**ā sanguis xpi ornat genas ei⁹
vt xpi formis sit pura xpi sp̄sa. **A**ḡscit enī
q̄ aptōe later⁹ ei⁹ copulata ē i iugū ei⁹. **E**t
ideo sp̄ vlt stare ad lat⁹ ei⁹. **P**alpat ⁊ tractat
sp̄sū suū vln̄ratū. ⁊ totū vln̄rat⁹ cor ei⁹ **A**p
plicat cor suū vln̄ib⁹ sp̄si. p̄ligat ⁊ s̄gt i dis
solubl. vīclō caritat⁹. ⁊ sic colligat vln̄erata
sp̄sa cū vln̄erato sp̄so ⁊ vln̄ vln̄eri copulat⁹
Emanat sp̄si s̄guis i vln̄era sp̄se. ⁊ ip̄a de
ficat dolore. amore liquefcit. ibiq̄ requiescit
Terti⁹ grad⁹ p̄ donū cōsilij. **T**erti⁹ ascē
sus ē i illa bt̄ssima passiōe p̄ donū cōsilij hoc
mō. **R**ecoq̄tat anī⁹ p̄tēplāt⁹ q̄ dñs n̄r iesus
xps crucifixus vsq̄ ad crucis mortem fuit

obediēs p̄ri. oī vilitati. abiectiōi et derisui
subiect⁹ p̄ nob. paternū cū sua delectiōe re-
q̄rēs honorē. vt sic q̄tū expte n̄ra erat. pctis
n̄ris ihonoraueram⁹ eū. sic seipsū ihonora-
ret ignominiose moriēdo p̄ nob. **R**ecogitat
etiā q̄ si xps sp̄ fuerit paup. i cruce tñ paup
rim⁹ fuit. cū expoliat⁹ nudus remāsīt p̄dēs
in ligno. **R**ecogitat etiā q̄ i cruce fuit ama-
ritudine ⁊ dolorib⁹ plen⁹. q̄ āgeloz dulcedo
⁊ solatiū erat. **E**lōgata enī fuit ab eo oīs de-
lectatio ⁊ solatio tēporalis. **E**x his g̃ sur-
git anim⁹ ad similia faciēda. ⁊ iā se abstra-
here cupit ab oī appetitu honoris. ⁊ ab omī
rez passiōe. ac ab oī corporali solatiōe. **P**ri-
mo g̃itūēs xpm dñm suū abiectū ⁊ vilifica-
tū nō iā tēporalē honorē appetit. s̄z toto cor-
de desiderat cū dño suo oēm vilitatē abie-
ctionē ⁊ derisionē sbire. i q̄b⁹ possit dño suo
aliq̄līter s̄formari. honores tanq̄ vilissimū
sterc⁹ abhorret. **I**ā nō desiderat placere hoīb⁹
sed potius q̄tū in se est oīb⁹ displicere ⁊ ab
oīb⁹ abhorrerī. sēp tñ ad dei honorē. **E**t etiā
si i differenter esset vtrūq̄. vituperiū potius
appeteret q̄ honorē. **S**ūt enī ei fetidissime
sanies. laudes sui id est de seipso. vnde solū
diuinas laudes req̄rit. i biq̄ totus affluit.

resoluit. et siti in extinguiibili inestimabiliter in
omnibus solum diuinum honorem requirit. **I**am non ad se
reflexum nec ad alia obligatur sed totum rectissime
tendens in deum. **T**unc marie letatur eius animam quam
vituperio suo honorificat deum. quia ad utrumque
abulat cor eius et utrumque respicit in christo cruci-
fixo fuisse. **S**ed quid dicam de paupertate. **S**emper
vellet esse nudus cum nudo in cruce dolor enim sibi
est itimam aliquid habere: gaudium maximum non habere
sive in presentia. sive in communione sive quantum ad deum si-
ue quantum ad usum. **U**sus enim paupertatis marie ei
placet. **S**ed quia necessitas aut spiritualis utilitas non
permittit eam aliquid usibus indigere. ideo semper quod ad
honorem dei videtur esse: tenet ea: sed tamen quasi
gladium acutum in corde. **E**t ideo paucioribus
utitur quibus potest. alleviatur se amplius quam potest. nec
delectatur in multiplicando. sed gaudet in abijciendo.
Sed quid de corporeis consolationibus et deliciis
dicam? **A**b omni breviter consolatione quam non est a deo
vel secundum deum vel in deo se abstrahit quantum
potest. **S**emper desiderat amaritudinem et afflictionem
cum christo repleri. quicquid placet suo corpori aut
corporis sui oblectationi corde abhorret.
Non potest gaudere. non potest letari. nisi vi-
deat se illis vilissimis vulneribus reformari.
horret in consolationibus in amaritudinibus et do-

loribz gander. Sic gēgēgi⁹ p^rteplator per
donū cōsilij ī passiōe xpi se ab oibz abstrahēs
tor⁹ in deū redēs. sup oia eleuat a seipso ab
stract⁹ solū in dei honore: ī xpi vilificatiōe z
afflictione. cor suū z sua meditatio puerfat.
In sol⁹ cū solo puerfat et. circa diuinos ho
nores. circa eternas diuitias circa imensas
dei delicias negociat. ī p^rdicta passiōe aīa deli
cata. **I**bi habitat. ibi req̄escit. ī dño deo suo
dulcorat cor. liq̄scit pect⁹ mēs sup se eleuat.
īebriat aīa spūalibz delicijs z in eis sepelīz.

Quart⁹ grad⁹ p donū fortitudinis.

Quart⁹ ascēsus est p donū fortitudinis
p hūc modū. ī p^rdicta passiōe. **N**ā aīa dilige
ter illā passionē dñi sui ruminās. considerat
xpi fortitudinē. aggrediēdo. tollerādo. sub
iugādo. **I**n aggrediēdo tā volūtariē. tā op
probriosa certamina. offerēdo se ad tā vilia
z acerbissima pferēda p nob ydolatriis z ini
micissimis suis. **I**n tollerādo tā acerba z vi
lia a creatura sua quā ī momēto destruere pos
set q̄si māsuētissim⁹ agn⁹ imo sine pparatiōe
māsuēti⁹ ī tollerādo. **I**n subiugādo se ī cruce
diabolū dñs supauit: z mortē moriēdo de
struxit. **S**ic z fort⁹ xpi miles z imitator dñi
sui q̄to res difficilior q̄toqz ignominiosior

tāto feruēt⁹ et ardēt⁹ atq; libēt⁹ aggredit^r
eā dū tñ sit ad dei honorē z laudē aut alioz
salutē vel pprie aīe vtilitatē qđ totū ad ho-
norē diuinū est. **N**ā nichil ei difficile esse vlt
ignominiosū videt dū p eo facit qđ ipso in-
digno. talia est aggressus. imo oīa dulcīa. oīa
amabilia. oīa laudabilia z desiderata iudicat
Quāto magis assimilāt illi ignomiose passiōi
illa libēt⁹ abstringit. āplectit^r auidi⁹ **H**ec
qrit. hec recogitat. hec sciētī aīo adimplere te-
siderat. **N**ō dicit qre michi ipositū est b vel
illud onus. s; dicit qre nō subeo hoc z illud
guissimū z vtilissimū op⁹. **E**x hoc nitit^r etiā
imitari dñm suū iesū in tollerātia passionū.
Fit enī agn⁹ z corā se tōdētib; irridētib; et
flagellātib; obmutescit penit⁹. imo in oībus
his arridet cor ei⁹. vidēs se dño suo pforma-
ri z p merit⁹ digna pati. z eo ipso dñm hono-
rari. **I**mitat^r etiā dñm i fortitudine dñandi
Subiugat enī sibi oēm anī sui appetitū. vt
ad nihil nociuū nichil supuacuū z inutile ex-
tēdat. **Q**uasi castrū fortissimū cor suū custo-
dit. vt nō solū nociua. s; nec etiā ociosa vel
i fructuosa pmittat ibi rogari. **D**i custodia
custodit cor suū. et semp vult diuina vel ad
deū suū tendentia ruminare. **E**t quia dum

in hac vita sum? sēp vel q̄si sēp tritico palee
admiscent: ideo sēp vētilaz tenet in manu:
ad cōtinue pflandū z purgandū areā suā. **I**n
hostio cordis sui ipsius statuit versatilē gla-
diū: vt ipsū q̄si dei paradīsū custodiat dili-
gēter. **Q**uisq; cogitat? in corde suo vescivo-
luerit lignovite. hūc diligēter fouet z nutrit
q̄ vero ad lignū vetitū solū aspectū direxe-
rit: illū statī a corde suo abscidit. **N**ō ibi
introit? colubri tortuosi. nec muliebris cogi-
tatio reperitur. **E**t si iueniat cū vituperio z
qdāipetu remouet. solūq; ibi virilianutritū
Hic vere p̄t diuine cōtēplationi adherere. q̄
purgato corde z mūdo corpore icedit. **N**ō ei
leuat oculos ad vana. aures ad iutilia vl' no-
cua. nō nares ad odorifera. nō gustū ad dul-
cia. nō tactū ad mollia. s; totaliter interi? z ex-
teri? cū oī diligentia se custodit. z dñant sui
plenarie scdm q̄ potest assequi in hac vita?
Sicq; ppter sui puritatē aptissimus fit ad
suscceptionē diuinaz irradiationū. **L**ibēter
in tā puro habitaculo habitat sol iusticie et
fulget ī q̄buslibet āgulis ei?. **I**n ītimis ei?
resplēdet claritas hui? solis. qz nec īpediēs
iuenit nec resistēs. **E**splēdet z resplēdet donec
illd cor purū absorbeat diuina claritate.

Lūc aīa sup se eleuata diuina caliginā intrat
tūc clamat ⁊ dicit. **E**t nōc illuminatio mea ī
delicijs meis. **Q**uīt⁹ grad⁹ p donū sciētie.
Quīt⁹ p donū sciētie ascēsus est ī uilissīa
passiōe dñi nři iesu xpī. **E**t si uelis accipere
donū sciēcie ī medio natiōis prauē ⁊ puer se
prudēter uersari. **P**riō clarissimū speculū
de h̄ iuenies ī hac uilissīma passiōe. **P**ossu/
mus tamē pfatū donū sciētie accipere put
est īferior cognitio. put ipsa sūt auxiliātia ⁊
īducētia ad spiritalia. ⁊ sup celestia pteplā/
da. ⁊ h̄ ī passiōe dñi nři iesu xpī īuēire poterī
mus maxie p̄siderātes correspōdētia figu/
raz. **E**t reperiēs ibi mirabilē thesaurū sub
illis figuris absconditū ī q̄ mira deuotiōis
suauitas ⁊ aīaz satietas fodiēt cū diligētia
elargit. **U**ideas ergo q̄liter figure ⁊ diuina
scriptura ī dñi passiōe clarescūt: ⁊ īde post
modū altius eleuare ad admirādā sapiētiā
⁊ clemētiā dei patris nři: qui sic ad utilita/
tē nřam oīa tā diligēter ordinauit. **D**īa ergo
īnq̄tū possum⁹ ad xpm crucifixū reducam⁹
Dicam⁹ igit. **I**n p̄cipio creauit de⁹ celū et
terrā id est ī filio sic crucifixo āgelicā ⁊ hu/
manā naturā restaurauit: humanā redimēdo
āgelicā de hoīb⁹ reparādo. **D**ixit de⁹. **S**iat

lux. **I**psē cruce lux est expellēs oēs pctōz
tenebras. p sui p̄sentiā faciēs diē: 7 p absē/
tiā noctē. **F**ecit etiā firmamentū in medio
aquarū in cruce diuidēs solatiōes tēpora/
les ab eternis vel diuidēs aqs sapiētie hu/
mane ab aqs sapiētie diuine vel diuidēs
aqs vitiōz ab aqs gratiarū vlt̄a q̄s tribula/
tiōnū ab aqs dignarū seu diuinarū solatio/
nū. **I**tē in xpō existēte in cruce aggregate sūt
aque q̄ sub celo erāt: qz de⁹ posuit in eo oēs
iniqtates nostras id est penas p nr̄is iniq̄ta
tibz debitas. **I**n eo vero facta est aggregatio
aqz. qz in eo fuerit diluuiū passionū amarit/
udinū 7 opprobriōz. 7 ideo gratia sui terra
appuit arida. **Q**ui enī p p̄ctis nostris digni
eram⁹ inūdatiōe oīs pene. liberati sum⁹ me/
rito passiōis sue. **U**nde vere ipse fuit mare
magnum et spaciosū nimis et profundū. **E**t sic
discurre p scripturas scōz q̄ dñs tibi dabit
qz q̄si infinita inuenies ibi: q̄ p̄cherrime do
minicā passionē designāt. **N**ec tamē si mltro
plus sine pparatiōe essent. sufficerēt ad ipsā
plenarie declarandā. **E**t si q̄s bene 7 dilige
ter eas scripturas recolligeret. 7 videret in
q̄ ista et illa xp̄i passionē ostēdūt. videret in
h̄ eis mirabilē correspondētiā et audiret ibi

mirabilē melodiā: q̄ miro modo dulcoraret
cor suū: et faceret eū īgredi in sāctuariū dñi
Accipe vnū q̄tūcunq; vis alienā figurā de
passiōe dñi nři īesu xpī et videbis q̄ta est ibi
dulcedo. si bene cū diligētia numinet. **V**ide
obsecro illā abrahe figurā de vitulo quē tribus
āgelis ad vescēdū dedit q̄tā dulcedinē cō-
tinet et ēplatiōis. q̄ tamē in apparētia parū
vlt̄ parua apparet. **Q**uātā ḡ p̄tinet dulcedi-
nē: q̄ in ipso p̄mo aspectu ipsā mētē dulcorat
sicut ē illa lignivite in medio paradisi id ē xpī
in cruce in medio ecclesie siue in corde f̄gis
q̄ erat sicut paradisus et de fōte egrediēte de
loco voluptatis. id ē de latere xpī. et c. **Q**uid est
obsecro abrahā vitulū tenerrimū de armēto
dare ad vescēdū tribus viris. nisi deū patrē
suū filiū vnigenitū īnocētissimū īmo gratie
et veritatis plenū pro nris īniq̄tatibus tradere
morti crucis. **E**t q̄d est tres viros vitulo ve-
sci. nisi ex illa passiōe toti satisfieri trinitati
q̄ erat p̄ nris īniq̄tatibus ad iusticiā famelica
In hoc apparet illius figure dulcedo q̄ per
abrahā intelligitur deus pater: et per vi-
tulum filius et per illos tres viros ipsa
trinitas cum tamen non distingantur pa-
ter et filius ab ipsa trinitate nisi quia

sūt de tribus psonis due. **I**n hō dico apparet
īeffabilis miratī estimabilis dulcedo cordi cō/
tēplātis. qz deo ad iusticiā famescēte ī seipso
pōter nimia benignitatē suā iudiciū flexit.
Alioquin deuorasset nos iusticie fames. qz
nō erat q̄ satissacere posset illi appetui. nisi
iste vitulus tenerrim⁹. **D**e⁹ ḡ p̄ tradidit fi/
liū suū oī afflictioī z derisui ad satissaciendū
sibi et filio. et spūs sc̄to pro iuria eis illata a
nob. **Q**uid est h⁹? **N**unqd qz offēdim⁹ eū: de/
buit seipsū iudicare. **N**ōne aliū potuit vin/
dicare se nisi adiret penā offēse. **I**pse xps
erat offēsus a nob. et ī te x iudicat⁹ fuit a nob
et ī nob et p nob. z h̄ sc̄dm diuersas naturas
tū eadē psona fuit offēsa z iudicata. **C**omede
ḡ z tu frater dulcissime de vitulo abrahe: si
vis mirabilē refectionē habere. **A**ttēde etiā
q̄cqd in figura sequit̄. **F**ili⁹ abrahe pmit t̄
de sarra post vituli comestione. cū tū esset abo/
senes puecteqz etatz. **Q**uid h̄ est? **N**ūquid
post mortē xpi nascit̄ de nouo xps q̄ p̄ysaac in/
ielligit? **S**ic certe in cordibz nr̄is. **N**ā iste
abraā senex est de⁹ p̄ q̄ antiqu⁹ diez ī dani ele
vocat̄ p̄p̄t p̄cipalitatē auctoritatē q̄ residere
psuevit apud senes. **N**ō enī in eo est dura/
tiois successio. **N**ā z si p̄p̄t īmēitatē sit ei⁹

duratio iſtius mirabilis vite poſſeſſio. tñ p pñ nīmā
ſimplicitatē ē tota ſiml. **I**ſte pñ ātīqu⁹ de ſarra
ātīq⁹ poſt vitulī comēſtionē genuit yſaac. id ē
vnicū filiū quē genuit et generat ab eterno
id ē poſt. pñ nobī cruce imolat⁹ eſt: in mētes
nūas oī malicia ātīq⁹tas miſit nō p loci muta
tionē. ſed p mentū nūaz irradiatiōes. ⁊ tūc
ridere vere potuim⁹. qz dulce lumē et dele
ctabile oculis ſolē iuſticie ītueri potuim⁹. **E**t
ideo vere yſaac dicit⁹ riſus noſter. **S**z nūqd
dñō mirabile fuit. qz ātīqu⁹ de ātīq⁹ genera
ret⁹. **I**ta oī admiratiōe dignū. ⁊ grāz actiōe
qz ille qd eſt ſūme maieſtat⁹ ⁊ ātīqu⁹ pñ aucto
ritatis pñcipalitātē viliffimaz aīaz ⁊ ydo
latraz oīqz malicia ātīq⁹z voluerit recordari
Sed h̄ maxie mir⁹ videt⁹: qz poſt mortē vitu
li. id eſt filij qz eo ipſo digni eram⁹ carentia
ei⁹ qz ipſū occideram⁹. **F**ecit ergo benigniſſi
mus dñs ātqto tēpore. et ātīqta malicia no
bis bene. qz fecim⁹ ei male. occidim⁹ filiū
ſuū. et illa morte nobī ipſum danauit. **V**ide
et attēde mirabilia dei. **S**ed nōne āriaris
in cordeī nouiſſimis dieb⁹. iam ſene ſarra.
Quid ſi ſarra mortua eſſet. qd ſi paululū ex
pectaſſet qd tāto diſtulit tēp⁹. **N**ōne refeciſſe
mus in inīqratib⁹ nūis niſi eſſet yſaac. apli⁹

rius noster. Sed quare plus modo quam prius
Nōne quia habundauerunt iniquitates nostre pre
ceteris? Gratias tibi domine iesu gratias agimus quia
recordatur es nostri repugnantibus meritis nostris
Totum ergo me tibi debeo. imo in infinitum plus quam
totum si possem. quia non solum me fecisti totum: sed
immensa etiam benignitate tuam me refecisti.
Accedam ergo et attendam ad te totum. et tibi tota
liter adherebo. Ibi requiescat cor meum. et de
cetero per denia non discurrat. Sic ergo in
predicta passione mens eleuari debet per scientiam
figurarum cor respondentium et prefigurantium
ipsam vilissimam passionem. Debet enim eas cum
suma diligentia ruminare. et in illos diuine
bonitatis et benignitatis thesauros per ipsarum
considerationem introire. donec in tantum eleuetur
ut tota mens in christum suum dominum vulneratum
totaliter perfundatur et eius amore absorbeat
cor eius. Hoc tamen donum dei est. totumque ab ipso et
recognoscere debet faciat tamen quod in se est.

Sextus gradus per donum pietatis.

Sextus est etiam ibi ascensus per donum pie
tatis. Cum enim homo considerat illa intima pie
tatis viscera domini nostri iesu christi. que super nos
effudit in cruce taliter moriendo pro nobis
mouetur et aperitur cor eius erga proximum

suū vt libēter pro salute sua se totū ei īpen-
dat pro quo videt suū dñm crucifixū. **Dī** //
latatur cor eius ad sanguinē xpi redemptos
et sicut toto corde compatitur dño suo iesu
xpo in cruce pendenti ita intime et quasi si
bimetipsi condolet primo suo ab ipsis vul-
neribus recedenti imo istū sanguinē concul-
canti. Ideo vulneratur cor eius propter cō-
temptum sui domini vulnerati. et propter
compassiones scilicet proximi beatam vitā
in eternam mortē voluntarie cōmihutantis.
Dēi videt contemptum. mortem christi filij
dei vni geniti contemptam eiusq; preciosis-
simum sanguinem conculcatum. nobilissi-
mam creaturam dei ymagine in signitam vo-
luntarie ire ad inferni suspendium. **Et** si //
cut malis condolet ita bonis congaudet. vi-
dens eos recipientes effectum vulnerum
iesu christi. Cum omnibus intrat vulnera
illa. et fit vnum cum illis. Cum gaudenti-
bus de bono gaudet. et cum tristantibus de
malo tristatur. **Quemlibet** proximum repu-
tat seipsū. videns se et proximū esse ab eodē
creatos. p̄simili ymagine insignitos. eodem
sanguine redēptos. et ad idē p̄miū ordinatos

Et ex h^o p^{ri}ncipue ad primū cor suū aderit. q^u videt dñm suū p oīb^{us} crucifixū. et ideo ipm in oīb^{us} req^{ui}rit. in oīb^{us} p^{ro}siderat. et in oīb^{us} p^{ro} suo modulo intuet scz xpm suū cōtēplās. tot^{us}q^{ue} est primi. q^u tot^{us} est crucifixi. Q^untum cordis gaudiū q^untūq^{ue} tripudiū cū videt p^{ri}mū suū dñm bonis opib^{us} honorare. Nō inuidet nō emulat nō detrahit. nō retrahit nō ipedit. nō retardat signis dict^{is} aut fact^{is} causaliter seu occasionaliter s^{ed} totaliter sitit primi p^{er}fectū et detestat defectū. vtrūq^{ue} reputans suū et h^{oc} maxime placet dño n^{ost}ro iesu xpo crucifixo: q^u p aīaz salute et paterno amore est ipse affix^{us} in cruce. Aīarū salus honor diuin^{us} opassio primi et iⁿflāmatiō sui sūt p^{ro}prie attēdenda in vulnerib^{us} xpi. et p^{ro} illud pietat^{is} donū modo mirabili aīa eleuat iⁿ deū suū. Q^un enī hō in q^untū potest se nitit^{ur} p^{ro}formare illi diuini pietati q^u erga nos manifestat in cruce. tunc. aīa p^{ri}ncipue cōplacet ipsi xpo. Et ideo sibi p^{ro}formatā. sibi dilectā pietate aptā. ad suos āplex^{us} tanq^{uam} spōsam electā adduxit. Hāc amat. Hāc diligit Hāc stringit q^u videt secū idē sentire sibi cōpatiēdo. idē sapere deū honorādo. idē zelare aīas sitiēdo in seipsū trāsformari nimio amore ardendo

Ideo pietas ad oīa utilis est. que et diuinū
honore appetit. et dolores ab aīa expellit
et aīaz fruct⁹ sitit. et xpī sanguinē in aīa sua
requirit. et amorē erga deū et primū erigit
et ignit. ⁊c. Attēdam⁹ ḡ carissimū qz p certo
credo qd istud donū iter oīa et forte pre alijs
īmo firmiter credo qd p alijs placet dño deo
nro iesu xpo. faciam⁹ ḡ obsecro beneplaci //
tū ei⁹. ⁊ pietatē suā hauriam⁹ de latere eius
Sim⁹ oēs vnū ī dño nro crucifixo. ⁊ nichil
nisi iesū ī primo req̄ram⁹ ⁊ sic ī primū tēda
m⁹ vt sp in xpī vulnerib⁹ recurram⁹ cū ipso.
Nō primū nrm aspiciam⁹ vt pulcrū. aut hu
iusmodi q aīam retrahere a xpī velei⁹ amore
pnt. sz vt xpī morte redēptū sāguīe xpī pfulū
Aīa primi cū sāguīe xpī itret in cor nostrū
nichil nob sit difficile. nichl videat⁹ vile. etiā
īgmīosa morte mori p illo. p q dñs nr est cū
tata īgmīnia. crucifix⁹ imo omēs sitiamus
p aīaz salute oēm afflictionē. oēm īgmīniā. ⁊
mortē etiā turpissimā sustinere. Sit vnus //
quisqz prim⁹ sicut cor nrm. p q fuit cor vl⁹ cor
pus dñi nri iesu xpī tot dolorib⁹ aggnatū.
Multiplicem⁹ pdicationē exercitationē. bo //
na exēpla. orōnes. ieiunia. genu flexiōes vi //
gilias ⁊ vilificationē p aīaz salute. Hoc sit

officiū nostrū. hec gloria ⁊ solatio nra. sp̃ p
aiabo aliqd deo offerre. Nō cesset lacrimar
fons ab oculis nris p nris ⁊ primor pētis.
Sufficiat nob carissimi his doloribz i hac
valle miserie satiari. Sēp proximor pētā ⁊
nra pendeāt i oculis nris imo itret ⁊ penetrēt
itima cordis nri. ⁊ semp vbiq; ⁊ in oibz dñs
nri iesus pro pētis nris crucifixus occurrat.
Hec pīeratz ascēsiō totū emollit cor et dila/
tat. et iter xpi āplexus collocat et quietat.

Septim⁹ gōd⁹ p donū timoris. zc.

Septim⁹ gradus ac vltim⁹ ascēsus est p
donū timoris a quo oīs pfectio actiōis ⁊ cō
tēplatiōis obsuat vl' pseruat dūtaxat vt ser
uitus excludat. Et est iste ascēsus per hunc
modū in passiōe dñi nri iesu xpi. Quādo em
hō videt q fili⁹ dei dñs dē suis natura hu/
mana assūpta tāta p pētis nostris sustinuit
⁊ tā grauissime pctm nrm in se iudice inoce
tissimo imo deo nro pñssimo vindicauit p si //
derat q̃ta pena q̃tis oporobrijs atq; illusi/
onibz et flagellis dign⁹ est ipse q̃ ipsa nequi
tiā ppetrauit. Cognoscit etiā ex hoc quātum
pctm suū sūme maiestati displicuit et q̃tum
ipsū abhorruit dū ad ipsū abluendū suū fi/
liū tradidit morti crucis. Sicut enī deo

displicet filiū p̄ceptus ⁊ occasio. sic suo modo
ei nostrū displicet peccatū pro quo facta est
illa traditio. imo tantū peccatū nostrū ab/
horrui. vt potius mortē filiū q̄ peccatū susti-
neret. magis sibi placuit filiū trahere cruci q̄
dedecus pcti sustinere. Videat ergo homo
⁊ cōsideret q̄tū illā maiestātē offenderit. dū
ipsū deū etiā post tale iudiciū p̄tēpsit. rur/
sus quantū in se est dei filiū crucifigens.
Mirū est quomodo homo nimio timore nō
continue tremit corā deo quē offendit sicut
tremuit populēū foliū cū a magno vento mo-
uetur et deberet quasi in cinere et terra pre-
timore resolut. **Recurrām** ergo carissimī ad
vanitatē et nequiciā nostrā ⁊ diuinā offensā
⁊ corā ip̄o nos humiliem⁹ q̄tūcūq̄ poterim⁹
q̄ adhuc modicū est scdm q̄ congrueret ne/
quicie nostre et maiestati sue. **Paueamus**
atq̄ vereamur oculos nostros ad celum le-
uare et tondamus pectora more p̄blicani
vt nobis ip̄sis peccatorib⁹ misereatur. **Di-**
camus. **Magnū** est si indignabitur aspice/
re nos qui pro vilissimo stercore p̄tēpsimus
ip̄sum. **Timore** reuerētie illius sūme maie/
statis in nichilū put possumus redigamur: ⁊
de cetero de nobis nō nisi vilia sentiamus.

Corra nraꝝ prauā nequiciā aīemur ⁊ nōsīpi
nri iudices sum⁹. vīdicem⁹ in nob iūriam
dñi nri ⁊ q̄tū possum⁹ nos cōculcem⁹ dicē //
tes vnusq̄sq̄ in tra se. Si p p̄ctis meis dñs
me⁹ ita vilificat⁹ est ⁊ afflic⁹ q̄modo mee vi
litati ⁊ afflictioni parcere potero q̄ peccauī
Absit a me vt de cetero p̄sumā de me nisi de
testabile vilissimū ⁊ abhōiabile stercus cui⁹
fetoꝝ ego ipse sustinere nō possum. Ego ipse
qui cōtēpsi dñm deū ⁊ p quo mortu⁹ est dñs
me⁹ iesus. Iā horrēt me vestimēta mea ⁊ mīz
videf q̄modo me nō detestat oīs creatura.
qz oīm creatorē cōtēpsi. Sic tamē timere de
bemus vt semp de dei īfinita clemētia p̄si //
dam⁹ qz certe in īfinitū sua bonitas excel
lit maliciā nram. Et iste supradict⁹ timor et
humilitatis ⁊ reuerētie est mire ascensionis
occasio qz tunc p̄cipue ducitur homo ad sup
abundantiā gratie. Sed ne tibi displiceat
carissime frater si hui⁹ timoris occasiōe ali //
quā disgressionē fecero a dñica passione. In
tendo enī tandē reueri ad illā. Ut plenius
ergo hui⁹ timoris p̄ceptū tibi exprimere va
leā. Iā michi videf vt tota hui⁹ mūdi machi
na post me. et oīra me nephandū p̄clamet et
dicat. Iste est ille qui dñm deū nostrū con //

repsit et ptenit. Iste est ille vanissimus et ne-
quissimus qui plus vanitate quam dominum dilexit. Iste
est ille pessimus et ingratissimus qui plus diabolicis
figmentis quam diuinis beneficiis est tractus. plus
sibi complacuit diabolica nequicia quam diuina be-
nivolentia. magis elegit esse seruus diaboli quam fi-
lius dei. Iste est qui in presentia dei ei iniuriari
non timuit. Iste trahi non potuit diuinis bla-
dicinis nec terreri diuinis iudiciis. Iste cer-
te est qui diuinam potentiam diuinam scientiam. diuinam
sapientiam. diuinamque bonitatem suis maleficiis
repulit. et quantum in se fuit irrisit. Plus timuit
vni infirmissimo viro iniuriari quam summe potencie
dei. Plus verecundabatur coram aliquo vilissimo
rustico aliquo turpia peragere quam coram summe sa-
pientie deo nequiadissima perpetrare. plus ample-
xus est sordidum fetidissimum quam summe bonum et su-
perme suauissimum. cum tamen id esset in prohibitione
istud in precepto et exhortatione. Iste est qui deum
per nichilo reputauit et non per deo adorauit et
vanitatem super deum dilexit pervertebat se ad ab-
horribilissimam sanie et dorsum pretebat ad diui-
nam maiestatem. Quid dicam. Dia abhorribilia
non timuit in dei presentia perpetrare. Nec veri-
tus est creatorum suum. Clamat suum modum crea-
ture et dicunt. Iste est qui nobis abusus est et qui de

buit in beneplacito creatoris nos ordinare
fecit nos ad diaboli dolum seruire. dū nos su-
pra deū amauit magnā nobis iūriam fecit.
Iste est nephandissim⁹ homo qui nos ad ho-
norē dei factas in iūriā dei puerit debuit
nobis in beneplacito dei vti: et voluit po-
tius nobis in diabolica seruitute abuti. **Erat**
aīa ei⁹ ad ymaginē dei facta. et ipsā detur h-
pans voluit oīm nostrum ymaginē insigniri.
Terrenior enī fuit terra fluxibilior aq. va-
nior aere. plus ardescēs. vl' ardentior. igne
p̄cupiscētie. durior saxis. p̄tra se crudelior
brutis: contra malos venenosior basilicis.
Quid dicā? **Nec** deū timuit nec hoīes re-
uerit⁹ est. suū venenū q̄tū in se fuit in mltos
diffudit. nūc oculis. nūc cogitationib⁹. nunc
p̄bis. nūc gestib⁹ et factis. **Non** suffecit ei
deo iūriari in se sed ⁊ alios ad dei iūriam
q̄si i q̄tū potuit puocauit. **Quid** dicā? **Se**
ipsū q̄si aliqd magnū. nō oīpotentē deū exi-
stimauit. dū nec dei voluntate nec aliq̄ lege
voluit regulari. sed p̄ libito p̄ deū et put sibi
placuit sua voluntate vagari: se p̄ suo posse
sup̄ deū erexit. **Si** de⁹ suū nō adimpleuit be-
neplacitū ⁊ aliq̄ aduersa itulit vl' nō sēp sue
felicitati puidit cōtra ipsū dñm deū suū q̄si

Protra vnū suū famulū turbabat. Nō deū di-
lexit ppter deū. s; ppter seipsū. et deū ordinās
ad se tanq; ad finē. In sua ppa voluntate. oīa
ad se tanq; finē. et deū et finē vltimū put po-
tuit ordinauit. Et si dimisit aliquñ peccare
non dimisit propter odium et detestationem
malī et delectationē sūmi bonī. sed qz aliquñ
timuit sue pelli. Un sp erat ad se reflex⁹ siue
i dimittēdo siue i faciēdo. et oīa ppter se vel di-
misit vl fecit. Tā de bonis q; de malīs voluit
pmedari ac si de⁹ esset a q cūcta q sūt bona et
mala ordinātū i bonū. Quid vltra discurrā
Supbior fuit lucifero. psumptuosior ad aēcie-
cto de paradiso: qz illi claritatī plenī. habue-
rūt allectiuū aliqd imo maximū ad psumē-
dū. Iste aut plen⁹ fetidissio stercoz tñ brosi-
tate et misia n̄ habuit nisi retrahētia. Clamāt
gō me indignissimū dignissie oēs vl vniūse
create et dicūt. Ueīte et dispdam⁹ eū q tot⁹
fuit dedit⁹ iūrie dī nrī. Un suo mō clamat et
dicit tra. Quare tā neqssimū sustineo. Aq
dic. Quare eū nō suffoco. Dic aer. Quare n̄
desi⁹. Ignis aut. Quare eū nō comburo. Lapis
Quare eū n̄ lapido. Infern⁹ qz eū n̄ deuoro et
crucio. Heu heu miser qd faciā. Quo ibo. qz
oīa contra me sunt armata. Ad quē recurram

Quo diuertā? Cōtra oīa feci. dēū p̄tēpsi. an-
gelos irritaui. sctōs ihonoraui hoīes viato-
res mltipliciter offēdi abusus sū ceteris cre-
aturis. Quid tm̄ discuro? Hoc ipso q̄ deo
creatori oīm iūriat? sū cū ipso siml' oēm cre-
aturā offēdi. Nescio ḡ miser quome p̄uertā
q̄ oīm me p̄stitui inimicū. nec superius vel
inferi? āte vel retro a dextris vl'a sinistris de-
clinare possū. īmo nec iteri? nec extri?. Cō-
sciētia enī mea p̄tra me pugnat. ⁊ totū diui-
sum est cor meū. **E**uigilabo egomiser. ⁊ oculis
sine fine plorabo; dū sū in hac valle miserie
Si forte me digne respicere p̄ssimus p̄-
scio qd faciā vl' facere disposui. Proiciā me
in cōspectu dñi dei mei et dicā ei. **E**ya vere
dñe. ego sū ille tu? pessim? inimic? neq̄ssim?
fuiis nephādissima creatura q̄ feci detestabi-
lissia in p̄sentia tua. **N**ō sū dign? dñe crea-
tura tua esse. etiā in q̄stacūq; pena p̄stitutus
Si enī ego solus habere illā penā īfernālē
quā oēs demones ⁊ oēs hoīes dānati habe-
būt non sufficienter scdm̄ pctā mea punirer
Expāde dñe sup hunc miserū palliū īmense
clemētie tue. et vincat nequiciā meā īmensa
bonitas tua. **R**ecognosce in me ymaginē tuā
q̄uis dēspatā. ⁊ deduc me ouē q̄uis errantē

ad te piū pastore. Gratuleſt dulciſſim⁹ pater
de redeūte pdigo filio. paſtor bon⁹ de iuenta
oue. ⁊ piūſſima mater de dragma reperta. **Q**
q̄ felix erit dies ⁊ hora. quādo ſup collū meū
corruēs. ⁊ oscula exhibebis. Et vt te quidē
poſſim placare ſcio qd faciā. **C**ōtra me ipſuz
ego ipſe armabor: et ero p̄ ceteris crudelior
michi ⁊ ſeueriſſim⁹ iudex. Afficiā me vndiqz
penalitātibz et āguſtijs. et me tāqz lutū feti/
diſſimū ꝓculcabo. ⁊ abhoīabor me ſic ſter/
cus et itollerabilis ero michi metipſi. **I**n
mea ꝓfuſione et deiectiōe et ꝓculcatiōe ſiue
a me ſiue ab alijs illata letabor et exltabo: cū
apparuerit ignominia mea. Et qz nō ſufficiō
me deteſtari. ꝓtra me vniuerſū cetū creatu/
raz cōgregabo. et a q̄libet ꝓfundī et puniri
deſiderabo: qz eaz ꝓtēpſi creatorē. **H**ic erit
michi theſaur⁹ deſiderabilis ſup me penas ⁊
opprobria aggregare ⁊ eos itimo corde dili/
gere q̄ me audiuerint in h̄ fctō. **N**ēm ꝓſola
tiōē et honorē vite ꝓſentis horrebo. et ve/
lut valde hoſtes blādiētes habebo. **C**redo
firmi⁹ q̄ ſi ſic fecero vniuerſa q̄uis a me of/
fenſa ad michi ꝓpatiēdū poti⁹ q̄ ad vindī/
cādū icli nabo: ⁊ q̄ prius ꝓ me clamabāt. nūc
ſuo mō ꝓ me ceratori ſuo intercedēt. **A**periet

sup me indignū z miserrimū diuine pietatē
thesaurus sed et illustrabor in eū vel gloria
sua. **E**xuar vestimētū sviduitatē nimie. z cla-
ra veste fulgebo. **E**t certū sū qd si sic me deie-
cero sicut dixi. qd nunc sū oīb; creaturis ab-
horrabilis z malo dignissim⁹ ppter nimia cle-
mentia dei mei ornabor monilib; et in eius
spōsam assumar. **I**ntroibo secū in cubiculū
ei⁹ et tandē secū matrimoniū cōsumabo. **R**e-
soluar in ipsū et fiā vn⁹ spūs cū eo. z qd pu-
erā demoniac⁹ ero diuin⁹. **O**mira z inarra-
bilis imutatio. dextre tue dñe de⁹ me⁹. **A**d
qd qd retardabo adimplere qd dixi. **Q**uomodo
capiēt sōnū oculi mei. aut quietā cor meū co-
nec veniā ad diu desideratū spōsū meū z dñz
meū iesū. **C**urrāt qd vndiq; opprobria z fla-
gella. z me neq̄ssimū itroducāt ad benignissi-
mū dñm meū iesū. **O**mne honorificū z dele-
ctabile sit pcul a me. nec audiat ī finib; me-
is. **S**olus honor diuin⁹ in oīb; nob; req̄rat
z abiectiō nra. **S**cio etiam quid faciam. dñi
mei iesu vulnera itroibo. z in ei⁹ dolores et
opprobria q̄tū potero trāsibo vl' trāsforma-
bor. et ei⁹ opprobriosissimā passiōē induaz
tanq̄ vestimētū regale et nichil requirā nisi
que sunt pformioza huic passiōi. **L**eteraq;

abijciā sicut stercus. **Q**ue creaturaz. aude-
bit de cetero post me proclamare? **S**i fuero
hac veste idur? **I**n xpi passio p me put ne-
cessarie fuerit p oīa militabit. **N**on erit q p
me militare audeat. si xpi stigmatibz fuero p
signat? **U**biq; et sp habitabo in illis. vt sim
qsi in castro secur? ab oī ipulsu maligno. **E**t
ipossibile erit carissime frater qsi fuero be-
ne in xpm crucifixū trāformar? quin sim illi
conformis. et coheres in regno vbi illi sunt
dilectissimi dei qui sūt crucifixi cū xpo. **N**ō
enī potest se de? negare sanguine xpi pfuso.
Omnibz g genas meas xpi cruore. et ero ama-
bil' et mirabil' mūdo. laudabil' et solatio bñz
clamabūt et dicēt. **Q**uīs est iste formosus in
stola sua. quīs est iste qui sic gloriose incedit
laureatus in sanguine xpi? **T**erte oēs predi-
cabunt me beatū qui oculū habebunt apertū.
Unde nō dubites frater carissime q hoc est
summū refugiū ad omne malū vitandū et ad
omne bonū assequendum. **H**ic deliciarum
paradīsus de cuius lateris medio habun-
dantia omnis dulcoris et suauitatis ema-
nat. **I**bi inebriatur homo dulcedine indi-
cibili: et mira amenitate alienatur a se. et
super excedenti deuotione reparatur et

supfert in xpo. Ibiq; requiescit inter amplexus
dilecti. ¶ Hec autē oīa carissime frater re-
digam⁹ ad tria ad q̄ sp̄ tenemur vl' conemur
scz ad honorē dei opassionē xpī et pximi et
delectionē nrī. Et h̄ toto corde z nichil aliud
sitiam⁹. Qd nob̄ pcedat q̄ viuit z regnat in
scla scloz. Amē. ¶ Qd xps in sua passiōe
brutudies octopfecte habuit. ¶ Caplin. ix.

Beatitude inum
septē refulget clarissim⁹ splendor
in hac vilissimā passiōe dñi nrī iesu xpī. imo
pprie hic est fōs z origo earz et etiā allectiuū
z directiuū exēplar. Quis enī paup spū. nisi
xps in cruce nudus? Quis mitis. nisi q̄ tanqz
ouis ad occisionē duct⁹ est. z corā rondēte se
nō apperuit os suū. Quis lugēs nisi qui cū
clamore valido z lacrimis pces supplicatio
nesq; offerēs p suis crucifixorib⁹ z nob̄ pctō
rib⁹ suisq; inimicissimis q̄s excusabat apud
deū patrē intercedēdo dicebat. p̄ ignosce illis
qz nesciūt qd faciūt. Ipse enī plus pctā nrā
lugebat qz penā suā. plus opatiēdo nobis qz
sibi. Quis vero esuriuit z sitiuit iusticia. nisi
xps in cruce p pctis nrīs satisfaciēdo iūrie
patris esuriēs z sitiēs aīaz salutē? In cui⁹

rei signū dicebat. Sicut Quis vero miseri
cors nisi hic samaritan⁹ q̄ trāseūte sacerdote
et leuita ifundēs vinū et oleū vulnerato al/
ligauit vulnera ⁊ iposuit iumēto suo scz cor/
pori pprio. n̄ras infirmitates assumens pro
nostris pctis. Quis patiēs. nisi q̄ iustissim⁹
⁊ inocētissim⁹ p pctis ⁊ iusticijs nostris cru
cifir⁹ vi amoris ⁊ ardore caritat⁹ iniquitates
nostras portauit sup lignū. Ubi relucet mū
dicia cordis nisi in eo q̄ inocēs imolat. ⁊ ipe
corda nostra suo sanguine p̄cioso mūdauit et
lauit. Quis vero pacificus nisi ille q̄ est pax
n̄ra. q̄ fecit vtraqz vnū et passiōe sua pacifi/
cavit nos deo i sanguine suo. Quis vero pse
cutionē passus ē pp̄t iusticiā q̄s habebat facie
bat p̄dicabat ⁊ sitiebat. nisi ille q̄ est a iudeis
crucifixus. Vere hic est vere beat⁹. cui ma/
ledixērt hoīes aduersus eū mētiētes. Hec
sūt b̄titudines q̄s habere ipse xp̄s docuit
⁊ in seipso q̄līter sint adimplēde suo exēplo
mōstrauit. **Q**uod i cruce apparēt duodeci
fructus spūs quos enarrat apostolus ad ga
lathas.

Capitulum. x.

In hac etiam crucis arboze
sunt illi suauissimi
fruct⁹ q̄s enarrat ap̄lus ad galathas

capitulo quito dicēs. Fruct⁹ autē spūs sunt
caritas / gaudiū / pax / paciētia / lōganimitas
bonitas / benignitas / māsuēdolis / fides / qz
ibi est fundamētū fidei et fulcimētū ⁊ verū
oblectamētū in ratiōe sui obiecti ⁊ nō sub /
iecti: qz in xpo nō fuit fides. Sequitur mox /
stia. ⁊ tñētia et castitas. Hec oīa manifestissi
me relucēt in passiōe xpī in cruce: Et ideo cō
ueniētissime subdit aposto⁹ ibidē. Qui autē
sūt xpī carnē suā crucifixerūt cū vicīis ⁊ cō /
cupiscētīis scz vt manifestissime ostendat hos
fruct⁹ pēdere ī arbore scē crucis q̄s capere
possūt ⁊ formātes se ei affigētes seipsos cru
ci. ¶ Quod ī cruce speculārī possum⁹ pl̄cher /
rimū exēplar ⁊ mādatoꝝ decalogi. ¶ La. xi

Est etiam in hac vilissima
passiōe regula ⁊
exēplar et executio mādatoꝝ dei. vt
sicut ipse fuit deo p̄ri obediēs vsqz ad mortē
sic ⁊ tu obediās vsqz ad mortē diuinis man
datis: Possum⁹ autē ibi speculārī exēplar pul
cherrimū oīz mādatoꝝ. ¶ Quātū enī ad p̄ri
mū mādatū. in q̄stū ipse homo sūm⁹ dei cul
toꝝ fuit. offerēs se deo patri in ara crucis sa
crificiū medullatū oblationē et hostiā paci
ficā p̄ p̄ctō. ¶ Quātū ad scđm mandatū nō

assipit nomen dei in vanū nec falsū iurauit
sed i passiōe crucis vilissima q̄ patrib⁹ iura-
uerat adimpleuit. ¶ Quātū ad tertū māda-
tū sabbato in sepulcro quēuit. et ibidē etiam
nos debem⁹ celebrare sabbata nr̄a: nō in tru-
fis vanitatib⁹ et discursib⁹ sed in quiete cū
gratiaz actiōe. ¶ Quātū ad primū p̄ceptū
secūde tabule p̄i sūmā reuerentiā in cruce
exhibuit dū se ei⁹q; ad mortē crucis humi-
liauit vt debitū honorē p̄tra iūriā a nob̄ illa-
tā i penderet ei. Exhibuit etiā debitā reue-
rentiā matri sue cui nō solūmodo fuit subie-
ctus: imo in cruce p̄dens cū magna diligē-
tia dilecto disciplo eā p̄mēdauit. ¶ Quātū
ad sc̄dm nō solū mortuos nō occidit. s; etiā
sua vilissima passiōe et morte mortē occidit
et mortuos viuificauit. ¶ Quātū ad ter-
tiū contra meham detestabilem sibi in ma-
trimoniū copulauit ecclesiā sponsus castissi-
mus sponsā castissimā eligēdo. nō habentem
maculā neq; rugam. ¶ Quātū ad quartū
non rapinam arbitratus est esse se equalem
deo. sed exinanīuit semetipsum formā ser-
ui accipiens. Vel dicimus q; furtum non
fecit. sed furtum recuperauit per mortem.
Descendit enim ad inferos et spoliāuit

infernū et quos furtiua man⁹ diaboli de bo-
nis iuste rapuerat et iuste detinebat merito
sue passionis redemit captiuāq; ducēs cap-
tiuitatē. dedit donahoīb;. ¶ Quātū ad quī-
tū. nō solū falsū testimoniū non dixit sed p
veritate q̄ dicebat et faciebat p̄tra se falsos
testes habuit dicētes p̄tra eū blasphemīā et
neq̄ciā p̄pter qd etiā adiudicatus est mortī.

¶ Quātū ad sextū et septimū nō solum nō
aliena occupauit. sed etiā semetipsū primis
in cruce donauit. Sici gīt manifestissime ap-
paret q̄liter mādatorū obfūatīa relucet in
passione gloriosa dñi nostri iesu christi.

¶ Qd a passiōe dñi oīa sacramēta ecclīasti-
ca trahūt virtutē et q̄ sine ea īpossibile est in-
telligere sacra scripturā. ¶ Capitulū. xij.

Hac etiam
sacratissima passiōe oīa sacramēta
ecclesiastica trahūt virtutē q̄ sunt nob cōtra
oēm morbū spirituale saluberrima medicīa
Hec etiā vilissima passio est nob diuinarum
scripturarū dauīca clauis. q̄ appit et nemo
claudit claudit et nemo aperit. Sine hac
enī īpossibile est ītelligere sacra scripturā. et
hac bene ī mēte īpressa: oīa ī luce clarescūt.

Incipias ab adā. q̄modo eua de latere eius
formata est. ⁊ de ligno vite ī medio paradisi
reimolatione abelet morte ei⁹. Et sic p̄ totā
scripturā discurre si vis videre q̄modo ve-
ritas eius resplendet in speculo passionis.
¶ Quomodo in btā dñi passiōe relucēt oīs
āglīcāz iherarchīaz officia. ¶ Capitulum. xiiij

Ex predictis manifestū
sime appa-
ret q̄modo a passione xpī emanat oīs
pfectio ⁊ in ea relucet oīs pulcritudo eccle-
siastice vel euāgelice iherarchie. ¶ Simili-
modo ī ea resplēdet ⁊ relucet oīs pfectio pl̄-
critudo ⁊ decōr āgelice iherarchie. ¶ Nā ī
ea primo ⁊ principaliter refulget ille sera-
phic⁹ ardor amoris. q̄ maiorē caritatē nemo
habet vt aīam suā ponat q̄s pro amīcīs suis.
¶ Nō credo q̄ oēs āglī de paradiso possent
suis ītelligētīs capere hāc vehemētīā cari-
tatis qua dñs noster iesus voluit talia pati
p nobīs vilissimis suis īmo. neq̄ssimis īni-
micis ei⁹. ¶ Refulget etiā cherubica specu-
latio ⁊ ītelligētīa veritatis. Nichil enī scio
ī h̄ mūdo qd̄ tātū veritatē scripture elucitet
tātū ad celestia p̄tēplāda eleuet. tātū ad deū
sapiēdū illuminet sicut passio iesu xpī. Dic

vere inuenitur sciētie plenitudo. **H**ic etiā
maxie splēdet erga maiestātē eternā throni //
ca reuerētia et veneratio. Sicut enī illi ce //
lestes spūs throni dicūtur qz in ipsis dicīt //
de^o tāq; in suo throno q̄escere p̄p̄i nīmīa ve //
nerationē et reuerētiā q̄s erga diuinā maie //
statē habēt. qz ipse q̄escit sup̄ humiles et ti //
mentes ei⁹ sermones. sic et in hac vilissima //
passiōe dñi nr̄i iesu xp̄i dicīt dñs de^o tanq; //
in suo throno q̄escere qz ibi fuit excellēs hu //
militas reuerētia ⁊ veneratio sūma erga ma //
iestatē eternā. Nullāq; credo āgeloz reuerē //
tiā huic posse p̄parari. Et ideo vt p̄ ātropo //
patos loq̄r spūs d̄i p̄ct̄is nostris irritatus //
⁊ inq̄erat⁹ i hac bt̄issima passiōe pacificatus //
fuit et q̄euit. Naturaliter enī dei thron⁹ po //
test appellari passio qz i ea id est i signis ei⁹ //
iudicatur⁹ est mūdū. **U**n̄ etiā firmit̄ credo q //
ad mūdū iudicādū de neq̄cia sua appebit ibi //
lācea. corona sp̄inea. clauī sp̄ōgia et hui⁹ mōi //
et dñs iesus cū stigmatib; suis q̄ clamabit //
dicēs. **V**idete q̄lia a vob. in vob ⁊ p̄ vobis //
passus sū ⁊ tamē in ḡti oia p̄tēpsistis. et pro //
nichilo penā et ignominiā meā duxistis. **I**te //
ergo maledicti in ignē eternū. ⁊c. Et sic pa //
tet de prima iherarchia. **I**n hac etiā bea //

tissima passiōe relucet dñationū pcellentia.
Humiliauit enī semetipsū fact⁹ obediēs vsq;
ad mortē. mortē autē crucis. Propter qd̄ et
de⁹ exaltauit illū. et dedit illi nomē qd̄ ē sup
oē nomē. ¶ Ibi etiā relucet vl' respēdet po
testatū resistētia. qz illā diabolicā potestātē
de qua dicit q nō est potestas sup terrā que
cōparetur ei. ipse iesus victoriosissime sibi
subiungauit p patibulū crucis et mortē mo
riendo destruxit. Refulget etiā ibi virtutū
efficax operatio. et precipue ibi fuit virtus
cordiū penetratiua et attractiua. Unde il
lud est. Cū exaltatus fuero a terra. oīa trahā
ad meipsū. Unde q nos credamus aut dili
gamus eū nullomodo nobisipsis attribua
mus. qz nemo venit nisi tractus. In quo no
tatur motus non volūtarius ex parte nostra
sed potius violentus et sic patet de secūda
iherarchia. ¶ Clarescit etiā in hac beatissi
ma passione principatū regimen. qz factus
est principatus super humerū eius. ¶ Ibi
etiā virescit archangelorū reuolutio quia
per hanc gloriosissimam passionem fit suffi
ciens lenatio ab omni culpa et ab omni peh
na. ¶ Ibi etiā lucescit angelorum re
uelatio qua occulta scripture abdita vel

abscōdita. et diuinorū secretorū miseria pā/
dūtur p aptionē lateris xpī et ideo merito ī
ei⁹ morte velū tēpli scissū est vt apparerent q̄
erāt in sc̄tis scripturis occulta. et sic patet de
tertia iherarchia. ¶ Ex his ḡ oīb⁹ patz ma/
nifestissime q̄modō nō solū ecclīastica s̄ etia
āgelica ierarchia in passiōe dñi refulget. Et
sicut est āgeloz purgare illuminare ⁊ pficere
sic imo mltō magis ī passiōe xpī reperit aperte
¶ Per has igit pformitates q̄s xpī passio
ordinib⁹ āgeloz habet pueniētissimū fuit nō
solū redimere aīas. sed etia ad reparationē
āgelice ruine. pueniētissime disponere et or
dinare. ¶ Propt̄ enī nimia caritatē q̄ re/
splendeat in cruce. incēdiū amoris erga deū
⁊ primū in hoīb⁹ accēdebat. Et sic reddebā
tur et adhuc reddūtur apti ad sup̄eminētē
seraphicū ordinē. ¶ Per veritatē etia ī hac
brīssima passione expressā illuminant̄ hoīes
p̄tēplantes ipsā ad diuine veritatis cogni/
tionē et ideo apti sūt ad cognitionē ⁊ restau/
rationē cherubin. ¶ Et p magnā humilita
tē et reuerētiā et venerationē erga dei ma/
iestatē q̄ fuit ī illa passione. prouocat̄ hoīes
ad cōsimilē pro luo modulo humiliationē et
venerationē ac reuerētiā et honorē ⁊ sic apti

fiūt ad thronoz reparationē **E**xēplo etiā
illius excellentissime dñationis diuine per
passionē habite de q̄ dictū ē. ppter qd̄ ⁊ de⁹
exaltauit illū. ⁊c. hoīes puocātur vt macera
cionib⁹ et afflictioib⁹ corporalib⁹ nitantur
vicijs ⁊ occupiscētjs dñari. ⁊ oēs sibi animi
appetitū subiungere. vt nichil ociosum nichil
iordinatū psumāt in ratiōe hoīs dñari sed
oīa recto iuditio ratiōis huiusmodi appeti
tū genua flectant. et sic apti fiāt ad repara
tionē ordinis dñationū. **E**t vt breuiter
transeā sic p reliqs ordines discurre siue p
ordinū pfectiōes scdm q̄ de istis dictū est.
vt scz p resistētiā ptra diabolicā tēptationē
et fraudē ad potestates. **P**er virtuosas
opatiōes ⁊ pversatiōes ad putes. **P**er
diligēs regimē oīm sensuū suoz ⁊ motuū in
ternoz ⁊ etiā alioz hoīm si ad ipsū spectāt
ad principat⁹. **P**er reuelationē necessi
tatū ⁊ diligētiaz proximoz ad archāgelos.
Per p̄dicationē ⁊ doctrinā ad angelos.
Uel si vis dicē q̄ archāgeloz est maiora ā
geloz minora docere: sic doctores ad archā
gelos p̄dicatores ad āgelos ordina. Et hec
oīa ad passionē xpī ordina sicut de seraphico
⁊ alijs dictū est. **P**otes etiā aliā breuem
f. li

assignare rationē q̄re passio xp̄i fuit ydonea
ad reparationē angeloz qz sicut illi p̄ sūmā
p̄sumptionē ⁊ sup̄biā ceciderūt. Itap̄isimā
exinanitionē ⁊ humilationē xp̄i crucifixi ve
ri dei et hoīs. debuerūt p̄dicti ordines ex
hoīb⁹ in suis oculis abiectis ⁊ humilib⁹ re//
pirari. vt qđ super⁹ dictū est particulariter
p̄ reparationē thronoz hoc p̄ oīb⁹ vniuersa
liter restaurandis ordinib⁹ sumam⁹. ¶ His
autē eisdē rationib⁹ q̄b⁹ videm⁹ q̄liter age//
loz decore ⁊ p̄fectio in xp̄o crucifixo refulget
possum⁹ videre q̄modo in eadē passiōe reful//
get gloria hoīm beatorū. qz illi dare veritati q̄
est in illa passiōe beatissima sicut sup̄ dictum
est correspondet apta visio patrie q̄stū ad col//
lignationē rationalis. ¶ Illi p̄fundissime hu//
militati et reuerētie q̄ passio dñi thron⁹ di//
cebat super⁹. correspondet firma itētio q̄stū
ad irascibilē qz sup̄ quē req̄scescit spūs meus
nisi sup̄ humilē. ⁊c. ¶ Illi etiā superexcellen//
tissime caritati dñice passiōis correspondet
in patria ipsius cōcupiscibilis dilectio ve//
re cōsummata. Illi dñationi de qua dictum
est p̄pter qđ et de⁹ exaltauit illū. ⁊c. corre//
spondet agilitas. qz subest ei cū voluerit posse
¶ Illi resistentie potestatis qua moriendo

mortē destruxit. correspondet impassibilitas.

¶ Illi virtuositati qua exaltat^r a terra oīa traxit ad se ipsum correspondet subtilitas tanq̃ penetratiua virtus. **¶** Illi claritati et nobilitati principat^r de quo dicitur factus est principat^r eius sup humer^z ei⁹. 7c. et de q̃ claritate potest illud adduci. pater clarifica me. 7c. corūdet dos claritatis. **¶** Officio aut archāglo^z 7 aglo^z qd bñ reprēta^t illa passiōe vt p̃mōstratū est correspondet in hoīb^z beatīs decor aureole q̃ debetur doctorib^z 7 p̃dicatorib^z. **¶** Et sic patet q̃liter in hac beatissima passiōe refulget tanq̃ in speculo p̃ clarissimo et mūdissimo oīs gratie et glorie plenitudo. Glorie dico quantū ad premiū substantiale vt dotes. et aīe quantū ad premiū cōsubstantialē vt dotes corporis. et quantū ad premiū accidentale vt decor aureole que debetur predicatoribus siue doctoribus. martyribus et virginibus. Nam in cathedra sancte crucis docuit et martyrum caput fuit. et virgo virginum virginem virgini commendauit. Non solum autem ipsorum sanctorum plenitudo glorie refulget in hac beatissima passione. sed etiam ab ipsa meritorie emanat. Et vt magis

appropate loqmur. p apcionē lateris mittit
scris visionē apertā: per pedū et manū con
clauationē intēriōnē firmā. per gustationem
aceti ⁊ fellis iebriationē amoris: et hoc erat
qd sitiebat. p coartationē ligaminū meruit
nob agilitatē. p illusionē sputoz solis clari
tatē. p mortē ipassi bilitatē. p iclusionē in se
pulcro subtilitatē. p coronā spineā nō solū
auree. sed etiā aureole venustatē. scz illis tri
bus generibz hoīm videlicet virginū mar
tīnū et doctoz. ¶ Et q̄cqd dicam⁹ credo q
in hac beatissima passione est materia excel
lentissime glorie et imensi gaudiū tā āgeloz
q̄z hoīm beotoz. Et hoc est q̄ credo firmiter
⁊ nō dubito q̄ tā angeli q̄z hoīes bti ptotali
ter in deū tendūt et totaliter ⁊ totis mētibz
intime deū diligūt. Ita q̄ plus sine cōpa
ratiōe deū diligūt q̄ seipsos: imo nō credo
q̄ se ipsos diligant nisi ppter deū. Et ideo
sine pparatiōe plus exultāt ⁊ gaudēt de dei
magnificētia q̄z de ppa glia. Cū ḡ i xpī passiōe
sit excellētissima manifesta sūme potētie sūme
sapientie. sūme clemētie dei. sicut postea ali
qualiter declarabo: ideo p̄dicta passio est eis
materia excellētissimi gaudiū et exultatiōis
imense. Unde q̄uis gaudeāt hoīes vidētes

se p̄ illā passionē redēptos ⁊ āgelī vidētes se
p̄ eandē reparatos ⁊ sic quodam modo ad se
īpsos reflectantur quāvis hoc semp̄ videant ⁊
referāt in deū. tamē credo q̄ sine p̄paratiōe
plus exultent ⁊ gaudeant ⁊ totaliter in deū
excedāt cognoscētes in ea tā potentiāq̄ sa/
piētīā et īestimabilē et īmensā clemētiā dei
sui. Unde sicut apparet hīc sūma et īmensa
diffusio diuine bonitatis ita credo q̄ in ea
sit excellētissima plenissima ⁊ totaliter me/
dullaris diffusio mentiū in deū ob nūmiam
iocunditatē. ⁊ gaudiū. Sic ergo manifeste
apparet q̄ passio xp̄i fons gr̄e ⁊ gl̄ie reperit̄
⁊ q̄ in ea refulget decor ⁊ p̄fectio subcelestī
īherarchie ⁊ etiā celestis. **Q**uod sūma potē
tia sapiētīa et clemētiā sūma ibi relucet et
etiā circa hec q̄dā excitatiua v̄l exercitatiua.

Capitulum. xiiij.

Nunc deo fauē
te videre restat q̄lī sup̄celestis ihe/
rarchia q̄ de^o est i cruce splēdet. vt scz aliq̄lī
viream⁹ q̄lī i ea refulget sūma potētiā sūma
sapiētīa sūma clemētiā dei. Et qz īfirmū de
potētiā. stultū de sapiētīa. prauū de bonitate
loqui p̄sūptuosū est. ideo nichil velle s̄btilia

z q̄ supra vires meas sūt iuestigare nō licet
Attamen ad maiore p̄dictorū intelligentiā et
solationē nostrā aliqua cōmuniā videamus.
Manifestat autē in illa beatissima passione
diuina potētia z beniuolētia i tolerado. i libe
rado i g̃tificādo. in iustificādo. in suscitādo. in
magnificādo. ¶ Dico p̄mo q̄ manifestat i hac
beatissima passione ei⁹ fortitudo z clemētia
in tolerēdo. Qd̄ autē ille q̄ est d̄s oīm. et oīa
p̄seruat sine cui⁹ manu oīa redīgūtur in ni /
chilū sustineret patienter effugari qui vbiq̄
erat. ligari qui īmensus erat. flagellari q̄ glo
riosus existebat. alapari qui mundū plasma
uerat. sp̄ui splendor etern⁹ et speculū sine
macula. plaphemari pater īmense bonitatis
dijudicare iudex īmense potestatis. crucifigi
d̄ns īmense libertatis. aceto et felle potari
fons īmense suauitatis. gaudiū āgelorū affligi
vita viuētū occidi. spinis coronari glie co /
rona. lat⁹ aperiri agn⁹ īmense clemētie. in la /
pide sepeliri soli iusticie. Hec oīa a neq̄ssimo
hoīe pro eo patienter sustinere. imo pro eis
orare fuit potestatis īmense tolerātie bona
tis z clemētie. Sic g̃ patet potestas seu po
tētia z bonitas xp̄i in tolerādo. Signū etiā
fuit huius īmense bonitatis z potētie in libe

rādo. Qd̄ enī xp̄s crucifixus potētissimū lē/
garet mortē moriēdo destrueret ⁊ occideret ⁊
sepult⁹ ifernū spoliaret fuit in mēse potētie
signū. Sed etiā h̄ fuit imēse et excessiue cle
mētie signū. q̄ pro suis neq̄ssimis iūmicis a
morte liberādis dignat⁹ est mori. Hoc em̄ ī
excogitabile est q̄ morte q̄ sibi inferre bat li/
beraret iferētes a morte cū ppter h̄ debuisset
forti⁹ vl' poti⁹ scdm̄ humanū iudiciū nos oēs
eterna morte p̄dēnare. hoc ipso q̄ a nob̄ ⁊ oc/
casiōe nr̄i fuisset tā vilī ⁊ crudelī morte oc/
cīsus. ¶ Nec credo q̄ āgeli de paradiso po/
tuissent hanc summā clementia cogitasse an
teq̄ fuerit eis reuelatum. ¶ Fuit autem im/
mense potētie et beniuolentie signum in
iustificando. Si enī maius est iustificare
impium quam celum et terram creare prop/
ter repugnantiam voluntatis. quante ergo
clementie quanteq̄ fuit potētie saluare et
iustificare impium summam impietatem
perpetrantem et saluatorem et iustificato/
rem occidentem? Et ideo illud immen/
se clementie fuit. q̄ effectu illius summe im
pietatis voluerit nos ab omni impietate
iustificare. cum secundum humanum iudi/
cium debuisset si nūq̄ alia interuenisse

culpa nos penit⁹ reliq⁹se z ad nichilū rede-
gisse. qd idē est. qz si penit⁹ nos relinq⁹ret in
nichilū redigeremur aut illā nequiciā nō in
iustificatiōē. sed in penā ordinasse eternā.
Hoc ḡ sūme potētie et clementie fuit qz nos
iustificauit merito sue passiōis qz pcreata est
a neq⁹cia n^{ra} et merito neq⁹cie n^{re}. Nec oīa
iāudita z mirabilia sūt diligēter rumināda
et oī admiratiōē digna z deficit ibi oīs ra-
tio z intellect⁹ et nō modicū succēdit affectus
Apparuit etiā ibi sūma potētia i resurgē-
do. Planū ē enī qz a mortuis resurgere z ma-
rie p sevl mortuū resuscitā vtrūq⁹ ē ifinite
potētie vt z qz ibi fuit qz z r⁹surrexit z aliq⁹s
secū suscitauit qz venērūt i sc⁹z ciuitatē z ap-
paruerūt mlt⁹. S³ z h⁹ fuit imēse clementie
qz dig⁹ ē nō statī resurgere s³ p fide n^{ra} ali-
quātulū differre z p nob⁹ mortu⁹ pmanere vt
ipsū fuisse verū hoīem crederem⁹ fideliter.
Nec nimis distulit vt z ipsū esse deū verum
credam⁹ z alios suscitauit vt ei redderēt te-
stimoniū. Et ipsemet p q⁹draginta dies ad-
huc apparēs i mlt⁹ argumēt⁹ vt ei crederem⁹
distulit ad celū ascēdere cū oī dignatione z
feruētī dilectione nostrā salutē operās z pro-
curans. Nō enī suffecit ei mortalis z passi⁹

bilis uersari nobiscū: s; z gloriōsus z imor-
talis p q̄d aginta dies manifestissime appa-
rere apostolis et eos de regno dei docere. **D**
amor q̄tū deū nrm iēsū signasti nobiscū qui
nō uidet posse separari a nobis. et nos vi-
lissimā sanie dignat cū tāta ac tali diligētia
sibi p fidē et amorē vnire. **M**anifestata est
etiā ibi sūma potētia in magnificādo. **M**a-
gnificauit enī eū in p̄spectu regum et prin-
cipū. q̄ tamē in p̄spectu dei fuit sp magn⁹. z
istud scz xpm crucifixū in p̄spectu hoīm ma-
gnificare et omībo super extollere fuit sūme
potētie. **Q**uare? **Q**uia fuit p̄tra sapientiam
grecoz. p̄tra scādālū iudeoz: p̄tra ydolatriā
romanoz. p̄tra seuciā tyrānoz. p̄tra omnem
astuciā demonioz. supra oēm rationē et ītel-
lectū scz credere hoīem crucifixū esse deum
Et istud fuit summe clemētie eius. q̄ nos fe-
cerit sibi credere. īmo etiā eū credere deum
p̄tra oēm duriciā z nequitia nram nos ad se
sua ītimā uirtute trahēdo: et ideo sūmas gra-
tes et gratias ei debem⁹ qz nō fuit currētis
neqz volētis s; dei miserētis. **Q**uid enī sibi
fecim⁹ q̄ nos in eū plusqz reliqui crederem⁹
Fideliter ergo et cū omni timore et honore
seruiam⁹ ei perfecto corde et aīo uolenti. et

iubilemus ei cū totis p̄cordijs nostris quia
nob̄ idignis luxit cū iocūditate ammirabile
lumē ei⁹ ⁊ dulcissima suauissima ⁊ amabilis-
sima claritas ei⁹ irradiat i cū amētj. ⁊ tene-
bras ouertit in lucē. eleuat p̄iū gīt deificat
⁊ resoluit. **E**x his ḡ manifeste apparet q̄ sū-
ma potētia ⁊ sūma clementia dei i cū fulget in
passiōe dñi n̄ri iesu xp̄i. **N**ūc restat vidē-
re q̄līter sūma sapiētia relucet ibidē. Et q̄-
uis non sufficiam⁹ neq; sciam⁹ oīa enarrare.
tamē aliq̄ de multis ad cōsolationē nostrā dī-
cam⁹. **S**apiētia ei⁹ sūma in hac passiōe ap-
paret in ḡtissima correspōdētia in oīb; mi-
sterijs redēptionis a culpa. **N**ā sicut prima
mulier de virginea carne sūpta et facta se-
ducta est: sic xp̄s de virgine nat⁹ crucifixus
est. **E**t sicut illa accepit de ligno vetito et
dedit viro suo de q̄ facta erat. sic xp̄s i ligno
crucis est passus volūtariē et hāc passiōem
matri sue de qua natus fuerat cōmunicauit.
cui⁹ aīam doloris gladius p̄trāsīuit. **U**sq; enī
hodie ignorauī q̄re dñs noster iesus xp̄s vo-
luerit illā dulcissimā matrē suā sibi assistere
et secū tā imenso dolore affligi: cū bene nob̄
sufficeret sua passio. **S**ed vt video h̄ sūma
clemētia et sūma ei⁹ sapiētia exigebat. q̄uis

effemus indigni. Et sicut eua seducta est vo-
lendo esse sicut de? ita passus est homo deus
Et sicut illa de latere viri facta fuit princi-
piū nostre dānationis q? virū sibi cōsentire
fecit: sic xp̄s latus aperuit vnde virtus sa-
cramentoz emanauit. Et sicut illa vidit li-
gnū qd erat pulcrū visui z ad vescēdū suauē
sic xp̄s cōsputus est in vultu z amaritudine
fellis gustatus. Et sicut illius pedes currūt
ad lignū et man? extenduntur ad fructū. sic
xp̄s pedibz et manibz est in cruce affixus.
Illa abiciosa. iste humilim?. Illa vero ino-
bedientissima. iste vsqz ad mortem obediē-
tissimus. Contra appetitum scientie: dei sa-
pientia condemnatur. Illi erant ambo nu-
di cum peccauerunt. christum vero nudum
crucifixerunt. Ibi homines post culpam se
absconderunt a facie dei hic christus do-
minus deus noster post mortem. in sepul-
chro absconditur a facie hominum. Illi de-
scenderunt ad ymū ad laborandum. hic de-
scendit ad infernum spoliandum. Sic ap-
paret aperte z manifeste qualiter in hac bea-
tissima passione gloriosissima summa dei sa-
pientia claret. ¶ Et in oībz istis non solum
dei sapientia. sed etiā summa dei dignatio z

clemētia demōstrat q̄ ipse voluerit p̄ come
stione illi⁹ ligni lignū crucis ascēdere et pro
extēsis ad fructū maib⁹ man⁹ suas eleuari ī
cruce. ⁊ huiusmodi q̄ superi⁹ dicta sūt. Hoc
enim fuit sūme et inefabilis sue clementie.
Nec credo q̄ tāta dignatio possit a creatu
ra aliq̄ p̄prehēdi. sed credo q̄ in ipsa āgeli ⁊
sc̄i vere excedūtur et sup̄ effūdunt ab illis
īmensitate clementie. vt pote sicut piscis in
mari et si nō sit similitudo p̄fecta. Acceda
mus ḡ carissimi ad cor altū. et in illa p̄fūdi
tate benignitatis īmēse totaliter īmergamur
Accedam⁹ cū fiducia ad xp̄i lat⁹ et ītremus
ipsū. Accedam⁹ carissimi. accedam⁹ et mo
riamur cū ipso. Accedam⁹ obsecro. acceda
mus q̄ ad apler⁹. ei⁹ brachia sunt extēsa. O
bone iesu qd̄ fecisti. q̄ me tm̄ amasti⁹ Quare
dñe q̄ res⁹ Quare dñe iesu. Quid sum ego⁹
Nō sū dign⁹ vt ītres sub tectū meū. q̄toma
gis vt moriaris p̄pter pctm̄ meū: sed tantū
dic p̄bo. et sanabit⁹ aīa mea. Quare ad ipsā
sanandā vīs emittere aīam tuam. Sufficit
dñe sufficit verbū tuū. Quare tā ignominiosa
⁊ crudeli morte offēdis sanguinē tuū. Solo
p̄bo āgelos celos et totū hūc mūdū creasti⁹
Quare tot dolorib⁹ tā dura ⁊ crudeli morte

me neq̃ssimū suū redemisti? Sonet obsecro
carissimī fratres in auribz vris vox illa dñi
nrī iesu xpi. imo sonet in intīmīs cordis vři.
Accēdite & videte si ē dolor siliis sic dolor me?
penetrēt carissimī etiā isti dolores intima nrā
et corda nrā istis doloribz gladiētur. Acce/
damus ad lat⁹ ei⁹ et sugam⁹ sanguinē ei⁹ qz
hoc beneplacitū ei⁹ est. Nō faciam⁹ ipsū ta-
lia frustra parari. nō pmittam⁹ hūc sanguinē
effluere sup terrā. siāt g̃ corda nrā recepta
cula & vasa sanguis dñi nostri iesu xpi: & ei⁹
iebzari doloribz dicam⁹, Nobis autē absit
gloriarī nisi in cruce dñi nrī iesu xpi crucif
firi. Qd nob̃ cedat q̃ vīuit & regnat. &c.
Qd in passione dñi excite^r et īflāmetur
cor hoīs ad septē opamie. Capitulu. xv.

Quoniam tamen per
ea q̃ dicta sūt in passione dñi nrī iesu
xpi multipliciter possūt nrā pteplatio reglari
& p̃fici. nūc q̃liter in eadē ad actionē excite
mur et dirigamur restat aliq̃liter intueri. Et
qz actiue vite siue iter alia opera mīe & pie/
tatis. āplī⁹ eloq̃a sacra p̃mendant. et etiā qz
de illa actione q̃ ad verā afflictionē & deie/
ctionē spectat satis est superius tractatum.

Ite ad presens alijs pretermissis videamus
qualiter in illa passione dominica est excitatio in
flamatio exemplar et speculum illorum nostre operum
de quibus in **Mat.** dominus noster dicit se in
iudicio disceptaturum. et pro illis eternum
premiū largiturū siue redditurū. **Venite**
inquiens benedicti patris mei. **et c.** **Esuriui**
et c. **Abstergamus** ergo carissimi caliginē ab
oculis cordis nostri. et intueamur diligen-
tissime illam beatissimā passionē et videbi-
mus clare qualiter in ipsa predicta opera
elegantē relucēt. **Sed** primo videamus
qualiter ab ipsa cōplenda allicimur postea
videre poterimus qualiter per ipsā in eisdē
operibus regulamur. **S**i enī considera-
mus qualiter dominus noster esuriuit et sitiuit
multū pro nobis. multū moveri debemus ut
esurientes et sitientes pascamus. ut sibi in
suis mēbris subueniamus. **Et** ut oīa redu-
camus ad passionē christi audiamus in euā-
gelio ipsū iesū clamantē in cruce: sitio. **Nā**
si beati sunt qui esuriunt et sitiunt iusticiam
cū ipse fuerit plenus omni gratia et perfe-
ctione. ipse maxime in hac beatissima passio-
ne nostram iusticiam esuriuit et sitiuit: quia
quando moriebatur non pro ea solum esuriē

et sitim spirituale habuit ipse in cruce. sed etiam valde probabiliter credo quod corporales fame et sitim ibi habuit. quia nocte precedenti multum laborauerat et vigilauerat in oratione et postmodum in capture anxietate et demum diuersis flagellis et laboribus fatigatus circa horam sextam quando appetitus solet incitari et intendi vel excitari et incendi. fuit cruci affixus et usque ad nonam ieiunauit ibidem et dixit sitio. Et ipsi ei propinauerunt acetum. quod cum accepisset inclinato capite emisit spiritum. Nec est multum credibile quod tunc virtute diuinitatis resisterit alicui necessitati et indigentie corporali. sicut cum quadraginta diebus ieiunauit quia ipsi passioni exposuerat se plene pro nobis in cruce. Sic ergo quia dominus noster iesus christus esuriuit et sitiuit pro nobis. multum alicui debemus ad ipsum pascendum in membris suis.

Peregrinus etiam fuit dominus noster. quia dixit imminente illa morte beatissima. Regnum meum non est de hoc mundo. Etiam in cruce maxime peregrinus fuit et alienus reputatus pro nobis quia amici et proximi eius tunc longe recesserunt ab eo. et tanquam peregrinus extraneusque facit est fratribus suis. Dunc ergo peregrinum

fratres carissimi p nobis factū recolligam⁹
in mēbris ei⁹. ¶ Nudus etiā fuit dñs no/
ster in cruce p nobis ipsū obsecro induam⁹
in mēbris ei⁹. ¶ Ibi etiā apparuit vere in/
firm⁹. dolorib⁹ et āgustijs plen⁹ p nob ipsuz
visitem⁹ in mēbris ei⁹. ¶ Captus est p nob
z captiuus ad crucē deduct⁹ in ea suspēsus z
p claus⁹ ad mēbra sua captiuus et ī carcera/
ta eam⁹. Sic g̃ apparet q̃liter in prehabita
passiōe fuit tāq̃uez abiectū allectū z ex ci/
tatiuū ad p̃dicta opera minime cōplenda in
mēbris ei⁹. ¶ Nūc vidēam⁹ q̃liter ī p̃dicta
passiōe fuit exēplarmotiuū et directiuū in
operib⁹ sup̃dictis. Ipse enī eadē opera exer/
cuit. Ipse enī lat⁹ suū aperuit z sanguīnē suū
fudit ad sitiētes potādos Carnem suā in ara
crucis igne ardoris nimij amoris pcrema/
uit ad esuriētes pascendos. Et ideo in cena
p̃cedēti sacramētū altaris ordinauit ad nos
reficiēdū: qđ quidē sacramētū est memoriale
dñice passiōis. Nā caro sua vere est cibus z
sanguis ei⁹ vere est pot⁹. sicut dñs ipse testat⁹
Si g̃ de seipso dñs noster iesus fecit cibū
nobis et potū. q̃tomagis nos alere debem⁹
esuriētes z scitiētes nō solū de sup̃fluis sed
etiā de necessarijs n̄is. Si enī dñs noster

redit nobis carnē suā in cibū. q̄to magis nos
debem⁹ dare ei in mēbro suo carnes bestiarū
nostrarū. Si enī seipsū panē viūū q̄ de celo
descēdit dedit nob ad māducādū q̄to magis
dare ei debem⁹ in mēbris ei⁹ panē mortuū q̄
de terra exiuit. Si nob dedit cibū spūalem
panē scz āgeloz q̄ nos sibi vnit et p̄uertit in
seipsū. q̄to magis nos ei in mēbris ei⁹ dare
debem⁹ vtrem vini vñ lactis. vermīū scz nu-
trimētū. Sim⁹ ḡ carissimi fratres solliciti
ad alēdos pauperes xp̄i. imo ad alendū xp̄z
in pauperib⁹ suis. **O**p⁹ et iā hospitalita-
tis exercuit in ipsa cruce. Nā ibi erat qdā
peregrin⁹ q̄ iuerat viā lōginqz. et a xp̄o hospi-
ciū petēs ait. Memēto mei dñe dū ueneris
in regnū tuū. Quasi diceret. Digner⁹ dñe
iesu xp̄e peregrinū recognoscere ⁊ in illo re-
gni tui palatio recolligere. Mirū de dei cle-
mētia. iā oblit⁹ esse videt qd alias dixit. illi
q̄ de ei⁹ hospicio īterrogabat eū. Vulpes fo-
ueas habēt ⁊ volucres celi nidos. fili⁹ autē
hoīs nō habet vbi caput suū reclinet. Sed
qd. Nō tantū nō tardat ipsū hospicio. re-
cipere. nō sub porticu nō in stabalo. sed in se-
ipso. nō cras. nō post cras. sed hodie mecum
eris in paradiso. **O** misera hoīm neq̄cia do!

B. i.

minus noster latronē recepit in hospicio et
in seipso. et nos ī terrenis ⁊ lutosīs domib⁹
etiā bonos recipere nolum⁹ sed excusamus
nos et dicim⁹ forte ipsi sunt latrones. **M**en-
to miser homo q̄ latronē dñs ipse rece-
pit. Et si forte nō potes qz et tu pauper es
recolligere ī materialī domo. recollige saltē
eū in corde tuo. ei cōpatiēdo. Denudauit
etiā se dñs noster iesus xps ad nostrā venen-
da operiēda et nudus pepēdit in cruce q̄to
magis perticas nostras nudare debem⁹ ad
operiendū eū in pauperib⁹ suis. aut (vt de
nob loquar) cellarū aut lectorū angulos a sup-
fluis tunicis pro xpi pauperib⁹ euacuare de-
bemus. o quantū gaudiū nobis esse deberet
cū nos exuere possem⁹ pro xpo vt nō solū su-
perflua sed etiā nobis necessaria pauperib⁹
largiēmur. Ipse enī pro me nudatus est: et
ego pro ipso nolo indigētā illā pari: Absit
a nobis hoc fratres carissimi. nō solū nostra
sed nos primis nostris. imo xpo in proximo
largiamur qz ipse se totū nobis dedit. Nā
et ipse nos īfirmos visitauit ⁊ in cruce īfir-
mitates nostras ⁊ cūctarū infirmitatū nrarū
āgustias et dolores super se portauit. Sic
carissimi fratres īfirmos eius sollicite visi-

temus et eorū infirmitates in nos cōpatien-
do in simul recipiamus siue transformemus
vt dicamus cū apostolo paulo. Quis infir-
matur et ego nō infirmor. Ipse etiam dñs
noster iesus in illo triduo captiuos inferni
adiit. Quomodo ergo erit sic terribil⁹ et p-
fundissimus carcer. quin ibi visitemus ca-
ptiuos. imo in captiuis dñm nostrū iesum.
Totū enim reputat dñs noster sibi fieri qđ
amore ipsius facimus mēbris eius. Omnū
autē istarū pietatū in dño nro p-
uatiua et pfortatiua fuit illa pietas q̄ p suis
crucifixoribz exorauit. Sic et nos nostram
pietatem et misericordiam erga proximum
conseruare debemus in hoc vt non solum
nos offendentibus parcamus et erga illos
tranquillū animū habeamus verū etiā pro
ipsis affectuosissimas ad deū preces fun-
damus. Quod nobis cōcedat qui in trini-
tate. zc. **O**ratio valde deuota circa
passionem domini.

Capitulum. xvi.

O Domine iesu
christe. o vere amice. o amātissi-
me spōse fac lutū ex spūto. et lini oculos meos
S. ij

vt qui cecus sū videre valeā vulnera tua. **I**n/
troduc me dñe iesu q̄uis idignissimū famu/
lū tuū in gazophilatiū veri tēpli vt intueri
valeā qd q̄tūq; obtuleris patri p nob. **F**or/
tassis aīa mea q̄uis ad te vero sponso mult;
iniq̄tatib; viduata sit offeret tibi duo minuta
Recipe me q̄uis filiū pdigū ad comedendū
tecū vitulū saginatū assatū in cruce. **D** bone
et vere magister doce me thesauros sapiētie
vilissime mortis tue. **I**tez atq; itez dñe iesu
aperire digneris lat⁹ tuū michi neq̄ssimo fa/
mulo tuo. vt oculi mei q̄ dep̄dati sunt aīam
meā in tuo latere iueniāt predā meā. **D** bone
iesu nimis saxeū est cor meū nisi emolliatur
sāguine tuo nimis distractū est cor meū nisi
recolliat in latere tuo. **D** bone pastor ego
sū illa ouis q̄ periit et errauit pro q̄ in cruce
posuisti aīam tuā. Ecce ego sū agnosce eam:
itroduc me caulas vulnez tuoz. **T**u autem
dñe iesu xp̄e in tua passione me custodias di/
ligēter. **N**ā sine tua morte morior. sine tuis
vulnerib; vlneror. sine tuis puicijs puicioz
sine tuis flagellis virga nō eq̄tat; s; iniq̄tat;
flagellor. **S**z qz nesciui pseuerare in tua vi/
lissima passione sū q̄si in nichilū iā redact⁹.
qz ignominia cruc; dimisi ignominiosus fa/

etis sū. qz stulticiā crucis reliq. stultissim⁹ et
vanissim⁹ fact⁹ sū. qz īfirmitatē tue passiōis
neglexi īfirm⁹ fact⁹ sū. qz a dolorib⁹ a culeoz
tuoz recessi spinis ꝓcupiscētiaz ꝓfixus sū.
Quid didica. Nisi cor meū dolorib⁹ tuis a
periaf nefādissimis vitijs aperit. Nisi sciat
latitare invulnerib⁹ tuis. a latronib⁹ plagis
īpositis spoliāf. Nā ꝓtra supuaciā ꝓvanam
gloriā. auariciā et īuidia odiū siue irā. et ac/
cidiā. gulā ꝓ luxuriā. ꝓfectissima medicina.
īmo sine q nulla alia medicina est passio tua.
Cōtra supbiā ei⁹ humilitas. vanā gloriā ei⁹
vilitas. auariciā ei⁹ nimia largitas ꝓ sic de a/
lijs. Ipsa est q sepit aures ne audiā vana vl'
praua. oculos claudit ne aspiciā mortifera vl'
nocua. os obstruit ne loq̃la vl' gustu offendā
Nares obturat ne circa odorifera offendā:
man⁹ ligno affigit ne extēdanf ad tactus vel
operaviciosa. pedes ꝓclauat cruci ne īutilit
vel nociue discurrāt. Ipsa fouet mutuā di/
lectionē. auget īternā deuotionē. eleuat ad
supnā ꝓtēplationē. Hanc g dñe acerbissimā
passionē ꝓ ignominiosā da michi ī spon sā et
īdiuisibili ꝓ ī dissolubili viculo īpam michi
ꝓiūge. sup oēs mulieres id est delicias ꝓ ꝓso
latiōes tēporales adamaui eā: ꝓ tñ sepe alia

sup̄ iducta repudiā uī eā. nūc modo venio et
req̄ro eā. ne q̄lo mecū agas iuris rigore. sed
tue clemētie dispēsatione. **H**āc ergo da mi
chi dñe iesu qz hāc amaui. **H**āc dilexi. **H**āc
totis visceribz ꝓcupiui. **I**psa sola michi suf
ficīt. ipsa sola me medullitꝰ nutrit et reficit
in hac vita. **I**psa est vita mea ꝓsolatio mea z
delicie mee. ipsa lux z sapiētia mea. ipsa re
ducit et deducit. sine ipsa deuio z erro. sine
ipsa a portu salutis declino. **Q**uod bone iesu
nichil a te peto in hac vita. nisi vt ꝓfecte sim
tecū crucifixus in cruce. **C**erte dilectissime
dñe iesu nolo viuere nisi moriar tecū. aut g̃
da michi mortē tēporalem aut in corde meo
in ꝓme tuā mortē. **D**eu michi q̄re natꝰ sum
nisi dñm meū iesū aplectar in cruce. z req̄e
scā in vulneribz eiꝰ. **M**agis eligo ad ꝓsens
tecū crucifigi q̄ tecū delicijs affluere. hanc
tuā vilissimā passionē volo. hāc peto. hāc totꝰ
īternis ꝓcupisco medullis. oībz ꝓro ipsa ab
renūtio z etiā meipsū relinq̄. ipsa sit michi
aīa mea z corpꝰ meū z oīs ꝓsolatio mea. **N**ā
sanguis tuꝰ inebriat me z dolores tui sciderūt
cor meū. **D**ñe iesu ꝓ me fecisti celū. z solem.
lunā. z stellas. ignē. aerē. aquā z terrā. aues.
z ꝓisces. bestias. z reptilia. arbores z flores

herbas et olera: auz: et argētū: vniuersa mel/
talla. colores diuersos et lapides preciosos
Sed quod de manibus tuis quod sunt hec. Sine pe/
titione sine instantia hec omnia nobis dedisti. et tota
die affligo animam meam petendo ignominiosam
mortem tuam et vix possum aliquam guttulam impetrare
Scias domine iesu quod omnia visibilia michi vile
sunt. per ipsam tibi vniuersa restituo. et da michi
vulnera tua. **H**ec super celum abilitat cor meum
super sidera resurgit: et illuminat intellectum meum
super ignem accendunt affectum meum. super aerem fecun/
dant sermonem meum. super aquam emolliunt
animum meum: super terram stabiliunt et fecundant
affectum meum. **H**ec auium bestiis et piscibus
utiliora fructibus suauiora. arboribus et flo/
ribus ameniora argento auro. et lapidibus
preciosis preciosiora. imo certe hec omnia non
nisi vanitas est vel sunt respectu tue passionis
vilissime. hanc volo domine iesu. hanc volo. hanc
tribue michi in uxorem. **N**on peto pulcritu/
dinem celi. sed ignominiam tuam: non mundi
delicias. sed tuas angustias. **E**rgo michi do/
mine iesu tribue eam nolo secum domine ie/
su sponsalia facere: sed matrimonium con/
summare. **C**onsentiat in me domine iesu. quia
consentio in eam: et est matrimonium ratum.

Intrēt cor meū vulnera tua. ⁊ ipsa intrēt aīam
meā: et erit matrimoniū cōsumatū. ¶ Sed
q̄s sū ego dñe mi iesu. vt a te in spōsam illā
audeā petere quā solā tuis ītimis amicis ⁊
maximis pro omnibz amicitijs tuis cōiūgis.
S; quis nichil nisi vanitas ⁊ detestāda sanī/
es sūm. p̄sumo tñ de īmensa clemētia tua. ⁊ si
nō habeā puritatē ⁊ s̄cītitatē matris tue vt
digne tibi cōpatiar. latronis tamē p̄auitatē
habeo vt secū ad lat̄ tuū crucifigi debeam
Magis in hac vita desidero dñe iesu cū la/
trone tecū in cruce ascēdere: q̄ cū petro ia/
cobo ⁊ iohāne in montē trāsfīguratīōis tue
ascēdere. Magis placet ad p̄sens oclō mē/
ris videre te cōspūtū q̄ trāsfīguratū. et si nō
sū tāq̄z velū nobilissimū in tēplo. vt in morte
tua scindar. sū tamē fetidissimū monumētū
vt ad aptiōnē tui lateris aperiri debeat. Quid
in me q̄ris dulcissime dñe iesu. Si ī morte
petre. scisse sūt. ego tñ durior sū petra. Si
enī trāsmota est: ⁊ ego terrenissim⁹ sū. Quid
ḡ inīq̄tat̄ deest in me: vt nō īdigeā tua morte
Et si celest̄s nō sim. ītibi cōpatiēdo: nec queā
cū sole obscurari: tñ īfernalis p̄uersatīōis
sū. vt in h̄ trīduo mort̄s tue a te debeat visitari
Nō ḡ dñe iesu te retrahat inīq̄tas mea. quī

michi hāc nobilissimā spōsam ignominiosam
scilicet mortē tuā in separabiliter michi ei us
desiderio estuātū iungas. Ipsa enī est pul/
cherrima oīm mulierū id est excellentissima
oīm gratiarū. In ea fuit sūm⁹ cult⁹ dei. sūma
dei dignatio. sūma dei ad nos diffusio. Ipa
sūma dei sapiētia et prudētia pcussit supbū
sua potētia. aīas dei ferno trāstulit ī celū sua
potestate. placuit īmo ⁊ donauit deū cuius
violetū colorē aplectunt^r humiles ⁊ pfectores
lilij cādorē īnocētes ⁊ virgines. roseū rubo
rē aplectunt^r martīres ī caritate feruentes
qz ī ea fuit sūma humilitas īnocentissima
virginitas et excellētissima ⁊ excessiua cari/
tas. Eius purpureū et coccineū colorē ad/
mirant^r āgeli. ac ei⁹ fragratissimū odorē sen/
tiūt et suscitant^r mortui. Ad ei⁹ suauissimū
tactū roborant^r īfirmi; ad ei⁹ dulcissimū gu/
stū reficiunt^r et p̄uant^r pfecti. Talis est filij
hierusalē et filie spōsa mea et amica mea. de/
sideriū aīe mee. Ipsa inimicū meū diabolum
superat ī me. a mūdo me alienat; carnē meā
bene castigat. **M**ichi g̃ absit gloriari nisi ī
cruce dñi nr̄i iesu xpi p quem michi mūdos
crucifixus. ⁊c. Est g̃ michi q̄ppe mī dñe iesu
mag̃ gloriatio q̄ p me celū ⁊ sidera et alias

inferiores creaturas fecisti. **S**z multo sine
pparatiōe maior michi gloriatio q̄ p me di/
gnat⁹ es mortalis fieri. **M**ag̃ q̄ppe gliatio
q̄ me fecisti ad imaginē et similitudinē tuā:
sz sine pparatiōe maior michi gliatio q̄ p me
formā serui accipiēs fact⁹ est similis michi.
Mag̃ michi gliatio q̄ tot bñficijs me gu/
bernas ⁊ nutris. **S**z sine pparatiōe maior
michi gliatio q̄ p me. esuristi: sitisti. ⁊ fatiga
tus sup fontē sedisti: ⁊ mlt̃a incōmoda susti
nuisti. **M**ag̃ michi gliatio q̄ cūctis aialibz
me pposuisti. sed sine pparatiōe maior q̄ p
me te dñm oīm vni puelle ⁊ fabro subdidisti
Magna michi gloriatio q̄ me si amic⁹ tuus
fuero honorificatur⁹ es in celo tuo. sed sine
pparatiōe maior michi gloriatio q̄ p me ad
huc pessimo iūmico tuo quiciat⁹ disput⁹ ⁊ mlt̃
tūpl̃i cit̃ illusus es ī medio tre. **M**ag̃ michi
gloriatio q̄ me si iust⁹ fuero ditaturus es in
regno. sz mlt̃o mag̃ est michi mag̃ gloriatio
q̄ p me pctōre ī extrema paup̃tate: fuisti in li
gno. q̄: q̄tū ad gustū cū sitires fel habuisti
⁊ acetū. q̄tū ad operimentū corpus habuisti
nudū. q̄tū ad reclinatoriū nō habuisti vbi
reclinares caput tuū. imo corona spinea fu/

it puluinar tuū. **M**agmichi gloriatio q̄ si
gratiam vsqz ad finem habuero me delecta
tione es impleturus vniuersarum delicia/
rum paradisi. sed multo michi maior glori/
atio q̄ pro me tuo contemptore ⁊ pleno om/
ni abhominabili sanie . impletus es inesti/
mabilibus angustijs et doloribus et morte
turpissima condemnatus in caluarie loco .

Magna michi gloriatio q̄ si angelice viue/
ro in terris angelis es me sociaturus in cel/
lis. sed multo maior michi gloriatio q̄ pro
me dyabolicam vitam ducente cum latro/
nibus es crucifixus in terris . cum impijs
et iniquis associatus et deputatus. **M**ichi
ergo absit nisi in cruce iesu christi gloriari.
In quo debeo gloriari . nisi in summo dei
mei honore . in summa dei mei erga me gra/
tia sine dilectione et dignatione. **H**ec au/
tem sunt plene in cruce. **M**ichi ergo ab/
sit gloriari . et cetera.

Si enim
preciosa est in conspectu domini mors san/
ctorum eius quia patiuntur et moriuntur
pro ipso quanto magis debet esse glorio/
sa in conspectu nostro mors domini no/
stri iesu christi : cum ipse patiatur ⁊ moriatur

pro nob. Igit̃ gloriari nos oportet in cruce
dñi nr̃i iesu xpi. Sed heu heu audi itez cla
mantē iesū z dicētē. lōge fecisti nos a meos
a me posuerūt me abhōiationē sibi. Elōgasti
a me amicū z primū z nos a miseria
q̃ videbāt me foras fugerūt a me: perijt fuga
a me z nō est q̃ req̃rat aīam meā. Extrane⁹ fa
ctus sū fratrib⁹ meis et peregrin⁹ fili⁹s ma
tris mee. Sustinui q̃ similis tristaret z nō
fuit q̃ solaret z nō inueni. Nolite fratres
k̃mī nolite fuger: nolite crucifixū ī medio la
tronū solū relinq̃re. Redite obsecro z eam⁹
z moriamur cū illo. oēs fugerūt. sola dñā mat
remāsit cū eo. Eam⁹ cū iohāne. et associem⁹
dñam nostrā et stem⁹ iuxta crucē cū ea. Si
enī maria cleophe z maria magdalene associ
ant̃ s̃gini nr̃i: bene possum⁹ nos associari ma
tri et disciplo. Credo firmi⁹ q̃ cū iohāne di
cet̃ nob. Ecce mat̃ ṽra de dñā nostra. z ei di
cet̃/ ecce fili⁹ tui. Sim⁹ carissimi cū matre si
volum⁹ filiū cū matre lucrari. Nō enī potest
vn⁹ sine altero īpetrari. Ascēdam⁹ cū eis in
palmā. z apprehēdam⁹ fructū ei⁹ nā ī ea cor
virginis cū filio pēdet. Nullus se excuset ī
quocūqz sit natu: qz nullus est q̃ nō inueniat ī
hac arboze suauissimū fructū et sufficiētissi

mū nutri mentū. Nā si pctōres illā acerbis-
simā z ignominiosā passionē cōsidera ad de-
testagdū pctm z horrendū. qz ipse p pctis
nrīs mortu⁹ est. Si īcipiēs z penitēs es cō-
sidera illā passionē ad exēplū penitētiē et sa-
tisfactionē habendā. Si es pficiēs cōsidera
illā passionē ad ei⁹ effect⁹ rimādū z ruminā-
dū in quo multū pficit homo. Si es pfect⁹
cōsidera illā passionē ad xpm z matrī ei⁹ ītime
cōpatiendū z totū te in illā passionē trāsfor-
mādū. Si tu es in iusticia cōsumat⁹. cōsidera
illā passionē ad dei dilectionē z dignationē
erga nos admirandū. Nullus ergo se excu-
set quin hic inueniat suū pabulum. quin hic
inueniat portū domiciliū et centrum suū.
Nos igitur quinqz status quinqz domini no-
stri plagas cum estuanti desiderio appre-
hendite in curam z sollicitudinē continuā
cordis vestri. Quod nobis concedat Iesus
xps crucifixus benedictus in secula. Amē.

Explicit prima
pars huius libri q̄ specialiter tractat de xpi
passione gloriosissima.

Incipit secunda

pars q̄ specialiter tractat de p̄fectu hominis et
contemplatiōe de hīs videlicet q̄ ad contemplati-
onem dispositiua sunt. Et primo. Qualiter
homo possit amplius proficere et magis deo
placere.

Capitulum primum.

Ut homo pos-
sit amplius proficere et magis deo
placere ista decē q̄ sequuntur in
se studeat habere. **P**rimo studeat q̄liter
possit vel quantū potest se vilissimū reputare
et indignū oī beneficio dei. Sibi displice-
re et soli deo placere cupiat. Ab alijs veli-
tis nō humilis reputari. Et ex hoc sūmā dei
clementiā recognoscat q̄ cū steris sit vilissi-
mū in oīb; infidelissimū ad imēse maiestatis
iniuriā et a prōpriissimū. dignat̄ in seruum sibi
assumere. et qd̄ mai⁹ est adoptare i filiū. Nō
enī reputes magnū q̄ deo suis. s; reputa ma-
ximū q̄ ipse dignat̄ habere sic in sufficiētē et
miseri suū. **S**cdo vt de nichilo de pctō vl-
ad pctm̄ iducere et a bono retrahere doceat

imo de quicunque tribulatione iniuria et afflictione
gaudeat. Inferretes intime diligat. speciale
oratione pro eis faciat. deo inde copiosas lau
des referat et ad regratiandum ei de tanto be
neficio insufficiente se recognoscat quia que di
ligit deus corripit et castigat. et ipse tribula
tiones ad deum nos ire appellunt. ¶ Tercio ut
paupertate et omnem penuriam propter christum diligat.
de temporalibus nisi stricte ad necessitatem suam non
requirat aut quicunque modo appetat. sed christo capiti
in paupertate et totius consolatiois corporalis de
iectione se studeat conformare. Et hoc debet
maximum reputare quod rex regum et dominus domi
natum christus sic suum vilissimum suis dignatur indu
ere ornamentis vel vestimentis et sibi lutum feti
dissimum simile. Ideoque quanto videt se ditio rem
et in pluribus corporis consolationibus abundare
tato debet intimius et profundius tristari. cer
nens se eo magis christi similitudine elongatum
¶ Quarto ut in bonis. et in indifferentibus
alterius potius quam suam studeat adimplere vo
luntatem. immo semper suam in exterioribus
actibus studeat abnegare. aliorum benepla
cita affectans cum omni vigilantia in licitis
adimplere. Et si hoc circa omnes facere de
beat. suorum tamen superiorum debet precipue

obedire beneplacitis et ea totis viribus visceribus amplectari quicunque dixerint honesta esse aut velle fieri. Si ergo aliquis intimauerit. debet pro posse suo cum magno desiderio effectui mancipare. ¶ Quinto ut nullum quantumcumque miserum despiciat. sed potius erga omnes materno moueat affectu. et sic omnibus intime compatiaur sicut mater unico filio suo predilecto. omnes eorum misérias reputat esse suas. Et sic sibi inmetipsum. debet omnibus si tamen potest subuenire. Et quis erga omnes in compatiendo et ministrando debeat maternaliter se habere. debet tamen omnes tanquam patres et dominos reuereri. ¶ Sexto ut nullum iudicet de peccato cum ignoret quod diuina gratia in anima operetur. Sed si aliquem per signa aliquam manifesta opererit peccatorem. plus de peccato doleat. quam si vulnus proprio corpori millesies inferret. Recognitet etiam quod preciosior est anima quam sic letaliter vulneratur quam omnia corpora vniuersi scilicet tam hominum quam celorum in quantum corpora. Et ideo sicut corpus meum amare vel custodire velle. sic imo multo magis deberet primum cum omni diligentia custodire et a peccato retrahere. oratione. exhortatione. et exemplo. ¶ Septimo ut bonum proximi sicut suum diligat et sicut mater in bonis filium iocundatur sic in bonis omnium viuentium debet iocundari et maxime de

his q̄ spūalia sunt et ad spūalia īductiua: ⁊
sic ac si sua essent debet alioꝝ bona ꝑcurare
et ꝑcurata sollicitē ꝑmouere et semp̄ debet
plura ⁊ maiora de proximo credere q̄ valeat
inueniri. debet nichilomin⁹ de bonis tēpora//
libꝝ ꝑrimi nō modicū cōgaudere. ¶ Octauo
vt nichil ꝑter deū diligat sꝫ pure ꝑpter deū
vt in oībꝫ solus de⁹ sinceriter diligat sine so
cione nec aliciat quātacūqꝫ scititas alicui⁹ aut
bñficioꝝ īmensitas. nec aliquē amore dili//
gat singulari. sꝫ amore ꝑmuni. vt scꝫ carita//
te oēs in deū referēs magis diligat meliore
¶ Potest tñ bñficia ꝑ bñficijs repēdere. ⁊
ꝑ bñfactoribꝫ et ꝑꝑinꝫ et ꝑꝑꝫue parētibꝫ
orationē deo ad salutē aīaz effūdere specialē.
¶ Nonovt q̄cqd faciat ⁊ q̄buscūqꝫ negocijs
īꝑlicet deū tamē sp̄ actu in corde habeat ⁊
nichil aliud q̄ honorē suū in oībꝫ actualiter
seu habitualiter ītendat. ac ad h̄ ꝑꝑꝫue ni//
tatur vt sic sp̄ ꝑsentē deū ītelligat. ac si ipsū
q̄vbiqꝫ est ꝑsens in sua videret substantia et
essentiā sicqꝫ eū timeat et revereat ⁊ īmensō
amore in ipsū feratur eoꝝ ꝑut potest in via
fruat ⁊ in ipso ⁊ nō in alio req̄scat. ¶ De//
cimo vt si ꝑdicta asseqꝫ potest esse magna dei
bñficia recognoscat. Debet tamē ⁊ ceteroꝝ

beneficioꝝ innumerabiliũ scđm q̄ potest re-
minisci. ⁊ p̄cipue q̄ sua eũ voluit ymagine i
signiri. eiusq; naturã assumere. et se p̄ ipso
morti tradere. In via sibi in cibũ. in glia in
p̄miũ tribuere semetipsũ. Et q̄ nōdũ asse-
cut⁹ est eũ in p̄miũ tandē in via aspiciat eũ in
paribulo. sicq; sibi p̄pariat ac si oia ei⁹ vulne-
ra in suo corde sustineret. Et de hoc p̄cipue
dolare debet: q̄ tot vīpet frustrari bñficio tā
imēso. Cernat eũ deniq; in altari exhibitũ
sibi in cibũ et potũ oīs saporis suauitatē ha-
bentē. ⁊ in ipso toto affectu delectat⁹ clamet
⁊ dicat. Dñe iesu xp̄. q̄ es panis vite. ita me
de re satiare dignare vt nichil p̄ter te esuriã.
ita me de te iebriare digneris vt nichil p̄ter
te sitiam. Tene dñemētē meã ne itenuentiēte
vmbra terre ate vero sole iusticie separetur.
Matri autē xp̄i oēm quā poterit reuerentiã
exhibeat ⁊ dicat. Dilectissime dñe iesu di-
gnare me ifirmũ peccatōz matri tue reue-
rentiã debitã exhibere. Et tu clemētissima
dñā impetra michi vt sue ⁊ tue semp dedit⁹
sim seruituti et tibi omni tēpore obsequar
puramēte. et corde et corpore deuotis p̄ti-
nue tue benignitati assistam. Amen.

Qualiter homoi se amorē vl' ad amorē dei

se debet incitare vel excitare ⁊ q̄tū potest
cor suū vnire vl' ignire. **C**apitulū. ij.

Quia cor cōtem

plantis nō cessat siue cessare. nō de-
bet inuestigare quomodo sui creatoris amo-
re āplius inardescat propositū balbutiēs ad
hoc inducere aliquod in ductiū. **P**rimū
ergo agnosce o homo q̄ nichil est qd ad eius
amōre tantū te inflāmet sicut beneficioꝝ ei⁹
immensa donatio. Hoc enim ipso q̄ ipsū ad
largiendū tibi ineffabilia liberū vel libera-
lem recogitas ipsum te diligere nimīū re-
cogitare conuinceris. Quid est hodie quod
magis incitet vel excitet ad amorem q̄ di-
ligi et amari. Hoc enim faciunt quantum-
cūq; crudeles homines. quia diligentes se
diligunt q̄uis hoc erga suum creatorem in-
stigante antiquo serpente negligent adim-
plere. Cogita quicquid velis. et inde crea-
tozem tuum habebis non modicam mate-
riam diligendi. Accede ergo ad ipsum per
hunc modum. Debes non fecte sed veraci-
ter recogitare te assistere corā dño tuo. Ita
enim est vbi es sicut est in celo ēpyreo et te
esse suum ⁊ non tuū cogita. Et non dubites

q̄ ab eo q̄cqd ad salutē p̄inet nō ad tuū dā/
nū petieris: ipe trabis. Hec certe oīa sūt in
cētina amoris. Quomō diligis eū cuius es
et q̄ parat⁹ est oīa tibi dāe. Nōne multū di
ligis eū q̄ aliqd tibi tribuit. Nōne ḡ magis
eū diligis q̄ oīa. imo etiā tibi tribuit semet //
ipsū. Si ḡ te diligis. q̄modo ipsū q̄ te fecit
nō diligis. Tu te destruxisti et adhuc de //
struis ⁊ te amas et ipsū q̄ te p̄struxit ⁊ restru
xit et p̄seruat nō amas. Dic ḡ dño. dñe crea
tura tua sū. et michi te ipsū negare nō potes
S; ateq; pcedas. hec q̄ dixisti meditare ⁊
iñāmare amore. Quis enī apli⁹ se p̄tinere po
test quī statī oīb; oblit⁹ in deū se totū p̄iciat
nō p̄ partes. dū cogitat dñm suū sūmū bo //
nū. delicias āgeloz. p̄miū btōz. homī iñi rmo
⁊ corruptibili cui⁹ miseriā nemo posset expri
mere semetipsū negare nō posse. et q̄tūcūq;
sit iñfirm⁹ seu miserrim⁹ et pctōz si ad ipsū se
puerterit ⁊ ipsū petierit obtinebit et h̄ nos
desiderat petere et largiri cū dicit petite ⁊
accipietis. Nescio qd āplius laboram⁹. cur
cotidie nos affligim⁹ circa nichil cū posside //
re creatorē oīm valeam⁹. Quid ḡ āpli⁹ labo
ram⁹ ⁊ q̄rim⁹. Si enī omne bonū sic leuiter
habere valeo. cur nitār plena miserijs possi //

dere? **D**ñe de^o me^o qđ tibi nisi iuriā feci/
mus. qđ te nobis tribuis sic libenter? Si te
habeam⁹ nichil tibi p̄fert. ⁊ tamē sic nos di/
ligis qđ te nobiscū esse. delicias tuas dīcis.
Quare nos tantū diligis: vt libenti⁹ teipsū
nobis tribuas q̄ aliqd aliud qđ petamus?
Et certe nec ego volo de cetero aliud possi/
dere: ex qđ debita petitione valeo possidere
deū meū. **D**inabome monilibus. et ipsū in/
troducā in thalamū cordis mei: et ibi secum
de cetero req̄lescā. Bene scio qđ nichil aliud
petit et q̄rit ipse aīa in meā visitare et intrare
desiderat. et diu est qđ pulsauit. doleo tamen
qđ tantū et tādū carui tanto bono. **D**ic ę ei.
Scio qđ plus q̄ ego me diligis. de me igitur
āpl⁹ nō curabo. sed solū tuis delicijs inhe/
rebo et tu mei curā habeto. Nō possū intē/
dere michi ⁊ tibi. Et ideo p̄mutari tu intēde
michi et mee infirmitati vt ipsā subleues. et
ego itendā tue bonitati vt in ipsa delecter.
Et q̄uis ego tecū lucrer nimis. et tu mecum
nichil. scio tamē qđ libenti⁹ mecū es et me cō/
seruas et p̄moues: q̄ ego tecū vt tua p̄fruar
bonitate. Unde hoc? certe nisi qđ ego me odi
⁊ tu me diligis. Si autē dñe vellē discurs/
rere p̄ oīa tue dilectiōis sig. deficere qđ nec

bona nature: nec bona fortune. nec bona grē
nec bona glorie. si hoīm z āgeloz linguis lo
q̄rer exprimere posse. Et ideo hīs tacitis in
tū filiū pater eterne respirabo. **Q**uanta
fuit erga hoīem de me⁹ tua dilectio. q̄ eū tm̄
dilexisti vt velles hoīem esse deū. z deū hoīez
appellari. **Q**uid dicā de sexu fragili? **I**psū
tū filiū de ipso nasci voluisti. et q̄ erat tuus
vnigenit⁹ z p̄p̄i⁹ voluisti filiū virginis no
minari z esse. **M**ultū quidē dñe scdm vtrū
q̄ serū exaltasti gen⁹ humanū. q̄ tibi equa
lem filiū voluisti hoīem esse z filiū mulieris
Nō hoc dilectiōis signū voluisti circa āge
los demonstrari. **N**ō enī āgelos sed semen
abrahe apprehēdit. **M**irū est certe q̄modo
pre tuo amore corda fidelitū vel filioz hoīm
nō scindūtur. **Q**uid habuit de⁹ aliud facere
q̄ cū peccauim⁹ in īferni pfundū nos deī cē
z aliā nobiliozē creaturā si voluisset in istatī
creare? **Q**uanta fuit ista dei dilectio. q̄ post
lapsū dignat⁹ est nos q̄rere tā benigne. z post
ei⁹ offensā nos āplī⁹ q̄ pri⁹ exaltare. **Q**uid
fuit istud? **N**unq̄d exlctationē meruit culpa
nostra. **C**erte nō: sed ne aq̄re fugerem⁹ āplī⁹
humanā naturā tibi īseparabiliter vnire vo
luisti. **M**irā vide⁹ tua dilectio de me⁹: q̄ te

odientes diligis ⁊ exaltas. Si ergo nos q̄
nichil sūm⁹ tm̄ diligis qui es sum⁹. q̄modo
nos miseri te nō diligim⁹ qui es omne bo-
nū. **D** cor meditāris: q̄modo in tā excellēti
dilectionis affectu non deficiis pre amore. **Q**
uid in hoc d⁹ voluit. nisi vt suo nos iēbrī h-
aret amore. **Q**uanta est hec creatoris nostri
dignatio. q̄nos tantū desiderat sibi per di-
lectiōis vinculū colligari. **Q**uomodo potest
cor hoīs aliud cogitare. **U**t sic ḡ nos exal-
tates d⁹ nos te voluisti parvul⁹ nasci: vt nos
bestiales p̄ peccatū celestes faceres voluisti
iter bestias in p̄sepio callocari ⁊ reclinari. **D**
mīra bonitatis diuine diffusio. **D** detestabi-
lis nostroz ercecacio oculoꝝ. **D** glacies. nō
cor. tu nō liquefcis ad hūc calorem. **D**eu mi-
chi nescio p̄ quā viā d⁹ āplius nos requirat
ex quo p̄ hanc nos nō habet. **S**z quid dicā
Chris⁹ qui est receptaculū expulsoꝝ voluit
fugere in egiptū. **N**ūquid dñe iesu q̄ vbiq̄
eras fugere nō indigebas. **N**ō certe quia
oēs inimicos tuos in tua potestate tenebas
Sed hoc facere voluisti vt pro me patiens
tuū michi manifestares amorē ⁊ ad te fuge-
rē p̄secut⁹. **D** d⁹ me⁹ bene video qz totus es
me⁹. ⁊ me vis totaliter possidere. **U**t **S**z qd

plura. **T**aceo vite tue pcessū q̄ tot⁹ es dile/h
ctione plenus. ⁊ venio ad alapas et p̄spuata.
Lerte h̄ dilectiōis signū cor hoīs nō suffi/h
cit cogitare. **S**i enī nichil apli⁹ michi vnq̄
fecisses nec etiā factur⁹ esses. nisi q̄ de⁹ eter/h
nus in mea natura sustinere voluisti hec op/h
probria. deberē totaliter tuo igniri amore.
Quid enī mai⁹ deo: et qd̄ vilius pctōre. **E**t
tū tu de⁹ p pctōrib⁹ voluisti a pctōrib⁹ p̄spui
et illudi. **D**e me⁹ qd̄ fuit istud qm̄ a crea/h
tura tua q̄ in momēto delere poteras sic vi
lia tolerasti et dicētib⁹ te esse demoniacū be
nigne respōdebās. **S**ūma tue manifesta/h
tio caritatis q̄ talia p nob̄ a demoniacis au/h
diebas. **Q**uid tibi tantū cure erat de nob̄
q̄ te oī opprobrio supponebas. **S**z tua ni/h
mia dilectiōe h̄ sustinere voluisti placite. **D**
cor plusq̄ lapideū. o cor nō cor: cur nō accē/h
deris ex amore. **L**apis calore solutus in es
sēt. ⁊ tu ad tantū calorē imutabilis pseue/h
ras. **U**tinā ḡ lapideū esses nō carneū. **E**t qd̄
veromirabilī. q̄ q̄ caro cordis lapide du/h
rior ⁊ īsensibilior iuenit. **S**z nōne dicit dñs
q̄ auferet a nob̄s cor lapideū. ⁊ dabit nob̄
cor carneū. **I**mmo ex q̄ lapis citius imutaf
q̄ cor carneū det lapideū. cor carneū aufe/h

rento. **A**d verecūdiā nostrā dico. **O** cor ne
q̄ssimū. o cor ianissimū. o cor ifidelissimū cur
te sic odīs. **C**ur te sic laceras ⁊ cōsumis. **C**ur
te sic fortiter diligētē nō diligis. **O** cor cru
delissimū cur mortē plus q̄ vitā diligis. cur
te q̄rentē nō recipis. **L**apides et creature
īsensibiles. flete vesaniā cordis mei. **C**erte
dñe iesu etiā si me odīres ex q̄ de⁹ me⁹ es et
refugiū meū. sol⁹ p̄tector et gubernator me⁹
te diligere deberē. q̄to magis cū me tantū
diligas. ⁊ me seq̄ris tuis bñficijs fugientē
Nā tm̄ me diligis: vt te p̄ me odire videaris
Nōne tu iudex oīm voluisti p̄ me indicari ⁊
mortē turpissimā et grauissimā sustinere. **O**
de⁹ me⁹ qd michi āpli⁹ facere debuisti. **C**erte
si h̄ michi fecisset minim⁹ rustic⁹: ipsū deberē
diligere ieternū. ⁊ ego nō te diligā deū meū.
Nō dico q̄ sāguinis effusio q̄ tota fuit plena
caritate s̄ plane solus tu⁹ a spect⁹ me iēbria //
re deberet. q̄to magis ḡ tua passio ḡuissima
⁊ ignominia plena. **C**erte me totū voluisti. q̄
michi te totū tribuisti. **E**t q̄s req̄rebat h̄ de
manu tua dñe mi⁹. **C**ur tibi cure fuit de tā vi
lissima creatura. **C**erte nichil aliud nisi tua
maxi a bonitas ⁊ imēsa dilectio h̄ exegit. **N**ā
si nō redimere volebas aliter facere potui //

sti. sed sic facere dignat⁹ es. vt nos tuo apli
us inflāmares amore. **D** amor et desiderii
cordis. o dulcedo et suauitas mētis. o ardor
et inflāmatiō pctoris. o lux et claritas oclor
o auriū pulcra simphonia. o hostia deo patri
odorifera. o melliflua gustatiō flux⁹ sāguinis
o amantissima palpatio lateris. o aīa mea. o
vita mea. o viscera cordis mei. o medulla ossi
um. vegetatiō carniū sensificatiō organorū.
intellect⁹ īspiratiō et exultatiō mea. **C**ur ego
nō sū puerius totus in tuū amorē? **Q**uare
aliqd est in me nisi amor? **Q**uomodo possum
aliqd aliud cogitare vel meditari? **E**t qd a/
more tuo dicit⁹? **Q**uid apli⁹ cupio? **C**ur ergo
nō sū illo illaqat⁹ et capt⁹? **U**ndiqz circūdat
me amor tu⁹. et nescio qd sit amor. **S**z heu
michi cur sic īsensibil⁹ maneo sine causa? **C**ur
vanitas plusqz tu q es veritas me allexit et
allicit⁹? **C**ur iniquitas plusqz saluatoris mei be
nignitas me attraxit? **C**ur stercoz odiū plus
qz mei creatoris et redemptoris amorē nimii
adamaui. **Q**uātū dilexisti hoīez deus me⁹.
Nō solū in cruce p ipso pati voluisti. sz etiā
apud īferos ipsū visitasti. et tecū ad superos
reduxisti. **N**ōne potuisti dñe iesu p ipso mit
tere aliquē āgeloz: nisi ipsū extraheres p te

ipsū. Cur vis hoīes ubiq; sociare? Cur in oī
loco vis cū hoīe habitare. Quid habet nisi
vilia ⁊ mala ipse homo? Cur ipsū diligis sic
imēse. Postq; etiā surrexisti voluisti adhuc
q̄dragita dieb; hoī apparere. s; ⁊ cū glori-
ficat⁹ esses vsci voluisti. pacē donasti. et te ei
palpabilē tribuisti. S; dñe iesu nōne suffi-
ciebat hoī q̄ p ipso fueras crucifix⁹ nisi ipsū
de iferni pfūdo ⁊ ifimo lacu extraheres. Vi-
des q̄ tm hoīem dilixeris: vt a b ipso nolue-
ris abstinere. An ignorabas q̄ de tā excellē-
ti passiōis beneficia fueram⁹ ingrati. Etiā q̄s
speciales habueras increduli extiterunt.
Quomō ḡ nos potuisti āpl⁹ itueri. **Q**
q̄ mirabilis est tua dilectio dulcissime dñe
iesu. cū non possis ab hominibus separari.
Nonne qui ascensurus eras ad dexteram
patris tui: potestatē hominū dimisisti. vt te
cū velit habeat in altari: hanc potestatē ei
anteq; mori inciperes dimisisti: ne amittere
te timeret. Sed cur hoc facere voluisti cū
missurus esses spiritum sanctum? Cur sem-
per cum homine vis morari. Sed tuo cor-
pori incorporare nos totaliter voluisti ⁊ tuo
nos potare sanguine. vt sic tuo inebriari a-
more tecum vnum cor et vnā animā habe-

remus. Quid enī aliud est tuū sanguinē bi
bere q̄ sedes est aīe. q̄ nostrā aīam tue aīe in
separabiliter colligare. Hoc est certe quod
vis. h̄ certe est qd̄ desideras de me. hoc est
redēptor. et dñe mi qd̄ tanto tēpore pcurasti.
Pro hoc enī ab infantia tua laborasti. Hoc
nob̄ cēdas q̄ i eternū viuis et regnas. Amē
Qualiter homo debet libeter deo dare cor
suū. Capitulu tertiu.

O Domine mi iesu. tu
te michi dedisti et a me cor meū petis:
s̄ q̄tū est h̄ dñe mi q̄ ita excellēs es. Si em̄
haberē cor vnū qd̄ solū mai⁹ esset q̄ si simul
esset oīa corda filioz hoīm et oēs āgeloz esse
ctus. et vt materialiter loqr̄ mai⁹ esset. et q̄
plura spūalia et corporalia siml' actu tineret
vl' tinerē posset q̄ celū ēpireū. ipsū totū et
totaliter tibi tribuere deberē. et adhuc tāto
dño munusculū parū imo q̄si nichl' esset. q̄
to magis ḡ illā parūā scintillā cordis q̄ ha
beo tibi dabo et totaliter in te ponā. Hoc em̄
p̄ maximū ē michi: q̄ cor meū habere digne
rīs. Nōne ḡ stult⁹ essem si illud applicarē de
cetero alicui creature cū de⁹ meus illud velit
habere? Etiam in meipso nolo q̄ remaneat

ā modo. sed voluit totaliter requiescat in te q̄
creasti illud ad laudandū te. **M**eli⁹ est q̄ cor
meū maneat in eterna iocūditate in diuina
maiestate ⁊ imensa bonitate q̄ in mea fragi
litate. in tua scz deitate q̄ in mea iūgtate. **S**i
h̄ haberes ⁊ cōtemplatiue cupis. mltū corde de
sideres ⁊ mltū ore postules. ⁊ desiderii aīe
tue tribuet tibi de⁹ ⁊ volūtatē tuā nō frau
daberis. s̄z mentē tuā eleuās in bñdictiōib⁹
dulcedinis te pueniet ⁊ tāq̄ corona lapidis
p̄ciosi semetipso mentē tuā circūdabit. **R**e
gula **N**ull⁹ enī potest pfecte inuenire deū: q̄
se pfecte nō odit. **Q**ualiter hō ordinet
cogitatōes suas ad deū ita q̄ deū sp̄ habe
at in corde. **C**apitulū quartū.

Homo vis cognoscere
q̄modo ad deū tuū dirigas cogitatū.
Sēp cogitare debes te esse in p̄sētia dei tui
⁊ ipsū sēp habere in tuo cogitatu. **S**up̄ i p̄z
autē p te grauissime vulneratū q̄si s̄p diri
gas cogitatū ⁊ q̄ ipse sit de⁹ tu⁹ q̄ pro te talia
passus est cogitabis. **S**epe etiā ad matrem
xp̄i reuerēter q̄ est multorū solatiū festinabis
et q̄ ciēscūq̄ ad ipsā tuū diriges cogitatum
ipsam cogita matrē dei: vt sic q̄cūq̄ dirigas

cogitatū deū tuū sēp habeas in corde. ⁊ sp
corā ipso existēs suāq; admirās magnitudi-
nē et tuā miserā recognoscēs quātū poteris
resiliēs in te ipsū. admirās nō modicū q̄ di-
gnat rem tā fetidā corā suis oculis p̄sentare
⁊ te ad momētū patifī in sua p̄sentia amozari
Hec sic faciēs. de hoc dono et de oīb; alijs
referas deo gratias. Et q̄ etiā ei regratiari
possis recognita magnū donū. Et hoc donū
scilicet q̄ in p̄sentia sua valeas amozari sēp
et alia q̄ tibi p̄cesserit dñs debes cū omni
vigilātia custodire. sēp cū magna auāditate
ih̄as ad maiora. Et si p̄pter tuā miserā aut
aliquā occupationē exteriore cogitatū tuū a
sua p̄sentia absētare ppēdenis vel respicias
īpeditū cū magna anxietate reuerti studeas
vbi eras scz ad p̄sentia dei. Et hoc faciens
qualē p̄cessū habere debeas vncio te doce-
bit. Hoc tñ p̄ certo in te habeas q̄ q̄qd sit
de alijs. sēp debes te ad nichilū redigere
quātū potes: et oīm pctōz te īsimū reputa-
re. et tāp te q̄ pro alijs a deo tuo tibi p̄sente
cū omni humilitate veniā postulare. ⁊ tuā cō-
siderationē sup hoc dirigere poteris p̄ hunc
modū. Nunq; considerare vel cogitare de h
bes q̄ alijs peccatores taliter a deo sint elōh

gati. quin ipsi sepe et si non semper ap dñm
se cōuertant in corde: et quin dñm suū tunc
itimiūſ recogitent q̄ tu. et clariūſ recogno
ſcant. et quin reuerentiā maiori coram ipſo
aſſiſtant. et maiore ſuorū habeant confuſio/
nē peccatorū. et humiliūſ ſe ei preſentent.
quin etiam maiori et ardentiori meueantur
affectu in preſentiā tanti boni. Et ſi hoc ple
no corde non poteris cogitare: hoc ipſo de/
beres te ſuperbiſſimum reputare. Nec de
congruo deberes huic tue ſuperbię prepon/
derare conſcientias aliorum. cum a ſapien/
tibus ſentiatur q̄ ſicut contingit de bono
ita et de malo. q̄ aliquē defectum eſt in quo
libet reperire. quem in alijs tam excellen/
ter non poſſumus inuenire. debes tunc fir/
miſſime credere q̄ ſuperbia ſit illud vitium
in quo ſingulariter tu excedis ex quo non
potes tuam reſpicere prauitatem. Et certe
ſi hoc eſt verum ſatis potes te inſimum om/
nium reputare. Sed forſan tua ſuperba co
gitatio dicet tibi. quomodo hoc de infide/
libus cogitare poſſum ſcilicet q̄ ſim eius in
ſimus. qui nec deū etiam cognoscunt?
Sed audi ceca ſuperbia. An ignoras q̄
ſi deū recognoſcis. ipſumq̄ te redemiſſe

credis suo sanguine precioso. et protra cum eleua-
ris in superbia quod grauius peccas quasi hec omnia
ignorasses? Nonne ubi cum peccato maior est con-
gnitio maior est preceptus? Et nonne ubi ma-
ior est preceptus. maior est peccatum. Nullum ergo ex-
cipias omnia: sed pleno corde te humilians
tuam misericordiam recognosce. Et si tibi tunc subre-
pat cogitatio: ergo tu a deo reprobaris. hanc quasi
cicis excludere debes: nec permittere aliquo
modo tecum commorari. ¶ Timere tamen debes
non modicum et altissimi dei super extollere pie-
tatem et confidere in christi vulneribus. et in clementia
matris eius. Immensa est enim misericordia dei nostri. Et si
essent in te solo omnia peccata que unquam facta sunt vel
etiam possent de cetero perpetrari. infinitum super
excellit eius misericordia. et tibi hec omnia si ad se recur-
reres propter suam pietatem largissimam condonaret.
Si etiam tunc tibi subrepat cogitatio utrum sis
in caritate an non. timere procul dubio debes
sed caue ne determinate in partem aliquam inclineris
fideliter tamen age et de diuina misericordia spera. Si
enim hoc egeris. et tui consideratione reputaueris
te ipsum peccatorem nocte undique obrutum. ac de tanta
turbositate intese dolens ad fontem pietatis hu-
militer conuerteris mentem tuam. orietur in tenebris
illius lux tua. et eleuaberis dei nostri dulcissima

pietate ad celestia contemplanda. et tibi delicias
habundabis et dices cum propheta. Et nox illumi
natio mea in deliciis meis. Quod nobis prestare
digne. etc. **Qualiter homo opere multum
ad operandum plus in deo ferueat. Capitulum v**

At tenderes o
homo qualiter deus ad ymaginem suam te cre
are et formare voluit. et per te tot et tam nobiles
creaturas produxit. et tuam assumens naturam tam
care te redemit. et non solum ut ipsum habeas in
cibus in presenti. sed etiam seipsum in futuro tibi in
premiu[m] repromisit. nunc naturam preseruat. gratiam
quod infundit. et hec omnia ad suum facit honorem. Si
etiam in ipsum tenderes ut deberes. et eius honorem
appeteres. ut quasi tui oblitus per nichilo te super
poneres. quicquid honoris consolationis aut tri
bulationis siue iniurie tibi peringeret. ac si ni
chil accideret reputares: totum in laudem et glo
riam referes creatoris. Et quicquid et quando
cumque aliquid faceres ad dei honorem. atque salu
tem. vtrum difficile esset non iudicare deberes: sed
cum impetu mentis. imo amore feruenti deberes stu
dere effectui mancipare. Si enim bene creato
ris tui esses succensus amore. o homo nichil
pro ipso iniuriosum nichil difficile reputas

res. oīa tibi lenia amabilia. oīa dīcīa ⁊ sua
uīa apparēt. et tā libēter hec oīa adīpleres
et cū oīa p̄fecisses. te tamē quasi nichīl pro
ip̄so fecisse crederes. imo poti⁹ defecisse. teq̄
ex hoc tantū exosū haberes. vt teip̄sum vir
posses aliquaten⁹ tolerare. et cogitares sol
licite q̄modo posses maiora facere aut saltē
p̄fectius eadē adīplere p̄poneresq̄ in corde
tuo de factis ⁊ defectib⁹ tuis grauitē fla
gellari. **N**ā erubesceres nō modicū ⁊ dole
res. tā altīssimo dñō tuo sic miserrime mini
strare. **Q**uid plura dicā? Quāto plus p̄fice
res. tāto plus te deficere cogitares. ⁊ āpli⁹
erubesceres et doleres. et maiori succensus
ardore semp̄ maiora reīncipere conareris.
Nunq̄ enī de his que ad honorē dī cerne
res tuus posset refici appetit⁹. **S**ēp enī fa
melic⁹ appareres. **M**irabilis calor amoris
qui sic cito dīgeri facis. ac tandē p̄uertis in
p̄miū sine fine. **N**ō dubito quin tunc nimio
feruore ebuliret cor tuum somnūq̄ haberes
exosum. ⁊ quicquid ad momentū te sub tra
heret a seruitio dī tui. **S**ēp tamen videre
ris tibi ad seruiendū deo tuo piger. aliq̄
serui dī respectu tui viderētur tibi prōptissi
mi. ⁊ femētissimi apparerēt. ⁊ eorū pronitas

seu prōptitas tibi esset in magnū gaudiū. sz
tua pigritia in merorē verteretur. **A**ccede g̃
ad cor altum. z in tuis actibus exaltabitur
deus tuus. **S**i enī habueris cor infirmū
et terrenū. minima seruitia maxima reputa-
bis. et que quasi nichil erunt tibi difficilia
apparebunt. z illa que pro te aut pro vno a/
mico tuo vilissimo libenter faceres pro deo
tuo altissimo facere grauaberis vltra mediū
dulcia et amabilia reputabis amara: z ama-
rissima dulcia iudicabis. **O**culus infirm⁹:
irradiationes veri solis iusticie abhorrebit
et ābulare in tenebris affectabit. **D**e spiri-
tualibus viris triūphabis. z de te triūphari
a demonibus ignorabis. **S**ed heu zve tibi
quia iam bestijs non potes cōparari. **U**tinā
iūctis similis factus esses que subeūt one-
ra dominorū. **N**on poteris eade culpa alios
arguere. et te tuis intimis nequicijs adim-
plere. **S**i ergo sic ad seruiendū deo tuo ha-
bes manus ligatas et pedes: non restat tibi
nisi vt in exteriores tenebras projiciaris.
A quo nos ipse custodiat cuius misericor-
dia totus est plenus orbis. **A**men.

Qualiter homo se pfecte odiat vt deum
pfecte diligat.

Capitulū. vi.

O Boniam ad di
lectionē dei habēdā īpedit dilectio
sui. ⁊ q̄to vna intēdit altera remittit. Ideo
vt p̄fecte possim⁹ deū diligere: debem⁹ nos
p̄fecte odire. Tūc autē p̄fecte te odīs. cum
appetīs ab hoīb⁹ pleno corde cōculcarī. vi/
lissimū reputarī. flagellari. deijci. ⁊ q̄si ad ni
chilū redigi. ⁊ hec omīa reputas esse pauca.
Intuis iūrijs delectari ⁊ ī tuis tribulatiōi/
bus cōsolari. Et nō solū vis tibi hec ab oīb⁹
īferri sed etiā cupīs eos credere te istis iū/
rijs ⁊ tribulationib⁹ esse dignū. Hoc dico
ideo q̄ multi appetūt sustinere aduersari
eorū tolerātia ab hoīb⁹ cōmēdent. Tales autē
nō se odiūt s̄ diligūt. et mercedē suā. p̄ch/
dolor. iā recipiūt in hoc mūdo. Tunc etiam
p̄fecte te odīs q̄ nō solū vis ab hoīb⁹ cōcul
carī. s̄ etiā teipsū tm̄ abhorres vt vix teipm
valeas tolerare. ⁊ es tibi abhoīabil' nimis.
⁊ velles etiā a creaturis irrationabilib⁹ ⁊ in
sensib'lib⁹ īpugnari. Et cū aliqd p̄pter tuā
necessitatē licet nō cōtra deū delectabile tamē
aut non afflictivū recipis. Tūc temetipsū tur/
baris: solū deū q̄ris ⁊ oīa renuis extra ipsū
Ad h' donū p̄maximū puenire valebis: si cō

fidēter ⁊ ex corde sepe petieris h̄ a deo. Ex
parte tamē tua possūt esse aliq̄ iductiua ⁊ di
spōitiua ad donū istud. Primo cōsiderare
debes q̄ nat⁹ es in p̄ctō ⁊ ex q̄ ab illo lauacro
regenerat⁹ es ⁊ purgat⁹ ⁊ lor⁹ postq̄ vsū li
berī arbitrii habuisti vsq̄ ad hāc horā q̄si cō
tinue in memor ablutiōis patrie q̄ diuinauit
a latere xp̄i iesu ⁊ diuinā nō timēs nec reue
rēs maiestātē in cui⁹ p̄sētia existebas tēmet
ipsū offēderis plusq̄ aliq̄s crudelissim⁹ iūmic⁹
Quomodo si hec cogitaueris te non odibis
Et q̄d odim⁹ nisi mala p̄traria et nociua. Et
q̄d pei⁹ q̄ se opponere sūmo bono. Quid cō
trari⁹ q̄ sanguinis xp̄i euomere medicinā.
Quid est nociu⁹ q̄ sue aīe occisio. Et tu ti
bi talis fuisti etiā plusq̄ valeas cogitare.
Debes etiā cogitare q̄ q̄to ab extrīceis ā
pli⁹ molestari⁹ tantomagis tibi p̄cludit via
ne vageris p̄ deuia. ⁊ affectū āplīfices crea
ture s̄vt in solo deo altissimo req̄lescas. Quis
ḡ non odibit illi⁹ aptiōnē clausurē vnde pōt
exire a deo. Certe tūc aperit cū p̄p̄a tribu
lationē amat. s̄ ab aīo effugat poti⁹ volēdo
req̄lescere in stercore q̄ i deo. Logita ḡ q̄ soli
deo debet reuerētia ⁊ honor. ⁊ ipse in se ⁊ in
suis creaturis sol⁹ est diligend⁹. Et ideo si

Ex cognitione nostrā perve
nimus ad cognitionē Dei

vere deū diligere debes te honorari et diligere
ab oīb; abhorrere. Quod nō abhorreo mihi
attribui qd est dei. Immo oppositū poti⁹ affe
ctabo: ne si mediū tenere vellē incurrerē in ex
tremū. Qd q̄ viles sūt iste afflictiones extri
sece. Certe per ipsas ad cognitionē miserie
nrē devenim⁹ ⁊ p hāc cognitionē nrī. pueni
mus ad cognitionē dei. Nā q̄to q̄s magis
est sue vilitatē cognitor. tāto magis est divine
maiestatis inspector. Quid igitur vtili⁹. q̄ p hoc
humiliari. ⁊ ad celestia. exaltari. Quis ergo
renuet se odire: ⁊ ab oīb; perculari. Certe ne
scio nisi stult⁹. Si igitur times o hō q̄ ab hoīb;
iferūtur. q̄to magis timere deberes q̄ a deo
infligunt⁹. Sed si illa times certe ista diliges
⁊ amabis. Nā iste afflictiones sūt vie ad pa
triā ⁊ materia magni boni. Cōsolatiōes ve
ro sūt vie ad penas et materia magni casus
Iste scz cōsolatiōes aīam interficiūt ⁊ detur
pāt. Nec aut aīam lauant a macul. et purgant
a scoria peccatorū vt sic dealbata ⁊ mūdاتا vi
deat deū suū. **Q**uod de⁹ q̄s nō appetit h̄ ha
bere. nisi q̄ nō appetit te videre aut qui nō *adh*
appetit euolare. Et q̄modo probabit aliq̄s esse
cu⁹ ver⁹ amic⁹. nisi q̄ p te aduersa voluerit
sustinere. Nūquid vera amicitia probat in p̄sola

latiōibz et honoribz hui⁹ mūdi. Certe si sic.
pauci inuenirent mali. qz pauci sūt et vix aliq
q nō appetāt solari. S3 certe illi filij tui
pcernūtur qz corrigere nō desinīs. nā semp
cū talibz moraris. Nō g hoc renuat s3 di
ligat. nisi q mō vult tanqz specialis amicus
imo tanqz carissim⁹ fili⁹ cū dñō habitare. Et
hec nos semp stimulat et faciūt currere ad
maiora. faciūqz dscēdere ad mōtana et ad ce
lestia pteplanda. Hec sūt certe q ceteris pa
ciētibz mēbris ppari istnūt. Quo⁹ enī prio
iurias passiōes ei dāna patiēti ppariar. qui
ea nūqz pbauit. Propterea dicit apostol⁹ ad
hebreos. Nō enī habem⁹ pōtificē q nō possit
ppari i fimitatibz nris. Et hoc est qz in suo
corpore fuit eas expt⁹ sicut ibidē inuit. Et
si nūc alijs nō pparimur qmodo cū illo cōre
gnabim⁹. aut si mēbra mortua z īsēbilia su
mus qd restat nisi vt de corpore excidamur.
Aut dicito michi qmodo tuo capiti xpo pro
te mortuo scies compati. qui non pateris.
aut si non compateris. quomodo poteris si
bi conformari. Sed certe si nichil aliud te
moneret hoc solum deberet te facere auidū
passionum. Quid peius aut magis mortifer⁹
aut pestiferum qz passionibus christi non

m
cōpati aut tāti bñficiū ī grat^o existeret. Aut
qd fructuosi^o aut suavi^o q̄ illi^o passionis ex
corde passionē plenā gereret. Qd bene nul
lus potest facere nisi q̄ iūrias passus vl' expe
t^o est. Aut dic michi qd nobi li^o ē q̄ assimila
ri filio dei. Quomō si nūc ei dissimiles fue
rim^o p^o solatiōes et honores erim^o sibi p^ofra
tres in regno dei. **M**inime. Quid enī abho
minabili^o q̄ videre p^o me vili^o stercore:
dei filiū in assūpta humanitate iūrias et op
probria sustinere. mortē turpissimā et gūstī
mā tollerare. et ego velim abhoib^o honorari et
delicijs affluere. **H**omo sterc^o et plusq̄ ster
cus. p^o iūria q̄ sibi feceras ipse semetipsum
ad talia iudicauit ipse scz actor et iudex sup
se reflexit iudiciū amarissimū. et tu adhuc
corā eo. q̄ sibi iūriarū vis p^otrāsire īmunis.
Saltē corā oculis sic p^o te afflicti p^ocedo mero
rē et corde te offer ad p^osimilia paciēda et cer
te nō dubites q̄ ex q̄ est sufficiēter punit^o si
h^o itez sustinere volueris et toto appetieris cor
de. nō sustineb^o h^o: qz nō vult. vt p^o eadē iūria
bis passio īferat. **S**z qd credis iūrias esse
in honore p^ouertet. et qd credis tribulationē
esse in solatiōib^o mutari videbis: et vbi cre
dis esse dānū reperiēs fructū mltū. Et q̄to

iruriis maior: tato honorabilior eris ⁊ quanto
tribulatio ⁊ afflictio intensior tato magis sol/
laberis. ⁊ si oia ppter spiritū amiseris certe
ipsū q̄ estoia possidebis. **S**i autē honorem
appetieris depmeris. si solatōes tribulabe/
ris: si tēporalia paup̄ eris. Qui enī aliud p̄/
ter deū appetierit se affliget imo etiā si se ide/
bite dilexit se occidet. **S**i autē se odiēs. deū
dilexerit ipsū plenarie possidebit. **U**nde q̄
deū diligit ipsū tūc habet deū: ita q̄ si so/
lū deū dilexit ipsū plenarie possidebit. **U**n
q̄to pfecti⁹ deū diligit tanto pfecti⁹ ipsum
habet. **S**tultissimi homines q̄modo hic oculos
vestros nō ponit⁹ si vult⁹ vos ⁊ oia abhorre/
re. **C**erte cū viderit⁹ vos possidere creatore oim
⁊ mēs v̄ra in ipso q̄eta fuerit: oia mūdānam
vāitatē reputabit⁹ et corpora v̄ra dū adhuc
sūt mortalia tāq̄ stercorea erūt vob̄ abhōiabi/
lia ⁊ sicut q̄ auferret sterc⁹ v̄l aliq̄d abhōia/
bile ab oculis v̄ris: sic q̄ vos vsq̄ ad mortē af/
fligeret. **E**t sicut q̄ detestaret⁹ qd̄ abhōiare
mini gauderet⁹: sic q̄ vos detestādo iniurias ⁊
opprobria vob̄ dixerit ⁊ fecerit exultabit⁹.
Nā nichil poterit vob̄ euenire adusi q̄ sol/
latiōes ⁊ honores nō poterit vos decipere:
eo q̄ de ipsis nō cūtrat⁹ s̄ eoz p̄trariū apeti/
t.

tis. Aduersitates etiā nō poterūt vos decipe
qz ipsas affectatis. imo q̄to maior erit tri/
bulatio tāto maior erit consolatio. qz magis in
h̄ casu adimplebit̄ desiderii vestrū. Nō certe
sic deberet esse. Quis enī nō deberet gau/
dere si separaret̄ a vanitate z pūgeret̄ veri/
tati? Nōne hec oīa sūt vanitas? Et quid est
veritas. Nichil nisi de⁹. Et ideo oīa preter
deū autq̄ in ipsū tendūt abhorrēda sūt. Si
enī sic esses o homo q̄ in solo deo velles affici
z suū sitires honorē. z te vt dictū est nō di/
ligeres. s; odires. z ab alijs appeteres pcul/
cari. viā diabolo obstrueres vl obstruxisses:
vt ad te penit⁹ itrare nō posset. In h̄ enī cō/
cordāt doctores: q̄ oīs malicie causa ē timor
vel amor. imo etiā causa ipsi⁹ timoris ē amor
sui. Quomō ḡ ex timore peccare poteris. q̄ te
desiderabis affligi z p̄tēni z ab hoībz pcul/
cari. Et q̄modo amore tui peccare poteris. q̄
te pfecte odis. z creatorē tuū diligis? Nec
certe si habueris a feditate separaberis. z ad
pfectā inocētiā z sc̄titatē p̄sumationē p̄tiges
z q̄ aliquādo fuisti su⁹ diaboli. eris p̄ maxim⁹
in regno dei. Quid ḡ asseq̄ ista tardas? Qua
re negligim⁹ hāc mentis pfectionē habere?
Nunq̄d h̄ donū excellētissimū negabit nob̄

et si ab ipso illud postulare voluerim. **L**et
te nō. De h̄ te certifico. sicut possū: imo libē/
tissime h̄ tibi dabit. **N**ō dico q̄ tibi dabit
pati. q̄ nō oīb⁹ cedit h̄: s̄ tribuet tibi velle
pati. Et forte si dign⁹ fueris: etiā istud da/
bit tibi. Et si dicis nō possū tm̄ laborare. vt
ad tantā sc̄ritatē venīrē vt solū deū diligerē
z me sup̄ oīa abhorrerē. z ab alijs vilipendī
appeterē. Et ego dico tibi q̄ ad h̄ nō req̄nī
iste labor extrinsec⁹ aut corporis valitudo:
s̄ pot⁹ sollicitudo cordis. et corporis q̄s.
labor cordis z q̄s mētis. **N**ō requirī dico
multus labor extrinsecus. quia per illū de/
strueretur vel distraheretur homo interior.
Labor tamē pietatis et humilitatis ad hoc
et ad omīa vtilis est. dū tamē quietē mentis
homo custodiat. **N**ec requirī valitudo cor/
poris. quia repugnat valitudini sp̄ritus.
Requiritur autē labor cordis in surgendo.
z totaliter se euellendo ab istis infimis. et
ad celestia ascendendo. Et dū ascenderis.
requiritur quies mētis. **M**ultū enī abhor/
ret deus cum quis cum degustat. et ibi non
quiescit. sed potius tanq̄ deus non esset ei
sufficiens: redit ad amplexanda stercoza. et
sic inquinatus iterum vult dñm amplexari.

sed h̄ vni rustico facere non auderes. Ergo
ipsū deū pl⁹ oī rustico vilipēdīm⁹ Et nichilo
min⁹ volum⁹ q̄ in oīb⁹ satisfaciāt voluntari
nr̄e: s; nō est ita. S; si ipetrare volueris sine
repulsa h̄ tā pcellēs donū q̄ alia ad ipsū re/
uerēter pscēdas. ibiq; q̄scas ⁊ sollicite ro/
ga eū vt apli⁹ nō te pmittat redire ad vomitū.
Et si sic feceris nō dubito q̄ ab illo splē/
dore eterno illuminatus tuas misērias reco/
gnosces. ⁊ sup oīa te odibis. diuinā experis
bonitatē ⁊ oīa tāq; stercorea reputabis ⁊ cō/
iūgeris amoris vīculo soli deo. Qd ipse no
bis ccedat q̄ est bñdict⁹ in sc̄la sc̄loꝝ. Amē
¶ Qualiter homo debet in omni actione
frui p̄tēplatione. **¶** Capitulū. vii.

Homo bene
febrat⁹ amore sui creatoris esset
nichil in oīb⁹ q̄reret nisi q̄modo suo creato/
ri posset dili gēti⁹ ⁊ pfecti⁹ deservire. ⁊ ppriā
penit⁹ q̄tū posset volūtātē abscondēs solū
q̄ magis crederet deo placere cū ipetu animi
asseq; conaret. ⁊ sic in oīb⁹ ⁊ p oīa nō q̄ sua sūt
q̄reret. sed q̄ iesu xpi. obliuisceret qd amodo
sui. soli⁹ memor dei. Hic talis ⁊ tā⁹ p̄fer/
nore et amoris magnitudine vl̄ imēlitate nō

multū vt credo dīstīnqueret īter gradū et
gradū. vitā ⁊ vitā. statū et statū. psonā ⁊ pso-
nā. tēpus et tēpus. locū et locū. sed quocūq;
modo et q̄cūq; hora dīscernere posset quid
āpli⁹ suo creatori placeret statim pficere col-
laret: toto animi affectu tēdēs in deū. Quā
to enī creature ad deū min⁹ reducūtur tāto
sibi vel sese mutuo āpli⁹ vniunt. Omnino ḡ
pmunicās id est ad vnū pmune oīa reducēs
qđ facit quis cū nichil requirit in oīb; nisi
honorificentia dei ad quā facta sunt oīa et
ad hoc vniuersa ordinata. et in vno creatore
piungens. quod verū est cū vniuersa in deo
collocat et solū deū in oīb; intuet oīa pmu-
nicans et in vno creatore piungens. nichil in
oīb; nisi deū videret: semp̄ suspirās. sēp̄ ahe-
lans ⁊ ad seruīdū deo suo in oīb; totus accē-
sus. tot⁹ ignit⁹ nō p̄sideraret quid sibi sua-
ui⁹. quid dulcius esset. sed in omnib; quid
deo suo amabilius. O felix talis qui cū acti-
ua contēplatiua haberet quia sic dño mini-
straret. vt martha vt tamen a pedibus dñi
non discederet cū maria. sic se angelicis spi-
ritib; niteretur sformare. qui nobis mini-
strando a diuina contemplatione non vacāt
Quid enim est hoc (scilicet dño ministrare)

aliud nisi cū ministrat sano. cū vīstrat īfirmū
vel seruit īfirmo. semp in eis dñm inturi. et
frui deo in primo. **A**ssistendo seruit. manū
porrigit primū. et cor ad deū. Proximo ser
uit nō vt hoī: sed vt in hoīe deo. Totū sc̃p
refert ad iesū qui dicit. Qd vni ex minimis
meis fecistis michi fecistis. Et ideo cum in
lecto videt proximū īfirmū sibi videtur qd
videat xpm suū ac p hoc nichil sibi difficile
nichil sibi abhōiabile. nichil ignominiosum
estimat facere pro īfirmis. ac pro alijs desol
atis. sed oīa dulcia. oīa suauia. oīa amabilia
iudicabit. sc̃cū sic in proximo ministrat xpo.
Credo sine p̃iudicio q̃ qui sic vt dictū est fer
uēter et diligēter xpo. in primo ministraret
pure ppter xpm. tēdēs in xpm q̃ plus mere
retur ⁊ virtuosius moreret ⁊ a deo amplius
approbaret q̃ si ppo corpori xpi ministraret
Et hoc sic patere potest. Unus enī pessimus
homo. si videret xpm esse in vno lecto. ⁊ bene
cognosceret eū. nō est dubiū q̃ sibi feruēter
⁊ diligēter ministraret sed sibi id est xpo in
primo cū tāto feruore ⁊ diligētia ministrare
nō posset nisi pfectus vt credo. imo vt ita lo
quar. et plus q̃ perfectus. Et ideo cum toto
⁊ nimi conamine hanc gratiam habere conc̃li

mur. Quis de cetero abhorrebit leprosum
declinabit infirmum. negliget desolatum.
cum in eis intuemur christū et plus ibi pos/
sumus mereri et deo placere. vt probatum
est q̄ si etiam ministraremus ipsi christo. In/
dicabo tibi sponsa: quem diligit anima tua
Lerte in infirmaria iacet. ibi angustatur.
ibi dolore grauatur vel torquetur. **C**urre. ⁊
sibi ministra. sibiq; comparere infirmanti.
Cur instas sponsa cotidie vt sponsi osculo
osculeris? **A**ccede ad leprosum et osculare
eum: quia ibi iacet. **C**ur sponsa misera pre
sponsi amore languere te dicis et ipsum co/
tidie nudum: discalciatum et afflictum an/
te te vides transire. et negligis et etiam nō
compateris ei? **E**t si non possumus fratres
omnibus prestare obsequia. quia multi sunt
indigentes saltem omnibus compassionem
donemus et in omnibus consideremus chri/
stum. **C**redo firmiter q̄ si christum neglexe/
rimus in sceno vel in terra: q̄ ipsum non ha/
bebimus in celo. **A**udi quid ipse dicit. In/
firmus eram: et nō visitastis me. ⁊c. **I**te ma/
ledicti. ⁊c. **E**t bene nostis q̄ non sunt hec
verba mea. sed ineffabilis veritatis. **T**ime/
am⁹ ergo fratres hanc sententiā. qui rociēs

Vim actionis cum contemplatione

ut quis acquirat

neglexim⁹ eū. Nō interrogem⁹ eū de cetero.
nec dicam⁹ ei. vbi iaces. vbi cubas in meri-
die. qz iā nouim⁹ locū. Scim⁹ emē eū in ifir-
maria iacere. Nō autē restat nisi p̄stare obse-
quiū. **A**udite obsecro cōsiliū meū z non
aspiciat⁹ ad factū meū. Quid enī vult vt di-
xi cū actiua p̄tēplatiua vitā habere. vt suū
dñm in oīb⁹ p̄tēplet. videt⁹ michi qd hec via
sit breuis z bona. videlicet vt se totū recol-
ligēs itret ad cor suū z in itima cordis igre-
diēs se resoluat in deū. vt nichil nec videat
nec sentiat nisi deū z tūc aliq̄modo sic deifi-
catus z trāsformat⁹ in deū ad qd cūqz se ver-
tet nichil nisi deū p̄siderabit. et quid operis
faciat nō homini. sed soli deo facere existi-
mabit. Et dū hāc formā habebit vel tenebit
in oīb⁹ deū videbit. et in labore actiua. cō-
tēplatiua fruet⁹. Et si cōtingat. imo qz con-
tinget ab hac nobili forma discetere ad ipsā
statim nitat⁹ homo redire et hoc toties faciat
qz q̄si in habitū ducat. et hoc magis honore
et diuina largitate. qz aliq̄ industria ipetrare
se credat. Et si hec oīa nimis difficilia tibi
vident⁹ saltē ad hoc conare vt sēpet in oīb⁹
q̄ras facere qd sit magis honorificū deo. con-
forme xp̄o. vtile tibi z xp̄io. afflictiuū z igno-

miniosū corpori pprio. Qd ipse nobis pce/
dat. q̄ est benedict⁹ in secula seculor. Amen

Quoddā delectable ⁊ alectiuū **Ca. viij**

Adima mea liq̄facta
est. vt dilect⁹ locu⁹ est. ⁊c. **O**mira et
inestimabilis virtus amoris. Deū inclināt
ad terrā. mentē elcuat ad patriā. et deū et
aīaz. vl' hoīem simul ⁊ glutinat ad gloriā. deū
facit hoīem. et hoīem facit deū tēporalē sa/
cit eternū. imortale occidit. mortale imor/
tale facit. et ymū excelsū constituit. inimicū
facit amicū. seruū facit filiū. et abhominabi
le facit gloriōsū. frīgida facit ignea: obscura
facit clara. dura facit liquida. **N**ā aīa mea
liquefacta est. ⁊c. **O** s̄bū admirabile o s̄bū
nimīū delectabile. **E**govilissim⁹ ⁊ nequissim⁹
mus fuus tuus dñe ⁊ me⁹ qui etiā nō sum
dign⁹ aliqua tua creatura vocari nec esse q̄/
modo sū tibi tante caritatis vinculo colliga
tus. vt ad verbū tuū pre amore fueri lique
factus. **P**ardor amoris q̄ intima mentis in
deū infundis. **N**ā adamantina erat aīa mea
⁊ eius intima nimīū solidata. nūc amore li/
quescit. nūc extra se exit. ⁊ in deū rota iter
se diffundit ppriū locū relinquit ⁊ in deum

k .i.

currit. absorbet a deo et obliuiscit sui. **Q**
amor qd tibi tribua q me fecisti diuinum.
Uuo ego. ia no ego. uiuit autē in me xps
Inenarrabilis est virtus tua: o amor qui lutū
in deū trāfiguras. Quid ergo te potēt qd
dulci. qd iocundius. qd z nobili obsecro.
Bone amor q terrenā ponis in celū. deficio
tui memor. z facio me vniri dilecto. **O** felix
amor q nos facis lāquitos. z spōi nri āplexi
bus sustēari. **O** desiderabilis amor q sumis
delicijs repleas egētes. **S**z si liqfacta es ad
verbū ei. o aīa mea qmodo sustines āplex
ei. q nōdō nō es cōsupta ad oscula ei. **S**i
liqfacta es ad affatū ei qmodo nō es absorp
ta cū itras p valnera et p venas ad cor ei.
Sz o mira dulcedo z mira iocunditas. vt qd
nō meremur noiare possum masticare. Non
mereor esse acilla. z facta sū in delicijs carissi
mi. **Q**uis sufficit. tāti amoris etiā scintillā
modicā ineri. **Q**uid est hoc. **N**escio. cape
re neqō loquit: sz obstupesco admiratiōe. iocū
do: delectatiōe in ebrior exlātiōe. **S**z qd
merui qd feci vt tāta michi bñficia exhiber
Te psecut sū: z i te collocat sū. tuā faciē cō
spui. z tu oscula michi tribuisti te vulneraui
gladio z tu me a morte liberaisti. **T**e repleui

dolore ⁊ tu me gaudio ⁊ ⁊solatōe. **D**ecidi te
deū meū. ⁊ michi te felicē vitā tribuisti. **D**
mira mutatio dextre tue. **N**ō ergo mirū si
ad verbū tuū liq̄scit cor meū. imo de cetero
totus accendar ⁊ totaliter liquefiā. vt in te
totaliter sim effusus nichil p̄ter te vitā. nec
in aliud cogitata dicta vl̄ facta trāseāt vllō
modo. imo mirū videt̄ q̄modo nō sumus sic
intēti ad te: q̄ ignorem⁹ oīa p̄ter te. **S**ic nī
habem⁹ te. q̄d āpli⁹ volum⁹. **I**n te ḡ dulcissi/
me dñe iesu q̄lescat mēs nostra. et a te nec ad
modicū separet̄. **S**tultissimū q̄dē est tā no/
bilissimum et iocundissimum locum exire.
Quomodo audemus nisi dulcissimum spon/
sum insp̄icere: ne subtrahat a nobis. **Q**uid
queso nos mouet aliud intueri. **N**onne
terrena sunt stercoza: ⁊ hoc est summū bonū.
Quomodo omnia non desipiunt et despici/
untur. quomodo omnia nō fetent ad presen/
tiam tanti boni. **D.** o. o. stulticia hominū im/
piorum: redite p̄cuaricatores ad cor. **I**n
vobis est regnum dei: et vos pro sanie fel/
tidissima in sanitis: et diabolicam seruitutē
subitis. **I**n vobis est certe deus noster: cō/
uertimini super eum: et fruamini ipso. **E**t
quē prius cōtemnistis: nunc ⁊ de cetero con/

renti sitis. et hec sit portio vestra. Quod nobis concedat. qui vivit et regnat. Amen.

Quod sit homo bene ordinatus in cogitatione locutione et operatione. **Capitulum ix.**

Servus dei nunc
quod deberet. nec aliud. nec aliter cogitare loqui et operari: quam si deum facie ad faciem videret. Nec enim dubium est quod sic est nobis presens deus et sic nos videt sicut si essemus in celo ethereo in sede beate virginis: quamvis non sic influat hic sicut ibi. Et ideo quamvis eum non videamus ex quo scimus eum esse iuxta nos: et etiam in intimis cordis nostri: non propter hoc delinquimus plus vel minus vel aliter loqui aut facere quam si semper videremus eum. Tantum enim timeret suus imperatoris. si sciret quod imperator esset iuxta eum et videret eum. et ipse imperatorem videre nequeret quantum timeret si imperatorem videret: imo forsitan magis. Nullus enim servus est qui non timeat propter quod videatur a domino suo. Unde si sciret servus pro certo quod dominus suus non posset eum videre. nec etiam scire posset quod servus faceret non timeret tunc dominum ut credo. Sed si sciret se videri a domino et dominum tamen videre non posset tunc multum timeret. Quanto ergo magis dominum no

strū timebim⁹. q̄ nobiscū et in nobis est et
oīa intuet. debem⁹ semp moueri timore reue
rentia deuotione amore ⁊ erubescētia pctōz
Mirū est certe quomodo tā modica scītila
sicut est cor meum non abso. beť totaliter ab
īmensā bonitate diuina ⁊ q̄modo suus dei
amore dñi sui nō sp̄iebrat⁹ icedit. Hoc cre
do fieri si illi bonitati īmense uellet appli
cari cor suū. Unde de hoc nō dubitet aliq̄s
q̄ q̄toma gis illi bonitati diuine uellet ap
plicare cor suū. tanto melior ⁊ pfectior esset
⁊ q̄ in sūmo bono cor applicare posset. ut pe
nit⁹ oblit⁹ oīm p̄ter ipsū toto animi conami
ne in ipsū intēderet ibiq̄ q̄scceret nō statim
a tanto bono resiliēs. tūc credo q̄ absorpt⁹
dulcedine cōsumaret in statu. Tūc enī inter
solationes ⁊ tribulationes vituperia ⁊ ho
nores. blādimēta ⁊ opprobria īseparabilis
p̄trāsiret nichil sitiēs nisi deū suū ⁊ solū ei⁹
affectās honore. Tūc p̄prehēsor dici posset
potius q̄ viator. beat⁹ nō miser. āgelus non
homo. nō pctōr sed sact⁹. **E**t si ad hoc p
tingere cupis o homo hāc breuē regulā te
ne. Quicūq̄ uult esse cōsumat⁹ in statu. debet
de sua uirtute totaliter desperare ⁊ plenarie
se p̄uertēs et cōmittens in manib⁹ pietatis

immēse toto corde confidat de ipsa. nichilq;
quantū in se est omittens de ptingētibz fide
liter agat q̄tq̄d potest cernere ad sui p̄tinere
honore. **Sed** ⁊ hoc in p̄fata regula scriptū
est donū dei p̄ maximū. **Et** quisquis hoc ha/
buerit nō a se sed a deo fideliter habuiss: re
cognoscat. sciēs pro certo q̄ ad hoc p̄ se est
ip̄sibilis. sed p̄nus poti⁹ ad digna tormēta
mortis eterne. a qua morte nos custodiat ille
qui est benedictus in secula seculor. **Amē.**
De ordinatiōe ad primū. Capitulu. x.

De proximo accipe hāc
doctrinā. Unū quēq; hoīem de mūdo
reputa teipsū. **Et** si b̄ bene feceris. ⁊ in cor/
de tuo bene ip̄resseris. nō est dubiū quin bo/
nū suū sicut tuū diliges. ⁊ qđ ad salutē suā
spectare videris. sicut p̄ te sollicitē p̄cura/
bis oratiōe exhortatiōe ⁊ auxilio. ⁊ quocūq;
modo poteris. **Et** cū ipsū videris bona di/
cere vel facere repleberis gaudio. sicut si tu
diceres aut faceres. **Si** autē sciueris ipsū
esse in pctō aut ī aliquo specialivel sp̄rituali
delicto vel defectu nimīū dolebis. et ipsū
pro vt poteris a malo reuocabis et induces
ad bonū. De miserijs autē corporis sic cōh

patieris sibi. ac si illas in proprio corpore haberes et sic libenter ac diligenter fuies ei sicut faceres tibi. et etiam quod te debes odire. illum autem diligere. Et ideo si te offenderit dicto vel facto non plus curabis quam si tu ipse hoc fecisses vel dixisses et eo amplius tibi placebit quod tibi est maior mercedi materia. Et si quid feceris boni vel dixeris. non plus eleuaberis. quam si alius fecisset vel dixisset. Et si aliquem defectum non culpabilem feceris coram eis non plus curabis quam si in priuato ubi nullus vidisset fecisses. Inde etiam sequitur quod si vnum quicquam reprobaueris te ipsum quod nullum speciale habebis. et quod omnes tibi singulares erunt. nullum plus altero diliges nisi quantum noueris ipsum meliorem esse non quia tibi plus familiaris vel notus. Nec etiam circa quantumque bonum debemus affici. sed solummodo circa deum siue in se absolute. siue etiam in quantum illi vel isti tanta dona largitur. Possumus tamen plus orare pro illis quibus sumus magis obligati. Nec tamen sic orandum est pro illis ut alios dimittamus. Hoc autem solum appropriabis tibi scilicet tuam culpam et defectum tuos et quod te vilior omnibus reprobates. et non solum tua: sed etiam aliena peccata reprobates esse

tua ⁊ pro ipsis veniā postulabis sicut et pro
tuis. Et si dicas qmō possū oēs hoīes estima
re meipsū. Hoc te docz facere pfecta caritas
q̄ te eis pūgens vnū cū eis facit. Hoc tamē
clari⁹ intuet⁹ ⁊ ad hoc faciendū facili⁹ mouet⁹
q̄ cor suū in honorē dei totaliter radicauit
nichil aliud nec in se nec in alijs querens.

¶ Un̄ hec est via optima q̄ q̄ vult deū ⁊ p/
ximū diligere solū dei honorē sitiāt. et cum
magna aueritate q̄rat nichil aliud intērens
in oīb⁹. Qd̄ nobis pcedat de⁹ etern⁹. Amē.

¶ Qualiter zelatoari⁹ se ordinare et ha/
bere debet.

¶ Capitulū. xxi.

Ic debet esse
mod⁹ ⁊ forma pparādī ⁊ dispo/
nēdi vt possit q̄s fructificare in
primo sine sui detrimēto. qz ptingit aut cō
tingere aliquñ potest q̄ in pcurāda aliaz salu
tē ppa negligit imo ppa suffocat. Cū ḡ vis
pro primo orare. ei pdicare. lectionē legere
vl' ei⁹ pfessionē audire. aut aliq̄ talia facere.
Primo faciē mētis ad eternū lumē cōuerte
⁊ ad ei⁹ splēdorē. Cōfortare spū vt nō pua/
leat caro. Abstine ab exteriori hoīe quantū
potes. vt solū sis iterior ad iteriora puerfus

Tunc eundē interiorē hoīem in prio cōsidera
de ei⁹ exteriori nisi i q̄tū ad interiorē ordinat
nō curās. **T**ūc interior tuus hō ad interiorē
primi ouertat. ⁊ vtriusq; exterior in supradi
ctis actib; tanq; vanitas negligat ne p exte
riori interior ad vana trahat. Ipsū g; exte
riōrē primū hoīem tanq; sacculū stercoꝝ relin
quēs cōsidera interiorē ad ymaginē dei factū
san guine xpi redēptū. locū spū sancti. habita
culū xpi dei virtutis ⁊ sapiētie sedem et ad
eternā beatitudinē possibīlē. **T**ūc honoris
dñi tui sitibū dus īgemisce ⁊ plora. qz eius
ymaginē vides denigrari. p̄ciosissimū san
guinē sculcari spū sancti habitaculū pollui
spōsam xpi p̄stitui. ei⁹ sedē deici. et totā suā
beatitudinē pro vilissimis stercoꝝ p̄tēni.
Mirū certe vidē q̄modo iusti oculi possunt
a ploratu cessare videntes tantā velaniā in
primo. imo etiā fuisse aliquādo in seipso et
tantā iniuriā deo suo fieri. **Q**uis michi queso
dabit vt cū mardocheo indut⁹ sacco p̄ rāta
populi nece. non iminēte vt illa iudeoꝝ. sed
iam facta cotidie plorē imo p̄tinuevsq; ad fo
res palacij vlulando incedens. **S**i enī ille
pro. corporali morte iudeoꝝ tantū dolorē ⁊
tristitiā propter nimīā plenitudinē caritatē

publice pretendebat. quomodo ego miser la-
crimis impono quietē. qui infinitā stragem
video aīaz et deū meū pro nichilo reputari.
Animetur hīs aīa viri iusti et dei sui con-
temptrū nō sustinens animaz mortē ab hor-
rens conetur modis oībz quibz potest aīas a
peccatis liberare. Quomō potest dicere se
deū diligere et ei⁹ amorē appetere qui eius
ymaginē videt iacere in sterquilino et nō cu-
rat. Aut q̄modo si cogitat q̄ fili⁹ dei p̄ aīabz
redimēdis mortu⁹ est. q̄modo et ipse p̄ aīabz
mori nō cupit. Et maxime cū videt xpi san-
guinē pedibz cōculcari. q̄modo queso potest
hanc sui dñi iniuriā sustinere. Quomodo se
rotū nō fundit in oratiōe. cotidie clamat in
p̄dicatiōe. aut p̄imos instruit lectiōe v̄l eos
audit in p̄fessione vt hunc sui dñi sanguinē
recolligere possit. aīas recolligēdo et cōuer-
tendo. Quid plura dicā. Credis ne te esse
habīaculū spūs sancti qui vides ei⁹ tēplū la-
trinā fieri et nō clamas sed dissimulas. qui
solū tuā quietē requiris. Absit. Quomodo
ergo credis te spōsi amicitia habere qui ei⁹
spōsā ab adulterio nō custodis. aut adulte-
rantē nō reprehēdis cū facultas non desit.
aut eā festināter ad spōsū nō reducis. Aut

Quomodo poteris eternaliter summo bono frui
quod vides adeo precepti. ut pro vilissima sanie
commutetur aut negligat immo potius blasphemetur.
et tamen ab hoc contemptu negligis animas
remouere et ad eius amorem pervertere? His
auditis scindatur obsecro corda nostra. et
nullomodo tantam dei iniuriam paciamur. *fa-*
teor (ut vos ad animarum zelum alliciam) in corde
meo iacere. quod si certissimum esse quod nunquam de-
berem perfrui deo meo nichilominus ad hono-
rem suum velle liberrissime pro qualibet anima
peccatrice semel mori. ita quod tot mortes in pre-
senti sustinerem. quot sunt in mundo anime pecca-
trices. ut ipse consequeretur gratiam in presenti
et gloriam in futuro: quanto magis si secum debe-
re postmodum gloriari? *Ista* carissimi scilicet diui-
nus preceptus et animarum iteritus sunt qui deberent nos
inflammare ad predicationes. confessiones. orationes
et ad bonorum exemplorum exhibitiones. non vana
gloria. non cordis iactantia non complacentia hu-
mana. non aliqua utilitas mundana. *Solum* ab
animabus iesum christum crucifixum queramus. pre-
te enim sunt precio magno ut aut precium red-
dant aut in emptione permaneant. Inebrie-
mus eas sanguine non curiositate: ut sic do-
minum nostrum crucifixum concupiscant.

Dicat q̄libet nostrū eīs. nichil iudicauī me
scire inter vos nisi dñm iesū z hūc crucifi //
xū. non certe aristotilis vel platonis philo //
zophiā. Illū enī reputo hoc solū verbū dice
re posse. q̄ nichil a primo nisi passionē xpī re
quirit et in q̄libet primo sibi videt q̄ vide
at iesū xpm passū. Unde signāter dicit iter
vos nichil me iudicauī scire. zc. Quid dicā
Nō solū vestra nō volo aut vob placere cu //
pio. sed nec etiā vos ipsos aut aliquid aliud
cognoscere me iudico. sed in oīb solū dñm
iesū z hūc crucifixū. Et bene dicit nō iudica
ui qz z si alia habitualiter sciā sic tamen ad
hoc scz ad xpī passionē sū totaliter itent⁹ vt
meū iudiciū ad aliud nō flectat. Posset autē
illud verbū aliter ad aīaz consolationē expo
ni id est tantū sū in hac passiōe in deū iebria
tus vt q̄cqd aliud offerat michi. aut visui vl
gustui seu auditui siue aliq̄ sensui. et q̄cqd sit
p̄ter istud totū reputo esse nichil. qz iā nō de //
lector. iā nō gloriōz. iā nō morōz nisi in san //
guine xpī. Ad hūc enī totaliter sū p̄uersus
Nō sūt oculi mei pleni adulterio sed xpī toz
mēto. Nō os meū plenū est detractiōe sed
xpī passiōe. Et sic de alijs psequere sensibz
q̄cūq̄ es q̄ hoc dicere potes qz plōge est a me

verbū istud. Et si in vobis istis non fuit hec
intērio pauli. sit tamē intētionā. qz nō itēdo
hic intētionē pauli exponere. s; nostrā deuo/
tionē excitare. Qd nob cedat. qui est bene
dictus in secula seculorum. Amen.

Qd aīa debet aff. ci tantū amorē xpī ter/
renorū vilitate ptepta. **Capitulū. xij.**

Anima rationalis
ad ymaginē diuinā pcreata iter deū
z irracionales creaturas mediā cōstituta. nō
ad īfima per amorē se deberet īclinare. sed
solū se erigere ad deū. ei⁹ iebriata amore īse
riorū vilitate ptepta. Et si ad aliquā ptinge/
ret se vertere creaturā etiā equalē vt pote
aliū hoīm aut aglorū. statī deberet oīa ad amo
rē dilecti referre. solū ad suū sponsū vnicū
medullit⁹ z īpctualiter tēdens nichil īueniēs
colūbina spōsa in q̄ nisi in spōso req̄escat pes
ei⁹ nec etiā appodiet^r aut adhareat vllō mo/
do. Nescit castissima spōsa viuere nisi cū spō
so. sicut nec piscis nisi in aq̄ vl' īfra aquā. Ibi
vīcat vl' nīcat aīa delicata. ibi delectat^r ī bi re
fici^r ī enarrabili z suauissimo nutrīmēto. Si
q̄modo exit statī īcipit palpitare statimq; ad
igneū flamē seu flumiū rapidūq; redit extra

ipsū oīa suspicās mortē esse tota liquefcit ⁊
resoluit in dilectū. **D** amor qđ facis Quid
hoc amore nobili⁹ qđ vtilius qđ suavi⁹? Et
tamē oēs aut q̄si oēs negligūt hūc amorem.
Nūc hīc dici pōt. Qui manet in caritate in
deo manet et de⁹ in eo. Qđ nob. ⁊c. **De/**
scriptio beatitudinis. Capitulū. xij.

Accipe carissime

frater sane verba qđe beatitudine di/

cā indign⁹. Nō sic puto eā posse describi. tu
tamē corripce. Beatitudo est plena ⁊ itīma in
deū resolutio. Beatitudo est sūma exultatio
de honorificētia dei. Beatitudo est castissi/

mus ⁊ eternis āplexib⁹ spōsi cū spōsa vl' spō/

se cū spōso matrimonij cōsūmatio. Beatitudo
est diuine dīcedinis iēbriatio sine fine. Be/

atitudo ē solis iusticie splēdor etern⁹. Beatitudo
est cū īmenso desiderio plena relectio.
Ad quē nos pducatur. qđ uiuit ⁊ regnat p eter/

na secula iesus xps. Amen.

Oratio deuotissima. **Capitulū. xiiij.**

O Deus me⁹. D amor me⁹. D
lux delectabilis. D suauissima irradi/

atio. D iocūdisima cōtemplatio. D nutrimentū

deificū. pabulū suauissimū. sapidissima degu-
statio. idicibilis refectio. **D** mellifluū oscu-
lū z āplex⁹ felicissim⁹. **D** idissolubil⁹ coniunctio
cordialis diffusio. medullaris transformatio.
D accessio amāissima. inflamatio iocunda. ebrī-
atio sobriissima z liq̃tio solidissima. **D** spō-
se me⁹. **D** de⁹ me⁹. **D** amor me⁹. **D** cordis
iubilus. **D** mētis ardor. **D** amoris incēdiū
D dulcissimū solatiū. **D** verissimū gaudiū.
Irradia fulgoribz aīam meā dulcissime ca-
l⁹ etatis tue trāsfirā iaculo. z amoris facibus
inflamā tā sapidissimis affectiōibz tuis z amo-
re languētibz desiderijs refice dulcoratam.
Amen. **¶** Quedā notabilia. **¶** Caplin. xv.

Senim aliquis
princeps iuitasset aliquē paup̃rē vi-
lissimū hōiem ad p̃uiuiū habūdās z delicatū
ī q̃ oīs sufficiētia z suauitas reperiri posset. q̃
reperire posset ī aliq̃ creatura. et ille vilissim⁹
hō nausearet sup̃ illo nobilissimo p̃uiuiō. et ad
stercora poti⁹ ibīaret. deberet stultissim⁹ re-
putari. sic imo sū p̃patōe magis stult⁹ reputari
debet q̃libet hō. z p̃cipue sacerdos q̃ celestibz
alimētis vescit⁹. si cor suū istis corruptibilibz
applicat. Et sicut sapiēs z deliciolus homo

fetidissimā saniē nō solū nō appeteret. s; nec
etiā videret vl' noiāre vl' audire noiari ab //
horret. sic oīs vir pfect⁹ et sacerdos p̄cipue
abhorreere deberet q̄cqd illas iternas deli //
cias modo aliq̄ ipeditet aut illud xpi habi //
taculū modo aliq̄ macularet. Unde oī custo
diā deberet custodire cor suū. **Q**uira cecī //
tas oīm ipioꝝ q̄ magis eligūt p̄cio aīe sue a
diabolo emere vnā fetidissimā p̄solationē ⁊
vilissimā q̄s sūmā ⁊ excellētissimā p̄solationē
a deo gratis habere. **Q**uis enī nō putaret
stultū illū q̄ potius veller ab vno tabernario
vinū corruptū ⁊ fetidissimū emere p̄cio oīm
bonoꝝ suoꝝ et se totaliter oī bono pro tam
vilissimo potu expoliare. q̄s ab vno alio dul //
cissima vīna grat̄ habere et ex h̄ oīb; bonis
repleri. **H**ac stultitiā et mltō maiore adīplet
p̄ctōꝝ. **S**icut enī stult⁹ reputari deberet et
nūq̄s ad opulētiā pueniret ille mercator q̄ in
catenuo mercantiū: loca ⁊ tēpora ⁊ modum
mercādī notaret. ⁊ hec etiā referret alijs et
in seipso sepi⁹ hec repeteret. ⁊ nūq̄s tñ mer //
cationē bonā vl' vtilē faceret. sic q̄ tota die de
regno celoꝝ scripta multiplicat ⁊ ipsi s̄ vacat
⁊ alijs etiā p̄dicatiōe denūtiat. ⁊ tamē nūq̄s
aggreditur aliquē operationem bonā. **Q**uid

prodest o stultissimi mercatores flutere ⁊ p̄di
care: ⁊ opere nō implere. Sicut spōsa delica
ta ⁊ nobilis q̄ haberet nobilissimū sponsum
⁊ pulcherrimū ⁊ sapiētissimū. ⁊ optimū non
inclinare⁹ ad efficiendū circa aliquē fetidissi
mū leprosu. sic ḡ multo magis affect⁹ viri p
fecti nullo modo nō solū separari. s; nec etiā
retardari deberet ab amore dei sui propter
amorē alicui⁹ creati nec vllomodo put potest
deberet affici circa aliquē creaturā. s; poti⁹
deberet abhorrere ⁊ abhōiari: sicut supradī
cta spōsa p̄dictū leprosu. **Q**d nobis ccedat
⁊c. Quedā alia notabilia. **C**apitulū. xvi.

Sic pie iuste et caste
debet viuere vnusquisq; ac si sciret p̄pe
et p̄ certo se eadē die vel statū migratur⁹ vel
moritur⁹. Unde nō est p̄fectiōis vt credo q̄
p̄muniter dicūt mlti. Si scirē me moriturū
īfra breue tēpus. ita bene me prepararē ⁊ tā
sancte viuerē. Debet enī p̄fect⁹ dicere nō sic
sed sic. Si mille milia ānoꝝ viuerē. ⁊ hoc sci
rē p̄ certo ita studiosē tā iuste ⁊ sancte ac sol
licite volo deo meo fuire ac si hodie deberē
de hoc mundo transire. Et in hoc filius: nō
mercenari⁹ vl' seruus appareret. Sicut enī

diligo deū et ipsi fuiō ppter se. cū eque bō /
nus sit si multū vixero sicut si parū. ita debeo
ei seruire et eū diligere si multū vixero sicut
si parū. **Qualiter se debet habere sacerdos**
cū ad corpus xpi veniūt. **Capitulū. xvij.**

Ad missam celebrādam
sex cōsidero attrēdenda. **Primū** est
ratiōis discretio respectu veritatꝝ vt scz sci /
at qd quis recipere debet. Quid qz vez deū
qui fecit celū et terrā. et vez hoīem qui pro
nobis pependit in ligno. Quis qz homo nō
bestia nisi per peccatū. Unde pre ceteris re /
pellat a se sacerdos bestialitatē pcti. **Se**
cundū est mētis deuotio aut eleuatio respe /
ctu eiꝝ sanctitatꝝ. Debet enī sacerdos cōside /
rare q quē recepturꝝ est sanctꝝ sanctorꝝ oīm
est et oīs sanctitatꝝ origo. Et ideo quantum
potest sancte et deuote accedet ad ipsū. a se
expellens oīm amaritudinē peccati p lacri /
maz ꝓpunctionē et oīm ariditatē per deuo
tionis orationē et dulcedinē. **Tertiū** est
anīmā reuerentia respectu sanctitatis et ma
iestatis vt scilicet ad tam excellentem do /
minum vereatur accedere tam vilissima cre /
atura. Si enī ante imperatorem nō esset

filial

Exemplum

Religiosi

dign^o stare homo infectus putredine. quā-
to magis dominum recipere in sacramento
altaris. indignus est homo miser. cuius oēs
iusticie sunt sicut pānus menstruate. Et si
iusticie sunt tales qualia sunt peccata. Et
quidem indignissimus est ad hoc omnis ho-
mo. Consideret tamen q̄ maior est dignatio
diuina q̄ in dignitas nostra. benignitas sua
q̄ miseria nostra. ¶ Quantum est amor et
desiderium cordis respectu sue bonitatis et
benignitatis. Unde multum cauere debet
homo ne cum tedio aut cordis tepore ad il-
lud sacramentum accedat in quo continetur
summa bonitas et infinita iocunditas.
¶ Unde mirum videtur quomodo in ista
receptione homo non liquefit amoris calo-
re et quomodo non absorbetur suauitatis
dulcore. Consideret ibi sui domini passio-
nem si vult ad eius amorem accendi. et illi-
us nobilissimi corporis et sanguinis cibari-
onem. si vult desiderium prouocari. et tan-
dem refici prouocatum. ¶ Quintū est pro
se et pro alijs affectuosa et humilis deprecatio
in sermone respectu sue clementie. Ab ipso
enī secure potest petere q̄ dicit petite et acci-
pietis. quate et inuenietis. Et ad hoc credo istud

6
Altho ad
sacramentū maxime esse institutū. vt postulet
venia ⁊ gratia ipetret in oblatiōe illi⁹ excel/
lētissimi holocausti. ¶ Sextū est toti⁹ hoīs
sūma diligētia respectu sue imēse nobilitat⁹
sue nobilissime imēnsitatis. Si enī cū di/
ligētia magna seruit alicui p̄cipi seculari
quāto maiori diligētia debet sacerdos dño
suo ministrare et cū omni vigilātia ptractare
illud altissimū et dignissimū sacramentū ac
si nichil aliud esset aut nūq; aliud facere de/
beret. Debet esse ibi tūc intērio tota. platio
sufficiēs ⁊ distincta vt nichil ibi sit p̄sum
vel diminutū. Debet esse nichilominus ibi
p̄trectatio pūda et discreta ac omni hone/
state ornata vt sint oīa ibi honesta et sic oīa
cū sūma diligētia ibi op̄ret sacerdos. ¶ Ad
hoc p̄sulo cuiuslibet sacerdoti vt p̄e ceteris
hoīb; se oī tēpore ab his oīb; q̄ aliquo modo
cor suū habitaculū sūmi regis sui polluere
possunt siue parū siue multū tā occasionali/
ter q̄ actualiter elonget se q̄tū potest. Tūc
autē p̄cipue cū ad missā celebrandā vadit a
cūctis se abstinēat quantū potest et se totum
recolligat in seipso nec sensus nec cogitatio
ad aliud diffundant. suā p̄sciētia discutiāt
diligēter. ⁊ qđ inenerit lauādū lauet habū

dantia lacrimarū vadat ad p̄fessorē suū ⁊ ex
tra euomat oīa venenata et īmediate pacta
penitētiā si tūc facere poterit recolligat se //
metipsū . ad diuinā maiestātē eleuet mentē
suā . diuinā cōsideret magnificētiā et ad p̄
priā miserā se p̄uertat . vt sic videat q̄ ma //
gnus est dñs ⁊ q̄ paruus seru⁹ . imo q̄ van⁹
et iutilis fuus . Intret q̄tū potest in deū . et
in seipso quantū potest ad nichilū redigat .
Et cū fuerit alterat⁹ ⁊ diuin⁹ effect⁹ vt quasi
nichil audiat . nichil videat . nichilq̄ sentiat
aliud nisi deū ⁊ p̄ter deū oīa reputet vani //
tatē . Tunc cogitet q̄lis fuit erga nos dile //
ctio dei nrī . q̄ sic p̄ vili re imo p̄ tā detestabili
voluit vilis vermis reputari et sic vilē sibi
vnire natura et in ea vilissimis et abhoiabi //
lissimis tā seua et t̄pia voluit sustinere . Tūc
ruminet illā magnificētiā caritatē ⁊ illo īesti //
mabili ardore q̄tū valerīflamet . Et cū igni //
tus fuerit caritate circa dilectū adaperiat
viscera pietatē et sic p̄ se vilificatio afflicto ⁊
letaliter vulnerato cōpatiat̄ intra se oīa illa
vulnera in se trāsformet ac si ipsemet iā esset
letaliter vulnerat⁹ . Et vt magis vlnera xpi
ei⁹ aīo īprimant̄ discurrat p̄ singula vulnera
et nūc q̄tū . in illo vulnere passus sit meditet̄

nūc quantū in isto et quantū in illo. Nunc
quāta et quāta fuerit ista obprobria / nūc etiā
quāta et nūc quāta et quāta fuerint illa flagella
existimet diligēter. Et cū sic in ista medita-
tione fuerit cū xpō crucifixus qz hoc mari //
me ī isto exigit sacramēto. tūc cogitet q illā
tā nobile carnē in crucis ara imolatā p nob
dignat⁹ est donare in cibū. et sanguine eius
effusū p redēptione humani generis de la-
tere suo in potū. Et nūqz credas q sanguis
ille quē recipim⁹ in altari sit extra corp⁹ ei⁹.
Sed tamē vt effusū pro nobis in passione
recipere debem⁹. id est sub illa intēctione vt
tūc ei⁹ dilectionē erga nos mēs nostra rumi-
net et p̄sideret illi⁹ magnificentiā sacramēti
et (hoc itelligo) quantū potest. qz vir poterit
aliquā uestigare scintillā tā īmensi amoris
dñi nrī iesu xpī: in hoc magnifico sacramēto
Et cū bene ruminauerit illud magnificū sa-
cramentū saluatoris. et tā quēdā celesti dul-
cedine ibutus fuerit humiliter et reuerēter
ad hoc sacramentū accedat et cū omni dili-
gentiā missā psequat. ad habitis alijs circū //
stantijs quas in hui⁹ principio capituli per-
tractauit. Cū autē recipere debuerit. aliqua po-
terit p̄meditari si placet vt pote dicat in cor

de suo. Ad istud tã nobile sacramentũ susci-
piendũ nõ sufficeret mille ani ad preparati-
onẽ condignã. Quãto magis ego miser idi-
gnus sũ. qui cotidie pecco. & corrigibilis ppe-
uero & ipreparatº accedo. Quare dñe me fe-
cisti vt tibi tã execrandã iuriã facerẽ, q te
pono in latrinã pctõz aie mee. Etenĩ nõ est
cloaca tã ferida: sicut peccatrix aia mea. Uti-
nã saltẽ p hãc imudã aiam meã aliqñs opu-
ctiõis flumiº ptransisset: vel decurrisset. vt ibi
nõ fuisset tãta pctõz sanies pgregata. Dñe
iesu qd est hoc. Nunqđ ibi te ponere debeat.
Sed in infinitũ maior est tua mĩa. q̃ mea
misericordia. Et ideo de tua benignitate solũ pfi-
dens te & psumo sumere. Sic infirmus ach-
cedã ad te medicũ dulcissimũ vt sic tua me-
dicina liberet. Quanto enĩ plus infirmº sũ
tanto plus te indigeo deº meº. & in liberatiõe
mea magis apparebit tue imensitas pietatĩ.
Accedã ergo ad deũ meũ pfideter qz infini-
te sunt misericordie eius. & secum finar de-
licijs beatorum. Ingrediar ergo sponsa ad
sponsum secũqz volo inseparabiliter cõmo-
rari. Nolo amplius alteri adherere. vt cum
ipso solo gaudium habeam sine fine. Nec
pialia qui dicere voluerit corde dicat. non

ore. qz nō credo expedire illic pferre alia. q̃
illa q̃ icanone p̃tinet. ¶ Et nota q̃ sc̃d̃z meū
iudiciū hec duo ad istud sacramentū effica-
citer recipiēdū valēt scilicet cōpassio mort̃
xp̃i. ⁊ vilificatio ⁊ ānichilatio sui. vt scilicet
quantū potest vilis fiat ⁊ indign⁹ in oculis
suis. qui recipere debet. Lū autē sacramētū
expletū fuerit cogitet in corde suo et dicat
Post tā nobilē cibū nolo stercora degustare
Et cū ipse sit sūma iocūditas nolo de cetero
affici circa aliquā creaturā. Si autē nullam
affectionē seu refectionē spiritalē ibi habu-
erit. recogitet signū esse infirmitatis vlt̃ mort̃
Ignē enī posuit in sinu ⁊ calorē nō sentit: mel
posuit in ore. ⁊ dulcedinē nō p̃sensit. Et itē
talīs suā miserā recognoscat ⁊ mutet in me-
lius vitā suā. Si vero refectionē spiritalē
ibi receperit nō sibi attribuat. s̃z infinite bo-
nitati maiestatis diuine. q̃ se ipsā ad bonos
et ad malos extēdit. et dicat in corde suo. In
me dñs de⁹ mirabilia operat̃ ad detestatio-
nē miserie mee ad auertendū me ipsū, et ad
quincendū beneficijs iniquitatē meā magnā.
Nā me mortuū sentire fecit ⁊ vermē vilissi-
mū celestia degustare. Si michi p̃ctōri t̃
fecit dñs qd faciet si correxero vitā: cor

cū toto conamine voluero me in meli⁹ pro/
mouere ⁊ celestibz meditationibz dedicare
vel occupari. et de cetero sibi soli adherere.
Qd̄ tamē facere recogitet auxilio dñi. non
ppria virtute. Et sicut cogitat. sic opere ad-
impleat. Qd̄ nobis ꝓcedat q̄est benedict⁹ in
sc̄la sc̄loꝝ. Amen. **P**etitio ad excitandū
cor in amorē d̄cissimi iesu. **C**aplin. xviij.

O Domine deus
me⁹ q̄modo ausus sum te alloq̄ vi-
lissima creatura. Nā fetidissim⁹ ⁊
horribilissim⁹ sū. ⁊ vile ster⁹. s̄misqz neq̄ssi-
mus et vanissim⁹ homo. Tu autē es de⁹ d̄oꝝ
rex regū. dñs dominatū. om̄e bonū. om̄e
honestū ⁊ pulcrū. oīs vtilitas oīs amenitas
oīs suauitas. fons splendoris. fons odoris.
fons amoris. fons dulcoris ⁊ itim⁹ dilecti-
onis āplex⁹. Et tamē me rogas. ⁊ ego fugio.
de me es sollicit⁹, et de te nō curo: michi sp̄
suis. ⁊ ego te semp offēdo. te michi tribuis.
et ego te sp̄ ꝓtēno. me q̄ vanitatē ⁊ nichil di-
ligis: et ego te infinitū et inenarrabile donū
sp̄erno. fetorē. horrorē. mortālē dolorē. tibi
o b̄tissime. benignissimē amantissimē sponse
prepono. plus me allicit creatura q̄ creator.

vanitas q̄ eternitas . detestabilissima mi-
seria: q̄ suma felicitas . Plus me inclinant
sordes: q̄ eleuet pulcritudo / seruit⁹ q̄ ma-
gnitudo / amaritudo q̄ dulcedo . Nā et me-
liora sunt vulnera diligētis q̄ fraudulātis
oscula . Et tamē plus approbo z affecto frau-
dulānt⁹ vulnera . q̄ diligētis oscula . S; ne
reminiscaris dñe delicta mea vel parentū
meorū: sed pietatē tue viscera et dolores vul-
nerū tuorū . Non qđ ego sed tu fecisti . in me
respice . Nō qđ ego: s; qđ tu pro me sustinuisti
cōsidera: Si me vt ostendis diligis . cur me
relinqs . cur me vagari pmittis? Me ergo
amātissimo tene timore . restrīge amore . q̄eta
dulcore . Dulcissime spōse . nescio . neq̄o . nolo
tibi seruire . tibi adherere . te toto corde . imo
vix vna particula cordis amare . Et h̄ in me
operari potes . tu scis . Hoc de me tu vis et
a me exīgis . Quid ḡ deficiā in beneplacito
meo . vel tu in tuo . Obsecro vt nō p̄ualeat hō
sed de⁹ . Nolo in hac p̄trarietate deficere:
sed me reficere . nō succūbere sed succurrere
festināter . Vniēdo luxuriose me vides . z me
nimis imo me z tuas creaturas lasciuē amā-
do . totā meā substantiā dissipauī . Nūc reco-
gnosce ti penuriā z miseriā suā et famelico

appetitu ad paterne mēe viscera redeūti suc-
curre miserēdo. ⁊ me oculis tue pietatis agno-
sce. ⁊ dignare michi radijs tue gratie leta-
būdis occurrere. ⁊ cū aplexibz pacis ⁊ q̄etis
oscula largiaris michi. **C**erte recognosco q̄
incelū. id est totā curiā celestē ⁊ ecclesiā ro-
manā. imo ī oēm creaturā tuā ⁊ corā te. p̄tē //
nēdo peccauī. imo etiā tibi solī peccauī ⁊ ma-
lū corā te feci. ⁊ certe nō sū dign⁹ vocari fi-
lius tu⁹. imo nec mercenari⁹ vl' etiā suus tu⁹
aut aliqua vilissima creatura tua. **S**ed mi-
serere mei et dele iniquitatē meā. vt iustifi-
ceris in sermonibz tuis. et vincas cū iudica-
ris. qz dicūt aīe mee inimici mei. nō est sal⁹
ipsi in deo eius. **O**bsacro iube vt dēi michi
prima caritatis stola. fidei feruētis anulus ⁊
calciāmētis eleuatis ⁊ confirmatis spei. prote-
gantur pedes id est affect⁹. sanguine verivi-
tuli occisi. īpinguetur effectus ⁊ reficiatur
affectus. **A**perias cor meū bone iesu ad tuā
valnera: vt quantū me diligas recognoscā
vt sic ebrius tuo sanguine totus in te resola-
uar amore. **I**ntret dolor tuus in intima mea
⁊ erpiet omnē amorē meū alienū. **S**im tecū
crucifixus mūdo. vt sim mortuus ⁊ vita meā
abcondita sit solum tecum in deo. **O** vita

vera. vita btā. vita felix: q̄ abscondita est ipsi
mūdo. ⁊ associata ipsi xp̄o. in deo centro suo
q̄erat. Unū est michi necessariū vnū solū q̄ro
Abscedat ḡ a me fantasmatū multitudo qz
vn⁹ est dilect⁹ me⁹. vn⁹ est sp̄s me⁹. vnus
est amor me⁹ dñs me⁹ iesus xp̄s de⁹ meus.

Nichil ḡ michi sapiat. nichil ḡ delectet. ni-
chil me alliciat nisi dñs iesus xp̄s. **T**or⁹ sit
me⁹ ⁊ tor⁹ sim suus. et fiat cor meū vnū cum
ipso xp̄o. nichil me iudicās scire. nichil ama-
re. nichil affectare. nisi dñm nostrū iesū xp̄m
et hūc crucifixū. Ergo bone dñe iesu recol-
ligeme viscerib⁹. refice vberib⁹. iebriavul-
nerib⁹. **E**ui gila ḡ aīa mea ad viscera xp̄assi-
onū. quib⁹ plorauit sup hierusalē. sup lazaz
⁊ in cruce. imo in illis sup te. Et egrediebat
flum⁹ de loco voluptatis ad irrigandū para-
disū q̄ est in q̄tuor capita diuisus. Si enim
flum⁹ lacrimaz egrediebat de loco voluptat⁹
⁊ oīm delitiar⁹. quāto magis debet egredi de
loco oīm spurciar⁹. Ergo bone iesu pro me
sūmis delicijs plen⁹ plorasti. **E**ui gila etiam
aīa mea ad vba instructionū exhortationū. et
pmissionū q̄ habes de vbo vite eterne. **E**ui-
gila etiā ad verba exprobratiōis. illusiōis ⁊
occisionis. ad dolores scz passionis ⁊ com-

passionis. Attēdite in qđ z videte. si est do-
lor sicut dolor me⁹. imo dñe attendā z videbo
si est amor sicut amor tuus. imo et si est amor
nisi amor tuus. Et ideo nichil nisi te vlppter
te volo amare. Tu dñe iesu me iniquum et
pessimū pteptorē tuū. vilissimū fetorē ster-
coris et horrore vermiū. tantū amasti: vt tāta
pme sustinere et pati dignareris. et ego te
infinitū bonū. patrē piissimū. sponsum dul-
cissimū. oīs pulcritudinis suauitatē et sācti-
tatis fontale pīcipiū nō tātū diligāvt saltē
pro te moriar mūdo. Immo moriar z michi
vt tot⁹ tecū affixus ligno nichil sentiam nisi
te vt et viuā ego. iā nō ego: viuāt autē in me
xps. Quid ergo retribuā dño p oībz q̄ retri-
buit michi. Calicē salutaris accipiā: z nomē
dñi iuocabo. Sit ġ hic calix passionis cō-
tinu⁹ in corpore. salus sup habūdātē gratie
radicez in corde: melos diuine laudis diffū-
dat qđ indefinēter in ore. Laudabo enī deū
meū in vita mea. psallā deo meo qđ diu fuero
Jocūdū sit ei eloquiū meū: ego vero delecta-
bor in dño. Eleuabor et ostendā ei faciem
mentis. et in aurib⁹ ei⁹ ab ore meo resonabit
immensa gratiaz actio et magnificentie sue
laus. Recedant ergo de cetero omīa vetera

de ore meo. et de animo meo. quia de⁹ scien/
tiar⁹ dñs est et ipsi preparantur cogitatio/
nes et voces. Arcū fortūū superabo. et indu/
ar virtute exultabo. Gaudens gaudebo solū
in dño: et replebitur os meū iubilō et omnia
ossa mea exultabūt in deo meo. quia me totū
offeram saluatori meo. Quiescet cor meum
in dulcedine bonitatis immense. laudabo
excellētiā glorie suę me et sequar vesti/
giā passionis acerbe. Corpus conculcetur.
cor eleuetur. laude vero repleatur os meum
vt die ac nocte cotidie dei mei magnitudi/
ne loquatur vel cantet. Omnia abiiciens. to/
tus inteficiens. nichil preter te sentiens. re/
soluat in te. et in te centraliter quiescam.
Abscedat vanitas. accedat deitas. trans/
formet caritas. et fiam totus diuinus. Ape/
riatur cor meum. aperiantur cordis vulne/
ra. iungantur intima. et sim vnū cum chrī/
sto. Amen.

ExPLICIT secunda
pars hui⁹ libri q̄ specialiter tractat de his q̄
ad p̄tationē dispositiua et inductiua sūt. et
de p̄fectu p̄tationis.

Sequitur tertia pars.

Incipit tertia pars
huius libri q̄ specialiter tractat de cōtemplatio-
nis quiete. et de his q̄ ad dictā quietē puenire
volētibus p̄utilia et necessaria sunt.
Et primo que sūt que inducūt hoīem ad
cōtemplationis quietē. **C**apitulū primū.

Ad cōtemplationis quietē volueris puenire in
te tria studeas radicare. **P**rimū
est. vt quantū tuū conditorē offenderis et a
te et ab alijs cotidie offendaſ recognoscas.
et de tuis sceleribus itime dolēs. alijsq; tāq;
tibi cōpatiēti. habūdanter si potes cotidie
lacrimeris et hec cogitans magis trīstari de
sideres q̄ gaudere. cernēs q̄ non sum⁹ in sta-
tu leticie sed meroris. **M**agnū est enī si deū
nostrū sic grauiter offensum in nostris deli-
ctis possumus toto tēpore vite nostre plo-
randoplacare. Et hanc consolationē debe-
mus eligere in presenti. pro posse semp no-
stras et proximorum misērias et nequicias
deplorare. et ipse benignissimus dñs aīe sic
fideliter in amaritudine existenti post lacri-

marū fletū exultationē infundet. Et sicut aq̃
in vite putrefacta cū solis calore decocta. in
vinū quertit: sic lacrime ipsece. strito fer/
uore caritatis decocte: in vinū leticie puer/
tunt. Nec enī decet dñm tam nobile in aliq̃
domo habitā nisi mūdissimā iuenerit. et cū
omni diligētia lacrimis expiata. ¶ Scdm
est vt nitariis quantū potes xpī ppati passiōi
et vbiq; eum tecū circūferre in corde. Nisi
enī cōpatiēdo nouerim⁹ pati secū: secum nō
poterim⁹ iocūdari. Si enī bene passionē sue
ris meditat⁹ et multū itraueris lat⁹ ei⁹: cito
venies ad cor ei⁹. ¶ O felix cor qd sic cordi
xpī dulciter colligat. cui⁹ leua sub capite ei⁹
et dextera illud āplexat: qz tūc recte cū spōsa
spōsus collocat et colligat in cubiculo. Sed
optimū cor: michi narra obsecro dulcedinē
quā tu sentis. quibz affluis delicijs nō oculi/
tes. Sz vt bene video nō audis: qz cor tuū
absorptū est pre dulcore. Jā tu itēpreti tui
existētis in carcere oblīt⁹ es. Lerno enī sic te
amenitate nimia esse captū. vt iā nō sint āpli
us neq; vox neq; sensus. Quicūq; enī ad cō
tēplatiōis q̃etē et dulcedinē nisi p istud ostiū
voluerit intrare. furē se reputet et latronem.
¶ Tertiu est. vt possidere nō cupias nisi deū

et quicquid nisi deum habueris. aut oblatum fue-
rit. vel videris. aut nominare audieris. debes
tanquam de tot folijs non curare. sed in deo solo sta-
bilias mentem tuam. et solus soli sibi iungaris.

Tunc in auribus tuis melos sue eloquentie re-
sonabit. thesauros sue sapientie reuelabit.
melli sua oscula exhibebit. teque pre delicijs
non poteris sustinere. et suis te sustentans ample-
xibus nimia dulcedine absorberis. **O** felix
anima. quod abisti. quod nos in tanta amaritudine
reliquisti. Nunc etiam nobis obsecro si tibi sufficit
istud bonum. aut si vis quod de nostris obsequijs
tibi transmittam. Sed ut puto vel credo. non
reputas nos exenijs sed stercoreibus habundare.
Quid tibi offendim. o anima mea iocundita-
te repleta. quod etiam maxima nostra aspicere non
dignaris. Quare quod sic diligim. tu percontaris.
Sed ut video nobis non loquaris. quia rapta es
a dilecto. **A**mor ineffabilis quod sic cor conglu-
tinat suo fini. **O** mira benignitas saluatoris
qui se singulariter diligentes tam dono vi-
sirat excellenti.

Quam gloriosum sit et qualiter possit ho-
mo mutari in deum.

Capitulum. ij.

M. ii.

O Mirabilis mu-
tatio tertete excelsi. Sic enī apd
hoīes tēporalia diligētes vl' amā-
tes mirabile esset. si q̄s vnū fetidissimū ster-
cus pmutaret in oēs delicias z honores mū-
di hui⁹. scz vt p vno fetidissimo stercore ha-
beret hui⁹ mūdi plenā dñationē. z quātū ad
tēporalia ad modū īperatoris. z quantū ad
spūalia ad modū pape z nullā resistantiā ha-
bere posset. z īnsup maligni spūs obtēpera-
rēt ei. z nō solū terra sed etiā celi z sydera ad
suū regerētur nutū. mortificare etiā posset.
z mortuos suscitare. z īfirmos curare. z etiā
posset cursū nature in oīb⁹ mutare. z habe-
ret oēs diuitias: z delicias quas citra deum
posset excogitare. imo q̄s de⁹ posset facere dū
tamē in deū nō ducerēt. sic imo sine pparat-
tiōe mltomagis est admirabilis laudabilis
z amabilis illa pmutatio quādo q̄s pmutat
se in deū. Nā maior est sine pparatiōe distā-
tia īter hoīem z deū. q̄ īter q̄cūq; vilissimā
creaturā z oīa q̄ citra se deus facere posset.
Tūc autē homo seipsū pmutat in deū. quādo
eligit z diligit se odiri. z solū deū diligere. z
circa nichil aliud vl' affici nisi solū circa deū

et ille solus in suo iacet affectu et de nichilo curat
nisi de ipso deo. et totaliter sinit quicquid de se vel per
alios honorificet dominus deus. **Q**uam mutatio
desiderabilis. Nam certe ista vulnera peccatorum in
christi vulnera commutauit et mentis fetiditatem in dei
bonitatem. suam vilitatem in dei maiestatem. suam neque-
tiam in dei clementiam. amaritudinem cordis in dul-
cedinem creatoris. Nam totus est deus vel dei et ni-
chil nisi deum requirit. Cor suum plenum est ipso deo
se exultat et deum induit. zelo dei sibi met guerram
facit tamquam crudelissimo hosti. Si ergo talis est
commutatio ista. cur sue nequam infidele macipium
inutilis creatura habere adimplere retardas. Caue
etiam ne habere adimplere studeas cum torpore vel tepo-
re operis. grauamine cordis. anxietate pectoris
in sensibilitate mentis. sed potius cum animi aueritate
feruore. intensitate amoris in mensitate. maxime cum
nichil sit utile homini. nichil delectabile. nichil
nobile. Si ergo te ipsum erueris per hunc modum in
deum intraueris. caue ne ex ipso possis aliquando in-
ueniri. Et si aliquando mentis firmitate vel negligenti-
a te exire contigerit. illic statim recurre cum fle-
tu. et deprecare suppliciter ut tibi indulgeat. et di-
gne te fugitiuum seruum recipere. Et tunc propol-
las firmiter in corde tuo. quod amplius inde
non exeras. Non tamen dico ut tale propositum

facias qđ ad nouā culpā te obliget qz fragi-
les sum⁹ ⁊ incōstantes. Et si millesies ab eo
erieris. toties ad ipsū recurras. ¶ Regula
isti⁹ capituli bona est. Qđ nullus cū deo po-
test bene pfecte vniri vl' esse. q̄ alicui creatu-
re affectū suū ligatū siue inclinatum habet.
Qđ mirabile est gustantē semel deū posse
ab eo āpli⁹ separari. ¶ Capitulū. iij.

Multum mirari
deben⁹. imo nos nō miremur. q̄modo
homo semel deū gustans et ei⁹ dulcedinē.
potest ab eo āpli⁹ aliq̄ten⁹ separari. ⁊ q̄modo
nō obliuiscit oīa ex ebrietate nimia. ⁊ come-
dere. ⁊ bibere ac dormire. ⁊ si qđ aliud ante
ipsū ponat quomodo potest ibi aliud q̄ suū
dñm benignissimū intueri. et in eo summa
dulcedine delectari. cū ipsū in oīb⁹ sciat esse
⁊ in oīb⁹ illū inuenire possit ac ī oīb⁹ req̄sca-
re. ¶ Q̄ bon⁹ israel de⁹: hīs q̄ recto sunt corde
¶ Q̄ dulcis ⁊ suavis est sp̄ritus eius in eis
¶ Quanta amaritudine. quāta tristitia. quā-
ta anxietate repleri deberet aliquis. qui etiā
ad momētum illa sequestraretur dulcedine
¶ Quod homo in breui potest esse pfectus.
¶ Capitulū quartū.

Quicumque per cō

templationē ad sūmitatē mōtis deivult
puenire. oportet q̄ nūq̄ q̄scaat dū vigilat.
sed semp per mētis elcuationē ascēdat. Nā
in isto ascēsu nō q̄lescere est q̄lescere. ⁊ q̄ q̄sce
re vult fatigat. nec postea sic potest bene alcē
dere imo ⁊ t̄ngit aliquādo q̄ cū q̄lescere vult
in tantū fatigat. vt āpli⁹ nullomodo ascēde
re possit. In ascēsu enī mōtis materialis. qz
caro ifirma est. quietē interpositā req̄rit. In
ascēsu autē mōtis spūalis. qz spūs p̄tōptus
est: cōtrariū requirit. vt scz nō q̄scaat spūs:
sed dū fatigat: tūc ascēdere debet velocius
currere fortius ⁊ recētior fiet ⁊ audior erit
ad maiora. ⁊ sibi leui⁹ apparebit ⁊ delecta
bili⁹ et suau⁹ et dulci⁹ gradiet. nō quiescere
eligēs. p̄ q̄ete. Et ideo stulti sūt: ⁊ q̄d sit cō
platio in exp̄ti. q̄ causa resumēdi vires req̄
sunt. Tūc habeat p̄ certo qz in illa q̄ete vi
res minime resumūt: sed poti⁹ disperdunt.
Unde si fortiter currit anim⁹ cōplātis: tūc
si iue est ei si pla ne incedat: incipit fatigari
si quiescit vires disperdit. Et ideo non est
aliud nisi cū virgine ascendere in montana
cū festinatione. Si quis hoc capere nō po

test. sed vult quiescere. et tamē ascensū in reh
siderio habet. hoc restat remediū. Quis non
valeat his que dicta sunt ad equari. scilicet
vt saltē modū ascendentiū materialiter non
deserat. Nā qui materialiter in montē ascē
dunt. et in medio fatigati quiescere volunt
non descendunt ad quiescendū in valle: qz
sic ad sūmitatē nūq̃ venire possent ⁊ stultis/
simi reputarētur ab oībus hoībus. Sic sūt
stulti reputandi et nūq̃ ad cacumen contē/
plationis perueniēt. qui hodie per contēpla
tionē modicū vel multū ascendūt, et affec/
tedio ad locū vnde veniūt siue ad statū vnde
recesserant redeūt ad quiescendū. et in pec/
catoꝝ siue vanitatū vallibus seu īperfectio/
nis planicie credūt ad ascensū effici fortio
res: ignorantes q̃ vix poterūt ad locū siue
statū ad quē peruenierant peruenire. Et ista
est ratio. sicut credo. quare sic pauci homīes
contēplatiui attingūt supercilū mōtis. Unde
si homo ascēderet quātū posset ⁊ ibi quiesce
ret. nō inde recedens aliquomodo. et cras
eleuaretur altius. et ibi etiā figeret pedem
cordis: et post modum sic ascēderet sic fa/
ciendo semp. dico vobis. q̃ iste plus profi/
ceret in vno mense. q̃ alius in quadraginta

annis. qui retroceteret ad quiescendū. ⁊ sēp
ad idē rediret. Et credo q̄ iste ī breui p̄sūma
retur in statu. et esset gloriolus corā deo. ⁊ a
tota celesti curia predilectus. Si autem in
mōte timueris aliquid. curras ad cavernas
lateris xp̄i. Si vero non potes abstinere a
valle quia ibi nutritus es. nec vis adīplere
que dixi: hoc saltē facyt ad vallē tue miserie
⁊ totius humani generis condescendas per
humilitatē tuā et cōpassionē proximī. tam re
tuis q̄ de alienis dolēdo peccatis ⁊ pro eis
venia postulando a deo. Quā ipse concedat
qui est benedictus in secula. Amen.

Unde hec brevis regula hec oīa in breui
prehēdit. Qui voluerit p̄rēplationē ad
sumitātē mōtis dñi puenire nō quiescat nec
retro cedat donec assecut⁹ fuerit qd̄ intēdit
nisi forte descendere velit ad suorū et aliorū
tristitiā peccatorū. **Q**uomodo aīa inebria
tur in contemplatione a creatore suo.

Capitulum quintum.

Similitudo diuī
tiarū sapiētie et scientie dei q̄ in
comprehensibilia sunt iudicia eius ⁊ inuesti-

gabiles vie ei? Quis ascēdet in montē dñi
aut quis stabit in loco sancto ei? Sed si q̄s
ascēdere voluerit per quā viā. cū iūestigabi/
les sint vie ei? Audi dilectū tuū aīa dile/
cta. ⁊ gande cū cūcta q̄ dicta sūt cū omni di/
ligētia studueris adimplere ⁊ sic deo appropi/
quaueris vt nichil p̄ter ipsū valeas cogita/
re. ⁊ cetera p̄ter ipsū tibi sint in nimia ama/
ritudine et q̄si libēt⁹ velles aīam a corpore
separari. q̄s aīam tuā separare a cōtinua cogi/
tatione dei tui vel q̄si cōtinua. Et q̄si videt⁹
tibi q̄ te ipsū nō ames nisi te p̄pter ipsū ama/
ueris. Quid tibi de dilecto tuo cōtingat au/
sculta amore repleta. imo in amore p̄uersa.
Iste dilect⁹ tuus o dilecta a quo nō potes a/
liquaten⁹ separari seipsū a cogitatu tuo cōti/
nuo paulisp̄ subtrahet. ita vt cor tuum circa
aliqd̄ aliud incipiet euagari. ⁊ tu vidēs eū quē
fortiter diligis abscēssisse. nimia auaritate
repleta q̄res vndiq̄ q̄modo possis quē sic for/
titer diligis inuenire oībusq̄ creaturis bre/
uiter nūciabis vt dicāt vl' indicēt tibi. vbi
est dilect⁹ tuus: q̄r lāguīda efficeris pre amo/
re. Quāto tūc fletu. quāta lamētatione pfū/
daris. q̄ta aīetate post dilectū tuū discūr/
ras: tibi nescio enarrare. Sed o mirabilis

lebratio amoris. Hoc ipso q̄ in ipsū tēdis
cū ipso es: et ignoras. Sed qd faciet dile/
ctus tuus omni amore repleta. Nūquid po/
terit se āpli⁹ occultare. Sed dilectissim⁹ spō/
sus tu⁹ q̄stoci⁹ p̄sentabit. et tu illū vidēs quē
cū tāta audivitate q̄sieras nimio amore āple/
raberis eū sp̄ tamē cū oī reuerētia et timore.
Sed quāta ad hec affit tibi p̄solatio: tūc si
sapiēs fueris. poteris experiri. Sed audi o
amirissima dñi. cū te securā reddideris. ite/
rū se absētabit. Et tūc maiore auctorē q̄ pri⁹
ipsū requirēdo habebis. Quid tibi dicā.
Iter se absētabit et iter atq̄ iter. et breui/
ter toties a te se absētabit. donec sis soliti/
cita custodire eū. vt te securā nō audeas red/
dere. et oīa habeas iā suspecta. S3 o felix aīa
audi qd faciet tibi dilect⁹ tuus. Cū secū īci/
pies delectari vl' q̄tari. vino dulcissimo in/
cipiet te potare. et tu ei⁹ alecta dulcedine.
āpli⁹ eū īcipies affectare. et ipse largissimus
āpli⁹ tibi dabit et q̄to pl⁹ dabit āpli⁹ postu/
labis. et ipse benignissim⁹ āpli⁹ tibi ministra/
bit. Quid dicā. Satiari nō poteris. donec
īebrata fueris et vino iā vndiq̄ pfusa. Utz
autē post frequentē et nimia īebrationē. sa/
porē aut raptū p̄sequis: sicut dñs tibi con/

cesserit poteris experiri. **L**argissim⁹ est enī:
et pl⁹ sine p⁹paratioe q̄s credi valeat. et largit⁹.

Hoc tamē debes sēp habere in corde tuo
q̄ tu sis vilissim⁹ et q̄ nullo modo ad hoc apt⁹
sis imo per maximū tibi debet videri. si ip̄e
delet peccata tua etiā cū quātacūq̄ penaz
afflictiōe in hoc mūdo. qui est laudabilis et
gloriosus in secula. Amen.

Quod homo ante raptum diuersimode
inebriatur. **C**apitulū sextū.

Noniam in plurib⁹
locis supradictorū capitulorū diximus
hominē diuina influentia inebriari posse. vt
mēs tua aplius eleuetur. volo vt ebrietatem
illaz influentiaz diuinaz nō ignores. De
bes enī itelligere q̄ vir p̄tēplariu⁹. q̄uis
multas cōsolationes habeat spirituales. an
teq̄ ad soporē et raptū pueniat ad qd̄ pauci
attīgūt. valet duplicē experiri ebrietatem
Prima est quedā habūdātia iocūditatis
in corde. et vehemēs iubilatio mētis q̄ post
multū fletū aut considerationē passiōis xp̄i
aut per magnū feruorē amoris singularis
in deū venit ex quadā noua influentia et di
uina irradiatione in mentem. Et illa leticia

tantū habundat in corde vt etiā in mēbra
corporis redundet et illa faciet diuine cle//
mentie arridere. ⁊ pre exultatione nimia ad
modū ebrij precipitanter graditur: quietem
non sustinens ⁊ creaturas quas inuenit sui
creatoris amoris magnitudine āplexatur.
Et bene potes credere q̄ cor suū non multū
applicat ad terrena. sed si aliquid occurrit:
oīa reputat esse vana. ¶ Est alia dulcedo siue
ebrietas que nimia dulcedine replet cor ex
diuino consortio. hec venit per contēplatio//
nis quietē ⁊ in tantū habundat hec dulcedo
in corde vt redundet ad oīa mēbra habūde
adco vt totus sibi tam interius q̄ exterius
mellifluus videatur. Et sicut prima ebrietas
pre hylaritate quietem non sustinebat sic ⁊
ista pre nimia dulcedine quiescere facit. Et
hec in tantū incendat vt soporem generet.
non auferet totaliter particularium sensuū
actus. sed ad modum ebrij esse liberos non
permittit. et tūc quasi quicquid viderit re//
putabit quedam diuina dulcedine habundare.
Et quāuis prima sit in intentione le//
ticie. et ista in intentione dulcedinis. tamē
non oportet dubitare quin illa sentiat dul//
cedinem. et ista leticia non priuetur. Es

quis nō sit necesse timere de p̄ma. sed potius
sit gaudēdū. tamē de sc̄da q̄ p̄sistit i quacūq;
mirabili ducedine cordis. sēp securus est du-
bitare. qz diabolus trāfiguratur se in angelū
lucis. et p̄suevit aliquādo similia procurare.
Uellet enī qz hō supbiret. z se aliqd reputa-
re vt talibz delicijs fruere z ibidē q̄sceret
vt sic auerteret a deo. Et h̄ bene pmitteret
dñs euenire. qz aliq̄ cōtemplatiui aliquādo de
se nimis p̄sumūt. aliosq; cōtēnūt z credūt se
deō esse p̄imos. cū tamē sint p̄ supbiā ab eo
nimis elōgati. Et iteo diabolus pater supbie
hāc potestātē in eos accipit. vt talibz delicijs
illos decipere possit. Et ideo cū summa diu-
gētia attēdendū est vt quādocūq; acciderit
talīs delectariō aciē mētis in deū dirigas
nec ab ipso cor tuū discedat. Et si delectari
oporteat. solū delecteris in deū. Tūc si a deo
esset illa dulcedo deberet intēdi. si a diabolo
deberet priuari: aut saltē remitti. Qd si de-
in hoc te voluerit aliquādo p̄solari. vt qui
p̄tuis aliorūq; p̄ctis amaritudine repletis
aliquādo delicijs p̄fruaris: regratari sibi de-
bes vt potes z adhuc tamē timere ne p̄sup-
tione i curras. Potes enī cogitare ad humi-
liādū cor tuū sub hac dulcedine qz dñs pro

paruo aliquo bono qđ facis in pſenti. qđ tu
reputas eſſe magnū fortasſe vult tibi p pmo
dare illud. qz te pmijs eternis reputat eſſe
indignū. Potes enī timere ne iſtud diu iſſi
mū vinū tibi adhuc ſpūaliter febricitāci pe-
riculū mortis ieducat. id eſt occasionaliter te
faciat ſubire. Ideo pleno corde dū ſumus in
hīc valle miſerie pſtituti. debem⁹ magis ap-
petere cū xpō crucifixo affligi. q̄ periculosis
delictijs aſſui. Et ſicut cotidie peccam⁹. imo
q̄ i continue. ſic debem⁹ p eiſdē pctis velle pe-
nā icontinuā ſuſtinere. Et ſicut ſum⁹ viliffimi
ſervi dei. ſic debet nobis placere. imo debe-
mus appetere. ab oībz viliffimi reputari. Et
ſicut adhonorē dei facti ſum⁹. ſic illud ſolū
deberet in me. ⁊ in alijs placere michi qđ ad
ſuū tendit honorē ⁊ illud ſolū diſplicere qđ
in contrariū vergit. Dei differētibz aut nullo-
modo debem⁹ curare. niſi qz oīa debemus ad
laudē dei referre. Qđ nobis ccedat. ⁊c.
Qđ p̄tēplatiuis debet gaudere de bonis
proximi quod ſi nō fecerit tria mala pmittet

Capitulū. vii.

Ec omnia etiam
appetere debes o p̄tēplatiue cuiſlibet

homini et debes p q̄libet hoīe sollicitē orare. Et quādo vides aliqd bonū in proximo mirabiliter gaudere debes. etiā si illud nō videas in te. Qd si nō feceris. sed poti⁹ doliueris. tua maxima mala in hoc pctō mitti.

Primū est q̄ honorē d ei: q̄ in bonis illi⁹ resultat odire videris. **S**cđm est q̄ passionē xpī q̄ ad hoc est passus vt vnusquisq; habūdet virtutib; x̄cēnis. **T**ertiū est q̄ caritatē qua p̄mū sicut reipsū diligere debes. et ei⁹ bonū affectare sicut tuū. laceras ⁊ diuidis. Multū ḡ bonū proximi diligas ⁊ pcures. ⁊ maxime spūale. et etiā cū necessitas se obtulerit tēporale. ⁊ sēp spūalia tibi dñs exhibebit. et tandē ad celestia te volcabit. Ad q̄ nos pducatur. qui p nobis voluit crucis obprobria sustinere. Amen.

Qd cōtemplatiuus nō iudicet alios p̄t de fecit in iplis appāretes. **C**apitulū. viij.

Dabolus in malicia antiquat⁹ viros cōtēplationis cernēs in celestib; conuersari. vnde ppter superbā est eiect⁹. nitiā mēto aliquo eos ad se attrahere. Et qz videt eos nō posse vincere in aperto: conat⁹ saltē decipere eos in occulto.

Sed quis diuersa mala diuersis temporibus
suggerat. tamē ad hoc nititur. ut contemplatiu⁹ de
se presumat. et alios iudicet viciosos. apostoli-
lice inherēs sentēcie. oīa iudicat spūali s: et
ipse a nemine iudicat. Sed o pestis atq; mors
grauissima et occulta. Hec deū fugat. p̄sūp-
tionē pessimā inducit et abhorrendā. hec ve-
scentē in croceis facit stercora āplexari: hec
spūali plenū leticia ad accidia ducit. hec
oīa ad honorē dei referenda facit diabolice
fraudari. Sed o homo nūquid in altū cō-
tēplationis ascendisti. ut sic faciens aliosq;
iudicans debeas magis precipiciū iustine-
re. Pone ergo te nouissimo loco in confide-
ratione tui ipsius / et cadere non valebis. et
dei cōmendans opera omnia cōmendabis.
Attende ergo o homo in contēplatione cō-
stitutus et cognosce qualiter deus propter
suū honorem faciens creaturā. diuersis di-
uersa voluit munera largiri. ut non vno mo-
do sed multiformiter honoretur. atq; sui
thesauri manifestari sic queant. et commen-
dandi suam magnificentiam materiam mul-
tipliciter habeamus. Debes ergo cogitare
primo q̄ de⁹ sicut bon⁹ paterfamilias ordi-
nans domum suam pensat filiorum sapien-

tiā potētā z bonitatē. z scdm qđ viderit di/
ueria cōmittit officia z tribuit dignitates.
Logita g̃ pmo tu qđ p̃tēplacienivacas. qđ dē
pater tuus benignissim⁹. sciēs te ad oīa i be/
cile. noluit te in periculosis et difficilib⁹ ac
iplicat⁹ operib⁹ ministrare. sed sua clemētia
tanq̃ i firmū p̃tēplatiōis quietē te voluit
psolari. Alios autē cernēs in caritate feruē
tes z fortiter radīcatos voluit sup periculo
sa z difficilia ordinare. sibi nichilomin⁹ qetē
tribnēs post laborē. z psolationē nō medicā
in labore. Si g̃ videris te spūalib⁹ inherere
ceteros autē circa alia laborare. nō eos iudi
ces. sed sapiētia z bonitatē dī in eis ispicce.
Te autē i firmū agnosce: aliosq̃ psidera esse
fortes. Quomodo enī fortē te reputare po/
tes. qđ ppter nimia tui i firmitatē. lecti molli
ciē. id est p̃tēplatiōis dulcedinē sustinere
nō vales. sz ad modū arūdis oī ṽtō mone/
ris. Quid g̃ faceres. si te oporteret vna ma
nu edificare. et alia hostes gladio effugare.
Nēpe solo pauore deficeres. Lauda g̃ dñm
deū tuū qui potētes in arduis posuit z ad/
uersis prudētes cautos fecit studijs. clemē
tes bonoz tēporaliū fecit distributores. Te
autē ne deficeres voluit qescere per p̃tēpla/

tionis quietē ne errares. noluit te subtilia z
curiosa iuestigare. vt simplicitatē haberes.
ne malus dispensator esses. voluit te oīa ab
negare vt pauper esses. Nō igitur de istis exal//
tes. z alios iudices. sed exaltes. nec ab eis
excludas eos q̄s videris ociosos. Debes
enī cogitare q̄ tanq̄ sapiētes z p̄bi thesaur̄
acquisitū abscondūt. laborātes in occulto et
i publico quiescētes. Aut certe cogita q̄ ille
q̄ dedit vētis pōdus p̄mittit eos in istis mi//
nimis z manifestis deficere. ne de maximis
q̄ sibi cōcedit in supbiā eleuent. Et q̄uis sic
facere debeas de oīb; supradictis. tamē qz
vides eos in periculo esse. debes tu q̄ in q̄te
es pro eis orare. vt sic possis eos allicere ad
quietē. Debes scđo oīa ad laudē creatoris
reducere. Qđ facere poteris per hūc modū
et etiā meli⁹ si dñs dignabit̄ tibi iudicare.
Lū etiā videris aliquos in p̄latiōe tēporali
vel spūali. siue in dignitate aliqua p̄stitutos
b̄ esse factū ad p̄mēdandū magnificētiā z po
tētiā dei cogitabis. z eū laudabis. Lū autē
aliq̄s iñfīctes sciētie videris et nō solū etiā
creatoris. s; etiā creaturaz occultissima in
q̄rētes z quēlibet p̄siculū curiosissime obser
uātes te ordinātes b̄ esse ad manifestādū dei

sapientiam non ignores et in eis diuinam sapi-
entiam commendabis. Cum autem videris aliquos
temporalibus negociis insistentes. in ipsis lau-
dabis dei providentiam. per tales quiescentibus
providentem. Si videris aliquos insistere
operibus pietatis. in ipsis laudabis diuinam
bonitatem. se ad omnia diffundentem. Si videas
aliquos ceteros iudicare. domini iudicium time.
Si videas penam inferentes. diuinam recogita
iusticiam. Si rigidos diuine iusticie expan-
sce rigorem. Si reprehensores causarum discus-
sionis futuri iudicii recordare. Si calorem ha-
bueris. recogita dei patris erga nos nimiam
caritatem qua suum filium voluit incarnari. et pro
nobis omnibus crucifigi. Si videris prelatos
circa punitionem remissos. in eis diuinam mise-
ricordiam commendabis. Si frigus habueris
ab omni estu misericordie ad refrigerium abelabis
Et sic omnia potes reducere ad laudem condito-
ris. Non enim debet esse creatura. in qua tuum
honorifices creatorem. Hoc ipso enim omnis
creatura digna est omni laude. quia deo con-
dita est. et ab eo conservatur in esse et hoc ipso
quod datur esse scilicet dei eius. et suum mirabi-
liter commendat auctorem. Hec pauca exempla
posui. ut habeas mentem et viam ad maiora. Et

istud est diuinū iudiciū ad quod te voluit
apostolus inuitare in auctoritate predicta
quā tu pessime assumebas. **N**on enim vult
apostolus inuere q̄ spiritalis homo ceteros
debeat contēnere vel iudicare. cū alibi ipse
dicat. **N**olite ante tēpus iudicare. Et alibi
Tu qui es qui alienū seruū iudicas? **S**ed
tu dices q̄ hec secreta diuine sapientie non
percipit homo carnalis sed spiritali mēte
preditus vt dixi q̄ melius in creatura qua-
libet iudicabit. id est discernet. **J**udica g̃ et
tu omnia id ē diuinā sapiētā et bonitatē in
omni creatura discerne. vivez oīm honorifi-
ces & ditorē. **S**i autē aliquē certitudinalit̃
et p̄babilr noueris pctōrē caue diligenter ne
p̄pt̃s ipm & dānes nec etiā ipsū p̄medes: s̄
viciū tibi displiceat & p̄patiaris in q̄tū po-
teris p̄sone. **L**audabis etiā dñm deū tuū q̄
nō p̄misit ipsū graui⁹ cadere. nec te illud vi-
ciū perpetrare. **N**ullo modo enī dubites q̄
si te non custodiret a malo. grauissima & tur-
pissima deduceres ad effectū. **D**eum etiam
suppliciter exorabis. vt ipsum et quemlibet
peccatorem releuet a peccato. et te custodi-
at ab omni malo. **N**isi enim noueris cōpati
peccatis proximorū ad bonum indurabitur

cor tuū. et forte in malū corues sine freno.
Qui enī fideliter oratione v'l exhortatiōe bo-
nū prīmī nō pcurat cū facere potest, nō du-
bito q' ab ipso dñō elōgā. Sed q̄tomagis
credis ab hīs dñm elōgari. qui arridēdo de-
tractoribz ac ceteris pctōribz applaudendo
eos in sua malicia fauent et audaciā tribuūt
itez similia faciēdi. Si ḡ oportunitas se ob-
tulerit malū argue aut si nō expedierit saltē
tristitiā p̄tēde faciei. vt aliquāliter p̄fundat
peccator. Nec attēdas magnitudinē alicui⁹
qz illū reputa esse magnū. q̄appropinuat deo
et tanto meliorē v'l maiorē. quāto āpli⁹ appro-
ximabit. Que enī puerilitas facit seruū dia-
boli timere et magnū reputare. et filiū dei
adoptiuū p̄tēnere iā arrā patrie possidentē
Uesania est nimis magna. a qua nos custodi-
st xps. qui est benedict⁹ deus in secula secu-
lorz. Amen. Qd̄ p̄tēplatiū nō reputer
alios ipares sibi. Capitulū nonū.

Non cessans an-
tiq̄uis hostis cū nō potest virū p̄tē-
platiū in hoc decipere. vt velit alios iudica-
re. saltē nitit̄ eos ad hoc deducere vt qz vi-
dent se in multis operibz que ipsi faciūt p/

ficere alios impfectos esse iudicēt. qz ei scdm
nō vacāt laboribz aut certe qz eadē qua ipsi
sollicitudine z q̄ete siue vigilia z abstinētia
nō vtunt. sed poti⁹ eos vidēt scdm suū iudi
ciū ociososvl' cernūt eos circa tēporalia im
plicatos. in quibz ipsi qui sic mūdo pficiunt
aliquādo offendūt. Sed o error pessime et
occulte. qui scdm exteriorē puersationē vult
de interiori hoīe iudicare. Nō enī requirit tm̄
laborē corporis: quantū laborē cordis edi
ficiū spūale. imo apud deū primū sine scdo
nō valeat scdm autē sic sine primo. z qd vni
est nociuū. aliq̄ quādoqz putile erit. Et sicut
facies hoīm sunt diuerse: sic z modi viuēdi
et in bono pficiēdi. Et ideo quādo te vides
laudabilibz operibz fulgere. et alios vides
circa alia intētos z negligētes. cogitare de
bes q̄ licet ista sint in apto. in occulto tamē
vel saltē in cordis cubiculo laborant opera
delicata. Et qz de⁹ illos p cordis sanctitatē
diligīt specialiter forte nō curat eos exteriori
bz laboribz aggrauare. vt ne tā interiusqz
exteri⁹ laborātes sustinere nō possēt. ¶ De
bes ergo ad istā tēptationē expellendā pri
mo in corde tuo cogitare q̄ non est consuetu
do q̄ filij regum cotidie ad lucrandū panē

suū manualibz operibz se affligāt: sed vt de-
licare ⁊ sine labore magno de regalibz delicijs
nutriant. Nā sic est ad litterā. q̄ oportebit
multotiēs vnū fratrē ad habendā vnā deuoti-
ōnē aut aliquāteriorē ordinationē multū
laborare. ⁊ illud idē vel meli⁹ habebit ali⁹ in
sola mētis p̄uersione ad deū.

¶ Scdo cogitare debes. q̄ illud qd habere
laboras. ⁊ modo de nouo īcipis regustare. sit
iā in alijs īueteratū. ⁊ firmiter radicātū. Et
fortassis ista est ratio vna. quare affici sicut
tu exteri⁹ circa bona spūalia nō vident. qz
dulcedo spūalis de nouo veniēs. mutationē
īducit. sed nō sic vt credo. illū qui iā diu est
mutat⁹ īmutat. sed pficit ⁊ p̄seruat. Et quādo
vides te quodāmodo liq̄fieri p̄ amore. alios
vero minime. cogitare debes. q̄ ad calorē so-
lis iusticie ad similitudinē solis materialis
aliqui liq̄fiūt p̄ amoris feruore a deo vt sua
mēbra valeat sustinere. Alij s̄o desiccant nō
solū ab aquositate peccati sed etiā ab humi-
ditate reliquiaz peccati ⁊ in bono ita p̄soli-
dant p̄tra malū. vt nichil a caritate dei va-
leat eos separare. Aliqui vero maturescunt
ita quod sibi tam interius q̄ exterius dul-
cissimi videantur et abolita iam omni men-

tis acerbitate iam potius in patria q̄ in via
habitare cernatur. Aliqui vero crescēdo ad
modū arbor. q̄uis tales dulcedines nō de/
gustēt. crescētes tamē de die in diē fiūt ap̄d
deū maiores. Alij autē putrescunt vt mali
Lū ergo aliquos istoz effectū recipis debes
credere q̄ ille idē affect⁹ vel maior sit in fra
trem tuo. Et q̄uis nō sic cito liq̄fiat pre amo/
re sicut tu. fortassis consolidatur vel matu/
rescit vel crescīt in bono. ⁊ huiusmodi sunt
forsan meliores effectus. Et certe cū credis
te lique fieri tu marcescis ⁊ ideo alios nō mi
nus te propter talia perfectos iudices: sed
potius time ne sibi tu valeas cōparari. Nā
si cera cū liquefit ad solē. ceteris creaturis
diceret. nullum beneficium solis aut nō ita
magnum percipitis sicut ego, stultum esset
quia et si non liquefiant ad solem sicut ipsa.
tamen arbores potiora fructus percipiunt
beneficia. Potes et a te adhuc totaliter
predictam temptationem effugare. Debes
nāq; cogitare q̄ sicut p̄tū ad bona tempo/
ralia bonitatem dei percipiamus omnes
ita tamen q̄ secundum aliam rationem iste
et ille et quot homines immo quot creature
sunt tot participandi dei bonitatem

differentes rationes recipiunt ita simili modo
credendum est quantum ad spiritualia in rationali-
bilibus creaturis. Nam gratia natura perficit
Et hanc diuersitatem in spiritualibus inuit apostolus
ad corinthios. Cum dixisset. Volo autem omnes
homines esse sicut me ipsum. cum statim subdit. sed
vniuersus quisque proprium donum ex deo habet. alius
quidem sic. alius vero sic. Et ex alijs diuersis
locis hanc veritatem habere potes. Si ergo ita
est. quomodo non aliter spiritualiter uiuet et ser-
uiet iste quam tu? Alij enim tendunt ad deum per
quietem: alij per laborem. alij sic alij vero sic. Et
multoties est melior: qui uilior reputatur. Non
ergo aliquem imperfectiorem te iudices si non fa-
cit omnia que tu facis. Cum etiam uides fratrem tuum
cum aliquo uel cum aliquibus amori et tu solitari-
us tunc cogitare debes quod iste perfectus est in ca-
ritate et proxima magna dei dilectione ubique sit
cum eo siue cum fratribus sit siue solus. Et quia tu
in dilectione dei es imperfectus uix te potes ad pro-
ximum pervertere qui offendas. uix autem aut nun-
quam ad deum potes bene te pervertere. qui oportet
te a proximo sequestrari sed hoc certe imperfectio-
nis est. Nam angelique sunt in caritate perfecti. ita bene
mouentur in deum cum sunt nobiscum. aut cum nobis
ministrant. sicut cum sunt in celo ethereo. Hoc

tamē nō dico qz credā sic totaliter posse in
via fieri. siue dū viatores sum⁹ sed aliq̄liter
possum⁹ eos sequi. ¶ Adhuc etiā potes co
gitare q̄ sūt ab istis exteriorib⁹ retracti. et
solī deovacāt. et ita feruēter mouent in ipsū
q̄ pp̄t nīmīā intētionē mentis corp⁹ dissolui
videat⁹ z ad nīmīā redigat⁹ debilitatē. Et ideo
vt vires resumāt. ne penit⁹ deficiāt. z ne etiā
sua sanctitas ab alijs aduertat⁹. se offerūt vt
suos solatio primoz. sp̄ tamē oīa ad honorē
dei faciētes. Et ideo stultū est fratrē suū iu
dicare p̄ q̄lī bet trufa. v̄l impfectū reputare.
Sūt enī hodie multi honestissimi exteri⁹. q̄
parū pficiūt iteri⁹. Et multi sūt dissoluti i
gestib⁹. q̄ sunt in corde sanctissimi aut ami
cissimi dei. Aut qd̄ pei⁹ est aliq̄ sunt odorife
ri hoīb⁹ z corā deo sunt feridissimi. z sue ex
terioris sanctitatis lā suā receperūt mercedē
Et aliq̄ apparēt hoīb⁹ peccatores et eoz cō
uersatio iterior est in celis. Nō dico tamen
quī multotiēs ouersatio exterior correspō
deat iteriori. Et qz h̄ v̄l etiā contrariū discer
nere nō valem⁹ oēs esse dei filios iudicem⁹
z nos inferiores oīb⁹ nisi tamē manifeste cō
trariū videam⁹. Nā de bonis z de sua eminē
tia sanctitatis icerti sum⁹. sed de n̄ra multi

plici malicia sum⁹ certi. Magna est enī preh
sūprio velle circa primū meū limitare influ
entiā diuine bonitatis qz michi oēs mores
sui nō placēt. Et qd insani⁹ qz diuinā influē
tiā vel p^oplacētiā velle scdm meā p^oplacētiā
regulare. Hoc aut tūc facio. cū illud qd non
michi placet suspicor nō placere deo. Cum
etiā vides aliquos circa exteriora iplicari.
tūc cogitare debes q illa ad laudē sui cre
atoris referant. z magis in illis circa deum
afficiant qz tu. cū te recte p^ouertis ad deum.
Fortasse enī qz sic deū diligūt vehementer
studēt ipsū q^orerē in oībz creaturis. qz ipsū
in omībz nimis laudabilē z desiderabilē esse
credūt et cognoscūt. Et hoc est magnū gau
diū z leticia eoz. cū vidēt etiā in rebus vi
lissimis summā dei potētiā bonitatē z sapi
entiā mirabiliter p^omedandā. Et ideo illa vi
lia forte sic libēter p^otractant ne assimilētur
nobis. quibz oīa sunt nociua. Sed forte qn
credis eos ociosos esse īenarrabili tūc le
ticia spīrituali pfundūtur interi⁹ qūis hoc
dissimilēt vt sapiētes. Aut forte qz se repu
tant ita viles nō p^osumūt se diuine faciei p^oti
nue p^osentare. sed se vilibz adiūgētes nitunt⁹
reuerti ipsi in corde ita tamē q ipsū in veri

tate aliquando p̄teplānt. Et hec potest esse
ratio quare sic semp cū alijs iocundant. quia
orūt eis leticia q̄ sic viles hoīes sicut se esse
existimāt possint cū eis quos filios dei repu
tant solari. Et si dicis p̄pter alijs. q̄ debe
rēt cū melioribz p̄uersari Dico q̄ forte illos
meliores reputant. qui minorē simulāt san
ctitatē. Aut forte esse cū illis nō reputāt se
dignos. q̄ nimis p̄uersationi illoz est dissi
milis vita sua. Et ideo sufficere eis videt. si
valēt esse cū illis dei filijs quos possunt ali
qualiter imitari. Sciūt enī. q̄ in habētibz
symbolū facili⁹ est trāsire. Aut forte nolūt
ēē cū magnis vl̄ nimis p̄fectis ne sua bona i
tēti⁹ coḡscent. Potes etiā cogitare q̄ forte h̄
p̄cessit eis dñs vt circa ista extrīseca implicē
z cū fratribz p̄uersant q̄ sic est deū difficili⁹
possidere q̄ si solitarij p̄manerēt z q̄to cū ma
iori pugna z labore deū obtinēt. tanto est eis
laudabili⁹. Quis dubitat q̄ si homo implici
tus vite actiue negocijs adeo p̄fecte posside
ret deū. sicut ille q̄ morat̄ solitarie. qui ei lau
dabili⁹ esset. Et certē ubi est maior resistētia
ibi aliquādo itēdit̄is amoris z p̄ multiplicē
intēsiōnē act⁹ siue feruoris augeť substantia
caritac⁹. z inde maius sp̄miū assequuntur. Cum

ergo eos credis p̄tere ipsi lucrant. et cū eos
existimabis ifirmos iuenire patria super te
iuenies exaltatos si tamē ibi fueris. Multū
enī timendū. ne sicut humilitas ipsos exal/
tat. ita nostra supbia qui oēs alios volumus
iudicare. nos reiciat in ifernū. Aut cogita
de eis q̄ ipsi approbāt posse se deo fuisse per
fecte in his ad q̄ se iueniunt paratos. magis
q̄ accedere ad ardua. ⁊ deficere sicut facis.
Multū enī reputāt vel reputare debēt in/
cōgruū aliqd tanto dño agere ip̄fecte. Aut
forte tā magna in occulto q̄ parua in publico
tā terrena q̄ celestia attēptant facere vt in
oibz his inimic⁹ humani generis ip̄ugnetur
⁊ ip̄i in oibz mereant. Et q̄uis sic ip̄fecti tū/
bi videant forte plus in vno interiori motu
mouent q̄ tu in multis. Immo forte plus q̄ tu
in oibz ⁊ hoc ignorās mīores te nō iudices
alios. sed lauda dñm q̄ dignat⁹ est te eis so/
ciare. quoz forte meritis spūaliter viuis. et
si nō viuis p̄ eos forsità viues. Hec aut̄ dirī
ad rep̄umendū diabolicā tēptationē. Et q̄
uis sit sic aliquādo: aut sic esse possit ⁊ sic de
proximo sit credendū tamē simpliciter mi/
chi magis placet. et credo q̄ magis placeat
deo vita contemplatiua q̄ actiua et vita so/

litaria q̄ domestica. et michi magis placet
honestas q̄ dissolutio et hec credo magis
esse eligenda q̄ illa. quia et si illa posset or-
dinari in deum et in sapientibus ordinetur:
tamē semper quod est propinquius fini ma-
gis est eligendum. et magis ipse finis q̄ qd
est ad finem. Et ideo licet ita se habeant ista
tamen non est dubium q̄ persone ista haben-
tes se habent vt excedentia et excessa. Nā
aliqui actiui maiori sunt caritatis et meriti
q̄ aliqui contemplatiui et econuerso et ali-
qui domestici q̄ aliqui solitarij et econuerso
Quicquid tamen habeamus dummodo deo
placeamus magnum erit. quia in tanta mul-
titudine hominum pauci sunt deo grati.

huius rei causa et pro nobis et pro ipsis
debemus cotidie lacrimari non modicum
et deprecari vt dignetur nos facere sibi gra-
tos aut si sumus. vsq; in finem in gratia nos
conseruet. Quod ipse nobis concedat: qui
propter hoc voluit incarnari et letaliter vul-
nerari. Amen.

Contra superbos et de se presu-
mentes.

Capitulum. x.

O Superbe. **Q**u
ciferi imitator imunde: nunquid te
cogitas dñm esse: an oīa esse a deo ignoras?
Si ergo te aliquid protestaris: certe deum
te esse fateris. Sed **q**uius vide ut tua insa
nia repñat. Nōne te alienis stultū est gloriari
Lū ergo cūcta sint a deo si te aliq̃ gloriari te
cōprobas esse stultū. Si autē hec ignoras:
te cōprobas esse cecū. Audi ergo ī sane. Si
gloriari vis ⁊ stult⁹ apparere nō vis. exclu/
de que non sunt tua ⁊ dereliquis gloriaris.
Sed certe si oīa non tua excluseris in ni/
chilū redigeris. Ergo de nichilo gloriare. si
nō vis icurrere vanitatē. Sed specialius
ad dona gratū faciētia descēdam⁹. De illis
gloriari nō potes. q̃ hec te habere ignoras
imo si gloriaris nō habes. Sed etiā q̃ habe
as supponam⁹. qualiter ea possideas videā/
mus. Tibi proditori ⁊ infideli seruo dñi tui
iusticiā quā habes noster benignissimus dñs
tanq̃ pannū albiissimū dedit. ⁊ tu eā stillare
nō cessas sanguine mēstruato. Sed ovesa/
nia plene. utinā saltē frontē mulieris mere/
tricis haberes. Que so q̃ sit meretrix sic cor/
rupta q̃ de mēstruo gloriē. ī mo quasi nullam

iuuenies meretricē q̄ de hoc nō intīme p̄fun/
datur. nec etiam audet hoc ipsa amantissimo
spōso reuelare. Quid ergo o stulte in malicia
gloriaris? Si t̄m̄ in mēse semel ad modum
mulieris deficeres. haberes forte causā glo/
riandi. Sed erubescē z dōle. q̄ p̄tinuus vel
quasi p̄tinuus est fluxus tuus. Si ḡ a te so/
lū est malū. z a deo tantū est bonū: nō in te sed
in dño glorieris. et de tua turpitudine corā
oculis diuine maiestatis cōtinue erubescas
sicut deficere nō resistis. Sed dicis. in me
nolo decetero gloriari: sed tamen cupio ab
oībz p̄mēdari. Sed o ip̄e latro audi. Nōne
stultū est largissimo dño qui oīa tribuit ha/
būdāter furari qđ sibi carissimū est. maxime
vt videat z sibi displiceat z sustinere nō val/
leat. Sic ē stult⁹ qui ab hoībz laudē querit
Ideoq; cū vniuersa p̄pter semetipsū opera/
tus sit de⁹. oēs laudes omīa q; laude digna
ad honorē referas dei tui. z in te ipso cogita
diligenter q̄ ad hoc creatuses z redēpius
vt non tu. sed deus in tuis operibz cōmen/
detur. Tu ergo domini voluntatē fideliter
exequaris vt laudari adhorreas. deum au/
tem gaudeas ad omībus exaltari. Et quāto
magis ab aliquo p̄mendatur tanto in maius

gaudiū eleueris ⁊ studeas quantum potes
mente lingua et opere deū tuū omni tēpore
adorare sempq; actu solā suā laudē i ntēdas
Si enī bene diligeres dñm deū tuū. eiusq;
honorē appeteres vt deberes. malles ama-
rissimis qbuscūq; sēp pasci et ab oībz stult⁹
reputari. imo tanq; sterē⁹ abhorrerī q; qbus
cūq; delicijs habūdare et q̄tūcūq; ab oībz
eleuari. aut quātacūq; corporali pfrui sospi-
tate. si de⁹ tu⁹ in te āpli⁹ nō laudaret. Et etiā
posito q par esset pmiū vtrobiq;. hoc debe-
ret gratissimū esse nob q altissim⁹ de⁹ noster
a nobis ⁊ de nob aliquod laudis munusculū
recipere dignaret. Sed ppter nostras mi-
serias in contrariū nitimur tota die. **O** mira
ineffabilis amabilisq; clemētia saluatoris. q
tā benignissime nostris ⁊ descēdit miserijs.
Quis illā poterit nūciare. **O** homo totali-
ter te inuolue in sua mīa et mirare. ⁊ tā dolci
dño gratias agere nō desistas. **O** mī dñe qd
tibi cōtuli q tā dulciter me supbū atq; ar-
rogantē per tractas ⁊ foues. **Q**ue est ista gra-
tia quā ueni. **O** dāte te me sustines ad mo-
mentū. **E**erte hoc nō merui. sed poti⁹ cū fel-
ris habitare. imo bone iesu nec etiā creatu-
ra tua mercoz notari. qd tibi p his faciam⁹

Dimensitas bonitatꝝ qđ p his tātis bene-
ficijs potero tibi exhibere? ego nescio tibi
satisfacere p delictꝝ nec etiā p beneficijs la-
borare: nec tibi valeo aliqđ dare nisi tuum.

Scio qđ faciā. **M**e tibi totaliter exhibebo
z me ipsū in te totū prouiciā z sp timore z ve-
recūdiā plen⁹ tibi quantū potero. reuerētiā
exhibebo. z si dignaberis tibi fideliter p̄tinue
ministrabo. z si h̄ paz sit qz qđ potui feci nō
dubito p̄probabis. **S**z hoc maximū michi
est. si dignaberis me tecū in azea cōmorari.

Quā dulcē tūc michi esset tua p̄sentia sūme
bona. **A**ccedā cū silētiō z discoopertiā pedes
tuos. vt me digneris aduenā in matrimo-
niō copulare. **N**ō q̄scā certe donec tuis ā-
plexibꝝ gaudēā. z inenarrabili dulcedine p̄so-
pitus in tuis brachijs q̄scā. **T**ūc delicijs
affluā z mirabitꝝ z dilatabitꝝ cor meū: z mira-
suauitate poti⁹ nichil nisi te potero cogitare
Attamē obsecro amabilis dñe vt meore-
gimini nullo tēpore me dimittas. quia sum
anime mee lacerator et lapidator impius.
Omnia que michi volueris elargiri sicut
illa tribuis tu conserua et tibi soli sit honor
z gloria. zc.

De paucitate bene obedi-
entium.

Capitulū. xi

Di.

Omnis dabit capi

ti meo aquā. ⁊ oculis meis ymbrem
 lacrimaz. vt plorare valeā pfectoz statū. q̄si
 ad nichilū itā redactū. Nā terra culta diuis
 psilijs xp̄i exēplis. spinas ⁊ tribulos germi
 nat pro frumēto. Certe quanto res p̄dita est
 nobilior. tāto debet esse intēsiōr dolor. S3
 vt de multis aliq̄ videam⁹ de obediēta tāq̄
 de religiōis fundamēto ptractem⁹. ¶ Heu
 curre ⁊ discurre utrū possis in sua pfectiōe
 in aliquib⁹ eā iuenire. ⁊ credo q̄ vix aut nūq̄
 iuenies eā latitantē. S3 mirari potes. q̄ cū
 religiones et religiosi multiplicent⁹. q̄modo
 obediētie pfectiō sic in paucis imo quasi in
 nullis valeat reperiri. Certe si multiplicata
 est gēs nō est tamē magnificata leticia spūa/
 lis intēsiue. Quēso vt michi dicas. q̄s est il/
 le q̄ velīt habere p̄latū ad p̄cipiendū. nōne
 poti⁹ ad seruiendū. Jā volum⁹ p̄latoz volū/
 tatib⁹ assentire. Certe non. Sed volum⁹ vt
 volūtates nostras debeāt in oībz a dīplere.
 Et si aliqd̄ deest. ita plus de ipsis q̄ de scutife/
 ris suis murmuram⁹. ipsis gladio lingue nō
 parcim⁹. et qd̄ pei⁹ est qd̄ nobis ab alio esset
 gratū. hoc ipso q̄ sit a p̄lat⁹ est nobis odiosū

Ia nō cogitam⁹ q̄modo possim⁹ eoz volūtate
pleni⁹ adimplere. ac nostrā volūtate p̄fectius
abnegare sed q̄modo possim⁹ eis in oīb⁹ re //<
sistere. et ad faciendū qd̄ cupim⁹ eos coar //<
tare aut ad renuēdū qd̄ nobis iniūgunt ex //<
cusare. et aliq̄ palliare aut diligēter iuesti //<
gam⁹ q̄modo nō teneamur sibi in hoc vel in
illo aliq̄ten⁹ obedire. **S**z heu luciferi imi //<
rator. q̄ p̄esse voluit poti⁹ q̄ subesse. **T**imeo
ne secū habitaculū habeam⁹ et ad p̄fusionē
nostrā appareat x̄ps passus q̄ p̄ nobis patri
vsq; ad mortē voluit obedire nichil sibi re //<
tines q̄ p̄pria volūtas i oīb⁹ appetere p̄suevit
Se enī exinanīuit ad plenū. **H**unc imitati
sūt patres nostri. q̄ cū plati essent. se subdi //<
tos subditis faciēbāt. **H**oc sibi dulce. hoc de
lectabile. **H** sibi erat p̄amabile. in his q̄ ma //<
gis sue volūtati p̄traria exītebāt. in his q̄
ad exterioris hoīs p̄fusionē. afflictionē ⁊ exi
nanitionē spectabāt: sibi iūmīs obedire. **N**ō
enī curiosē librabāt. an **H** meli⁹ illo hoc secu
rius **H** laudabili⁹ esset sicut qd̄ faciūt causa
fuge: sed cuncta que non essent contrarium
quantū cūq; arduū et viliū. dū cernerēt esse
secundū beneplacitū p̄latorū. adimple //<
bant auiditate maxīma. **L**anta enī in eis

erat obediētie dilectio vt ad implendā nō ti
merēt discurrere sup aquas. nec ire ad ca/
piendas leenas. cū iniūgeretur eis ⁊ multa
alia q̄ nō sufficīo enarrare faciebāt. Nec em̄
iudicauit esse ifructuosū. q̄ abbatī obediēs
q̄si ip̄portabiliter voluit p̄ annū lignū aridū
adaq̄re. Ibi appēruit obediētie celsitudo. qz
qđ mortuū ⁊ aridū fuerat per obediētie me
ritū fructū fecit. ¶ Quid ḡ de obediētia glo
riamur. cur nō poti⁹ de n̄ra supbia p̄fūdīmur.
¶ Nunqđ viri p̄tēplatiui possum⁹ nōiari. Li/
meo q̄ nec etiā christiani. Sz poti⁹ imitato
res luciferi. possum⁹ ⁊ demoniaci appellari.
Quomodo enī xp̄ian⁹ dici potest. qui xp̄o cō
traria nitit̄ adimplere. Nunqđ xp̄s p̄sidera/
uit q̄ ip̄se erat d̄s ⁊ scđm humanitatē omni
gratia ⁊ sciētia plen⁹ imo quantū ad aīam iā
beat⁹. q̄ beate vīgīni ⁊ ioseph erat subdit⁹.
¶ In soluēdo etiā didragma suis demonū vo
luit obedire. Nos vero sum⁹ sepulcra real/
bata ypocrisi. plena ossib⁹ mortuorū. hōib⁹
exteri⁹ mortui apparentes. et interi⁹ timore
supbie vegetamur. ¶ Iā obedire renuētes. di
cīm⁹ q̄ nō sum⁹ vocati in seruitutē sed poti⁹
in libertatē. Ignoram⁹ enī q̄ obedire vl ser/
uire d̄o in hac obediētie fuit ut e regnare est.

Quāto enī magis nosmetipsos subiicimus
 tāto maiori honore efficiamur digniores. Nō
 solū enī ipsa obediētia reges constituet in fu-
 turo. sed et nūc si in sua pfectōe existat facit
 creaturis oīb; dñari. Ad statū reducit p-
 sinū. & nichil p-erariū. nisi ad pfectū aīe fue-
 rit. molestare p-mittit. Aduersa facit p-spera
 et hoīem adhuc īmortali corpore facit age-
 lice se habere. Nec nō et sui dñi honorē ap-
 petere. cū seruire. & oīb; postpositū laudē dei
 facit q̄rere cū magna auiditate in q̄libet cre-
 atura. nec momentū p-mittit p-terire a serui-
 cio dei. **O** virt⁹ mirabilis. q̄ sui facit hoīem
 obliuisci. et in suū semp tēdere redēptorē. &
 in terris ābulantē facit in celestib; habitār
 Quid ḡ murmuras de obediētia o supbe. Cū
 enī dicit apostolus q̄ in seruitutē nō sumus
 vocati. inuit q̄ nō debem⁹ nec deo nec platis
 obedire timore seruili ad modū seruoꝝ. sed
 timore filiali et liberali. ad modū filioꝝ. ac
 si voluerit dicere. q̄ de cetero volūtate nō
 strā p-priā nō faciam⁹. Cū em̄ dñs iesus xps
 dicit q̄ vult venire post me nō ad iūxit bene-
 placitū suū sequat⁹. Izabneget inq̄t semetip-
 sum. et tollat crucē suā et sequat⁹ me. Et tota
 sacra scriptura tā ver⁹ q̄ noua obediētiā lau //

dat. Si enī bonā supbiā haberes nō rēnuē/
res deo tā in se q̄ in alio q̄cūq; p̄latovilissimo
obedire. sed poti⁹ dedignareris aīam tuā
tā nobile subicere alicui alij creature vilissi
me. **M**iz ē aut q̄ dedignat hō deo fūire in p̄/
lato. z nō dedignat fūire vni libero aut alicui
alij creature vilissime. sed totū tps suū nitif
expēdere circa nichil. Ideoq; p̄anp solitari⁹
si cerneret q̄ plus q̄ ali⁹ offenderit. z cōtra
dñm supbe egerit. suā volūtātē in vindictā
dei z sui nitere. in oībz abnegare et seipsum
abhorres vellet ab oībz sculcari. semp tamē
ad honorē dei sui oīa referēs. Qd̄ facere ipe
recedat nobis qui volēs patri obedire cru/
cifixus est pro nobis redimendis. Amen.

Qd̄ tēptatōes sūt vtilēs suis dī **Ca. xij**

Omnis altissime q̄ nos tēptari pmittis nō
vt capiamur. s; vt timētes ad te portū tutissi
mū fugiamus. **M**ore bone matris facis o
dñe q̄ filiū suū a se elogatū videre desiderās
z āplexari p̄ terribile aliqd̄ timorē iducit z
expandēs brachia filiū recipit fugientē cū
gaudio. sibi arridet z oscula dulcia elargit̄
z ne alias a se recedat hortat̄. vt nō accidat

sibi malū p̄solat ad se stringēs: ⁊ demū vbe/
ra subministrat. **D** felix tēptatio q̄ ad diuī/
nos āplexus fugere nos p̄pellit. **D** dulcis
dñe. qui nos permittis vndiq; effugari. ⁊ te
semp tribuis refugīū salutare. vt tecū omni
tēpore p̄moremur. **N**ō ergo te tēptationes
habere mireris o homo. sed ad deū fugias
expauescēs. ibiq; si tēptari nolueris. reside/
bis: sin autē capi poteris ⁊ dānari. **S**i autē
deo tuo nimīū te elongatū repereris. nec po
tes ad eū recurrere pleno corde. ad xpm tibi
proximū accelerabis. et in sui lateris puteo
pāno superposito absconderis. Et ne time/
as q̄ te ueniat inimic⁹. **H**oc semper pro
regula generali habeas q̄ quādocūq; deum
volueris ad te profunde inclinare: in corde
tuo vulnera christi porta. et eius conspectus
sanguine te patri quasi vnigenitū presenta/
bit. et ipse tanq; pater dulcissimus tibi ple/
narie prouidebit. **A**ccede ergo ad christum
et eum supliciter depreceris vt ex quo non
decer ipsum denuo vulnerari. dignetur in
tuo corpore sua vulnera renouare. teq; rota/
liter rubricare. Et sic indutus purpura po/
teris regis palacium introire. **D** tem/
perate vulnera hec meditare. et hec semper

tibi erūt refrigeriū ⁊ solamē. Ne dubites
q̄ si ea in corde tuo ipresseris. nulli addit⁹
tēptationi patebit. Quis vidēs dñm glo-
rie nostris scelerib⁹ sic graviter vulneratū
auderet itez scelera ppetrare? Et sic p ipsoz
vulnez reuerētia atq; cōpassione nō desiste-
ret a pctō. saltē qz videret q̄ sine pparatiōe
grauior pena deberet pctōi in oib⁹ q̄ ino-
centia pctō deberet timere ⁊ etiā abstinere
Si autē cōtra te etiā pp̄ tuas neq̄cias ipsū
videris idignatū. ad sp̄e pctōz cōfugas ma-
trē suā. ⁊ ipsi tanq; matri dei reuerētiā exhi-
bebis ac fuis lacrimis ei⁹ auxiliū postulab.
Et si pseueraueris nō quiescēs. nō dubites
q̄ ab ea qd volueris ipetrabis. Secū enim
creuit miseratio ⁊ sibi p miserijs satisfacere
ex officio est pmissū. Et cū magna diligētia
hoc exerceas qz qd cōmuniter exercet erga
oēs. tibi nō poterit denegare. Qd ⁊ si nullo
modo te videris cōsolari. noscas deū te di-
ligere. ⁊ b̄ facit vt pctōz tuoz pfunditates
agnoscas. et tuā miserā nō ignores. Et hoc
maximū dei donū est. Nō enim sibi placet
p̄sumptio aliquoz q̄ se iustos reputāt. et ad
ipsū altissimū tanq; ad familiārē amicū acce-
dūt. Vult enī vt quantūcunq; quis sit ma-

gnus se miser et quasi nichil reputas ad ipsum
veniat cum peccatorum suorum perfusione et magna re-
uerentia et timore. et magnam in omnia re-
putet quantumcumque magnus. si ipsum inmensus deus
noster dignatur saltem a longe intueri. Ideoque ple-
no corde dei magnitudinem et suam parvitatem
confiteatur. et dicat. Domine non solum non sum dignus
ut intres sub tectum meum. sed nec ut tibi appro-
pinquare valeamullo modo. Sufficit enim mihi
ut tue pietatis oculis me digneris re-
spicere a remotis dico quasi in hoc pseuerane-
ris non quiesces. non solum te videbit sed ad sua
secretissima te introducet. Quod ipse facere
digne. qui est benedictus in secula seculorum. Amen
Quod temptatio de predestinatione re-
primi debet. Capitulum. xiiij.

Sed de predestina-
tione aut prescientia dei aliqua cogitatio tibi
surrepat. sic responde diabolo talia propinanti.
Quicquid enim sit de me te certum est esse dana-
tum. sed si ego prescitur sum et deum non debeam habere
post hanc vitam. totis tamen viribus laborabo ut
ipsum saltem habeam in presenti et ipsum possideam
quantum possum. ne in utroque statu caream tanto
bono. Memento quod temporis de cetero non di-

mittā quā scdm meū posse fruar ipsor semp
in ipso sūma iocūditate delecter. ex qua eter
nā miserā asseq̄ debeo in futuro. Nōne mi
chi sūma vesania esset si certū est me eterna
libo ignibz cruciandū me inimico meo traxe
re in p̄senti z ex nūc icipere cū diabolo puer
sari. Nō sufficit illa miseria nisi me nūc mi
serū faciā āte tēpus. Immo certe pl^o p̄fessi
nāri me deo meo put. potero taliter exhibebo
vt nichil sit in me nec cor nec lingua nec ce
tera mēbra quā p̄tinue sint in seruitio dei
mei. vt saltē dū possū et quantū possū habeā
summū bonū. Sicut enī seculares. qui in
q̄dragessimānō debēt comedere carnes vo
lunt in carni spūio carnibz habundare. sic
de deo facere deberet q̄ de sua p̄scientia esset
cert^o. Et h̄ p̄cipue faceret qui quā suavis est
dñs degustaret. cetera vero delicata absintū
reputaret. Sed quantūcūq; me de^o p̄sciue
rit sciētia. ostat michi z scio q̄ seipsū negare
nō potest. Cū ergo totis visceribz āplexabor
z ipsū strīngēs forrīter etiā si auroza appa
ruerit nō michi benedixerit nō ipsū dimittā
q̄ si benedixerit michi nec etiā tūc dimittā.
z sine me recedere nō valebit. Licetū est enī
michi iſferre sibi violētā in hac parte cū ipse

Amēdet illos q̄ regnū celoz rapiūt violēter
Aut certe scio qd faciā. In cauernis vlneꝝ
suoꝝ me abscondā ibiq; quiet⁹ latitabo. nec
extra se me īuenire poterit et etiā expellere
nō decebit q̄ dicit Eu q̄ venit ad me nō eijciā
foras. Et sic me dānare nō poterit. nisi seipz
iudicare voluerit. Aut ad matris sue pedes
puolūt⁹ stabo et q̄ ppter pctōres mater dei
facta sit allegabo. z vt michi veniā impetret
īplorabo. Nec repulsā ab eap̄ti potero q̄
fons pietatis ab oībz p̄dicat. Ipsa enī nō mī
serī ignorat z miseris non satisfacere nunq̄
scīuit. Nō credo q̄ ppter me nouā velit ad //
discere lectionē. Ideoq; ex cōpassione maxia
āte filiū suū mecū (si dici potest) misera ap̄
parebit et michi ad idulgentiā suū vnicū
filiū īclinabit. Et sic triplex refugiū habeo
qd̄ q̄si triplex fluscul⁹ difficile cōfringetur.
Q̄si p̄estinat⁹ sū z eternā patriā debeā cum
āgelis possidere. certe debeo ex nūc vitā āge //
licā ducere nō humanā. Totū me illi debeo
q̄ se michi in p̄mū p̄parauit z hac portione
ptet⁹ nichil aliud āmotō debeo affectare. Ju //
sus est enī et si aliud q̄ ipsum quererē cōtra
me posset rationabiliter indignari et quem
visurus sum benī uolū. viderē statim iratum

cōtra me sententiā inferentē. Igit̃ in fine dia-
bolo sic p̃clute. Quicquid de me futurū sit. a
seruicio dei nō desistā. erve tibi q̃ non potes
taro dñio ministrare. z ei⁹ dulcia p̃sentia io/
cūdari. zc. Questio carnis ad deū patrē
de xpo. Capitulū. xiiij.

Cōsternem contra
spiritū per p̃tēplationē eleuatū. imo
cōtra xpm̃ aīam eleuantē ausculta. Inqt̃ caro
Tibi deo patri iusto ac mie īfinīte de tuo fi/
lio cōquero vt tua iusticia cōsideret violen/
tiā michi factā z mīa tua mee miserie p̃desce/
dat. Ille tuus fili⁹ plen⁹ sciētia z virtute. me
sua sapiētia circūuenit z sua virtute violen/
tiā michi fecit. Ille tuus fili⁹ sua sapiētia se
s̃ carne michi simili occultauit z ad me hui⁹
litate nimia z benignitate īenarrabili calide
s̃ intrauit. Dībo fuit humilior oībo d̃specti
or oīm necessitates assūpsit oīm īfirmitates
portauit p̃ oībo crudelissime voluit crucifigi
tā p̃ passione q̃ grauiissima passiōe voluit af/
fligi. cordis amorē per apertionē lateris sui
voluit demonstrare. indeq̃ voluit in remediū
emanare sacramēta. Quid plura? Suā car
nē cōstituit in cibū suū sanguinē in potū et

seipsum pmissit in pmiū. tua pcepta facien/
tes. matrē fratresq; vocabat. Demū nō solū
in via. sed etiā in patria pmittebat q se //suc
cingeret. et eis ad mēsam tuā comedētib;us
trāsien; ministraret. **H**is oib; et alijs q nec
scio nec valeo enarrare aiām michi deputatā
allexit nimis. sed etiā int⁹ intrās sua attra/
xit vtrute in tm̄ z sic sibi ipsā suis blādicijs
pūgerit vt iā de me nō curet. sed poti⁹ af/
figat deijciat et cōculcet. et ad nichilū re/
di gat. et qd̄ graui⁹ videt h michi i ferētes di/
ligat et p eovl⁹ eis orationē specialē faciat z
si nō inferant i ferri appetat. **S**icq; morti //
ficioz z nō curat. in limo iaceoz exultat. **S**z
qd̄? Dolorē dolori addit: z vt intēse doleam
cupit. Hec sua glia videt esse michi inferre
iūriā. otumeliā. z q̄cqd̄ vilissimū credi po/
test. **S**icq; me desolatā afflictāq; relinquit
z ipsa semp vult tuo filio cōmorari. semp sua
carne cibari. suo sāguine iebuari. z vbicūq;
fuerit vult semp secū cōmorari. **N**unc autē
secū apparet in psep̄io parua. nūc secū bra/
chijs v̄ginis āplexat v̄ginis brachijs depor/
tat: lacte v̄ginis fouet. **N**ūc secū famescit
nūc secū sitit. nūc secū spūit. nūc secū v̄line
rat. nūc secū i cruce tristat. nūc secū in celis

apud te letat̃ solat̃ q̃cūq; prexerit. secū va
dit. sine ipso esse nō req̃rit. Ad nichil potest
se vertere sine ipso. Quid tibi dicā pater te
filio tuo. q̃ aīam michi dedit sic suo iēbria/
uit amore sic aut alienauit a me. **S**i rapi/
nam ꝓmisit iubeas restitui. **N**ecenī michi
parū videt̃. sic rape vnā mentē. **C**ur enī mi/
chi aīa deputata solū filiū tuū diligit. cur
me sic odit. cur cetera derelinq̃t tui filiū amo/
re absorpta. **S**ic dī sine sensu. **I**ā nichil aliū
audit nichil aliud cogitat vel gustat. nichil
aliud odorat. et sēp vult iter sua brachia cō/
morari. **I**bi iocūdat̃ ibi letat̃ ibi delicijs ha
būdat. ibi nimio amore iēbriata cubat. **N**ec
mirū. si hec aīa mea tantū cū filio tuo adhe/
sit. **Q**uā nisi esset lapide durior et ferro in sen
sibilior ex q̃ sibi tāta fili⁹ tu⁹ fecit. aliter fa/
cere nō deberet. imo aliter stultissima appare
ret. **E**t vbi est iste dur⁹ lapis. qui tāti amo/
ris ardore nō scindere. imo liq̃fieret sicut
cera. si sibi fierēt oīa supradicta. **E**t ideo nō
cōquero de ea tibi benignissime pater. quia
fecit qd̃ debuit. sed de tuo filio qui eā ni/
mis allexit beneficijs. ac me in tanta mise/
ria derelinquit. **¶ Responsi patris ad**
carnem. **¶ Capitulu. xv.**

Atende et audi

quid respondeat pater clemētissim⁹
carni. Quia creatura mea es tibi iusticiā cū
mīa exhibebo. Nā cū acilla aīe essēs, semp
tamē dñari voluisti. ac sēp ī ordīnate egisti.
tibi nōmichi eā seruire fecisti ipsā ad omīa
mala pnā reddidisti: ⁊ qđ pei⁹ est eā ad yma/
ginē meā factā diabolice puituti subdidisti
Eā bestijs peiorē fecisti. eā fetidā ⁊ abhoīa/
bilē exhibuisti. eā sup oēm caliginē denigra/
sti. ⁊ in tm eā alterasti. vt creaturā tā nobilē
cognoscere non valerē. **O**portuit ergo (quia
eā que in carne erat nimis diligebā) meū fi/
liū īcarnari. vt eā alliceret ad suū meūq; a/
morē. ⁊ qz tibi carnī aīa adherendo mortua
erat. vt uiuificaret meū volui filiū īcarnatū
pro ea occidi. Nec fuit filiū mei hic aliq cir/
cūctio vl̄ deceptio. s; mea suaq; ineffabilis
dignatio. Et qz tu caro a tue infusionis pī
cipio sp̄male egisti. me⁹ vero fili⁹ erga eā ni/
mio exarsit amore. ⁊ se totū sibi exhibuit. iō
iusticia mea mltā exigit. vt eā totā et totalit̄
sibi dimittrā. ⁊ ipa te plusq; sterc⁹ abhorreat
⁊ ab oīb; abhorrerī cupiat. **S**ed qz nō solū
iusticiā sed ⁊ mīam īplorasti. volo vt aliquā

do etiā in p̄senti. dulcedine q̄ in meo sentit
filio pfundaris. z insup in futuro nobilissi-
me ac pfectissime te dotabo. z si bene aīe obe-
dieris. ex nūc nō solū a pena eterna. sed z a
purgatorio te absoluo qui viuo in eternum.

Meditra^o sup. Ave maria. **Calim.** xvi.

Ave maria gra-
tia plena. dñs tecū. Tibi dñe deus
gratias ago. q̄s possū ex itimis p̄cordijs me-
is. q̄p nobis idignis dignat^{es} nostra assu-
mere naturā z virginali vtero baiulari. z ex
ea virgine nascēs. lacte nutrirī. eius foveri
gremio. z ei^o subijci īperio. q̄ oīa p̄servas et
regis z me fetidissimā sanie et turpitudinē
detestabilē z abhōiatione plenū. z omni vita
īmo essentia indignū dignat^{es} tantū illu-
strare: vt scīa te matrē habere. z hoc michi in-
dignissimo p̄cessisti. vt ipsā possim z audeā sa-
lutare. Nō enī fecisti taliter omni nacióni.
z hoc summū beneficiū nō manifestasti eis.
Ubi est dñe peculiaris ille popul^o quē in ma-
nu potēti z brachio extēso de terra egypti p̄-
desertū in terrā p̄missiōis eduxisti tot signis
z pdigijs magnificētie tue? Nōne dñe iste
est popul^o cui h̄ beneficiū p̄misisti? Cur igit

nō sibi tui cultoribz sed nobis ydolatriis et
infidelibz. hoc tuū summū et maximū bene
ficiū reseruasti. Quare nob paucis cū multi
et q̄si īfiniti populi hoc ignorēt. Nōne dñe
vniuersoz es creator z oēs ad ymaginē tuā
fecisti. Nōne dñe secreta psueuerūt pandi
amicis. Cur nūc dñe inimicis z maxime mi
chi: qui avertice capitis vsqz ad plantā pedis
infect⁹ sū. z tot⁹ tendo ad ea. q̄ tue sunt con
traria volūtati. Cur dñe tā nobile donū. tā
excellētē thesaurz tuo infidelissimo et ne
quissimo suo dedisti. Nōne dñe tibi videt
q̄ nō honorē sed derideā matrē tuā. Iq̄n supbo
humile. imo humilimā supbissim⁹ castissimā
imūdiissim⁹. celestissimā imo diuinissimā va
nissim⁹ et terrenissim⁹. sanctissimā ip̄issim⁹
matrē dei. fili⁹ diaboli salutare p̄sumo. Ubi
est bone dñe nūc reuerētia matris tue. Cur
tales eā salutare pmittis. Sed o p̄ssime
iesu propter tuā erga nos nimā caritatē nō
suffecit te omni derisui z cōtēptui p̄pter nos
subiacere. sed matrē tuā iā ad dexterā tuam
sedentē pmittis pollutis labijs tractari. vt
possis corda nostra tuo z ei⁹ amore īflāmare
Nec dubiū est q̄ indignissim⁹ sum⁹ z credo
firmiter q̄ null⁹ sit celestis angel⁹ q̄ eā vt di

gna est. valeat salutare. q̄tomagis ego imū/
dissima creatura? **M**iz videt. q̄modo miser
homo nō tremīt z expauescit tantā dominā
salutare. **S**ed illud detestabile nimīū est.
ipsā nōtare ore z corde vana z iūtilia. imo ne
phāda tractare. ipsāq; alloq̄ter goſo. Lūcī
enī reuerētia honore z deuotione est p̄go bea/
tissima salutāda. z ipsa tales q̄rit q̄ ad eā de/
uote z reuerēter accedāt. **H**os enim diligit
hos nutrit. hos in filios suos suscipit. **B**e
at⁹ qui de tā nobili matre letat. ipsam corde
āplectit. opere imitat. **F**elix qui matri dei
scdm posse suū nitit sformari. **H**ic est certe
qui omni creatura p̄tēpta. soli deo singulari
amore inheret. z crucifix⁹ cū xp̄o salutē aīaz
sitit. **M**iz vere. q̄modo nō capit exulta/
tione cor talē virginē salutātis. **M**atrē dei
alloquit deū ex ipsa factū hoīem p̄tēplatur
Hic videt yma sūmis. z sūma ymis p se va/
nitate pūgi. **Q**uomodo q̄s nō liq̄scit ī hac
salutatione mēs nostra. vbi deū nos tantum
dilexisse videm⁹ vt ex p̄ginali vtero dignat⁹
sit fieri frater noster. **D**s enī nostrū et caro
nostra est. **M**ira z ineffabilis diffusio boni/
tatis diuine. **Q**uāta q̄s erga talē virginem
deberet cor nostrū deuotione diffundi p quā

talē ad nos meruim⁹ diffusionē diuinā p̄ quā
certē meruim⁹ deo esse fratres et coheredes
in regno. **M**ira deberet dulcedine es no-
strū habū dare. cū tā dulcē dñam ⁊ benignā
salutam⁹ ⁊ ei⁹ benedixim⁹ fructū. **S**uauissi-
mus enī ⁊ dulcissim⁹ est fruct⁹ eūs. ⁊ in ore
et in corde sapiētis dulcescit. **Q**uā mira est
hui⁹ virginis fecūditas. que dū saluat de-
uote ad cor salutātis suauissimū fructū ema-
nat. Quāto autē in ei⁹ fructu q̄s āpli⁹ iocū
datur. tanto ab ea āpli⁹ īpetrat et nisi dicat
sufficit nūq̄ cessabit. **O**mira dñā mīz vīdēt
q̄modo nō tm̄ delectamur in te salutādo. q̄
vel p̄pter te et fructū tuū cetera ignoremus
Quomodo q̄so nō est ad te tm̄ intent⁹ homo
p̄pter tuā suauitatē nimīā. vt etiā semetipsū
a se abstractus ignoret. **D**raptrix cordiū. o
absorptrix mentiū. **C**ur nos dñā īgrauīdas
tuo affectu. **C**ur nos deo nostro impregnas
Cur luto impleas celos et vanissimos facias
diuinos. **C**ur nos obsecro filiū tui inebrias
amore cum nec sibi aliquid impendere va-
leamus. **Q**uid tibi prodest animarum ama-
trix. q̄ te et filiū tuū nimīo diligamus a-
more. Nonne tibi celestia sufficiunt. **C**ur
terrena corda requiris. cū tamen sint feti-

diffimaret terrena? accipe aiaz venatrix et
refoue in sinu gratie tue. Quis enim potest
aiaz venatrix effugere? claritatis tue fulgo-
re. et tue radios pietatis? Nec enī est q̄ a ca-
lore abscondere se possit. q̄ beneficijs tuis
pleni sunt celi et terra. Quocūq; enī p̄gam?
occurrit nob̄ diffusio vteri virginalis. Ecce
ḡ vndiq; nos tuis beneficijs irretisti. et sēp
et vbiq; tue benignitatis laq̄os extēdisti vt
a te matre dulcissima fugere rationabiliter
nequeam? sed sēp in tue dulcedinis gremio
q̄escam?. Currite ergo carissimi vndiq; et tā
nobilē et suauē virgīnē salutem? Aue. ¶ Pa-
tientia habet dñā q̄ āgelicā salutationē: p̄mo
et āgelice nō viuo. sed poti⁹ diabolice. Por-
rēdus sū et te salutare p̄sumo. Cōfido certe
dulcissima de nimia bonitate tua et tuo iñflā-
mat⁹ amore te q̄uis idign⁹ nimīū nō vereor
salutare Aue. Quid michi dñā dulci⁹ tuo
aue? O mīx aue qđ quadā celesti dulcedine
inebriat cor deuotū. Certe iā dicere potest
deuote salutās. Liq̄facta est aīa mea vt salu-
tari dñam meā. Deficit cor meū et caro mea
dū alloquor dñam meā? Quis in te nō desi-
ciet virgo sacra dum cernit hac salutatione
p̄uīa te filio dei īpregnatā? Quis homo nō

reficit. dñi cernit dei filiū tuo vtero baiulari
tuo lacte nutriti. Quid g̃ libēt⁹ audis o dñā
q̃ saluationē qua recognosceris mater dei.
Sic in te vis hoīes iocūdari vt sēp in eum
cui⁹ mater es refūdāt affect⁹. Nō enī puto
vt velis aliter nisi vt mater dei saluari. nec
etiā cognosci. Porta es cristallina. ⁊ p̃ te vis
tuo filio nos p̃iungi. Sed aue et vere aue.
Nā cor nostrū aperuit tuū aue. O mirabile
⁊ sup̃admirabile aue. ad qđ demones effu//
gant. p̃ctōres liberant. filij delectant. āge//
lus gratulat. verbū icarnat. virgo grauidat
Lerte aue. cui⁹ fructu creature renouant. ho//
mines redimūtur. āgeli rep̃arant. Ergo tibi
aue vniuersa creatura sine fine p̃mat. O dul//
cissimū ⁊ suauissimū aue. quo terrestria letāt
celestia iocūdant. O aue qđ it̃ellectū iradi//
at. affectū satiat. mentē ad celestia leuat quo
anim⁹ illustrat. p̃ect⁹ dulcorat. coromacerať
Igit̃ aue. O cathenale aue. qđ cor p̃stringis
cū virgīne et separas a terrenis. cū miserī//
cordissima misere cū dñā seruū. cū matre fi//
liū firmissime ligas. O amabile aue. Acce//
dat vt saluet q̃ vult cathenari amore. ⁊ cum
salutauerit ex corde. āpli⁹ fortiusq; p̃stringet.
Et q̃to p̃stringet forti⁹. libētius salutabit.

Sicq; amor z aue mutuo se au gebūt. donec
cor salutāris deficiat p̄ dulcore. o p̄ginis a/
mor. diuinū reddis amantē p̄ginē facis iā
mītra sorde pollutū. Ergo aue dñā mea. ma/
ter mea imo cor meū z aīa mea virgo maria
z maria mea aue. O nomē suauissimū. nomen
iocūdisimū. nomē dulcissimū. nomen marie
Quid feci. qd p̄sūpsi. q̄ moto excessi q̄ noīa/
re te audeo? Quis vnq; talia auduit. vt pdi/
tionis fili? pctōz saccul? demonū famul? te
noīare p̄sumat? O amor mei nomen matris
dei: reuereri nescit amor. michi parce dñā. q̄
me amare dicā te. Etenī si nō sū dignus. nō
es indigna amari. Quis o dñā te amare de/
sistat. cui? beneficijs gratiā z gloriā īpetra/
mus? Per te dñā frangunt vīcula. solūtur
debita. vicunt vicia. solidant̄ p̄fracta. repa/
rant̄ pdita. renouātur vetera. roborant̄ infir/
ma. magnificant̄ minima. exaltant̄ īfima. in/
cepta p̄mouent̄. īp̄fecta p̄ficiunt̄. p̄fecta con/
sumant̄. cor purgat̄. refulget mēs. anim? īflā/
matur. liq̄scit pecc? : dulcescit gust? decorat̄
aspect? . dei p̄olat̄ peregrina. traducit̄ sp̄sā. z
resoluit̄ aīa. Oīa hec p̄ te virgo maria. ḡ aue
maria. Uere maria. stella maris. amāz mare
z dñā. Stella maris. mūdo totaliter in ama

ritudine posito. lucis eterne radiū emittēdo
Amay mare. cor tuū in passione filij tui in
cruce p nobis pēdētis totaliter trāsformā/
do. dñā. sup oēs āgeloz choros ad filij dexte
rā ascendēdo. **E**t stella maris es nos dirigē
do amay mare cōpatiēdo. et dñā protegēdo.
Stella maris es honestate. amay mare pie/
tate. s; dñā potestate. **O** dñe de⁹. qđ tibi re
tribuem⁹ p oībz q̄ dedisti nobis. **Q**uid tibi
faciem⁹ aut facere possum⁹ q̄ nobis in ama/
ricatiōe amaritudinis positus. tenebris vn/
diq; circūseptis. a portu salutis nimīū elōga/
tis. turbīnib; 7 pcellis ad naufragiū agita/
tis imo tēpestate nimia. pene s̄mersis. tā no/
bile solatiū. tā dulce p̄soriū. tā efficax auxi/
liū. tā piū subsidiū. virginē mariā irradiatē
stellā dedisti. **O** certe beata nox. 7 felix tene/
bra 7 gloriosa caligo: q̄ tali stella meruit irra
diari. **C**erte hec nox illuminatio mea in deli
cijs meis. **O** gloriosa p̄go si est stella maris.
sēp volo ī hac vita esse ī mari: vt sis sēp mea
stella. sēp in mari sim p̄fecte amaritudinis de
pctis meis gemēdo xpo crucifixo itime p̄pa
tiēdo primoz miserijs 7 vicijs. p̄tolēdo **S**ēp
volo ī h̄ triplici pelago nauigare. vt habeā hu
ius stelle ducatū. **U**t ill' q̄ sūt ī delicijs 7 no

lūt in hoc mare irrazē. qz hac dulcissima stel
la carebūt. **L**uzzat vndiqz tribulationes et
sepiat amaritudinibz in auditis: nō timebo.
qm tu mecū es. imo tūc vere michi refulges
cū vallat⁹ agustijs. cū omni humano auxilio
destitut⁹. cū irrauerit aq vsqz ad aīam meā
cū abiect⁹ fuero z reprobat⁹ ab oībz creatu
ris. **M**e pctorē neqssimū et omni malo di
guissimū ipugnetz stimulet obsecro totamū
di machīna. vt mecū sit hec stella maris ma
ria. **F**elix cū fuero ab oībz exprobratus z
pculcat⁹ z ab hac stella suscept⁹. **S**tella est
maris. z in amaritudine positis ipsa relucet
Qz dulce et delectabile oculis videre hanc
lucē. **Q**z bona et amabilis pmutatio oēm
mūdi p̄solationē abhorzere. et lōge a se irze
cuperabiliter eijcere p̄ refulgētia stella ma
ris. **P**lus enī valet vna sola illustratio illi⁹
stelle. qz oīm mūdanoz. **Q**uis g oīs amaritu
dinis z p̄passiōis z passiōis mare nō gaudē
ter irzet. vbi refulget hec stella. **N**ec paucat
cor pfectū. qz ipossibile ē naufragiū fieri. hac
stella radiāte. nec potest nubes aliq̄ iterpo
ni nisi volēti. **D**ōna mea. tu in hoc mari es
nobis nauis sustētans et portās āchora sta
biliēs z firmās. gubernaculū dirigēs z re

ctificās. velū deducēs et obūbrās stella re /
fulgēs. et salutis portū demōstrans. immo.
īpetrās ⁊ pseruās. Quis ḡ nō libenter hoc
mare p̄pūctionis cōpassionis ⁊ passionis in
trabit. vbi tu nobis in oīb; subuenis ⁊ mī /
nistras. Immo vt plus audeā dicere. tū es
maria. amaz mare facta. p̄p̄t filij tui passio
nē. et iniqtatū nostraz cōpassionē. Nō q̄ mo
do aliqd̄ tristabile patiāris: s; p̄sidero mētē
tuā. scdm̄ q̄ in hac vita iuxta crucē viuebas.
Hoc ḡ duplex intrem⁹ mare scz tuo filio cru
cifixo: et tuo cordi sibi īfixo p̄patiēdo. ⁊ de
nostris iniqtatib; q̄ tante fuerūt necis occa
sio ītime p̄tristādosi volum⁹ cor tuū intrare.
qd̄ factū est mare magnū et spaciosū nimis.
Quis ḡ nō libēter ītrabit hoc mare vt possit
cor virginis ītroire? Lerte hī bene intrant
cor tuū. ⁊ sūt p̄tinue ī corde tuo. q̄ filij tui cō
tinue rumināt passionē. Impossibile est enī
mater p̄ssima filij tui intrare vulnera ⁊ nō
intrare cor tuū. qz illa vulnera sūt in corde
tuo p̄petuo collocata. Sicut enī illa stigma
ta semp̄ erūt in filij tui corpore sic semp̄ in
matris mēte. Quis ḡ āpli⁹ tardabit ⁊ pigri
tabit h̄ nauigū ītroire. Dulce est de te audi
re. sed dulcius de te cogitare. ⁊ dulcissimū et

suauiſſimū per xpī vulnera cor tuū intrare
Nō ergo recedat homo a xpī paſſione cōtu-
melia ⁊ vulnere. ſi nō vult in corde tuo exire
Ibi fit homo tot⁹ virgine⁹. tot⁹ ſanctiſſim⁹
tot⁹ diuin⁹. Ibi obliuiſcit homo ſui. recog-
tans que ſunt matris ⁊ filij. Qd nobis con-
cedat ille q̄ benedict⁹ viuit ⁊ regnat in ſecu-
la ſeculoz. Amē. **Meditatio humilis ac**
expoſitio ſup orationē dñicā. Caplʒ. xvij.

Pater noster qui
es in celis. ⁊c. Dīmēſa clemētia. D-
ieffabilis benignitas. D-mira dignatio. D-
lōgitudo latitudo ſublīmitas. ⁊ pfundū ca-
ritatis diuine. Uiliſſimū lutū deteſtabilis
ſanies. neq̄ſſima creatura. ſe dei filiū nūcu-
pat. ⁊ dñs dñoz. rex regū ⁊ dñs dominatiū.
ſe meū patrē dicit. Cū oratis inq̄t dicite. pa-
ter noster q̄ es. ⁊c. Et q̄ h̄ dicit veritas. ve-
riſſimū eſt. Et ſcio q̄ plus ſine cōparatione
me diligit. q̄ pater carnalis vel mater imo
q̄ me ego ipſe. De tāto ḡ patre eleuabit cor
meū vt aqla. ⁊ tā heres celi oīa inferiora p̄te-
nā. Quid michi vltra de terrenis honorib⁹ q̄
ſū fili⁹ dei. Mar⁹ detec⁹ eſſet michi appetere
quantūcūq̄ honorē terrenū q̄ filio iꝑerato-

ris latrine officiū. Quid vltra michi de ter-
renis diuitijs q̄ regni eterni sū heres Igno-
miniosus esset michi de quantūcūq; magnis
diuitijs terrenis curare q̄ primogenitū ipe-
ratoris de simo equoz. Quid vltra de delicijs
carnalibus et eternis quantūcūq; magnis?
Detestabili⁹ michi esset filio ioperatoris sū
mi. affici in quantūcūq; allectiua creatura.
q̄ filiū regis in sanie fetidissima. Quid bo-
nū qd pulcrū. qd vrile. qd desiderabile me
allicere potest. q̄ heres sū oīs boni. font⁹ oīs
pulcri et boni. Dīa enī respectu illi⁹ nō sunt
nisi quedā similitudo et ymbra. Accedā ḡ ad
patrē meū qz nichil aliud vult nisi vt habeā
ipsū. Nūqd ḡ negligēs ero? Nūqd ḡ pau-
sabo? Nūqd alijs i nter⁹ ero? Lerte cū ipe-
oībo postposit⁹: currā ad eū. Sufficit michi
si habeā patrē meū. Et ideo toto corde tēdā ad
eū. Nō aliū aspiciā nec aliū videro nisi dñm
deū meū qz oculis mēt⁹ tot⁹ tēdo ad eū. qz mi-
nis allexit animū meū. Pz nī. zc. Mel et fa-
uū i ore meo cū te deū meū. p̄ez iuoco meū
Dolcedo i dicibil⁹. Diocūditas i estimabil⁹. Diu-
bil⁹ i estimabil⁹ cū audē te p̄ez meū vocare. D
extra⁹. D admira⁹. D medular⁹ modula⁹ qz
p̄ me⁹ es tu. Quid vltra pcedā. qd vltra dicā

quid ultra petā? **P**ater me⁹ es tu. Sed
vbi es tu pater mi vbi es? Si vbiq; es imo
q; vbiq; es. q̄modo sedes est tibi celū. S; **S**
ideo benignissime vis vt dicam⁹ pater nr̄ q̄
es in celis. vt nos a terrenis ad celestia ele-
ues. vbi maxime tua potētia. tua sapiētia et
bonitas elucessit. vt i bimi pater sit sēp tecū
conuersatio nr̄a: vt a te celestia nō terrestria vlt
terrena q̄ram⁹ et petam⁹. aut certe vt nos spi-
rituales celi facti in nob sit habitatio tua.
Quid ḡ nos retardabit. qd nos retrahet. qd
ipēdimentū p̄stabit. quī celestē vitā nō itereā
ducam⁹ vt in nob sit habitatio tua. **D**igna
admiratio mira dignatio et dignitas xpī ha-
bitatio in nob. Ego fetidissim⁹ sim⁹ et abho-
minabilis pctōz latrina valeo esse ex imēsa
clemētia dei mei tabernaculū eius. et qui sum
plenus sanie et fetore. ero sanctum dei tem-
plum. sapientie sedes et habitaculum spi-
ritus sancti. **O** felix dies. o beata hora: cum
talem hospitem possidebo. **T**enebo eum nec
dimittam donec introducam eum. imo ipse
introducatur me in domum illius que sursum
est hierusalem matris mee et in cubiculum
genitricis mee scilicet in intima contempla-
tionis quiete: vbi cubant vbi quiescunt ani/

me delicate. ¶ Pater noster qui es in celis
sanctificetur nomen tuum. O q̄ bene sequi //
tur q̄ bene p̄tinuatur. p̄elegantissime or //
dinatur petitio ad predicta scilicet sancti //
ficetur nomen tuum ad pater noster qui es
in celis. quia filialis deuotio. celestis con //
templatio. totum animum reuerentis fili j
conuertit in patrem celestem vt clamet et
dicat sanctificetur nomen tuum. Quasi di //
cat. Non terrenas diuitias. delicias etho //
nazes peto. sed vt sim in te totus conuer //
sus et totus diuinus. Sanctificetur ergo
nomen tuum. vt scilicet mea vis rationalis
tua sapientia illustrata et omni errore ambi
guitate et tenebrositate propulsa purgat. mi
habeam conscientiam: id est purissimam no //
ticiam tui. ¶ Adueniat regnum tuum. vt
mea vis irascibilis. tua potentia roborata:
ad arduitate regni tui conscendat. ¶ Fiat
voluntas tua vt mea vis concupiscibilis.
tua bonitate dulcorata. immo tua caritate
p̄fecta. plenissime tuo b̄n̄placito acquiescat
vt ex vera dilectionis amicitia sit idē velle
idē nolle. ¶ Vel sanctificetur nomē tuum.
quantum ad puram noticiam intellectus.
¶ Adueniat regnum tuum quantum ad

seruens desiderium affectus. fiat voluntas
tua sicut in celo et in terra. quantum ad per
fectum obsequium effectus. **S**anctificetur
ergo nomen tuum in nobis domine quod ab
eterno sanctissimum est in se: vt quicquid vi
demus quicquid audimus quicquid intelli
gimus et sentimus totum ad sanctissimi no
minis tui noticiam ordinemus. vt sit in no
bis nomen tuum sanctum. id est sine terra. et
purum. vt excisi ab omni curiositate et va
nitate et omni inutili fantasia. te solum in om
nibus cognoscamus semper piissime et san
ctissime pater. mentis nostre oculus ad te lu
men eternum incessabiliter dirigatur. semp
te qui in omnibus es et a quo omnia sunt. in
omnibus te intuear in omnibus te cognoscā.
D q̄ dulce lumen et delectabile oculis. a te
sole iusticie nunq̄ mentis intuitum amovere
D q̄ dulcis et amabilis. q̄ admirabilis o
culis nostris. tuorum claritas radioz. **S**an
ctificetur ergo nomen tuum. **A**dueniat re
gnum tuum. **N**unc regnum huius mundi
occupauit totam animā meā. immo totam
dissipauit animā meā. totam lacerauit. totā
fedauit. totā denigrauit sponsam tuā dilectā
animā meā. Totū cor meū. totū animū meū

vanitas. imo feditas huius mundi allexit.
Ideo non que mundi sunt sentio: que carnis
sunt appeto. que terrena sunt cogito ⁊ affecto
factus sū ciuis huius mundi. ⁊ sub hui⁹ mū
di p̄ncipe sollicitē studeo militare. **S**ed
tu dñe nonne creatura tua sū? Ergo adue-
niat regnū tuum. vt p̄nceps huius mundi
eiciatur foras. Tu solus in me regnes tu so-
lus in habites mentē meā totū me occupet
regnū tuū. totū sibi vendicet desiderū meū
solus reficias affectū meū. Quid quero. qđ
desidero. quid volo. quo vago. quo discur-
ro. quo distrahor? Sufficit michi dñe re-
gnū tuū. sit tibi habitatio mea. sit tibi re-
lectio mea. sit tibi tota conseruatio mea. Tu
solus bonus. tu solus pulcher. tu solus ama-
bilis. tu solus desiderabilis animarū amator.
Tu solus me regas. tu solus me dirigas. tu
solus me alitias. tu solus cor meū tecū ha-
beas aīarū zelator. In te solū q̄scat cor meū
⁊ pectus meū. In te solū dulcoretur cor meū
tu solus repleas animū meū. Cū ip̄tu ascē-
dam ad te centrum meum et regnum meum
animarū redemptor. ¶ Ergo adueniat re-
gnū tuum. ¶ Fiat voluntas tua sicut in
celo et in terra. ¶ Hoc volo: hoc desidero.

hoc totis animi visceribus cupisco. ut in me
et de me ac pro me. non mea. sed tua fiat voluntas
Totus sum. Totus in tuum solum plaudam honorem
ad hoc factus sum. ad hoc natus sum. ut tuum solum ho-
norem requiram. Jam non flectar ad meum appetitum
iam non requiram proprium commodum. Jam non deside-
ram amicorum affectum sed solum nitari tuum solum in
omnibus beneplacitum adimplere. Non cogito quid
amam. quod dulce. quod onerosum vel leue. quod aspe-
rum vel suauis. sed cum impetu et desiderio feruere
et cum anxietate curam perficere que tue sunt bene-
placita voluntati. Hoc solum michi sit iocundum
hoc michi sit suauis. hoc solum michi sit leue.
hoc delectabile et amabile in quantumcumque a-
spexeris vilius difficilius effusus et amaris tua
requirere perficereque voluntatem. O gaudium et iocun-
ditas. et exultatio medullaris. totum et toto-
taliter semper et ubique exponere me ad omnem tuum
honorem. quem possem modo aliquo effectui mancipa-
re. O utinam solus possem omnia tua mysteria mi-
hi domine adimplere. Magis gaudio magis appro-
bo. amplius totis artibus et visceribus cupisco
me totum exponere et impendere tuo honori. me
de me tue satisfacere voluntati pro te. quod etiam
quoruncumque celestibus et diuinis deliciis iocun-
dari. Si enim propter te mihi domine lacerarer

et passionēs et mortes quascunq; ad tui ho-
norē recipere. eas magis approbare. magis
diligere et de his magis gaudere. q̃ de qua-
cunq; delectatione. quā etiā in patria possem
habere. nisi forte illa delectatio tantum aut
plus cederet ad tui honorē. et hoc etiā ratiōe
delectationis sed ratiōe tui honoris optare.
Nō enī fact⁹ sū ad meā vanitatē solandā;
sed ad tuam magnificentiā honorandā.
Quid michi mai⁹. q̃d michi dulci⁹. q̃d mi-
chi amabili⁹ q̃ me totū in tuū honorē resolui
Q gaudiū dñi. o tripudiū o michi omne
iubilare solatiū. q̃ possim aliq̃d quacūq; diffi-
cultate facere ad tuū honorē: Hoc āgelorū
est gaudiū. celeste desiderii posse te totaliter
obsequi. totalr te frui. tue voluntati plenarie
conformari. et tuū honorē et magnificentiā ad-
mirari. Nō dubito. imo cert⁹ sū. q̃ plus gau-
dēt āgeli et aīe sancte de magnificētia hono-
ris tui q̃ de magnificētia glorie sue. Et ideo
fiat volūtas tua sicut in celo. id ē in celestib;
spiritib;. et in terra id est in nobis hoībus
Et tue volūtatī a deo libēter et feruēter ac vo-
luntarie obsequimur et ipsi scdm possibilitatē
nostre virtutis totaliter conformemur. **P**a-
nē nostrū cotidianū da nobis hodie. **Q**

q̄ bene ordinat q̄ elegāter p̄iūgit hec p̄ba
p̄missis . Et q̄uis de pane materiali et etiā
spūali possit exponi: de sacramētali tamē pa-
ne maxime exponam⁹ ad p̄sens . Et vt dixi:
in verbis dñi est egregius ordo . Quis enī
adco dign⁹ . Quis adeo est habilis ad su-
sceptionē hui⁹ sacramēti ad offerendū filiū
deo patri . vt ille qui vt supradictū est se to-
taliter in deū ordinauit et quantū ad intel-
lectū affectū ⁊ effectū . qui se totū deo obtu-
lit . totū se sacrificio p̄seruauit . q̄ in se anul-
latus esset in deū tot⁹ illatus est qui nō que-
sua sunt q̄rit sed q̄ iesu xp̄i . Ille enī in hoc
sacrificio potest iesū xp̄m recipere . iesū xp̄m
deo patri pro se ⁊ alijs offerre . et ideo peti-
tioni istī magister ver⁹ preposuit . Sanctifi-
cetur nomē tuū . et optime cōiungit ad illud
verbū . Panē nostrū cotidianū da nobis ho-
die . Qui enī egyptū pctōz exiuit . In san-
ctificet nomē tuū . et mare rubrū tēptationū
inūdātū submersis egyptijs sicco pede trā-
siuit . In adueniat regnū tuū . ⁊ in deserto cō-
tēplatiōis solī deo itēdit . ⁊ se te totū deo dedi-
cauit . In fiat volūtas tua . Iā in h̄ testo clu-
riēs . māna id est panē celestē a celesti patre
req̄rit . In panē nostrū cotidianū da nob ho-

die. Qui enī ī egypto aliquāto sup ollas car
niū sedit. nūc illis spretus. solū panē vinū qui
de celo descēdit: exq̄rit postulat ⁊ acq̄rit. **Q**
admirāda xpi dignatio. mira iubilatiō mēt̄
te me⁹ spōsus me⁹ amor me⁹. fact⁹ est cibus
me⁹. Sctōz p̄miū. gaudiū āgeloz. dei p̄s
p̄bū ē nutrimentū meū. Lux mūdi sol celi. sa
piētia dei. est refectiō animi mei. Proles vir
ginea. redēptiō humana. celiqz gl̄ia. facta est
cibatio mea. Quid ultra affecto. qd̄ ultra me
pōt allicere? Absit a me dñe vt ex q̄ cor meū
h̄tā nobilē cibū q̄ circa aliqd̄ qd̄ est in toto
mūdo afficiat. Quomō obsecro post tā nobiliss
simū cibū suff. ciētissimū suauissimū. ⁊ dlcissi
mū. potest cor meū circavāna turpia ⁊ imūda
delectari? Et si sp̄ nō possit ipsū sacramētālīt
sumere. saltē cor meū ipsū spūālīt nō desinat
ruminare. In veritate miz ⁊ pl⁹ q̄ miz videt
q̄modo pre dulcore ⁊ nimio amoris feruore
cor nō deficit in h̄ cibo. Tu sol⁹ bone iesu sis
cibo me⁹ ⁊ refectiō mea. te solū eluriā. te solū
quido ⁊ i satiabili appetitu comedā ⁊ sp̄ sim
famelic⁹ tui. Quid te dulci⁹. qd̄ suauī⁹ qd̄ a/
mabili⁹ bōe iesu. Te solū volo comedere. te so/
lū cupio masticare. Tu michi sp̄ dlcescis in
corde. Si sol⁹ odor tu⁹ deberet sufficere toti

mūdo q̄stomagia cibatio tua. Si in x̄bo qđ
te ore tuo p̄cedit reficimur ⁊ viuim⁹. qđ est
te verbū eternū ore recipere. et cordis den-
tibus masticare. Quomodo in te cordis p̄ne-
tralia nō liq̄scunt? Quomodo nō sic cor meū
delectat in te vt obliuiscat oīa p̄ter te? Si
aliqđ terrenū. imo aliqua similitudo terreni
tantū cor meū occupat aliquādo vt obliui-
scatur tui: q̄modo tua verissima p̄sentia non
me tantū reficit ⁊ iebriat vt oīs mūdi obli-
uiscar et etiā mei? Hūc ȝ pater celestis pa-
nē nostrū cotidianū da nobis hodie. Da no-
bis hūc panē. vt semp in p̄senti et semp pre-
sentialiter eū habeam⁹. Sit semp p̄sens spi-
ritualiter hic cibo ⁊ nūq̄ sciat p̄teritū vl fu-
turū. sed hodie dices bone iesu vt dicamus.
Cur q̄so tantū festinas esse nobiscū? Qua-
re nō differis vsq̄ cras? Quid enī in nobis
vides? Quid in nobis sentis? Quid in no-
bis agnoscis. q̄ in tantū nostro es iebriat⁹
amore. Quid nobiscū lucraris. qđ in nobis
reperis. quē fructū de nobis habebis. q̄ ne-
scis tardare? Sed sic amor nostri te urget.
vt differre neq̄as. quī statī velis esse nobiscū
cū q̄b⁹ nullū habes lucrū. Nlos aut q̄sm⁹
fetidissima sanies. ⁊ idigni etiā tua creatura

quantūcūq; vilissima noieri. q̄modo differi//
mus ex quo tantū desideras nos esse tecum
quin te summū bonū. speculum sine macula
impetrem⁹? Tu ḡ bone dñe differre nō vis
vt ostēdis nec nos differre volum⁹ apli⁹. ho
die ḡ te repetim⁹ vt habeam⁹. Nō enī tarda ē
istitu⁹. qd̄ eēt si peterem⁹. ⁊ nō ipetrarē⁹. Q: ḡ
te statī petim⁹ ⁊ desideram⁹ ⁊ h̄ ipsū tu cupis.
accede ad cor nostrū. qz ad te ascēdit cor no/
strū. En inebriat⁹ es nostri. et nos tui amore
Te ḡ ad nos et nos ad te. cū impetu iungit
pondus amoris ⁊ iā omni mora lūblata mu
tuus fit āplexus et inter brachia tua defi//
cit aīa mea absorpta amoris feruore. Lum
enī sensi āplexū tuū. excitasti animū meum.
post cibasti. deinde iebrasti tandē tuis āple
xib; et osculis separasti aīam meā et in tuis
brachijs q̄scit. nō eā q̄uis indignā abicis.
nō eā refugis sed ad te stringēs clamas ⁊ di
cis. Adiuro vos filie hierusalē. ne euigilet⁹
neq; suscitare faciatis dilectā. donec ipsa ve
lit. S; adiuro clementiā tuā bone iesu. q̄re
dixisti cotidianū? Nōne p̄tinue vis esse ci//
bus noster. Nōne sufficit si p̄ vnā diē in nob
habitas et moraris nobiscū? Quid fecim⁹
tibi. Quid ḡ dicā de beniuolētia tua. Nescio

qz in illis thezauris clemētie tue deficit ani-
mus me⁹: ita vt nō possit panā cōsiderare scī-
tillā. tanta est abissus ei⁹. Et ideo aliud ne-
scio dicere. nisi ex quovis semp esse nobiscū
nō omni tēpore sim⁹ tecū. ⁊ nunq̃ a te spōso
benignissimo specioso. ci bo. suauissimo rece-
damus. Ita enī dñe tuo amore et deuotiōe
nos aglutines. tecū. vt nō possim⁹ a te rece-
dere nec velim⁹. **S**i ḡ panē nostrū cōsidia-
nū da nobis hodie. ¶ Et dimitte nobis de-
bita nostra: sicut et nos dimittim⁹ debitori-
bus nostris. ¶ Hoc sic ordina et iūge pre-
dictis. **O** bone iesu. nobilissimū celū. nobis
idignis fuulis tuis benignissime ⁊ iustissimē
me obrulisti. **S**ed qd? Timeo ad cōuiuium
hēster vt amom iuitari. Et si illa bone iesu
nō sit intētio tua. tamē timeo de iusticia mea
qz agnosco pctā mea. **Q**uid ḡ? Cōuiuiū opu-
lētissimū paratū est. nūc id est āgeli sancti
ministrāt. esuries me excitat ⁊ p̃pellit. tamē
accedere nō p̃sumo. qz peccaui. **Q**uid ḡ faciā
Angustie sūt michi vndiqz. **S**ed certe qd
eligā scio. **I**bo enī ad patrē meū celestē de q̃
supradictū est: **P**ater noster. ⁊c. ⁊ dicam ei
Pater peccaui in celū et corā te. **J**ā nō sum
dign⁹ vocari fili⁹ tu⁹ fac me sicut vnū de mer

cenarijs tuis id est dimitte nobis debita
nra. Sed o felix cognitio culpe: q̄ pmere
tur patris aplex⁹. forte amoris feruore iter
aplexus ei⁹ resoluar. et mutabor in viz alte
ru⁹ z aliquatulu⁹ audebo comedere de vitulo
saginato. **D**imitte g̃ nobis debita nra. **Q**
mira dei nri dignatio erga nos: ipsu⁹ p̄tēpsi //
mus z p̄vilissima sanie p̄mutauim⁹ z tamen
nobis suadet vt veniā petam⁹. q̄modo vult
nob⁹ veniā dimittere cū offēsis. h̄ aut⁹ nō vult
āgelis elargiri. Quomō q̄lo bone dñe potes
nos āpl⁹ aspicere. q̄ ita turpiter a nob⁹ abij
cim⁹ te? Ergo ex quo tu ipse suades. **D**imit
te nobis debita nra dimitte nob⁹. quia iam
pro nobis ipse debitū soluiſti. iā teipsū pro
nobis in sacrificio obtulisti. **T**u es q̄ nos do
ces vt dicam⁹. dimitte nob⁹. zc. Hoc facere
potes. Nōne pax iā sc̄ta est? Nōne iā pacis
p̄uiuiū celebratū est aut cotidie celebratur.
Dimitte ergo nob⁹ debita nostra sicut z nos
dimittimus debitoribus nostris. **Q** beatū
proximi debitū. **Q** felix offēsa quā allegare
corā deo possumus in remissionē debiti nri
Non ergo carissimi fratres contristemur si
nos offendūt homīes: si nobis iūriantur. si
nos affligunt. rapiunt et accipiūt nostra sed

in his quantū est p nobis exultem⁹ ⁊ gaudeamus. imo affectem⁹ ⁊ cupiam⁹. qz dīmīttēdo ea primis. allegare poterim⁹. dīmīssionē debiti nostri. Nō ē dubiū q magne fortis magneq; efficacie est allegatio ista quā sūm⁹ aduocat⁹ et iudex noster nos docet. Ergo dīmīttite et dīmītēte vobis. Dīmītte g nobis debita nra. sicut et nos dīmīttim⁹ debitorib⁹ nostris. Et ne nos inducas in tēptationē. **Q**uid enī dñe pdest baptisari vl lauari a mortuo. si itez tango mortuū? Non sufficit michi dñe. vt pctā pmissa dīmīttas. nisi etiā me dñe a culpis et a pctis iminētib⁹ custodias. Nā pōptissim⁹ sū ad peccatū. et nisi me custodias. sine freno irruā in pctō. **Q**uid dñe pfuit aman. q a rege assuero sup oēs pñcipes fuit elat⁹ cū post ea in flat⁹ supbia fuit suspēsus in ligno? **Q**uid enī michi prodest qcqd in pmissis petit⁹ vbi nisi me cōtra tēptationes pserues in bono? Ergo ⁊ ne nos inducas in tēptationē. **V**is bone iesu vt sic petam⁹. qz mltociēs pmittis nos tēptationib⁹ stimulari. vt ad te recurrām⁹. **D**ēmmodū et viā qua possis nos ad te trahere exerce. qz tecū nos cupis habere. **T**ēptatus g ad āplexus paternos fugiam. vt recipiat me

fugientē ⁊ timidū. ⁊ dicam ei. Et ne nos in
ducas in tēptationē. **H**oc vult. hoc deside-
rat. hoc expectat meus pater. vt ad refugiū
currā et auxiliū et sinū ei⁹. vt totaliter de me
diffidēs solū de ipso p̄fidā. Ergo. et ne nos
īducas in tēptationē. **S**ed libera nos a
malo Amen. **V**erū est dñe. qz sum⁹ digni
oī malo. qz p̄tēpsim⁹ omne bonū. sed vide cle-
mētissime pater infinitā mīaz tuā. ⁊ oīno de-
testabilē nequiciā nostrā. ⁊ releua a nob̄ par-
uulīs. nobis īfinīs īportabile onus ⁊ a ma-
lo opprimēte destruēte. ⁊ retardante a bono
libera famulos tuos. vt libere possim⁹ dñā
tui tuo finire et vacare. et maxime ab illo ter-
ribili ⁊ horribili malo eterno nos libera. ne
tua desiderabili visione priuemur. qd̄ hor-
rent oīa ossa nostra. Quid enī michi p̄desset
tuā creaturā fuisse. nisi te habeā. et totus in
te ferar et totaliter in vita eterna. Quā nob̄
p̄cedat ille q̄ est benedict⁹ in sclā sclōz amē.
Sequunt̄ alie due breues expositiones
sup̄ orationē dñicā. **C**apitulū. xviij.

Possunt autem
supradicta aliter explicari sic. vt pa-
ter noster p̄mittat. vt p̄fidēter ad xpm acce-

damus. Qui es in celis vt q̄ sursum sunt q̄ /
ram⁹. nō que sup̄ terrā. Sanctificet nomē tuū.
quantū ad fidei illustrationē. Adueniat regnū
tuū: quantū ad spei firmitatē. fiat volū
tas tua. quantū ad caritatis cōformitatē
et p̄fectionē. Panē nostrū cotidianū. quātū
ad nutrimentū ⁊ fulcimentū tēperantie. qđ
maxime exhibet in pane eucharistie. Et di
mitte nobis debita nostra. ⁊c. quātū ad cor
respōdentiā ⁊ meritū iusticie. p̄ hoc qđ sub
ditur. sicut ⁊ nos dimittim⁹. ⁊c. Et ne nos
īducas. ⁊c. quantū ad actū prudētie. que est
in p̄cauēdis insidijs. Sed libera nos a ma
lo. quantū ad actū fortitudinis. q̄ est intol
lerādis aduersis. Amē. **A**lia expositio.
Possum⁹ autē supradictas petitiones ex
ponere p̄ his q̄ habituri sumus in patria. vt
sanctificet nomē tuū. referat ad apertā visi
nē. q̄si diceret qđ nūc p̄ speculū ⁊ i enigmatē
videm⁹ tūc. pure ⁊ sine terra ⁊ sine aliq̄ me
dio videam⁹. Adueniat regnū tuū. quantū
ad firmā tētionē vt in eternū regnem⁹. fiat
volūtas tua. quantū ad p̄sumatā dilectionē
q̄ plene amantē in amatū trāsformat. Et tūc
exponendū est. Sicut in celo et in terra. id
est sicut in āgelis et hoīb⁹ fiat. Panē nostrū

cotidianū da. .zē. quantū ad suauissimā frui-
tionē. Et exponendū est cotidianū. id est cō-
tinuū. quia semper ibi est dies Et exponendū
est hodie pro p̄sentia q̄ nō habet p̄teritū et fu-
turū. sed est tota simul. qđ melius per p̄sens
notat. Et dimitte nobis. .zē. In quo petitur
aduent⁹ āni iubilēi in quo oīa debita dimit-
tuntur veris iudeis id est penitētib⁹ et p̄fessis
et homo homini et de⁹ hoīb⁹ talib⁹ vnīuersa
delicta dimitteret. Et ne nos inducas. .zē. In
qua petit illa pacis pulcritudo de qua dicit.
Sedebit popul⁹ me⁹ in pulcritudine pacis
vbi nō est aplius sathā nec malus occursus
Sed libera nos a malo. quasi diceret. Duc
nos ad illū statū. qui est oīm bonoz aggre-
gatione p̄fect⁹. et īpriuatione oīm maloz iol-
cundus. Ubi vere liberati erimus a malo.
Hec autem exposito vltima multam admira-
tionem et miram vel nimiam deuotionem.
medularem exultationem. plenam laudis
per solutionem requirit. et in ea satis sunt
miri et inenarrabiles contemplationis the-
sauri sed non sufficere. nec sum dignus eos
dispensare: nec ponere in os meū: inmu-
dum maxime cum regis assueri aulam in-
gredi non valeam non vocatus. et ideo sim

plicitati nostre sufficiat q̄ supra dixim⁹ fo-
ris in atriis existētes. Ipse autē xps ad nos
in clementie signū virga aurea extendat. vt
possim⁹ secure ad ipsū introire secū in eternū
regnare: q̄ est benedict⁹ in sc̄la sc̄loꝝ. Amē.

Meditatio sup̄ salue regia. Capl. xix

Ad salutandum

beatā virgīnē mariā. Primo rebes ei⁹
magnitudinē cōsiderare. Nec enī circa filiū
ei⁹ potuit apli⁹ eleuari. q̄ vt mater dei voca-
ret. Exultas ḡ ⁊ admiras magnitudinē ma-
tris nostre deuote ⁊ reuerēter ad ipsū accel-
des dicito salue. Hoc dicto statī in tuā resi-
lias paruitatē ⁊ magnificētīā matris dei: et
dic. Pacietīā habe in me dñā. q̄ ego vilissi-
mus hoīm audeo assistere tate dñe. ⁊ saluta-
re p̄sumo reginā celoꝝ. dñam ā gloꝝ ⁊ matrē
dei mei. **S**ed de tua benignitate humili
⁊ humilitate benigna p̄fido q̄ me i dignissi-
mū sustinebis. Et q̄uis sis archa veteris te-
stamētī. ⁊ ego multo ignobilior tamē cū te te-
tigero corde. ⁊ salutauero ore nō credo p̄cuti
s̄ tuo amore potius inflāmari. ⁊ tua pietate
largissima in omīb⁹ exaudiri. **E**rgo salue
regina. Sub tuo regimīne dñā volo te cel

tero militare et me totaliter tue dñationi cō
mitto. vt me plenarie regas ⁊ gubernes. **Nō**
michi me relinquas: qz sū michi p̄psi p̄trari⁹
nimis. **Quicqd** g̃ michi dimiseris. noueris
miserime dep̄uendū. **Sed** cū plen⁹ sum mi
seria ⁊ a plāta pedis vsqz ad verticē putrefa
ctus. gerē horrozē fetoris. q̄modo me rege/
re dignaberis tā nobilissima creatura? **Cer**/
te: qz tu es regina mīe. **Et** qui mīe subditi
sunt nisi miseri? **Sed** regina mīe es et ego
miserrim⁹ p̄ctōz subditoz maxim⁹. **Quomō**
g̃ dñā nō exercebis in me metipsū tue mise
rationis effectū. **Vere** dñā regina es mīe.
qz nō est in hac vita sic desperat⁹ sic miser
cui nō ipetres mīaz salutarē. si ad tuū decli/
nauerit regimē. **Certe** dñā cū te aspicio. ni
chil nisi mīaz cerno. **Nā** pro miseris mater
dei facta es. mīaz insup genuisti. ⁊ demū tibi
miserēdi est officiū p̄missū. **Undiqz** sollicita
de miseris vndiqz mīa vallaris: solū misereri
tu videris appetere. **Mltū** sollicita es mise
ris. hos ī tuos filios adoptasti. hos regere
dñā voluisti. ⁊ ideo regina mīe tu vocaris.
Quid g̃ de cetero formidam⁹. qd̄ timem⁹ **Et**
q̄s a te qd̄ petierit nō habebit: certe null⁹:
nisi q̄ se miser⁹ nō recognoscit. qz non subest

tuo regimini nisi miser. Aut q̄s etiā si se cō
gnoscat miser. de tua mīa nō p̄fidit. Illi ḡ pa
ueāt soli. q̄ se existimāt esse iustos et superbi
p̄sūptuosi. q̄ tuo regimini nō subsistūt. et illi
miseri q̄ tuā mīaz nō requirūt. Nos ḡ miseri
tecū de cetero p̄sololemur tecum ā modo dñā
habitem⁹: demū totis vīscerib⁹ āplectamur
q̄ tu es vita. Vita vere q̄ mortē sup̄bie vī/
cisti. q̄ nobis vitā gratie īpetraſti. vitā glorie
genuisti. Et nō est dubiū: q̄ vitā nature mīcī
reddidisti. In oīb⁹ enī te vitā mortī oppōis
Vita mirabilis q̄ mortuos viuīficare cona
ris. Per te o dñā a priuatione est homo re/
gressus ad habitū. **V**ita mortē nō timens
mortē expellēs. mortales īmortales p̄stitu/
ens. **V**certe vita amabilis vita desiderabilis
vita delectabilis. **V**vita nō senescēs. s; po/
tius senes adiūuētutē reducēs. o. vita. car/
nales vitas ad nichilū redigēs ⁊ abhorrēs
o vita. q̄ nutris celestib⁹ allimētis. o vita. cer
te p̄traria vite mūdī. Qui enī vult te habere
se affligat. delicias respnat. delicata queq; cō
tēnat. et q̄ āplius mortificat⁹ fuerit: āplī⁹ te
possidebit. **V**vita diuina fortificās pote/
state s; īperatione diuina. diuina sapientia
regulās ⁊ diuina vegetās bonitate. **S**i vita

mea es cur nō sēp in me es. cur nō sēp ven-
getas aīam meā? **Q**uis michi tribuat. vt sēp
gaudeā beneficio hui⁹ vite? **D**ulcedo. **U**era
dulcedo. que amaritudinē peccati veniā īpe-
trādo expellīs. q̄ nobis dulcedinē gratie et
vite acq̄ris. q̄ ad suaues celest̄s patrie p̄tēpla-
tiones introducīs. **D**ulcis dñā. cui⁹ sola
memoria affectū dulcorat: cuius meditatio
magnificētie mentē eleuat. cui⁹ pulcritudo
oculū interiorē exhyllarat. cui⁹ amenitatis
īmensitas cor meditantis inebriat. **D**ñā q̄
rapis corda dulcedine **N**ōne cor meū dñā
rapuisti. ⁊ vbi q̄so posuisti illud. vt ipsū val-
leā īuenire? **N**ūquid in sinu tuo ne īueniā
collocasti? **N**ūquid inter vbera tua posuisti
illud? **F**orasse ibi posuisti illud cor meū: vt
qđ frīguerat ibi calefiat. **D**raptrix cordiū
quandō michi restitues cor meū: **Q**uare sic
corda simpliciū rapis? **Q**uare violētīā facis
tuis amicis? **N**ūquid sempvis ipsū tenere
Lūid a te postulo michi arrides. ⁊ statū tua
dulcedine p̄sopit⁹ quiesco. ⁊ in me reuersus
cū itez postulo. me āplexaris dulcissima. et
statū inebrior tui amore. ⁊ tūc cor meū nō dī-
scerno. nec aliquid scio petere nisi tuum.
Sed ex quo sic est cor meū tuo dulcore in?

ebriatū. guberna illud cū tuo. et in sanguine
agni pserua. et in latere filij colloca. Tunc
assequar qđ intēdo tūc possidebo qđ spero:
qz tu es spes nostra. Nōne dñā tu es regi-
na. nōne tu es nostri mater pmiū scz xpi qui
est pmiū bonoz et beatoz. Nōne tu es q tū
nos exaltare desideras. Nōne plus sine cō-
paratione nos diligis ac bonū nostrū pcu-
ras ap̄lius qm̄ mater carnalis. Si ḡ nos vis
facere gloriosos. imo qz vix q̄s poterit te p-
hibere. Sperēt in te qui nouerūt nomē tuū
qm̄ nō derelinq̄s querētes te dñam. Lerte
qui sperāt in te: mutabunt fortitudinē assu-
mēt penas. vtraque leuolabūt. et nō deficiēt.
currēt nō et laborabūt. Quis enī nō sperabit
in te: que etiā adiuuas desperātes. Et quis
nō sperabit in te. per quā exaudite sūt patrū
pces et eoz adīpleta sūt pmissa. Quid po-
tuerūt patriarche et pphete desiderare. qđ
p te dñā nō fuerint affecuti. Si ātqui hec
oīa habuerūt per te: q̄modo nos. qui sumus
vnici filij tui sanguine redēpti. nō habebi-
mus qđ voluerim⁹ postulare. Nō dubito q
si ad te venerim⁹ habebim⁹ qđ voluerimus.
In te ḡ speret. q̄ desperat. q̄ deficit ad te re-
currat p̄fideret. ad te pueniat. q̄ vult aliqd

ipetrare dicēdo: **S**alue. Quid g̃ de cetero
a tui salutatione poterit nos phibere. ex quo
es vita dulcedo ⁊ spes nostra? Quid g̃ a tua
reuerētia ex quo es regina. nos poterit ipe/
dire? Et qđ est salutationē replicare: nisi ti
bi sine fine reuerētiā exhibere. Quid est sa
lutare ⁊ itez salutare. nisi salutē ⁊ salutis p
fectū ad te dñā postulare? Quid salutam⁹ et
itez salutam⁹ nisi vt tā interi⁹ q̃ exteri⁹ per
te dñā salubriter custodiamur? Quid salu/
to nisi q̃vtrūq; hoīem tue reuerētie expono
Quare te salutauī. nisi vt te haberē? Quare
iterū te salutauī. nisi vt pte filiū tuū posside/
rē? Quare te salutauī. nisi vt redderē te at/
tentā ad vota mea? Et iterū quare te soluto:
nisi vt bene suscipias et perficias ipsa vota
mea? Aut certe priom te volum⁹ salutare. vt
te cōmetem⁹. scđo vt post hāc miserā filij tui
glorā gaudeam⁹. Primo es dñā salutata.
vt pte gratia ipetres. Scđo. vtp te ad glo
riā puenias. Ad te. Ad te vere: q̃ tu sola do
minū genuisti. tu sola interemisti vniuersam
hereticā prauitatē. In sola es dñā regni. tu
sola es gubernatio p̃mij. Ad te matrē mīe:
matrē certe. q̃ lauas nos afecib⁹ pctōz. que
nos psolaris icunabulis vagiētes. paruulos

R. i:

esuriētes lactas. cui⁹ brachijs sustētamur &
ficiētes. Tu vere p̄solidas vulneratos. ad
salutē pducis egrotos. Et nō solū mater. s;
etiā medicina facta es miseroꝝ. que es dñā
āgeloz. Ad te certe. que nō derelinquis te
linquētes. que nō respicis fugiētes. que blā
dimētis nos allīcis. delicijs nos foves et
nutris. Ad te clamam⁹ q̄modo nō clamare/
mus qui vulnera sustinem⁹ plagas sentim⁹.
qz inimicis vndiq; circūdamur. Clamam⁹
āgustiati. miserijs infinitis oppressi. clama/
mus cordis ārietate. stomachi vacuitate. do
loris acerbitate. Aut forte erga te amoris
īmēsitare clamam⁹: ne somnolētia tibi erga
nos inducat. Quare enim obdormis dñā?
Surge et adiuua nos. Clamam⁹ etiā vt no/
strā tibi manifestem⁹ miserā qz clamare ne/
cessitas nos p̄pellit. Et etiā ad te clamam⁹.
vt te ad p̄passionē āpli⁹ moueam⁹. Propter
hūc clamorem: rauce facte sunt fauces mee.
Quid ḡ āpli⁹ moraris. Quid affligi nos p/
mittis. Si ḡ mltū tardaueris & vocē clama
do amiseris. ad te āpli⁹ clamare neq̄to Et heu
michi. qd tūc faciā. cū nec exaudire me pote
ris nec audire. Quid faciā dñā: cū a te fue
ro penit⁹ destituit⁹ cū tua vbera nō poteris mi/

nistrare. **E**ito dñā subuenias clamāti: ne in
manibz sūjctar iūmici. **C**urre festina dñā et
tuū neq̄ssimū suū ac ifidelissimū ad te cla/
mātē pccō adiuua z eripe de manibz inimici
z pericli's tui hostis. **S**i aliud o dñā te ali/
cere nō teberet. nisi qz tu' hostis audet tuos
suos fraudulent' iuadere. teberes ad nos q̄to
ci' festinare. **C**urre z libera nos dñā: ppter
suā supbiā pprimendā. **C**urre ne inimici tui
dominent' in nob' cliētulis. curre ne dicant.
vbi est de' eoz. de cui' clemētia p̄fidebāt. **N**ec
mizeris dñā si clamam' qz sumus a te nimīū
elōgati in regionē lōginquā: dissipauim' par
tē nostrā q̄si diceret. **S**i ppe essem' planius
possem' loqui. z iteo qz lōge sum'. clamam'
exules. **E**xules a p̄ia. exules a visiōe diuīa
Et utinā nō exules a grā. exules a p̄solatiōe
materna. **Q**uā cur nō es potius separata a
corpore. q̄ a tua dñā exulata es a xpo capite
Et q̄modo potes miser sine capite ābulare?
Nōne āblare sine capite mōstruosū ē? **H**eu
michi cur in tā lōgū exiliū relegat' sū? **Q**uo
modo v' quādo videbo deū saluatōrē meū. aut
quādo potero saltē dñam meā ītueri. **N**ō du
bito dñā. q̄ si ad te tanq̄ exules clamauerim
mus corde te z tuū filiū plene possidebimus

Cur ergo volum⁹ hic q̄escere. Cur ad patriā
nō ābelam⁹. Cur nō affectam⁹ matrē dulcissi
mā āplexari⁹. Quare nō desideram⁹ secū cum
filio suo cōmorari⁹. **D** dñā dū hic sum⁹ exu/
les cōstituas nos: ne etiā tanq̄ in patria cō/
fidentes. querere te ⁊ filiū tuū desistamus.
Sic tamē cōstituas exules in corpore. vt hic
tecū sum⁹ ciues in mēte. filij eue. Vere filij
eue. qz supbi ⁊ p̄sumptuosi. vere filij eue: qz
ābitiosi et auari. saltē sciētia. ⁊ vti nā non re
aliena. gulosi carnales ⁊ inobediētes. ⁊ bre/
uiter in oīb⁹ ipsā euā sequētes: et prōptissimi
ad malū difficīlesqz ad bonū. Et si cōtin/
gat aliquē filiū bonoz opēz generare. cum
quadā cordis tristitiā ⁊ dolore parturimus
sed malū cū gaudīo perpetram⁹. Nec nob
sufficiūt mala nostra. sed sicut eua/ adam. ita
nos alios maculam⁹ ad malū. Et etiā sicut
ipsa excusabat se. ita et nos indefectib⁹ no
stris excusam⁹. aut saltē si possum⁹. in alios
retorquem⁹. Tedet nos vesci ligno vite: et
in cruce dñm cōtēplari ⁊ man⁹ ad lignū pro/
hibitiū applicam⁹. Nō curam⁹ p̄ cōtēplatio/
nē paradisi delicijs cōsolari: sed poti⁹ volum⁹
in pctōz fecib⁹ habitare. Plus enī placet
nobis in multo labore et sudore. vilia agere

et acquirere: quod dominum glorie degustare. Nisi
enim domina nos adiuuisses: fortasse iam ad inferni
profundissima venissemus. Nec enim est quod nos
possit excusare. quia non te sed eam in omnibus imi-
tamur: ac propter hoc domina. Ad te suspiramus
Suspiramus autem de tanta bone matris absentia
venire ad te domina cupientes. suspiramus ad te.
tuum filium affectantes. Suspiramus ad te tamquam
parvuli. ad tua verba anhelantes. suspiramus
ad te desiderio. suspiramus et amore nostro.
Nullus enim nisi tuus amor quo erga te sumus
domina inebriati intrinsecus cogit nos ad te domina
suspirare. Quis enim non te diligit reparatri-
cem omnium amoris caminum pulchriorem sole. dulcio-
rem melle. bonitatis thesaurum. honestatis spec-
culum. omnis sanctitatis exemplum. Dignus es amabi-
lis. omnibus ineffabilis. omnibus delectabilis. Sel-
des es sapientie. fluuius clementie. radius veritatis
nec est qui se abscondat a calore tuo. Quis ergo
ad te non suspirabit? Amore etiam suspiramus et
dolore. Undique namque nos angustie premunt. Quo
modo ergo nunc non suspiramus ad te que solati-
um es miserorum. refugium expulsum. liberatio
captiuorum. medicina infirmorum. mater parvulo-
rum. sponsa adultorum. regina bellatorum. domina
universorum et etiam inimicorum nec est qui tue vo-

lunati valeat obuiare? Sic afflicti. sic mihi
seri ad te talē dominā suspiram⁹. gemētes
et flentes in hac lacrimarū valle. Tu dñā nō
ne vides quomodo ⁊ qualiter sum⁹ amaritū
dine pleni. Intus sum⁹ gemētes et exterius
flentes: in loco lacrimoso iacentes. Onerati
peccatis gemim⁹. aggrauati molestis flem⁹:
habūdātes miserijs in valle lacrimarū sum⁹
Semim⁹ saucitati: flem⁹ spoliati in valle la/
crimarū sumus destituti. Seminus solē in/
sticiē nō videntes. flemus inimicis nostris
seruientes in valle lacrimarū sumus tuū au/
xiliū implozantes. Nec est certe vallīs lacri/
marū ad quā omnia lacrimabilia fluūt. geme/
bunda decurrunt. flebilia ruunt. Ad hanc
vallē fluxerunt demones infernoz. peccatū
prothoplaustoz. miserie antiquoz. Quid au/
tem āplius dicā? Non sufficio nec scio hui⁹
vallis detestabilia enarrare. Eya ergo ad/
uocata nostra. illos tuos misericordes ocu/
los ad nos cōuerte. O laudabilis clemen/
tia creatoris. qui sic afflictis. tā nobile ⁊ lau/
dabile sbsidiū dignatus elargiri. O certe
dei nostri mira benignitas. qui suis reis te
dominā tribuit aduocatā. vt a filio tuo inter
nos ⁊ ipsū iudicē constituta. quod volueris

pro nobis valeas impetrare. Nec enim dubium
est quod nostra culpa iuste dānabat quos cōser-
uat tue aduocatio pietatis. **M**irabilis er-
ga nos misericordia dei nostri. qui ne alias
fugerem⁹ pro sententia. non solum dignatus
est communicare se nobis in iudicē. vt esset de⁹
et homo iesus xps a quo debet sententiā pro-
mulgari. sed voluit ipse sua viscera mīe ma-
trē suā dominā gratie nostrā instituire aduo-
catā. Et ideo nō timēdū est quin miseraris
miseris et ad illā partē inclines sententiā quā
defendis et nobis exhibeas gloriā quā cau-
saris. **S**cio bene quod post sententiā nō est appel-
latio ad maiore. quia et si iudex sit homo tu⁹ fili⁹
est tamen et de⁹ fili⁹ dei patris. **N**ō enim video dñā
quomodo aliqd tibi valeat denegare. et qui per te
celestē patriā habeam⁹. **H**oc est enim quod cupit
de⁹ nŕ h est quod desiderat hoc est per quo te matrē
constituit aduocatā. **N**on ergo restat dñā. nisi
vt illos tuos misericordes oculos ad nos cō-
uertas. **E**ya g̃ aduocata nŕa illos tuos mi-
sericordes oculos ad nos puertere. **N**ō enim
dubito quod si nŕas aspereris miseras nō pote-
rit tua miseratio suū retardare officiū. **M**i-
rabiles nec nō et amabiles tuorum radij oculoꝝ.
quibus nos allicis ad amorē et ad plenā dominā

salutē venenatos oculos erunt basilici. **D**
eue oculi venenati. cur nō offertis vos ocu-
lis virginis. si vultis pfectā recipere medi-
cinā? **N**ā suorū claritas oculorū vmbas ex-
pellit: effugat cateruas demonū. purgat vi-
tia mentiū. corda cōgelata succēdit. demum
ad celestia trahit. **D** dñā q̄ beatī sunt quos
viderint oculi tui. hos ergo oculos ad nos
uerte. et iesū benedictū fructū ventris tui
nobis post hoc exiliū ostende. **D** venter mi-
rabilis qui potuit capere creatorē. **D** vter
laudabilis: qui meruit recipere redēptorem
D vter desiderabilis qui emanauit deside-
riū mentiū. gratiā flumi. glorie premiū. **D**
venter non vter sed celū empireū. In hoc
vterre fuit p̄ciū perditōrū: felicitas beatorū.
de^o angelorū. **D** beat⁹ venter. o beata visce-
ra. o beata vbera. **D** dñā nostra. o fons pie-
tatis loc⁹ sanctitatis. flumē bonitatis. vter
tuus dñā. **D** felix venter. qui solē genuisti.
mundū reparasti. patriā recuperasti. **D** q̄
p̄ciosus vter. qui portauit medicinā infir-
mis. vitam mortuis et paradisum iustis. **D**
venter eburneus et sedes sapiētie. **D** vter
ornatilis. et celsitudo glorie. **D** vter ama-
bilis. et dulcedo aīe. **D** eleuatio mētū. in e-

briatio cordiū. suauitas pctōz. fruct⁹ tuis
dñā. **D** hic est vere fructus beatus a prin //
cipio sui ort⁹. hic est iesus filius dei vini. hic
ē saluator nŕ dñs de⁹ nŕ. Hūc iesū bñdictū
fructū vētris tui nob post hoc exiliū ostēde be
nignū. vt ipsum vidento ipsū habeam⁹. ipsū
habendo ipso perfruamur. **D** clemens in //
digentibus. **D** pia exorantibus. **D** dulcis
diligentibus. **D** clemens penitentibus. **D**
pia proficientibus. **D** dulcis contēplanti //
bus. **D** clemens laborando. **D** pia largien
do. **D** dulcis te donando. **D** clemens con //
solando. **D** pia blandiēdo. **D** dulcis oscu //
lando o clemens in effectū opia in affectu o
dulcis in affatu. **D** clemens in cōceptu. pia
in aspectu. dulcis in āplexu. dulcis in amore
rectis clemens in subiectis. pia in correptis
2 dulcis in dilectis. **D** clemens. **D** pia. **D**
dulcis maria. Amen.

Capitulū finale de statu beatorū in celesti
hierusalem. **C**apitulū. xx.

Ad contemplan
dū vel ad quietē oīm de celesti hie //
rusalē aliquid balbutiēdo prorumpā. Nā
locus est altissim⁹ splendidissimus latissim⁹

z firmissim⁹. Societas ē nobilissimā specio
fissimā benignissimā purissimā incessabilissimā
id est nūq̃ cessabit nec remitte^r. Ibi habebi
mus dñm potētissimū. excellētissimū. iustissi
mū z liberalissimū. patrē nobilissimū. dñtissi
mū. pñdētissimū z pñssimū. fratrē similitudinū
curialissimū sapientissimū z optimū. Spō/
sum pulcherrimū. singularit̃ summū. suauissi
mū z amore fructissimū. Quātū ad nos erit
Ibi apta visio. firma tēto. psumata dilectio.
ptinua laudatio. reuerētia pfundissimā. ad
miratio altissimā. exltatio scētissimā z deuotio
itima. Et in corpore erit agilitas. claritas
subtilitas z ipassibilitas. Expdictis oībus
psurget fructio pfectissimā. sacietas sufficiē
tissimā. sobrietas sobriūssimā. voluptas pu/
dicissimā. cordialis diffusio. iocūdisimā ā/
plexio seu pplexio. medullaris trāformatio
cētralis q̃eratio. oīs amenitas. oīs suauitas
oīs securitas z oīs libertas: qz liberi erim⁹
ab oī iūria. violentia culpa z miseria. Et sic
absterget de⁹ oēm lacrimā ab oculis scētōz suo
rū z mors vltra nō erit. neqz luct⁹ neqz cla/
mor neqz dolor erit vltra. qz prima trāsierūt.
vt veritas in apocalipsi testat̃. Felices lacri
me. quas man⁹ p̃ditoris absterget. Et ideo

veritas p ysaya dicit. **A**d vbera portabim
 z sup genua blandient vob. **Q**uomō si mater
 blandiat filio. ego solabor vos. z in iherlm
 solabimini. **E**t qm tm gaudebim⁹ de bono
 alteri⁹. quātū diligim⁹ eū zibi vere dilige
 mus oēs alios sicut z nos. z deū pfectissime.
 plus qz nosmetipsos. **I**tem multiplicabit gau
 diū nostrū scdm iestimabilē numerū āgeloz
 z scōz. te quoz gaudio gaudebim⁹. sicut de
 nro. **E**t pl⁹ sine pparatiōe gaudebim⁹ de īmēsi
 tate diuine potētie sapiētie z bonitat⁹ qz de
 felicitate nra. **E**t qz istud est excessiuū. sic ab
 sorbebimur gaudio de felicitate diuina z in
 trahim⁹ in gaudiū dñi it⁹ z foris. vndiqz ab
 sorpti z circūdati gaudio excessiuo. **N**ec mi
 rū. qz pl⁹ sine pparatiōe nos diligit de⁹ qz
 nosipsi nos. z iteo sine pparatiōe plus dabit
 nob gaudiū z letitie. qz scire⁹ aut possemus
 petere vl appetere. **S**ic g habūdabim⁹ z sup
 abūdabim⁹ gaudio. qz diligētes z qz dilecti
 qz nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit. nec in
 cor hoīs ascēdit. q pparasti te diligētibz. im
 mo nō solū cor hoīs viatoris. sed nec etiā cō
 prehēsoris. aut alicui⁹ āgeli potest aut pote
 rit illud bonum infinitum et gaudium no
 bis paratum et oblatum comprehendere.

Sic ergo intrabimus in gaudiū dñi nostri
Gaudeus ergo gaudebo in dño semper rei
de tñis beneficijs gratias exhibebo. Gau
debunt labia mea cū cantauero sibi ⁊ anima
mea quā sic nobiliter seipso redemit. Lauda
ergo hierusalē dñm lauda deū tuum syon.
Imo laudent eū celī et terra mare et omnia
que in eis sunt. **I**n super omnes vicos hie/
rusalē alleluja dicamus. Lauda ergo anima
mea dominū lauda bo deū meū in vita mea
et illū mecū laudet omnis creatura. Amen.

ExPLICIT feliciter
liber qui dicitur Stimulus diuini amoris
domini Bonauenture. Cardinalis deuoti.
⁊ seraphici sacre theologie professoris exi/
mij laudabiliter correctus. Et parisijs im/
pressus Impensisq; Georgij Mittelhus
Anno dominice incarnationis Millelmo
LXXX. xciij. Mensis Aprilis. Die. iij.

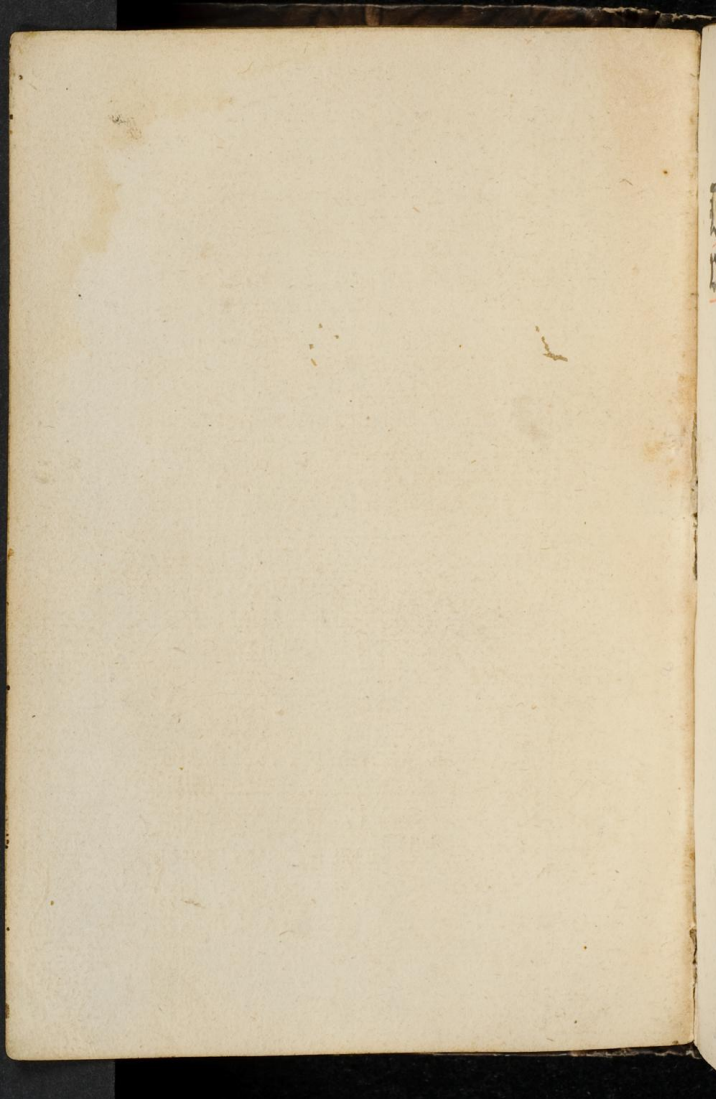
LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

— 00

Centimetres

© The Tiffen Company, 2007

Black

© The Tiffen Company, 2007

W

19